

Programmarekening 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord programmarekening 2022	6
Leeswijzer	17
Programma 1: Mens & Samenleving	20
1.0 Prioritair thema: Lifestyle	20
1.1 Kerntaak: Sociaal Domein	33
1.2 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen	50
1.3 Kerntaak: Culturele identiteit	59
1.4 Mutaties reserves programma 1	64
Programma 2: Landschap & Natuur	70
2.0 Prioritair thema: Landschap en landbouw	70
2.1 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied	78
2.2 Kerntaak: Openbare ruimte	83
2.3 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme	87
2.4 Mutaties reserves programma 2	93
Programma 3: Klimaat & Energie	96
3.0 Prioritair thema: Duurzaamheid	96
3.1 Kerntaak: afval, water en milieu	104
3.2 Mutaties reserves programma 3	112
Programma 4: Wonen & Mobiliteit	115
4.0 Prioritair thema: Wonen	115
4.1 Kerntaak: Mobiliteit & verkeer	126
4.2 Kerntaak: Vastgoed	132
4.3 Kerntaak: Omgevingsvisie	136
4.4 Mutaties reserves programma 4	141

Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering	144
5.1 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid	144
5.2 Kerntaak: Identiteit & Samenwerking	149
5.3 Kerntaak: Bestuur & Dienstverlening	156
5.4 Kerntaak: Financiën & middelen	164
5.5 Kerntaak: Personeel	171
5.6 Mutaties reserves programma 5	176
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	180
Onvoorziene uitgaven	182
Incidentele baten en lasten	183
Wet Normering Topinkomens (WNT)	186
Paragrafen	189
Paragraaf 1: Lokale heffingen	189
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	199
Paragraaf 3: Kapitaalgoederen	221
Paragraaf 4: Financiering	229
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	232
Paragraaf 6: Verbonden partijen	239
Paragraaf 7: Grondbeleid	281
Rechtmatigheid	289
Financiële jaarrekening	291
Overzicht van baten en lasten	291
Balans	294
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	298
Toelichting op de balans	308
Staat van herkomst en besteding van middelen (kastroomoverzicht)	397

<i>Single information Single Audit (SiSa)</i>	400
Bijlagen	425
<i>A. Overzicht restantkredieten ultimo 2022</i>	425
<i>B. Rekening 2022 conform taakvelden BBV</i>	428

Voorwoord programmarekening 2022

1. Inleiding: jaarrekening 2022

Deze jaarstukken zijn een inhoudelijke en financiële verantwoording over begrotingsjaar 2022. Het jaar waarin we corona achter ons gelaten hebben en als het ware naar een "normale" situatie zijn teruggekeerd. We kijken terug op wat we hebben gerealiseerd in vergelijking met wat we ons hebben voorgenomen en welke factoren dat resultaat hebben beïnvloed.

Het is een verantwoording op programmaniveau, waarbij we zijn uitgegaan van de programma's die de raad bij de start van deze raadsperiode 2018-2022 heeft vastgesteld. Het vertrekpunt is dus de programma-indeling van 2018-2022 en de begroting 2022. Net als op programmaniveau worden de resultaten en de afwijkingen gepresenteerd; in dit voorwoord beschouwen we de hoofdlijnen. We stellen vast dat het saldo van de jaarrekening 2022 € 2.133.770 positief bedraagt.

2. Koers van de begroting 2022: een bestuurlijk overgangsjaar en samen robuust uit de crisis

2022 was het laatste jaar van de bestuursperiode 2018-2022 en deels een overgangsjaar. De gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 luidden een nieuwe raadsperiode in. Er is een nieuwe gemeenteraad en een nieuw college geïnstalleerd. Daarnaast was het ook een bestuurlijk overgangsjaar, een jaar waarin we van waarnemend burgemeesterschap via een wervingstraject naar definitief burgemeesterschap zijn gegaan.

In de afgelopen jaren is veel in gang gezet en zijn meerdere onverwachte gebeurtenissen opgevangen. In 2022 kwamen daar nog de oorlog in Oekraïne en de stijging van de energielasten bij. Op enkele punten heeft dat de realisatie van onze ambities vertraagd, maar over de gehele linie zijn we trots op wat er ligt. We hebben niemand in de kou laten staan: inwoners, verenigingen en ondernemers niet. Richtsnoer daarbij is en blijft onze missie: In Eijsden-Margraten staan we dicht bij het leven. Het leven van onze inwoners centraal.

De plannen voor 2022 stonden dan ook in het teken van "Investeren in mensen en ruimte":

- Een krachtige en gezonde samenleving
- Huisvesting en inburgering van statushouders en AMV-ers
- Koesteren van het landschap en tradities
- Klimaat en duurzaamheid
- Woningcrisis te lijf
- Omgevingsvisie
- Openbare ruimte

De dienstverlening en de uitvoering van primaire taken bleef nagenoeg op peil, de uitvoeringskracht kwam echter gedurende het jaar steeds verder onder druk door uitstroom en moeilijk vervulbare vacatures.

In 2022 bleek dat de eerder aangekondigde herverdeling van het gemeentefonds positiever uitpakte dan eerder voorzien. De financiële uitgangspositie aan de start van het jaar 2022 was daardoor verbeterd. Hierdoor zijn zelfs enkele bezuinigingen teruggedraaid en was er ruimte om nieuwe investeringen doen. Wij sluiten het jaar af met een positief saldo van € 2.133.770. Een mooi resultaat dat echter met name veroorzaakt wordt door voordelen met een incidenteel karakter, daarnaast kent het beleidsveld Jeugd een positief saldo door een dubbeltelling van de verwachte kosten waardoor de lasten Jeugdzorg lager uitvallen dan verwacht in de 2e bestuursrapportage 2022.

3. Investeren in mensen en ruimte

Een krachtige en gezonde samenleving

In Eijsden-Margraten staan onze inwoners centraal; niet het product of dienst, de regels of het systeem. We staan Dicht bij het Leven van onze inwoners, ondernemers en verenigingen.

In dat licht zijn in 2022 onze inwoners van passende hulp, zorg en ondersteuning voorzien. Hierbij hebben naast de professionele instellingen zoals stichting Traject, MEE en Envida, vele vrijwilligers en mantelzorgers een belangrijke rol vervuld. Ruim 300 mantelzorgers zijn in 2022 voorzien van een mantelzorgcompliment. Circa 150 personen zijn begeleid en gefaciliteerd om (weer) te participeren in de samenleving.

Aangezien de kosten in het Sociaal Domein de afgelopen jaren fors zijn toegenomen is in 2022 beschikbare data op het gebied van de 3 D's (jeugd, wmo, participatie) nauwgezet gemonitord. Belangrijke ontwikkelingen in 2022 met financiële impact waren de wetwijziging rondom het woonplaatsbeginsel, het afschaffen van de 20% korting op de eigen bijdrage bij de WMO en de invoering van de Nieuwe Wet Inburgering. Ten opzichte van vorig jaar hebben minder jeugdigen een beroep gedaan op maatwerkvoorzieningen in het kader van de Jeugdwet. Het betreft een vermindering van circa 50 jeugdigen als uitvloeisel van de wijziging van het woonplaatsbeginsel. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke daling van de lasten op het gebied van Jeugdzorg. Daar staat tegenover dat de specifiek uitkering compensatie Voogdij (woonplaatsbeginsel) ook aanzienlijk gedaald is. Het aantal WMO-maatwerkvoorzieningen is nagenoeg gestabiliseerd. Daarentegen hebben minder inwoners een beroep gedaan op maatwerkvoorziening Begeleiding en Begeleiding Groep. Dit wordt met name verklaard doordat aangeboden algemene toegankelijke voorzieningen een passend alternatief bleek te zijn.

Op het gebied van de Jeugd zijn voorbereidingen getroffen in het kader van aflopende zorgcontracten eind 2022 en het voorbereiden van een nieuw beleidskader inclusief een transformatie-agenda. Ook

heeft een verdere ontwikkeling van het team SEM (Sociale zaken Eijsden-Margraten) plaatsgevonden. Dit team werd echter in 2022 geconfronteerd met een cyber-incident dat veel herstelwerk met zich heeft meegebracht. Daarnaast bleek de applicatie waarmee het team SEM werkt niet te voldoen aan de verwachtingen, hetgeen de ontwikkeling van het team afremde.

Een belangrijk thema, dat in 2022 als rode draad binnen diverse beleidsvelden zijn weerklank heeft gevonden, betrof het thema 'positieve gezondheid', gericht op het versterken van de individuele en collectieve kracht waarin de individuele gezondheid, welzijn en participatie centraal staat. In dat licht is – mede door inzet van onder meer de participatiecoach, de buurtcoach en de bewegcoach - een breed en uitgebreid palet aan activiteiten opgestart en uitgevoerd.

Een groot deel van de activiteiten werd ondersteund via het project Kansrijke Start, het JOGG-programma (Jongeren op Gezond Gewicht), het programma Jeugd aan zet, de Koningsspelen, het MBO-programma (Meer Bewegen voor Ouderen) het programma Sportakkoord en 'de week van de Ontmoeting'.

Bijzondere aandacht ging in 2022 uit naar het opstellen van een integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP Onderwijs). Samen met de scholen en betrokken kindpartners zijn in 2022 de contouren voor het IHP-onderwijs tot stand gekomen.

Ook onze verenigingen hebben we net als voorgaande jaren ondersteund met subsidiemiddelen, het verstrekken van informatie en zo mogelijk werden zij ondersteund bij het verduurzamen dan wel up-to-date maken van hun vastgoed.

In 2022 hebben we samen met ondernemers/telers/producenten besloten deel te nemen in het Regionaal Voedselsysteem Zuid-Limburg dat gericht is op duurzame, regionale productie en afzet door verbinding en samenwerking in nieuwe verdienmodellen (in de korte keten). Tevens is het burgerinitiatief Korte Keten Zeker (W)eten verder ondersteund bij haar activiteiten rondom bewustwording en stimulering gezond, lokaal voedsel.

Huisvesting en inburgering van statushouders en AMV-ers

In 2022 is veel werk verzet om passende huisvesting en begeleiding te bieden aan asielzoekers, statushouders en vluchtelingen. Door de opgelopen achterstand rondom de verplichte huisvestingsopgave van statushouders en de oorlog in Oekraïne is voor deze opgave een Taskforce ingericht. Dit heeft ertoe geleid dat de achterstand en de reguliere huisvestingsopgave rondom statushouders eind 2022 was weggewerkt. Maar daarnaast hebben, met de inzet van vele vrijwilligers en particuliere initiatiefnemers, ruim 100 Oekraïense vluchtelingen in Eijsden-Margraten een veilige thuishaven gekregen. Tevens zijn met het COA afspraken gemaakt om vanaf 2023 50 AMV-ers extra

te huisvesten binnen de gemeentegrenzen bovenop de reeds gevestigde 50 AMV-ers.

Koesteren van het landschap en tradities

2022 stond op nationaal niveau in het teken van de stikstofaanpak en de impact voor de landbouwsector. De ontwikkelingen en de betekenis hiervan voor Eijsden-Margraten zijn nauwgezet gevolgd. De opgaven voor Eijsden-Margraten zijn indringend en complex, niet alleen voor de agrarische sector zelf maar ook voor het typische en karakteristieke Zuid-Limburgse landschap. Belangrijke speler in het buitengewone buitengebied van Eijsden-Margraten betreft de agrariër. Deze doelgroep behoeft de komende jaren de gewenste en noodzakelijke aandacht. Derhalve is eind 2022 besloten om een adviseur landbouw te gaan werven die actief met de vraagstukken uit de landbouwsector aan de slag gaat.

Om de kwaliteiten van het unieke landschap te behouden en te versterken is een vergroeningsoffensief gestart dat gericht is op het stimuleren van bewustwording, het treffen van concrete maatregelen alsmede het verder uitvoering geven aan het Bomenplan en het vergroenen van schoolomgevingen met de realisatie van tiny forests. Tijdens boomfeestdag zijn op de Mosterdberg te Cadier & Keer 2.500 bomen aangeplant. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot een gebiedsdifferentiatiekaart en het oprichten van een landschapsfonds.

Vanuit het programma kunst en cultuur is ook in 2022 verder geïnvesteerd in ons cultureel erfgoed en het beleven en levendig houden van tradities. Zo is er een educatief Cramignonproject aan de basisscholen aangeboden en zijn leskisten ontwikkeld rondom de vuursteenmijn. Daarnaast zijn er beleefroutes georganiseerd en hebben projecten zoals de Kal Plat campagne, het project Broonk in het Durrep en een thema-expositie over het Den halen de lokale tradities verder belicht. Middels burgerparticipatie is bijgedragen aan het verankeren en doorontwikkelen van de culturele identiteit binnen de samenleving van Eijsden-Margraten. Voorbeeldprojecten in deze zijn onder andere het boomproject Eijsden en KIEM cultureel platform.

In het licht van het stimuleren van circulaire economie en het gedachtegoed Cittaslow is in 2022 de maand oktober omgedoopt tot Cittaslow-maand en is geïnvesteerd in het bevorderen van kortere voedselketens via onder meer het project Korte Keten Zeker (W)eten.

Klimaat en duurzaamheid

In 2022 werd Nederland getroffen door stijgende energieprijzen. Ook onze inwoners en ondernemers hebben hier mee van doen gehad. In dat licht is vanuit SEM actief bijgedragen aan het ondersteunen van inwoners die onvoldoende draagkrachtig waren om de toegenomen energielasten te kunnen dragen. Voor 2022 hebben 714 gezinnen een toeslag ontvangen.

De **klimaat en energie-opgave** is een proces van jaren. Naast het vervolgen van inzet op het gebied van de RES (Regionale Energie Strategie) en de Transitievisie Warme, is in 2022 een klimaatstresstest uitgevoerd voor wateroverlast, overstroming, droogte en hitte. Tevens is een klimaatadaptatieprogramma opgesteld. In operationele zin is in 2022 met name ingezet op het bieden van voorlichting en bevorderen van bewustwording alsmede het bieden van stimuleringsmaatregelen. In dat licht is er een duurzaamheidsloket ingericht en is elke pandeigenaar digitaal een duurzaamheidsdashboard aangeboden. 65 huishoudens hebben hun woning onderworpen aan een door de gemeente aangeboden energiescan en 37 huishoudens zijn via de gemeente een duurzaamheidslening aangegaan voor een totaalbedrag van € 700.000. Sportverenigingen zijn geïnformeerd over subsidiemogelijkheden en hebben een energie+ vitaliteitsscan aangeboden gekregen. Om inwoners, organisaties en ondernemers te faciliteren om over te gaan tot het treffen van concrete verduurzamingsmaatregelen zagen we ons, vanwege de marktomstandigheden, in 2022 genooddaakt om het contract met Volta rondom het zonnepanelenproject te beëindigen. In de plaats daarvan is een nieuw stimuleringspakket aan duurzaamheidsleningen uitgewerkt.

Woningcrisis te lijf

Kritisch is op basis van de woningbehoefte nog eens gekeken naar de woningbouwbehoefte de komende jaren. In dat licht is in beeld gebracht welke plannen lopende zijn en wat dit betekent voor de opgave tot en met 2030. Een stuurgroep is ingericht om op actieve wijze sturing te geven aan de woningbehoefte en bij te sturen daar waar noodzakelijk.

Op grond hiervan is onder meer de planvorming rondom de Bloesemgaard in Margraten en de gebiedsontwikkeling stationsomgeving Eijsden alsmede het plan Slakweg te Gronsveld verder opgepakt en bijgesteld. De planontwikkeling rondom woningbouw in Oost-Maarland en Mheer is op haalbaarheid herijkt. De gebiedsontwikkeling Poort van het Heuvelland is aangehouden in het licht van de diverse ontwikkelingen die er spelen. De realisatie van woningbouw in Cadier & Keer (de Bongerd), St. Geertruid (Karreweg), Banholt (Mheerderweg) alsmede de woningbouw in Gronsveld (Kampweg) en Margraten (Sprinkstraat) is verder doorgezet. Daarnaast zijn diverse andere initiatieven op planologische haalbaarheid getoetst. Ook is in 2022 de herbestemming van boerderijen, hoeves dan wel monumentale gebouwen met initiatiefnemers actief opgepakt (o.a. hoeve Dobbelsteijn, hoeve Reinekenshof, hoeve Welsderhof, kasteel Oost, klooster Rijckholt en Eijsden).

Middels de introductie van een **kwartaalrapportage** wordt de raad geïnformeerd over de ontwikkelingen en voortgang rondom de invulling en realisatie van de woningbouwopgave. Tevens wordt in deze inzicht verschaft in de maatregelen die onderzocht worden dan wel aangeboord worden om de realisatie van passende en betaalbare woningbouw te realiseren. In dat licht is in 2022 in het kader van de provinciale regeling Kwaliteit Limburgse Centra een subsidie ontvangen van bijna zes ton voor de realisatie van het plan Kampweg. Ook zijn er meerjarige afspraken gemaakt met corporaties in de vorm van prestatie-afspraken.

Omgevingsvisie

De ontwikkelingen rondom de invoering van de omgevingswet waren onzeker. In eerste instantie was de verwachting dat de omgevingswet op 1 juli 2022 van kracht werd, maar werd onder voorbehoud doorgeschoven naar 1 januari 2023, hetgeen inmiddels wederom is bijgesteld naar 1 januari 2024. Mede in het licht van de onduidelijkheid rondom de invoeringsdatum en de toenemende werkvoorraad op het gebied van vergunningen, betekende dit dat er in 2022 meermaals geherprioriteerd moest worden in inzet van menskracht en werkzaamheden. Desalniettemin is in 2022 binnen Lijn50 verder gewerkt aan de ontwerp-omgevingsvisie. In het proces is extra tijd vrijgemaakt voor participatie, waardoor de termijn van vaststelling van de Omgevingswet is opgeschoven naar 2023.

Openbare ruimte

Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte is in 2022 uitgevoerd op B-niveau. Naast het uitvoeren van regulier onderhoud aan de wegen en wandelpaden, zijn op grond van het Meerjaren Investeringsprogramma Wegen diverse reconstructies van wegen uitgevoerd en voorbereid om in 2023 uitgevoerd te worden voorbeelden zijn Bruisterbosch, Trichterweg/Hoenderstraat te Margraten, Prins Hendrikstraat te Eijsden, Veilingweg te Gronsveld. Meer specifiek heeft in 2022 het bevorderen van de verkeersveiligheid bijzonder aandacht gekregen, zowel op lokaal niveau als in samenwerking met de regio. Vanuit het team Heuvelland diverse initiatieven voorbereid om de overlast van het toeristisch/recreatief verkeer binnen in het Heuvelland aan te pakken. De daadwerkelijke uitvoering van de voorgenomen activiteiten is evenwel onder druk komen te staan vanwege het uittreden van de gemeente Vaals uit het team Heuvelland. Op lokaal niveau zijn ten aanzien van het verminderen van de verkeers- en parkeeroverlast diverse snelheidsmetingen uitgevoerd en is een parkeeronderzoek in Eijsden uitgevoerd.

4. Personeel

TOEM (Toekomstbestendige Organisatie Eijsden-Margraten) is in 2022 op inhoud en aanpak nader verdiept. Het ontwikkelperspectief, de ontwikkelrichting alsmede de ontwikkelstrategie is uitgewerkt. Er is een kwartiermaker aangesteld die samen met een kernteam, het MT en de organisatie verder vorm en richting geeft aan het organisatie-ontwikkeltraject. Vanuit de organisatie is een Toem-Team samengesteld. De leden van het Toem-Team zijn de ambassadeurs die niet alleen een inspirerende aanjaagfunctie hebben maar ook een actieve rol vervullen bij het verder concretiseren van het intern te doorlopen ontwikkelproces.

Ten aanzien van het meer in balans brengen van vast en ingehuurd personeel enerzijds en het toewerken naar een robuustere organisatie anderzijds zijn in 2022 de eerste stappen gezet. Dit heeft in 2022 geresulteerd in een compactere MT en een MT bestaande uitsluitend uit vaste krachten. Tevens zijn voorbereidingen getroffen om in 2023 inhuur te verminderen en de robuustheid van de

organisatie te vergroten, hetgeen ondersteund wordt middels de vastgestelde meerjarenbegroting 2023 - 2026, waarin ingestemd is met uitbreiding van personeel.

Het ziekteverzuim in 2022 heeft het gehele jaar boven de norm van 5% gelegen. In de 1e helft van 2022 betrof het ziekteverzuim gemiddeld ca. 6,5%. In de 2e helft van 2022 is dit opgelopen naar gemiddeld ca. 7,7%. Met name in Q4 van het afgelopen jaar zagen we het langdurig ziekteverzuim alsmede de meldingsfrequentie toenemen.

5. Bestuurscultuur

Vanuit de aanbevelingen van het traject met de Galangroep en het rapport van Necker van Naem (2021-2022) zijn we na de installatie van de nieuwe raad en het nieuwe college van start gegaan.

1. De raad heeft begin 2022 het vergadermodel BOB geëvalueerd. De nieuwe raad heeft - mede op grond daarvan- gekozen voor een model met een schriftelijke ronde, behandeling in een Dialoogvergadering (Samenleving of Leefomgeving) en een besluitvormende raadsvergadering. Begin 2023 volgt een evaluatie op een aantal onderdelen.
2. Het college heeft middels een raadsinformatiebrief in oktober de stand van zaken weer gegeven over de aanbevelingen van het rapport Necker van Naem.
3. Eind 2022 zijnde voorbereidingen getroffen voor een bijeenkomst van de raad, college en MT over verbeteringen in bestuurscultuur in januari 2023. De uitkomsten van deze sessie vormen de basis voor het verder oppakken van dit traject in 2023.

6. Financiële terugblik

De begroting 2022 zijn wij gestart met een saldo van 2022 € 131.999 positief. De 1e Burap sloten wij af met een positieve bijstelling van € 68.069 voor 2022. De bijgestelde begroting 2022 kwam hierdoor uit op een positief saldo van € 228.180. De 2e Burap sloten wij af met een negatieve bijstelling van € 87.247 voor 2022. Rekening houdend met het saldo van de 2e burap kwam het saldo van de begroting 2022 uit op € 140.933 positief. Wij sluiten het jaar 2022 nu af met een positief saldo van € 2.133.770.

In hoofdlijnen kan gesteld worden dat het saldo voornamelijk gevormd wordt door een aanzienlijk positief saldo van programma 1 (Mens en Samenleving) van € 2 miljoen. De overige programma's laten aanzienlijk kleinere saldi zien. Het positieve saldo van programma 1 betreft met name € 1,3 miljoen lagere kosten Jeugdzorg, € 0,2 miljoen hogere kosten WMO, € 0,3 miljoen lagere kosten Participatie en € 0,6 mln lagere kosten vitale inwoners en gemeenschappen.

Onderstaand volgt een overzicht van het saldo van de programma's op hoofdlijnen. Voor een uitgebreide toelichting van deze analyse wordt verwezen naar de afzonderlijke programma's. In de afzonderlijke programma's is, rekening houdende met de spelregels zoals opgenomen in de financiële verordening, een analyse gemaakt van de verschillen.

Financiële recapitulatie

Programma	Begroting 2022	Rekening 2022	Afwijking 2022	Toelichting
Programma 1 Mens & Samenleving	-€ 17.744.775	-€ 15.734.327	-€ 2.010.448	voordeel
mutaties reserves programma 1	€ 376.048	€ 359.133	€ 16.915	nadeel
Saldo na bestemming	-€ 17.368.727	-€ 15.375.195	-€ 1.993.532	voordeel
Programma 2 Landschap & Natuur	-€ 580.381	-€ 333.531	-€ 246.850	voordeel
mutaties reserves programma 2	-€ 254.469	-€ 254.469	€ 0	
Saldo na bestemming	-€ 834.850	-€ 588.000	-€ 246.850	voordeel
Programma 3 Klimaat & Energie	€ 16.273	-€ 52.531	€ 68.804	nadeel
mutaties reserves programma 3	-€ 207.838	-€ 207.838	€ 0	
Saldo na bestemming	-€ 191.565	-€ 260.369	€ 68.804	nadeel
Programma 4 Wonen & Mobiliteit	-€ 4.051.619	-€ 3.741.316	-€ 310.303	voordeel
mutaties reserves programma 4	-€ 262.963	-€ 408.991	€ 146.028	nadeel
Saldo na bestemming	-€ 4.314.582	-€ 4.150.307	-€ 164.275	voordeel
Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering	€ 21.596.721	€ 17.268.031	€ 4.328.690	nadeel
mutaties reserves programma 5	€ 972.070	€ 972.070	€ 0	
Saldo na bestemming	€ 22.568.791	€ 18.240.101	€ 4.328.690	nadeel
Totaal Generaal	-€ 140.933	-€ 2.133.770	€ 1.992.837	voordeel

Van 2e Bestuursrapportage 2022 naar Jaarrekening 2022

Ten opzichte van de 2e bestuursrapportage 2022 is het saldo van de jaarrekening € 1.992.837 voordeliger. De belangrijkste redenen zijn hieronder in het overzicht op hoofdlijnen aangegeven. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting van de financiële afwijkingen per prioritair thema/kerntaak.

	nadelig	voordelig	Saldo
Saldo Burap II-2022			€ 141.000
Programma 1			
Participatiewet		€ 221.000	
Bijstandbesluit zelfstandingen	-€ 83.000		
Sociale Dienst Eijsden-Margraten		€ 63.000	
Salarissen SEM		€ 45.000	
Sociale werkvoorziening		€ 144.000	
Bijzondere bijstand	-€ 264.000		
Re-integratie		€ 26.000	
loaw uitkeringen		€ 54.000	
Loonkosten subsidie	-€ 25.000		
WMO hulpmiddelen	-€ 109.000		
WMO maatwerk 18 plus		€ 48.000	
Eigen bijdrage PGB		€ 25.000	
3 d's algemeen	-€ 48.000		
Collectieve vervoersvoorzienig		€ 105.000	
Consultatie en advies		€ 37.000	
Jeugdzorg		€ 815.000	
Jeudbescherming		€ 147.000	
Gesloten en intensief klinische Jeugdhulp		€ 333.000	
Uitkering deelfonds WSW		€ 86.000	
Leerlingen vervoer		€ 37.000	
Muziekonderwijs		€ 51.000	
Bevordering sportdeelname		€ 21.000	
Groene sportvelden		€ 56.000	
Speelvoorzieningen		€ 28.000	
Inburgering		€ 312.000	
Huisvesting inburgering	-€ 31.000		
Kinderopvang		€ 27.000	
Basisgezondheidszorg		€ 84.000	
Jeugzorg uniform deel	-€ 50.000		
Totaal Programma	-€ 610.000	€ 2.765.000	€ 2.155.000
Programma 2			
Bomenplan		€ 24.000	
Openbaar groen	-€ 23.000		
Nutsbedrijven		€ 88.000	
Toeristenbelasting		€ 92.000	

Totaal Programma	-€ 23.000	€ 204.000	€ 181.000
Programma 3			
Duurzaamheid		€ 51.000	
Restafval en GFT		€ 31.000	
Riolen en gemalen	-€ 55.000		
Milieu algemeen		€ 25.000	
Luchtkwaliteit		€ 48.000	
Ongediertebestrijding		€ 21.000	
Reinigingsrechten	-€ 256.000		
Baten rioolrechten		€ 52.000	
Duurzaamheid		€ 40.000	
Totaal Programma	-€ 311.000	€ 268.000	-€ 43.000
Programma 4			
Best. Pln Mheerderweg Noord		€ 29.000	
Best.Pln Karreweg Sint Geertruid		€ 99.000	
Wegen		€ 346.000	
Overige agrarische zaken		€ 65.000	
Basisonderwijs huisvesting		€ 49.000	
MFA Eijsden	-€ 83.000		
Buitensportaccommodaties	-€ 20.000		
Binnensportaccommodaties	-€ 35.000		
Gemeentebouwen	-€ 348.000		
Vergunningen WABO		€ 146.000	
Reserves	-€ 146.000		
Totaal Programma	-€ 632.000	€ 734.000	€ 102.000
Programma 5			
Veiligheidsregio Zuid Limburg	-€ 85.000		
Veiligheidsbeleid		€ 56.000	
Bestuurlijke samenwerking Zuid Limburg		€ 58.000	
Raad Commissies		€ 49.000	
Wethouders	-€ 249.000		
Salarissen Raad en B&W		€ 91.000	
Verkiezingen		€ 26.000	
Reisdocumenten opbrengsten		€ 29.000	
Gemeentelijke basisadministratie opbrengsten	-€ 20.000		
Begraafplaatsrechten		€ 26.000	
Financiën	-€ 33.000		

Informatisering en automatisering	-€ 31.000		
Algemene uitkering	-€ 121.000		
Onvoorzien		€ 318.000	
Coronafonds		€ 26.000	
Algemene personeelskosten	-€ 21.000		
Salaris	-€ 479.000		
Totaal Programma	-€ 1.039.000	€ 679.000	-€ 360.000
Programma 1 t/m 5			
Diversen	-€ 42.000		
Totaal diversen	-€ 42.000	€ 0	-€ 42.000
Saldo Jaarrekening 2022	€ -2.636.000	€ 4.650.000	€ 2.134.000

Leeswijzer

De programmarekening is een omvangrijk boekwerk vol financiële, cijfermatige gegevens en tekstuele toelichtingen hierop. Om u wegwijs te maken in de programmarekening en er tevens voor te zorgen dat u uit de programmarekening de maximale informatie haalt, hebben we deze leeswijzer opgesteld.

De programmarekening bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag geeft een beeld van de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting;
2. de balans en de toelichting;
3. een verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SISA);
4. een bijlage met het overzicht restant kredieten.

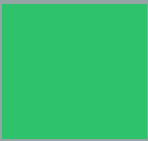

Programmaverantwoording

In dit onderdeel treft u een overzicht aan van de verantwoording per programma. Dit overzicht komt overeen met de "Wat gaan we ervoor doen?" vanuit het Raadsprogramma. Per "Wat gaan we ervoor doen?" is aangegeven wat we in 2022 wilden bereiken en wat we daarvoor hebben gedaan. Met behulp van een verkeerslichtenmodel is aangegeven hoe het staat met de voortgang van de betreffende acties. In het boekwerk (Pepperflow app) staat hier kwaliteit vermeld, hier wordt dus de voortgang mee bedoeld. Helaas is het op dit moment nog niet mogelijk het woord kwaliteit te vervangen door voortgang.

Afwijkend van de verkeerslichten in de bestuursrapportage is bij de jaarrekening er voor gekozen alleen met groen of rood te werken. De reden hiervoor is omdat bij oranje gesteld wordt dat de prestatie naar verwachting nog binnen de gestelde kaders van tijd, kwaliteit en geld wordt gerealiseerd. In dit geval dus 2022. Aangezien 2022 ten einde is kan het verkeerslicht derhalve alleen groen of rood zijn.

Daarnaast zijn dit jaar voor het eerst bij de kaderstellende documenten (daar waar mogelijk) hyperlinks opgenomen. Middels deze hyperlinks komt u direct bij betreffende kaderstellende documenten uit.

Aan het verkeerslichten model kan de volgende betekenis worden toegekend.

Indicator	Betekenis
	Prestatie is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd, dan wel is de prestatie geborgd binnen de bestaande processen.
	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

Vervolgens is onder het kopje “wat heeft het gekost” per beleidsveld een financiële verantwoording opgenomen, die bestaat uit:

- een overzicht van het saldo per beleidsveld/kostenplaats en het saldo per programma;
- een specificatie van het saldo van de reserves;
- een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijzigingen en de realisatie.

De te analyseren onderdelen zijn aangegeven met een nummer.

De financiële afwijkingen zijn geanalyseerd conform de financiële verordening.

Artikel 10 Financiële afwijkingen baten en lasten

Afwijkingen die groter zijn dan 10% met een minimum van € 7.500 per kostenplaats worden in de jaarrekening bij de programma's toegelicht.

Indicatoren

Zoals voorgeschreven voorziet ook de begroting 2021 in de verplichte indicatoren. Ook in deze jaarrekening zijn deze indicatoren weer opgenomen. Het valt wel op dat de realiteitswaarde van de indicatoren nog altijd in ontwikkeling is. Zo zijn nog niet voor alle indicatoren up to date gegevens beschikbaar.

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat in de programmarekening een aantal paragrafen verplicht wordt opgenomen. De paragrafen zijn bedoeld als verslag over het in het afgelopen jaar gevoerde beleid ten aanzien van beheersmatige aspecten.

Programma 1: Mens & Samenleving

Wij leven in een tijd van fundamentele veranderingen in de samenleving. De verzorgingsstaat met verzekerde rechten op overheidsvoorzieningen verandert naar een samenleving met meer zelfredzame mensen die eigen verantwoordelijkheid mogen en moeten nemen voor zichzelf en hun (sociale) omgeving. Hoewel deze veranderende samenleving de nodige onzekerheid met zich meebrengt – ook voor onze inwoners – biedt het ook kansen. Onze gemeente heeft een sterke culturele identiteit, een rijk verenigingsleven en goede (algemene)voorzieningen. Door actieve en zelfredzame inwoners kan de aanwezige kracht maximaal worden benut. Een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving* is ons streven, hetgeen naadloos aansluit bij het Cittaslow- gedachtegoed en Dicht bij het Leven- filosofie.

*Een inclusieve samenleving is een samenleving waar iedereen tot zijn recht kan komen. Het maakt niet uit welke culturele achtergrond, gender, leeftijd, talenten of beperkingen iemand heeft. Iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.

1.0 Prioritair thema: Lifestyle

Omschrijving

Een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving is ons streven waar iedereen mag en kan meedoen en waarin sprake is van een inclusieve economie. Dit sluit naadloos aan bij het Cittaslow-gedachtegoed dat we voor ogen hebben. Een gedachtegoed waarin we binnen de maatschappelijke ontwikkelingen en de behoeften van onze inwoners en gemeenschappen verder bouwen aan een veerkrachtige en vitale samenleving.

Vanuit deze optiek wordt sinds 2020 nadrukkelijk accent gelegd op het thema positieve gezondheid gericht op het versterken van de individuele en collectieve kracht waarin de individuele gezondheid, welzijn en participatie centraal staat. Daarnaast komt binnen dit thema het accent te liggen op gezonde voeding geënt op het stimuleren van bewust consumeren en produceren.

Rondom het programma Lifestyle staan we voor de volgende uitdagingen:

- Jongeren aan het bewegen krijgen/houden en gezonde voeding stimuleren
- Ouders bewust maken van gezonde levensstijl
- Vitaliteit en gezondheid ouderen stimuleren
- Zelfredzaamheid versterken en actieve deelname aan c.q. participeren in de culture, sociale, natuurlijke omgeving stimuleren

- Faciliteiten bieden t.b.v. bewegen en ontmoeten in en rondom de kernen
- Stimuleren van een inclusieve economie/gemeenschap, waarin ieder waarde kan toevoegen
- Producenten, leveranciers en maatschappelijk middenveld een actieve bijdrage laten leveren aan een gezonde leefstijl en voeding met aandacht voor gezonde scholen, gezonde winkels, gezonde kantines en gezonde restaurants waarbij lokaal voedsel de basis vormt
- Toerisme en immaterieel erfgoed laten aansluiten bij de ambities van de prioritaire thema's en de ambitie dat de gemeenschap Eijsden-Margraten in 2024 Cittaslow ademt.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de geschetste opgaven komt de focus te liggen op de volgende ontwikkellijnen:

1. We streven naar een hogere positieve gezondheid ("hoofd") met als doel dat iedere burger weet waar hij/zij zorg/hulp kan vinden en deze ook kan krijgen.
2. We bevorderen het bewegen ("lichaam") met als doel dat eenieder op eigen wijze in beweging komt voor de gezondheid van zichzelf en eventueel voor anderen en de omgeving.
3. We faciliteren het invulling geven aan een zinvolle tijdsbesteding ("handen") met als doel dat eenieder op eigen wijze bijdraagt aan de gemeenschap Eijsden-Margraten, via werk, vrijwilligerswerk, verenigingsleven, of anderszins.
4. We stimuleren het bewuster produceren en consumeren van producten ("hart"), zodat ondernemers en producenten als ook consumenten zich meer dan nu, bewust zijn van de maatschappelijke impact van zijn of haar koop (consumptie)gedrag.

Wat wilden we bereiken?

1.0.1 Bevorderen van positieve gezondheid gericht op bewegen, vitaliteit en participeren

Een breed palet aan educatieve-, culturele-, ontmoetings- en sport- en bewegingsactiviteiten die onze gemeente ondersteunt en/of organiseert is voor iedereen (ongeacht leeftijd, gezondheid, sociale en economische omstandigheden) zoveel mogelijk bereikbaar, betaalbaar en toegankelijk.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Breed palet activiteiten

Omschrijving (toelichting)

Er wordt geïnvesteerd in sport- beweging en ingezet op samenhang tussen sportstimulering, actieve leefstijl, positieve gezondheid en kwaliteit van leven van al onze inwoners, jong en oud, met of zonder beperkingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is geïnvesteerd in een passend sport en beweegaanbod via de vier pijlers van het sportakkoord.

- Sportief en gezond opgroeien: We hebben ingezet op versterken van motorische vaardigheden van kinderen op de basisscholen en kinderopvang. We hebben activiteiten uitgevoerd in het kader van jeugd aan zet.
- Meedoen door bewegen: We hebben voor inwoners van 75 jaar en ouder een speciaal beweegprogramma uitgevoerd, we organiseren wandelgroepen voor minder mobiele ouderen, we hebben het programma "in beweging" uitgevoerd, we zijn gestart met een breed programma valpreventie.
- Sterk en Vitaal verenigen: we hebben verenigingen ondersteund op vraag en via ondersteuning huurcompensatie
- Ruimte om te bewegen: we hebben geïnvesteerd in de aanleg van beweefaciliteiten in de buitenruimte

Er is ingezet op bewustwording van een actieve leefstijl middels het programma JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst). Positieve Gezondheid werd een integraal en zichtbaar thema binnen initiatieven rondom gezondheid, eenzaamheid en sport en bewegen.

Burgerinitiatieven

Omschrijving (toelichting)

We sluiten aan bij lokale initiatieven en lokale coalities. Er is sprake van specifieke aandacht voor dit vraagstuk in ten minste twee kernen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op verschillende beleidsonderdelen hebben we samengewerkt met inwoners, stichtingen en maatschappelijke partners. Bij de programma's een tegen eenzaamheid en kansrijke start hebben we ingezet op samenwerking in een lokale coalitie. Ook in het opgezette programma valpreventie werken we samen met inwoners en maatschappelijke partners. In de stuurgroep sportakkoord zijn vertegenwoordigers van diverse maatschappelijke partners vertegenwoordigd.

Gevarieerde hulp en ondersteuning

Omschrijving (toelichting)

Wij dragen zorg voor het door onze kwetsbare inwoners verkrijgen van de juiste mate van hulp en ondersteuning, zowel kwalitatief als kwantitatief. Daarbij zetten wij in op het zo veel als mogelijk door de client zelf en/of zijn sociaal netwerk voorzien in deze ondersteuning dan wel het verwijzen van de client naar het voorliggende veld, onder andere door inzet van de participatiecoach. Bieden eigen inzet of het voorliggende veld onvoldoende mogelijkheden, zetten wij maatwerkvoorzieningen in.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Onze kwetsbare inwoners hebben passende en kwalitatief goede hulp en ondersteuning gekregen via:

1. Algemeen toegankelijke hulp en ondersteuning van professionals.
2. Informele hulp en ondersteuning van vrijwilligers.
3. Participatiecoach.
4. Maatwerkvoorzieningen).

85% van de cliënten (495 Wmo-respondenten en 136 jeugdhulp-respondenten) vinden dat zij passende hulp en ondersteuning hebben gekregen en dat de kwaliteit van de hulp en ondersteuning goed was (Bron: clientervaringsonderzoek 2020/2021).

Inzet buurtcoach

Omschrijving (toelichting)

Het programma van de buurtcoaches sluit aan bij de doelstellingen in het sociaal domein en is gericht op participatie.

Wij faciliteren ontmoetings-, culturele en beweegactiviteiten voor ouderen en mensen met beperkingen. We investeren in JOGG (jongeren op gezond gewicht)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De buurtcoach sport en bewegen heeft uitvoering gegeven aan het sportakkoord, het programma Jeugd aan Zet en Jeugd op gezond gewicht (JOGG).

De buurtcoach Kunst & Cultuur heeft uitvoering gegeven aan het programma Kunst & Cultuur , aan het programma SKEM cultuureducatie, en aan een samenwerkingsverband binnen het programma Jeugd aan Zet.

Meedoen inwoners

Omschrijving (toelichting)

De gemeente werkt samen in partnerschap met de verenigingen.

Meer Bewegen voor Ouderen wordt gefaciliteerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Onderdelen van het programma Jeugd aan zet, en de Koningsspelen werden zoveel mogelijk uitgevoerd in samenwerking met verenigingen. Ook bij de uitvoering van het Sportakkoord is samengewerkt met verenigingen.

De gemeente heeft geïnvesteerd in de groepen Meer Bewegen voor Ouderen en investeerde via het programma Sociaal Vitaal, een speciaal beweegprogramma voor inwoners ouder dan 75 jaar, ook in uitbreiding van deze groepen.

Participatiecoach

Omschrijving (toelichting)

De werkwijze van de Participatiecoach is gericht op bevordering van een gezonde en actieve, participatieve leefstijl bij inwoners (jong en oud). Het uitgangspunt is dat meedoen wordt gestimuleerd en (nieuwe) (beweeg)activiteiten geïnitieerd en begeleid .

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De participatiecoach heeft 148 inwoners begeleid en gefaciliteerd om (weer) te participeren in de samenleving. Dit gebeurde op diverse gebieden zoals verminderen eenzaamheid, koppelen van inwoners aan een buddy of inwoners begeleiden naar voorliggende voorzieningen of activiteiten.

Project eenzaamheid

Omschrijving (toelichting)

Onder het motto 'positieve gezondheid' kijken wij samen met inwoners naar mogelijkheden op het gebied van zingeving en meedoen in de maatschappij. Daarnaast zetten ook onze zorgpartners zich in tegen eenzaamheid en zijn er tal van mooie (burger)initiatieven alsook bijvoorbeeld de 'week van de eenzaamheid', lokaal ook bekend als de 'week van de ontmoeting'. Het doel van het aansluiten bij het landelijke actieprogramma. 'Eén tegen eenzaamheid' is om lokale en landelijke initiatieven met elkaar te verbinden om eenzaamheid zo nóg gericht aan te pakken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit het landelijke programma Een tegen eenzaamheid (ministerie VWS) hebben wij aan dit thema gewerkt. Dit is gebeurd door het (gezamenlijk met Zuid-Limburgse gemeenten) inzetten op bewustwordingscampagnes, maar ook het uitvoeren van lokale campagnes. Daarnaast hebben we uitvoering gegeven aan de landelijke week tegen de eenzaamheid, die in de gemeente Eijsden-Margraten "week van de ontmoeting" heet. Ook hebben we gewerkt aan het opzetten van een lokaal netwerk van samenwerkingspartners met als gezamenlijk doel het stimuleren van ontmoeting en meedoen.

Sportakkoord

Omschrijving (toelichting)

Met de participanten van het sportakkoord wordt het uitvoeringsprogramma 2022 vastgesteld.

De focus ligt op:

- Sportief en gezond opgroeien
- Meedoen door bewegen
- Sterk en Vitaal verenigingen
- Bewegen in de buitenruimte.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het sportakkoord hebben we uitvoering gegeven aan de volgende thema's:

1. Sportief en Gezond opgroeien: Versterken motorische vaardigheden bij kinderen peuteropvang en basisscholen, stimuleren bewegend leren, activiteiten jeugd aan zet en koningsspelen.
2. Meedoen door bewegen: Wandelgroepen voor ouderen in twee kernen, Meer bewegen voor ouderen, uitvoering programma "In Beweging", programma Sociaal Vitaal (een beweegprogramma specifiek gericht op inwoners van 75 jaar en ouder), start van opzetten programma Valpreventie.
3. Sterk en Vitaal verenigen: Voorlichting via verenigingscafe, ondersteuning via Rijksregelingen compensatie huur, uitvoering tool vitale club. Daarnaast werden verenigingen door de verenigingsconsulent ondersteund bij diverse vragen rondom uitbreiding van of vragen over hun accommodatie.

4. Bewegen in de buitenruimte: Er is geïnvesteerd in het skate- en bikepark Eijsden, er zijn activiteiten aangeboden bij de sportcontainer en via het programma "Jeugd aan zet" zijn ook beweegactiviteiten in de buitenruimte aangeboden.

Wat wilden we bereiken?

1.0.2 Stimuleren lokale voedsel economie

Vanuit het oogpunt van duurzaamheid, het bevorderen van gezondheid, de transitieopgaven binnen de landbouwsector en de kwaliteiten die de lokale terroir bezit, liggen er kansen om een inclusieve lokale economie te bevorderen die waarde toevoegt aan de gemeenschap, specifiek gericht op het stimuleren van de lokale voedsel economie.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Faciliteren lokale voedselketens

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt een bijdrage geleverd aan initiatieven die de lokale en regionale voedselketens versterken. Dit doen we door het leveren van ondersteuning, advies, onderzoek en het (mede) creëren van draagvlak vanuit de principes van Green Destination. Hierbij wordt de relatie met het Middengebied en de NOVI Zuid-Limburg gelegd.

Meer specifiek wordt in 2022 de Plateau Hub, een digitaal platform voor vraag en aanbod van lokale en regionale producten, ondersteund. Tevens wordt het project Zeker (W)eten voortgezet, burgerparticipatie rondom Lokaal Voedsel gecontinueerd, het stroopgedachtegoed verder op de kaart gezet, en innovatieve binnen de fruitsector gestimuleerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is besloten om samen met ondernemers/telers/producenten deel te nemen in het Regionaal Voedselsysteem Zuid-Limburg dat gericht is op duurzame, regionale productie en afzet door verbinding en samenwerking in nieuwe verdienmodellen (in de korte keten). Tevens is het burgerinitiatief Korte Keten Zeker (W)eten verder ondersteund bij haar activiteiten rondom

bewustwording en stimulering gezond, lokaal voedsel. Voor het instandhouden en doorontwikkelen van het stroopgedachtegoed is in 2022 in het kader van de LEADER-aanvraag voor de realisatie van een Kenniscentrum Stroop in onze gemeente een co-financieringsverklaring ondertekend.

Realiseren belevingscentrum

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt ingezet op de doorontwikkeling van een aantal hot-spots, waarbij de omgeving Hoogcruts (op het Plateau), omgeving Heerdeberg (in het Midenterras) en omgeving Eijsden (in het Maasdal) onderdeel centraal staan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van de ontwikkeling van een aantal hot-spots hebben in 2022 hebben initiatiefnemers zelfstandig een aantal stappen ondernomen. De gemeente adviseerde en faciliteerde waar nodig en mogelijk.

HX Hoogcruts:

Voormalig Kloostercomplex Hoogcruts is in eigendom van Limburgs Landschap en wil transformeren naar een regionaal kunst & cultuur-historisch centrum met bijzondere aandacht voor het landschap. In 2022 zijn daartoe een aantal stappen gezet waarvan het treffen van vereiste maatregelen in het kader van de gebruiksvergunning van het complex.

Heerdeberg:

Initiatiefnemers hebben een aanvraag ingediend voor de realisatie van een Cittaslow Campus Heerdeberg op de locatie van de voormalige LTS locatie in Cadier en Keer (Pater Kustersweg 6). Hiertoe is een concept-bestemmingplan in behandeling op grond van een totaalconcept. Naast een aantal geplande activiteiten waaronder educatie en workshops etc. voorziet het plan in 10 vakantie-appartementen voor in totaal 30 slaappleaatsen.

Eijsden:

In 2022 is tijdens de Cittaslowmaand oktober 2022 in en rond het Familiemuseum Ursulinen in Eijsden een evenement georganiseerd door samenwerking tussen Breuster Brouwers, Kaasmakerij Sjevraoje en het burgerinitiatief Korte Keten Zeker (W)eten. Bewustwording en beleving van lokale, gezonde/biologische streekproducten was het thema. Naast proeverijen werden er een aantal interessante lezingen voor geïnteresseerden georganiseerd.

Stimuleren burgeractivatie

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt het stimuleren van burgeractivatie op grond van het principe "verbinden, verankeren en loslaten", inhoudende inwoners oproepen, initiatiefkracht aanspreken en faciliteren van initiatieven die een bijdrage leveren aan de lokale voedselgemeenschap/economie verder gecontinueerd en verdiept.

De ondersteuning van de werkgroep Lokaal Voedsel wordt verdere gecontinueerd en de community Cittaslow wordt verder uitgebouwd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van burgeractivatie hebben we vanuit Plattelands- en Vrijtijdseconomie in 2022 een tweetal initiatieven gefaciliteerd:

I. Cittaslow Community (onze Cittaslow Ambassadeurs):

In april 2022 werd een eerste bijeenkomst gehouden met de Cittaslow Ambassadeurs. Centraal stond:

1. Ervaringen uitwisselen 1 jaar Cittaslow Ambassadeur;
2. Presentatie Demo nog verder te ontwikkelen Toolkit Cittaslow Ambassadeurs (Ondernemen in Cittaslow);
4. Wensen, behoeften, ideeën Cittaslow Ambassadeurs zelf;
5. Mogelijke uitbreiding netwerk Cittaslow Ambassadeurs Eijsden-Margraten.

In oktober 2022 werd voor de eerste maal een Cittaslowmaand Eijsden-Margraten door en voor ondernemers, instellingen en inwoners georganiseerd.

II. Korte Keten Zeker (W)eten:

De lokale werkgroep Korte Keten Zeker (W)eten werd door de gemeente door middel van een werkbudget en ambtelijke ondersteuning gefaciliteerd ten behoeve van haar activiteiten. Het betrof met name:

- bewustwordings - en belevingsactiviteiten rondom bewuste productie en consumptie van duurzame voeding c.q. lokale, gezonde streekproducten. In dit kader publiceerde de werkgroep tal van publicaties in De Etalage. Er werd een verkoopfolder (lokale verkooppunten) ontwikkeld en in de markt gezet. De werkgroep nam deel aan lokale events ter promotie van het gedachtengoed. Tevens werden een aantal themagerichte lezingen rondom klimaatadaptatie en biodiversiteit georganiseerd.

- er werd een nieuw initiatief voor de realisatie van een coöperatieve Biologische Tuinderij in Eijsden-Margraten opgestart;

- een particulier initiatief voor de realisatie van een Biologische Tuin is ondersteund door onder andere samen met de gemeente te zoeken naar een geschikte en beschikbare locatie in Eijsden-Margraten.

In 2022 is tevens besloten om samen met ondernemers/telers/producenten deel te nemen in het Regionaal Voedselsysteem Zuid-Limburg.

Wat wilden we bereiken?

1.0.3 Stimuleren van bewuste productie en consumptie

Ingezet wordt op het stimuleren van bewuste productie en consumptie van duurzame voeding

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Bijdrage leveren aan meervoudige waardecreatie van lokale ondernemers

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt de Cittaslow Community en het lokale initiatief Lokaal Voedsel verder uitgebouwd, gericht op het toeristisch/recreatief aanbod met bewuste productie en consumptie van duurzame voeding versterken. Hierbij zal verbinding gelegd worden met ontwikkeling binnen het Middengebied en Novi Zuid-Limburg, waarbij de focus is gericht op de doorontwikkeling van de agrarische sector richting natuurinclusieve landbouw.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 werd de Cittaslow Community (onze Cittaslow Ambassadeurs) en het lokale initiatief Korte Keten Zeker (W)eten verder ondersteund bij bewustwordings- en belevingsactiviteiten rondom bewuste productie en consumptie van duurzame voeding c.q. lokale, gezonde streekproducten.

In oktober 2022 werd daartoe onder andere een Cittaslowmaand Eijsden-Margraten door en voor ondernemers, instellingen en inwoners georganiseerd. In 2022 is tevens besloten om samen met ondernemers/telers/producenten deel te nemen in het Regionaal Voedselsysteem Zuid-Limburg.

Investeren in bewustwording

Omschrijving (toelichting)

We investeren in 2022 verder in het stimuleren van bewuste productie en consumptie van duurzame voeding door

- de ingezette lijn in 2021 rondom bewustwording en een bewustwordingscampagne verder uit te bouwen.
- het ontsluiten van inspirerende belevingsplekken binnen de gemeente die bijdragen aan de bewuste consumptie en productie. Hierbij wordt onder meer gedacht aan een drietal gebieden in onze gemeente: omgeving Hoogcruts, omgeving Heerdeberg en omgeving Eijsden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Naast bewustwordingsondersteuning vanuit Positieve Gezondheid is ondersteuning geboden aan het burgerinitiatief Korte Keten Zeker (W)eten. Dit initiatief is onder andere gericht op bewustwording van gezond, lokaal voedsel. Hiertoe is o.a. een lezingencyclus georganiseerd en een eerste druk van een folder van lokale producenten ontwikkeld en in omloop gebracht.

In 2022 is met het oog op het ontsluiten van inspirerende belevingsplekken die bijdragen aan de bewuste consumptie en productie. Initiatiefnemers hebben zelfstandig een aantal stappen ondernomen. De gemeente adviseerde en faciliteerde waar nodig en mogelijk. Vanuit de gemeente is

tevens met initiatiefnemers nauw afgestemd over (juridische) randvoorwaarden, wensen en behoeften voor de verdere ontwikkeling van een aantal lokaties. Het betreft:

Hoogcruts en omgeving:

Buitengoed Hoogcruts- In 2022 is het samenwerkingsverband Buitengoed Hoogcruts operationeel geworden. Hierin werken diverse lokale ondernemers samen om gezamenlijk aanbod op en rond Kloostercomplex Hoogcruts te ontwikkelen in het kader van verbinding Vrijtijdseconomie, Landschap en Leefstijl (gezonde voeding/streekproducten). Een gemeenschappelijke positionering in verbinding met elkaar moet recreanten uit de regio aantrekken. Het genereren van omzet is daarbij een uitgangspunt. Het samenwerkingsverband richtte zich concreet op:

- Realiseren van nieuwe toeristische trekpleister te realiseren
- Het land be-leven!
- Omzet deelname excursies
- Stimulering verkoop streekproducten
- Educatie fruitsector in verbinding met landschap
- Historisch verhaal vertellen over de cultuur, het kloosterleven in het verleden en anno 2021

Planontwikkeling voormalig Kloostercomplex HX Hoogcruts

Voormalig Kloostercomplex HX Hoogcruts is in eigendom van Limburgs Landschap en wil transformeren naar een regionaal kunst & cultuur-historisch centrum met bijzondere aandacht voor het landschap. In 2022 zijn daartoe een aantal stappen gezet waarvan het treffen van vereiste maatregelen in het kader van de gebruiksvergunning van het complex.

HX Hoogcruts sluit zich graag aan bij de activiteiten van Buitengoed Hoogcruts. Het verhaal van de plek Hoogcruts geldt daarbij als verbindende factor. Voor de planontwikkeling van HX Hoogcruts zelf als uitvalsbasis voor reflectie & verbinding door kunst, cultuur, landschap en natuur en technologie richtte eigenaar Limburgs Landschap en het programmamanagement van Hoogcruts zich op het organiseren van events en ontmoetingsactiviteiten. Met de gemeente heeft de directie de kansen, mogelijkheden en vooral ook de (juridische) randvoorwaarden bekeken om de planontwikkeling in de toekomst verantwoord (aantal bezoekers), veilig (o.a. brandveiligheid) en aantrekkelijk (gevarieerd aanbod passend binnen de gemeentelijke thema's) te kunnen maken. In 2022 zijn daartoe een aantal stappen gezet voor het treffen van vereiste maatregelen in het kader van de gebruiksvergunning van het complex.

Heerdeberg en omgeving:

Initiatiefnemers hebben een aanvraag ingediend voor de realisatie van een Cittaslow Campus Heerdeberg op de locatie van de voormalige LTS locatie in Cadier en Keer (Pater Kustersweg 6). Hiertoe is een concept-bestemmingplan in behandeling op grond van een totaalconcept. Naast een aantal geplande activiteiten waaronder educatie en workshops etc. voorziet het plan in 10 vakantie-appartementen voor in totaal 30 slaappleaatsen. Overigens zijn de plannen mogelijk tijdelijk doorkruist om tijdelijk en noodzakelijk op deze lokatie te kunnen voorzien in de opvang van vluchtelingen.

Omgeving Eijsden:

In 2022 is tijdens de Cittaslowmaand oktober 2022 in en rond het Familiemuseum Ursulinen in Eijsden een evenement georganiseerd door samenwerking tussen Breuster Brouwers, Kaasmakerij Sjevraoje en het burgerinitiatief Korte Keten Zeker (W)eten. Bewustwording en beleving van lokale, gezonde/biologische streekproducten was het thema. Naast proeverijen werden er een aantal interessante lezingen voor geïnteresseerden georganiseerd.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6310001 Lokale economie en bewuste productie	-20.000,00	-18.010,89	1.989,11	9,95
6560021 Wielerbijdragen	-5.000,00	-3.410,00	1.590,00	31,80
6560031 Plattelands- en Vrijtijdseconomie	-73.500,00	-71.898,71	1.601,29	2,18
Resultaat	-98.500,00	-93.319,60	5.180,40	5,26

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

1.1 Kerntaak: Sociaal Domein

Het Sociaal Domein gaat over mensen en hun directe omgeving, niet om producten en diensten en niet over het toepassen van protocollen en uitvoering van de regels van “het systeem”. De inwoners staan centraal. Zij hebben een belangrijk aandeel in het oplossen van problemen en de regie daarover. Daar waar nodig vindt ondersteuning plaats. Het ondergeschikt maken van het systeem aan

het belang van de inwoner en de directe omgeving is de basis van een toekomstbestendig en dus ook een financieel gezond Sociaal Domein.

Er zullen altijd mensen zijn die tijdelijk of permanent niet zelfredzaam zijn en geen regie over hun leven kunnen voeren. Deze mensen moeten wij blijven ondersteunen en een vangnet blijven bieden. In dat geval zorgen wij voor kwalitatief goede hulp en ondersteuning.

1.1.1 Budgettair neutrale uitvoering Wmo, Participatiewet en Jeugdwet

Er wordt gestreefd naar een budgettair neutrale uitvoering van de Wmo, Participatiewet en de Jeugdwet. Het uitgangspunt is ook hier: niet meer, maar ook niet minder hulp en ondersteuning dan noodzakelijk.

Het aantal inwoners dat een beroep doet op professionele hulp en ondersteuning en de bijbehorende uitgaven worden gestabiliseerd.

Begeleiding WMO

Omschrijving (toelichting)

Op basis van de ervaringen de afgelopen jaren alsook de monitoring t.a.v. deze begeleiding wordt deze zorg per 2022 opnieuw ingekocht waarbij de inkoop van deze zorg weer een stuk wordt doorontwikkeld. Daarnaast voeren we een pilot uit om een (klein) deel van deze zorg voorliggend op te kunnen pakken via een waakvlamfunctie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben de inkoop van Begeleiding Groep (Bg) en Begeleiding Individueel (BI) herijkt. Maatwerkvoorzieningen BG en BI worden resultaatgericht ingezet. Begeleiding Groep Ouderen is als een algemeen toegankelijke voorziening gerealiseerd.

De pilot Waakvlamfunctie is succesvol afgerond. De maatwerkvoorziening Begeleiding Individueel in categorie "licht" is in 15 gevallen stapsgewijs overgedragen naar algemeen toegankelijke cliëntenondersteuning. De waakvlamfunctie is een structureel onderdeel geworden van algemeen toegankelijke cliëntenondersteuning van stichting MEE.

Leerlingenvervoer

Omschrijving (toelichting)

In regionaal verband wordt onderzocht in hoeverre de huidige verordening voldoende aansluit bij de vraagstukken in de praktijk. Daarnaast wordt ook gekeken naar de wijze van de inzet van leerlingenvervoer in relatie tot de jeugdwet.

De huidige benadering ten aanzien van het leerlingenvervoer wordt vooral vormgegeven vanuit het perspectief onderwijs. Naar de toekomst toe wordt gekeken of dit ook verbreed kan worden naar de jeugdwet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is een projectgroep Leerlingenvervoer in sub-regionaal verband (Maastricht-Heuvelland) gestart om te onderzoeken in hoeverre de huidige verordening aansluit bij de vraagstukken in de praktijk en in relatie met de jeugdwet. De mogelijkheden tot meerjarig beschikken voor bepaalde onderdelen van het leerlingenvervoer binnen de huidige verordening is concreet bekeken. Tegelijkertijd heeft het onderzoek nog geen definitieve antwoorden op de vraagstukken opgeleverd.

Mantelzorgcompliment

Omschrijving (toelichting)

De waardering van mantelzorgers blijft geborgd. Het niveau van mantelzorgondersteuning en een geldelijke bijdrage voor mantelzorgcompliment handhaven wij.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben aan 330 mantelzorgers een geldelijke bijdrage (200 euro per huishouden) verstrekt als mantelzorgcompliment. Er is mantelzorgondersteuning beschikbaar gesteld voor individuele mantelzorgers. De cursus "Kracht van Herinnering" voor mantelzorgers is gefaciliteerd door de gemeente.

Omnibuzz

Omschrijving (toelichting)

Onderzoek naar alternatieve invulling van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer zal worden uitgevoerd. De randvoorwaarden hierbij zijn kostenbesparingen op de uitvoeringsorganisatie en borging van de continuïteit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is geen onderzoek naar alternatieve invulling van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) Omnibuzz uitgevoerd. Pas in 2022 heeft de gemeente het gebruiksniveau van 2019 bereikt: in 2020 en 2021 was er sprake van een flinke daling van vervoersgebruik door de coronacrisis. Er is nog geen sprake van stabiliteit in vervoersgebruik en daardoor is er geen duidelijk beeld over vervoersgebruik op middellange- en lange termijn. Daarnaast is er personeelstekort in de hele vervoersbranche. Derhalve was inzetten op (onderzoek naar) alternatieven voor CVV Omnibuzz in 2022 niet opportuun.

SZMH

Omschrijving (toelichting)

De uitvoering van de Participatiewet wordt niet meer door SZMH, maar in eigen beheer uitgevoerd. Vanwege grote samenhang met de wet inburgering, zal bij de keuze om de Participatiewet zelf uit te gaan voeren, onlosmakelijk verbonden zijn dat onze gemeente dan ook de Wet Inburgering in eigen beheer uitvoert.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

2022 heeft in het teken gestaan van het doorontwikkelen van SEM (Sociale zaken Eijsden-Margraten) en het leren kennen van onze klant.

Daarnaast is in 2022 de Nieuwe Wet Inburgering eigen gemaakt en zijn we gestart met de uitvoering ervan. We hebben de volledige taakstelling voor 2022 gerealiseerd en de achterstand van 2021 ingehaald. In totaal zijn er 56 statushouders geplaatst.

1.1.2 Ondersteunen kwetsbare inwoners

Onze kwetsbare inwoners (jong en oud) worden ondersteund opdat zij in hun eigen leefomgeving zo lang mogelijk kunnen blijven wonen met goede kwaliteit van leven, deel kunnen nemen in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen.

Informele zorg

Omschrijving (toelichting)

We faciliteren informele zorg en breiden algemeen toegankelijke welzijns- en zorgvoorzieningen (het voorliggende veld) uit, met als doel om maatwerkvoorzieningen alleen in te zetten indien algemeen toegankelijke voorzieningen geen of onvoldoende oplossing bieden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben betreffende informele zorg meerdere maatschappelijke organisaties ondersteund en gefaciliteerd en hebben daarmee uitgebreid op de algemeen toegankelijke welzijns- en zorgvoorzieningen. Zo is de Vrijwillige Hulpdienst Eijsden-Margraten gefaciliteerd. Hieronder vallen 11 huiskamers, vrijwilligers van informele zorg en een taalcafé. Daarnaast is subsidie verstrekt aan Buddyzorg Limburg. Met behulp van zorgvrijwilligers heeft deze organisatie algemeen toegankelijke ondersteuning geboden aan mensen met beperkingen en hun mantelzorgers. De mogelijkheden voor algemeen toegankelijke ondersteuning en begeleiding via stichting Mee Zuid-Limburg zijn door ons uitgebreid. Wij hebben een subsidie verstrekt aan LevantoGroep ten behoeve van algemeen toegankelijke begeleiding van mensen met psychische beperkingen. Aan stichting Trajekt is subsidie verstrekt ten behoeve van algemeen toegankelijke hulpverlening via Algemeen Maatschappelijk Werk voor mensen met psychosociale problemen. Verder hebben wij Algemeen Toegankelijke Dagbesteding voor ouderen via Envida beschikbaar gesteld in twee kernen, in Margraten en in Eijsden.

Maatwerkvoorzieningen

Omschrijving (toelichting)

Wij stellen maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp beschikbaar voor kwetsbare inwoners, wanneer er geen andere voorliggende alternatieven zijn.

De korting van 20% op de eigen bijdrage (abonnementstarief, niet inkomensafhankelijk) voor maatwerkvoorzieningen WMO wordt afgeschaft.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De maatwerkvoorzieningen in het kader van de WMO en Jeugdhulp hebben wij beschikbaar gesteld. De maatwerkvoorzieningen zijn ingezet in de gevallen waar er in het voorliggende veld geen of onvoldoende resultaten zijn geboekt.

De korting van 20% op de eigen bijdrage hebben wij afgeschaft. Wij hebben geen signalen ontvangen dat het betalen van een volledig bedrag van het abonnementstarief (19 euro per maand in plaats van 15.20 euro per maand) tot problemen heeft geleid.

Participatiecoach

Omschrijving (toelichting)

De participatiecoach zet een samenwerking op rondom meedoen met o.a. huisartsen, lokale (sport)verenigingen en aanbieders, scholen en maatschappelijke organisaties.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De participatiecoach heeft een succesvolle samenwerking opgezet en functioneert in een breed netwerk van samenwerkingspartners zoals MEE, Trajekt, praktijkondersteuners en huisartsen, stichting vrijwillige Hulpdienst en anderen.

Omschrijving (toelichting)

Ook in 2022 zal ten aanzien van nieuwe woningbouwinitiatieven aangestuurd worden op het realiseren van levensloopbestendige woningen. In onze lokale woonvisie is immers vastgelegd dat meer duurzame woningen voor onder meer ouderen en jongeren aan onze woningvoorraad moeten worden toegevoegd. Met duurzaamheid wordt in deze zowel energetisch als levensloopbestendig bedoeld, zodat mensen, ook als zij ouder worden of lichamelijke beperkingen krijgen, makkelijker in hun woning kunnen blijven wonen.

Zo zal in 2022 aangestuurd worden op levensloopbestendige woningbouw, als planologisch invulling wordt gegeven aan de uitbreidingsplannen in Oost-Maarland, Mheer en Sprinkstraat en Bloesemgaard te Margraten. Deze aansturing geldt uiteraard ook voor andere in 2022 te ontvangen woningbouwinitiatieven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zoals in de lokale woonvisie en in onze begroting 2022 is vastgelegd, hebben wij waar mogelijk, aangestuurd op levensloopbestendigheid van nieuwbouw, waardoor deze woningen voor meerdere doelgroepen geschikt en of met relatief eenvoudige ingreep levensloop geschikt zijn te maken.

Hierbij is in 2022 o.a. rekening gehouden met de vaststelling van het woningbouwprogramma voor de Bloesemgaard Fase 2, Karreweg Fase 2, Mheerderweg Noord, op het voormalige scholencomplex aan de Kampweg te Gronsveld (Mulleners), de afgifte van de vergunning voor huurappartementen aan de Sprinkstraat (Woonpunt), voor de koopwoningen aan de Spinkstraat 15 (Swentibold) en voor diverse particuliere woningbouwinitiatieven. Ook is in 2022 hierop aangestuurd bij diverse plannen die momenteel nog in de ontwikkelingsfase verkeren.

Zoals uw raad bekend is, moeten de woningbouwprogramma's voor Mheer en Oost-Maarland nog worden vastgesteld.

1.1.3 Maatschappelijke vraagstukken

Maatschappelijke vraagstukken en/of hulp- en ondersteuningsvragen van onze inwoners worden benaderd vanuit de bredere context, binnen onderling verbonden beleidskaders en in dialoog met de inwoners en hun sociale omgeving. Daarbij richten wij de focus op resultaat en passen zoveel mogelijk maatwerk toe.

Omschrijving (toelichting)

Aan de actielijnen uit het actieplan Jeugd wordt uitvoering gegeven:

1. Regierol Consulenten: Middels het voeren van regie is er meer grip op de indicaties zorg en ondersteuning welke geleverd wordt. Een onderdeel van deze regievoering is het kritischer beoordelen van de ingezette ondersteuning.

2. Beoordeling hulpvraag en inzet voorliggende voorzieningen bij hulpvraag:

- Voorliggende voorzieningen worden standaard meegenomen in de beoordeling van de hulpvraag.
- Maatwerk voorzieningen worden waar mogelijk afgeschaald naar voorliggende voorzieningen.
- Samenwerking met participatiecoach wordt verder geïntensiveerd.
- Dossier analyse heeft plaatsgevonden. De aanbevelingen van de analyse worden opgepakt in 2022.

3. We blijven in het Sociaal Domein monitoren door middel van dashboards.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De ontwikkelingen binnen het beleidsveld jeugd zijn omvangrijk en complex. Veel verschillende thema's en ontwikkelingen beïnvloeden het welzijn van de jeugdigen in onze gemeente. In 2022 is veel werk verzet om het voorliggend veld te versterken. Initiatieven ten aanzien van gezond leven, sociale cohesie, samenspel onderwijs en zorg en zo voorts zijn ontwikkeld en in de praktijk gebracht.

Uitdaging voor de gemeente was en blijft om de integraliteit en samenhang tussen alle goede dingen die we in het voorliggend veld doen te bewaken en zorg te dragen dat jeugdigen naar de juiste voorziening worden verwezen. Het is belangrijk dat de toegang bekend is met alles wat het voorliggend veld biedt en de voorzieningen eenvoudig gevonden worden. In 2022 zijn er stappen gezet op het vlak van regievoering door de consulenten

We monitoren de data in het Sociaal Domein voortdurend. In 2022 hebben we ontwikkelingen in de data geduid en op basis van deze inzichten geacteerd. Het samenspel tussen de inzichten uit de data, de beleidskeuzes en de toegang is opgezocht en versterkt.

GIK-J

Omschrijving (toelichting)

Er heeft in het kader van de aanbesteding Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp Zuid-Limburg (GIK-J) per januari 2023 een intensief dialoogproces plaatsgevonden met één partner. Dit betreft een samenwerkingsverband tussen de vier huidige aanbieders Xonar, Koraal, Mondriaan en Via Jeugd. De zogenaamde Combinatie Koraal.

De samenwerkende 16 gemeenten en de Combinatie Koraal moeten het volledig met elkaar eens zijn over zowel de tarieven als de inhoudelijke doelen van deze aanbesteding. Deze doelen zijn onder meer het verminderen van het aantal jeugdigen in deze vormen van jeugdhulp, het verkorten van de opnameduur door het verbeteren van de onderlinge samenwerking en de samenwerking met de jeugdige zelf, (pleeg)ouders/verzorgers, procesregisseurs en het omliggende veld. Hierdoor verbetert de zorg aan deze zeer kwetsbare doelgroep jeugdigen en wordt de zorg in de toekomst vaker in de eigen woon- of thuissituatie gegeven. De onderhandelingen lopen tot op heden nog.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Sinds 1 juli 2022 is de Gesloten en intensief Klinische Jeugdhulp Zuid-Limburg (GIK-J) gezamenlijk ingekocht via de combinatie Koraal. GIKJ betreft jeugdhulp op het gebied van complexe verblijfsvraagstukken. Het GIKJ heeft een nieuwe werkwijze die onder de regie van een select groepje samenwerkingspartners van start is gegaan. Doelstelling van deze nieuwe opzet is om het gesloten karakter van de oude werkwijze te doorbreken en jeugdigen in een meer open en toegankelijke verblijfssetting onder te brengen. Dit in lijn met landelijke opgaven. De inzet van deze zware en kostbare zorg wordt voor dat deze beschikkingen worden afgegeven getoetst door een expertteam binnen de regio. Hierdoor kunnen we als Jeugdhulpregio in dialoog met één partner om gezamenlijk te werken aan deze ontwikkelopgaven. In de praktijk ervaren wij, zoals bij alle nieuwe werkwijzen, uitdagingen ten aanzien van de praktische implementatie en samenwerking. Vanuit de regio is hiertoe een projectleider actief die hierin een leidende rol vervult.

Nieuw woonplaatsbeginsel

Omschrijving (toelichting)

Per 1 januari 2022 gaat de Wet wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht. Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente (financieel) verantwoordelijk wordt. Het

huidige woonplaatsbeginsel is gebaseerd op de woonplaats van de gezagsdrager van een jeugdige. Het nieuwe woonplaatsbeginsel gaat uit van de woonplaats waar de jeugdige staat ingeschreven op het moment van de zorgvraag.

Het nieuwe woonplaatsbeginsel zal een financieel gunstig effect hebben omdat een deel van de jeugdigen niet meer onder onze (financiële) verantwoordelijkheid valt. Dit zullen bijna uitsluitend jeugdigen zijn met verblijf. Vanaf 2022 zal derhalve ook een deel van de beheersmaatregelen kunnen worden aangepast naar de nieuwe situatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De wetswijziging woonplaatsbeginsel is van kracht gegaan per 1 januari 2022 en per 01 juli 2022 volledig geëffectueerd. Dit heeft een omvangrijk financieel effect voor zowel de uitgaven als de inkomsten van de gemeente. Bij het oude woonplaatsbeginsel was de gemeente van feitelijk verblijf verantwoordelijk voor de kosten van jeugdhulp met verblijf, met ingang van het nieuwe woonplaatsbeginsel zijn deze kosten nu verlegd naar de gemeente voorafgaand aan de voogdij omdat deze gemeente ook de sturingsmogelijkheden heeft om te voorkomen dat een jeugdige deze relatieve zware en intensieve (en daardoor ook dure) zorg nodig heeft. Door het aanwezig zijn van een instelling met een zware verblijfssetting waren wij in het verleden een zogenoemde "Nadeelgemeente". Door het nieuwe woonplaatsbeginsel landen de kosten (en financiering van deze kosten) nu bij de gemeente waar deze ook hun oorsprong vinden. In de praktijk hebben we gerealiseerd dat de dossiers die overgedragen moesten worden aan andere gemeenten, op een zo kort mogelijke termijn zijn overgedragen.

Subsidie afspraken welzijnsinstellingen

Omschrijving (toelichting)

De subsidieafspraken met de maatschappelijke partners zijn taak- en resultaatgericht waardoor er betere sturing kan plaatsvinden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met stichting Trajekt en stichting MEE Zuid Limburg hebben wij subsidieafspraken gemaakt over te voeren activiteiten en te verwachten resultaten. Uitvoering van de subsidieactiviteiten wordt door de gemeente gemonitord. Trajekt rapporteert tussentijds via een halfjaarlijkse rapportage. MEE rapporteert via kwartaalrapportages. In periodieke overleggen zijn de rapportages en de KPI's besproken met de organisaties en indien nodig is bijgestuurd.

Transformatieplan

Omschrijving (toelichting)

In 2019 is het beleidskader Jeugd Zuid-Limburg door de gemeenteraad vastgesteld. In het beleidskader zijn vier prioriteiten vastgesteld, namelijk: normaliseren, integrale hulp en regie (1G1P1R), in control, sturen op resultaten.

Onder het uitgangspunt 'in control' hangt de bekostiging van de jeugdhulp die gemeenten inkopen. Deze inkoop wordt in Zuid-Limburg samen gedaan met gemeente Maastricht als centrumgemeente. In het uitvoeringsplan Transformatie wordt het proces beschreven hoe de 16 Zuid-Limburgse gemeenten invulling geven aan de doelen die ze samen willen bereiken. De huidige zorgcontracten in de regio lopen af. Met ingang van 1 januari 2023 moeten nieuwe, meerjarige contracten met aanbieders zijn afgesloten waarbij het jaar 2022 met name wordt gebruikt om dit alles te ontwikkelen en voor te bereiden. Het transformatieplan sluit aan op landelijke ontwikkelingen zoals de Norm voor Opdrachtgeverschap en de voorgenomen wijziging van de Jeugdwet. Hiermee wordt landelijk gestuurd op het formaliseren en versterken van de regionale samenwerking.

De samenwerking blijft, voortvloeiend uit het vastgestelde Beleidskader Jeugd Zuid-Limburg, is ook 2022 er op gericht dat we als regio door gezamenlijk op te trekken zorgen voor gemeenschappelijk beleid, uniformering van regelingen (en daarmee beperking van de administratieve lasten), gezamenlijke inkoop van zorgaanbod en leveranciers- en contractmanagement. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk regionaal met ruimte voor lokale invulling. De toegang tot de jeugdhulp is en blijft een lokale verantwoordelijkheid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is veel werk verzet vanuit het regionale transformatieplan Jeugdhulp. op de verschillende onderdelen van het transformatieplan, is in partnership tussen de gemeenten en met de aanbieders veel bereikt. Daarnaast is veel aandacht geweest voor de inkoop van de jeugdhulp voor 2023 en

verder. Juist omdat we met de inkoop niet alleen de zakelijke afspraken met aanbieders maken, maar omdat ook de inhoud en transformatie onderdelen zijn waarbij we middels de contractering op sturen.

Daarnaast is in de regio ook gestart met de ontwikkeling van een nieuw beleidskader en transformatieagenda voor de periode 2023 en verder. Deze richtinggevende en kaderstellende documenten vormen de basis voor de regionale doorontwikkeling van de jeugdhulp. In 2023 wordt dit ter besluitvorming aan de gemeenten aangeboden.

1.1.4 Eigen kracht van onze inwoners

Bij elk maatschappelijk vraagstuk gaan wij uit van eigen kracht van onze inwoners en maatschappelijke partners en wij handelen daarnaar: ze krijgen maximale ruimte om initiatieven te nemen en te realiseren.

Resultaat gerichte afspraken professionele instellingen

Omschrijving (toelichting)

Sturing op inzet professionele instellingen in het voorliggend veld vindt plaats door middel van resultaatgerichte afspraken. Dit maakt dat we beter in staat zijn om (bij) te sturen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Binnen de kaders van de relevante wet- en regelgeving (Awb, Inkoop- een aanbesteding) hebben wij resultaatgerichte afspraken gemaakt met stichting Trajekt en stichting MEE Zuid-Limburg (professionele instellingen in het voorliggende veld). Het verloop van de activiteiten en de te verwachten resultaten hebben wij steeds gemonitord. Op basis van die afspraken worden de subsidies verantwoord.

Vernieuwen aanpak informele zorg

Omschrijving (toelichting)

Voor informele zorg wordt ingezet op professionele ondersteuning om adequate herstart van vrijwillige activiteiten na de coronacrisis te realiseren.

De zorgaanbieders voor huishoudelijke hulp blijven kampen met een personeelstekort en hanteren een steeds langere wachtlijsten.. Bij j de toegang wordt specifiek gewezen op die mogelijkheid van een PGB om huishoudelijke hulp bij een particuliere, eventueel uit eigen sociale netwerk., in te kunnen kopen.

Met de Adviesraad Ondersteuning en Participatie Eijsden-Margraten vindt regelmatig overleg plaats inzake maatschappelijke vraagstukken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben een subsidie verstrekt aan stichting Vrijwillige Hulpdienst Eijsden-Margraten (VHD). VHD heeft tevens ondersteuning gekregen vanuit het opbouwwerk van Trajekt. Vrijwillige activiteiten in het kader van informele zorg zijn herstart.

Door de inzet van vluchtelingen uit Oekraïne voor huishoudelijke hulp is een tekort van personeel bij aanbieders van huishoudelijke hulp deels opgelost in onze gemeente. Maar er is nog steeds een wachtlijst voor huishoudelijke hulp, een personeelstekort blijft een probleem. Het actief aanbieden van een PGB om huishoudelijke hulp zelf in te kunnen kopen heeft geen resultaten opgeleverd.

Maandelijks vond een overleg plaats met de Adviesraad Ondersteuning& Participatie (inmiddels Adviesraad Sociaal Domein). Over een viertal beleidsonderwerpen heeft de adviesraad een advies geleverd aan ons college:

1. Concept-Beleidsplan Beschermd Thuis 2022-2026 Maastricht-Heuvelland.
2. Uitvoeringsplan Jeugd.
3. Uitvoeringsplan Schulphulpverlening.
4. Concept-Beleidsplan WMO 2023-2026 Maastricht-Heuvelland.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6610000 WWB	252.245,00	473.372,41	221.127,41	-87,66
6610100 Bijstandbesluit zelfstandigen	-15.000,00	-97.851,50	-82.851,50	-552,34
6610800 Sociale dienst Eijsden-Margraten	-142.054,00	-78.863,42	63.190,58	44,48
6610899 Salarissen SEM	-476.260,00	-430.862,17	45.397,83	9,53
6611000 Sociale werkvoorziening	-2.161.933,00	-2.018.199,97	143.733,03	6,65
6614000 Minima regelingen	-245.002,00	-229.392,97	15.609,03	6,37
6614001 Bijzondere bijstand	-314.500,00	-578.906,54	-264.406,54	-84,07
6623000 Re-integratie	-355.324,00	-329.600,34	25.723,66	7,24
6623999 Salaris Participatie	-134.398,00	-127.387,28	7.010,72	5,22
6624000 IOAW uitkeringen	-217.500,00	-163.189,01	54.310,99	24,97
6626000 Loonkostensubsidie	-185.369,00	-210.287,23	-24.918,23	-13,44
6661000 WMO Hulpmiddelen	-360.000,00	-468.828,57	-108.828,57	-30,23
6662002 WMO algemene voorzieningen	-127.644,00	-138.295,05	-10.651,05	-8,34
6662010 WMO maatwerk 18+	-3.385.235,00	-3.337.168,21	48.066,79	1,42
6667000 Eigen bijdrage PGB	132.000,00	156.929,67	24.929,67	-18,89
6668010 St. MEE / WMO	-205.000,00	-207.693,00	-2.693,00	-1,31
6670000 Welzijnswerk	-691.864,00	-690.486,05	1.377,95	0,20
6670010 3d's algemeen	-245.000,00	-293.318,99	-48.318,99	-19,72
6670011 3d's algemeen (opbrengsten)	85.000,00	85.800,00	800,00	-0,94
6670600 Collectieve vervoersvoorziening	-477.837,00	-582.888,59	-105.051,59	-21,98
6671001 Sociaal team	0,00	0,00	0,00	0,00
6682000 Consultatie en advies	-230.000,00	-193.209,93	36.790,07	16,00
6682001 Jeugdzorg uitvoering	0,00	0,00	0,00	-∞
6682002 Lokaal	-30.525,00	-30.513,07	11,93	0,04

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
jeugdbeleid				
6682100 Jeugdzorg	-5.043.053,00	-4.228.239,83	814.813,17	16,16
6682200 Jeugdbescherming Jeugdreclassering	-305.000,00	-158.512,78	146.487,22	48,03
6682300 Crisis Jeugdzorg	-90.000,00	-87.097,08	2.902,92	3,23
6682400 GIKJ	-380.000,00	-46.840,46	333.159,54	87,67
6923000 Uitkering deelfonds WSW	1.874.580,00	1.961.036,00	86.456,00	-4,61
6923001 Uitkering deelfonds re-integratie	298.098,00	298.000,00	-98,00	0,03
Resultaat	-13.176.575,00	-11.752.493,96	1.424.081,04	10,81

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6610000 Participatie

In 2022 is de afwikkeling geweest van de eindafrekening met SZMH. Per abuis was bij de afrekening de te verrekenen loonheffing verkeerd verwerkt, dit zorgde in 2022 voor een vrijval van circa €121.000. Daarbij is meer dan begroot verhaalt op de bijstandsuitkeringen (€20.000 positief ten opzichte van de begroting). Het overige verschil t.o.v. de begroting wordt verklaard door de einde jaaraansluiting en mutatie vorderingen (per saldo circa €100.000).

6610100 Bijstandbesluit zelfstandigen

Begin 2022 liep de steunmaatregelen van zelfstandigen vanuit de TOZO af. In navolging hiervan is BBZ in gezet ter ondersteuning van enkele ondernemers hierdoor is een overschrijding van €12.424 ontstaan. De mutatie van de BBZ vorderingen verloopt via de kosten van de BBZ. De mutatie 2022 is €70.427.

6610800 Sociale Dienst Eijsden-Margraten

De uitgaven bedrijfsvoeringskosten van SEM vallen in 2022 voornamelijk lager uit vanwege in 2021 verwachte kosten welke niet hebben plaatsgevonden. Deze vrijval van deze posten is verwerkt binnen de bedrijfsvoeringskosten 2022.

6611000 Sociale werkvoorziening

De prognose van het resultaat MTB laat een positieve ontwikkeling zien waardoor €40.000 positief is

verwerkt. Daarbij is de voorziening 2022 voor de lening lager uitgevallen en is de mutatie van €47.655 positief verwerkt. De resultaat verwerking van de jaarrekening 2021 is ook in 2022 verwerkt, omdat deze ten tijde van de jaarrekening 2021 nog niet bekend was.

6614001 Bijzondere bijstand

De overschrijding van de kosten komen grotendeels voort uit de uitvoering van de landelijke regeling energietoeslag. In totaal hebben 714 huishoudens aanspraak op deze regeling binnen de gemeente gemaakt. Dit was hoger dan voorzien en leidde tot circa €230.000 aan meerkosten. In de bijzondere bijstand is ook het inrichtingsbudget voor statushouders opgenomen. De taakstelling 2022 is gerealiseerd plus de achterstand 2021 is ingehaald. Gevolg hiervan zijn wel hogere kosten voor het inrichtingsbudget.

6624000 IOAW uitkeringen

Het aantal IOAW uitkeringen is de laatste jaren stabiel geweest. In 2022 is echter het aantal van 14 naar 11 uitkeringen gezakt. De kosten voor de uitkeringen zijn hierdoor ook navenant minder.

6626000 Loonkostensubsidie

De aantallen toegekende loonkostensubsidies zijn een gevolg van het aantal cliënten die naar werk begeleid kunnen worden. De gerealiseerde aantallen lagen hoger dan geprognosticeerd bij de 2de bestuursrapportage. Hierdoor zijn de kosten hoger uit dan begroot circa €25.000.

6661000 WMO Hulpmiddelen

Mensen worden steeds ouder en blijven langer thuis wonen, om dit te kunnen doen zijn er diverse mogelijkheden en hulpmiddelen om in te zetten (open einde regeling). Tijdens de 2e Burap zijn deze kosten afgeraamd op basis van de verwachte kosten op dat moment. Achteraf blijkt door een vertraging in aanvragen plus een aantal duurdere aanvragen dat dit te optimistisch is geweest. .

6667000 Eigen bijdrage PGB

Er zijn meer voorzieningen verstrekt, dus ook meer eigen bijdrage ontvangen.

6670010 3d` s algemeen

Kosten betreffen diverse facturen uit regio samen werkingen en incidentele posten. Door hogere vraag meer kosten gemaakt.

6670600 Collectieve vervoersvoorziening

De kosten voor de collectieve vervoersvoorziening zijn hoger dan begroot, dit is in lijn met de extra kosten die we hebben gezien ultimo 2021 omdat het aantal reisbewegingen binnen onze gemeente

als het gevolg van het groot aantal kernen hoger is dan gemiddeld. Omnibuzz is voornemens om vanaf 2023 niet het aantal zones maar het daadwerkelijk aantal kilometers leidend te laten zijn.

6682000 Consultatie en advies Jeugdzorg

Door ziekte is POH 9 maanden onderbezet geweest met als gevolg een lager factuur. Nieuwe innovatie initiatieven worden vanuit het nieuwe lokaal actieplan in 2023 ingezet conform bestuursakkoord.

6682100 Jeugdzorg

"In de 2e Burap is er een bijraming voor de kosten Jeugd Zorg in Natura (ZIN) gedaan. Gedurende de resterende maanden van 2022 hebben zich een aantal wijzigingen voortgedaan binnen de kosten Jeugd. Hierdoor is er een onderuitputting te zien bij Jeugd.

Deze onderuitputting is op te splitsen in de volgende onderdelen:

1. Verlaging verwachte lasten als gevolg wijziging toerekening. € - 265.000

Deze verlaging is het gevolg van een wijziging in de toereken en declaratie systematiek van centrumgemeente Maastricht.

Wettelijk gezien is de termijn dat je een factuur mag sturen voor een geleverde dienst of goed 5 jaar, dien ten gevolge mogen zorgaanbieders ook nog 5 jaar na dato declareren voor geleverde zorg. Dit leidde in het verleden tot een post "afwikkeling oude jaren" in de jaarafrekeningen van Maastricht. In de DVO stond reeds vermeld dat er maximaal tot 6 maanden na afloop beschikking gedeclareerd mag worden, per 2022 is de zinsnede dusdanig aangepast dat dit ook gehandhaafd kan worden. De regio heeft dan ook per 1 oktober de arrangementen die langer dan 6 maanden openstonden aangemerkt als niet-declarabel waardoor dit ook niet meer tot kosten kan leiden voor de gemeenten. Voor E-M is dit per saldo 265K over de jaren 2017-2021 wat dan ook leidt tot lagere kosten voor 2022.

2. Daling geprognosticeerde kosten vanuit de regio. € - 200.000

De prognose vanuit Maastricht bestaat uit 2 delen, de gerealiseerde bedragen (beschikt en gedeclareerd door zorgaanbieder) en de prognose (nog te beschikken en declareren). Door de wijziging in het nieuwe woonplaatsbeginsel bleek deze onnauwkeurig te zijn als gevolg van de sterk veranderde data.

3. Dubbele opname kosten € - 600.000.

De prognose jeugdhulp wordt grotendeels bepaald op basis van de informatie die we uit de regio krijgen. Medio 2022 zijn een tweetal producten die voorheen niet in de prognose van Maastricht zaten vanaf dat moment wel meegenomen in de algehele prognose. Voorheen werden deze apart

meegenomen in onze analyse en prognose. Doordat deze nu ook in de prognose Maastricht zaten zijn deze bedragen per abuis dubbel meegenomen. Dit is door de sterke verandering van de kosten als gevolg van het nieuwe woonplaatsbeginsel en de problemen met onze eigen basisadministratie niet direct opgemerkt.

4. Overige redenen € - 50.000

- Daling verwachte kosten Landelijke arrangementen.
  - Daling verwachte kosten Persoons Gebonden Budget (PGB) (Nieuw ontvangen inschatting)
  - Minder maatwerk arrangementen. Gezien de aard van deze kosten is dit lastig te voorspellen.
- Tevens sturen we strak op het toewijzen van zorg binnen de afgesproken overeenkomsten."

6682200 Jeugdbescherming Jeugdreclassering

Het nieuwe woonplaatsbeginsel is sterk van invloed op de kosten van de Gecertificeerde Instellingen (GI's). Deze instelling voeren de ondertoezichtstellingen en de voogdij regelingen uit die door de rechtbank zijn opgelegd. Bij het oude woonplaatsbeginsel was de gemeente van feitelijk verblijf verantwoordelijk voor de kosten van voogdij door de GI's, met ingang van het nieuwe woonplaatsbeginsel zijn deze kosten nu verlegd naar de gemeente voorafgaand aan de voogdij omdat deze gemeente ook de sturingsmogelijkheden heeft om te voorkomen dat een jeugdige deze relatieve zware en intensieve (en daardoor ook dure) zorg nodig heeft.

6682400 GIKJ JZ Plus

Vanaf juli 2022 is met de gesloten en intensief klinische jeugdhulp (GIKJ) op het gebied van complexe verblijfsvraagstukken een nieuwe werkwijze onder de regie van een select groepje samenwerkingspartners van start gegaan. Doelstelling van deze nieuwe opzet is om het gesloten karakter van de JZ+ te doorbreken en jeugdigen in een meer open en toegankelijke verblijfssetting onder te brengen. Dit in lijn met landelijke opgaven. De inzet van deze zware en kostbare zorg is casusafhankelijk en daardoor moeilijk in te schatten.

1.2 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen

Een sterke gemeenschap met vitale inwoners onderscheidt zich door de aanwezigheid van een grote individuele en collectieve kracht. Mede daardoor ontstaat er een breed pallet aan algemene voorzieningen en activiteiten. Deze ontstaan vaker door burgerinitiatieven waarbij enthousiaste vrijwilligers een trekkersrol nemen. Mensen vallen niet buiten hun gemeenschap door ziekte, beperking, gebrek aan middelen of bijvoorbeeld een andere achtergrond. Recht op gezond en veilig leven is een van de fundamentele rechten van elk mens. Bescherming, bewaking en bevordering van en gezond en veilig leven voor al onze inwoners behoort tot onze basistaken. Speciale aandacht

daarbij verdienen onze inwoners in een kwetsbare positie. Een gezond en veilig leven is ook een belangrijke factor voor de verhoging van de zelfredzaamheid en bevordert de actieve participatie aan de maatschappij.

Duurzame en toekomstbestendige sport- beweeg- cultureel-maatschappelijke-en onderwijsactiviteiten en accommodaties vormen het fundament voor goede kwaliteit van leven in onze gemeente.

1.2.1 Eigen verantwoordelijkheid

Onze inwoners zijn in staat eigen verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid voor kwetsbare inwoners te nemen.

Inzetten op eigen verantwoordelijkheid

Omschrijving (toelichting)

Via professionele welzijnsorganisatie bieden wij maatschappelijk werk, jeugd en jongerenwerk, opvoedondersteuning aan.

Wij faciliteren vrijwilligers organisaties, burgerinitiatieven, informele zorg en mantelzorg,

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Middels gesubsidieerde welzijnsorganisaties hebben wij hulp en ondersteuning geboden aan onze inwoners met psychosociale problemen, kinderen in basisonderwijs, jongeren en ouders met opvoedvragen of problemen en woonwageneigenaren. Daar waar vrijwilligers worden ingezet is dat met professionele ondersteuning van een opbouwwerker van Stichting Trajekt. Zo is er ook mantelzorgondersteuning beschikbaar gesteld.

Participatiecoach

Omschrijving (toelichting)

De participatiecoach wordt ingezet om de kansen voor participatie voor kwetsbare inwoners te vergroten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De participatiecoach heeft 148 inwoners begeleid en gefaciliteerd om (weer) te participeren in de samenleving. Dit gebeurde op diverse gebieden zoals verminderen van eenzaamheid, koppelen van inwoners aan een buddy of inwoners begeleiden naar voorliggende voorzieningen of activiteiten.

1.2.2 Gelijke kansen inwoners om mee te doen in de samenleving

Onze inwoners hebben gelijke kansen om mee te kunnen doen in de samenleving.

Clientondersteuning

Omschrijving (toelichting)

Wij stellen onafhankelijke cliëntenondersteuning, informatie- en advies en (activerende) begeleiding beschikbaar voor onze kwetsbare inwoners.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Onafhankelijke cliëntenondersteuning is een wettelijk verplichte taak van de gemeente. Wij hebben een subsidie verstrekt aan een stichting voor uitvoering van die taak.

Door deze stichting zijn 111 volwassen inwoners met beperkingen geholpen.

In 20 gevallen is de inzet van maatwerkvoorziening(en) geheel voorkomen.

Onze medewerkers hebben 68 keer gebruik gemaakt van expertise van de betreffende stichting.

In 15-tal gevallen is een "waakvlam" traject ingezet, waardoor inzet de Wmo-maatwerkvoorziening "begeleiding individueel" is afgebouwd en/of stopgezet.

Er zijn 11 trajecten uitgevoerd in het kader van Integrale Vroeghulp aan jongeren en hun ouders.

Ook zijn er 7 groepsactiviteiten uitgevoerd.

Omschrijving (toelichting)

Wij ondersteunen onze inwoners op het gebied van werk en inkomen en maatschappelijke participatie.

Eijsden-Margraten is aangehaakt bij drie projecten die door SZMH worden uitgevoerd. Het betreft een specifieke aanpak voor drie doelgroepen: statushouders, jongeren en 45-plussers. De aanpak voorziet erin dat consultants een lagere caseload hebben en daardoor meer tijd hebben die ze kunnen investeren in deze doelgroepen, met als te bereiken doel een snellere uitstroom uit de uitkering.

Gebleken is dat deze activiteiten niet aan de doelstellingen hebben voldaan en niet tot een snellere uitstroom hebben geleid. De maatschappelijke impact is klein. Daarom worden vanaf 2021 deze projecten niet meer doorgezet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is SEM doorontwikkeld als organisatieonderdeel van Mens en Samenleving. We hebben de tijd genomen om onze klanten te leren kennen, wat maakt dat we cliënten beter kunnen bedienen. Daarnaast hebben we ons beziggehouden met de Oekraïne crisis en het uitvoeren van de energietoeslag.

Maatwerkvoorzieningen

Omschrijving (toelichting)

Wij stellen algemeen toegankelijke en maatwerkvoorzieningen beschikbaar en bieden hulp en maatschappelijke ondersteuning aan kwetsbare inwoners.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben algemeen toegankelijke voorzieningen en maatwerkvoorzieningen verstrekt aan onze kwetsbare inwoners.

Jeugdhulp

Ten opzichte van vorig jaar hebben minder jeugdigen een beroep gedaan op maatwerkvoorzieningen in het kader van de Jeugdwet. De vermindering is hoofdzakelijk een gevolg van in de wet opgenomen woonplaatsbeginsel. Een vermindering van circa 50 jeugdigen heeft geleid tot aanzienlijke daling van onze lasten. Dit omdat met hulp aan deze jeugdigen dure (verblijf) voorzieningen gemoed waren.

Wmo

Collectief vervoer van Omnibuzz en huishoudelijke hulp zijn de meest gevraagde maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo.

Een aantal inwoners die een beroep hebben gedaan op één of meer Wmo-maatwerkvoorzieningen is niet gestegen. Stabilisatie van een aantal toekenningen van de Wmo-maatwerkvoorzieningen geldt huishoudelijke hulp, Wmo-hulpmiddelen, trapliften, rolstoelen en scootmobielen.

Minder inwoners hebben een beroep gedaan op maatwerkvoorziening Begeleiding en Begeleiding Groep. Verklaring daarvoor is een feit dat wij een aantal algemeen toegankelijke voorzieningen beschikbaar gesteld. Deze algemeen toegankelijke voorzieningen vormden een passende alternatief die voorliggend zijn op maatwerkvoorziening Begeleiding Individueel en Begeleiding Groep.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Omschrijving (toelichting)

Samen met de lokale partners binnen het onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen en de jeugdgezondheidszorg wordt het beleidsplan onderwijsachterstandenbeleid opgesteld. Samen met deze partners wordt ingezet op een gelijke start voor elk kind om zo onderwijsachterstanden tegen te gaan. We willen dat alle kinderen dezelfde ontwikkelkansen hebben ongeacht hun achtergrond of situatie en dat kinderen in onze gemeente in een veilige en gezonde omgeving kunnen opgroeien.

In Maastricht-Heuvelland is er consensus gevonden in de visies en ambities op de verschillende onderdelen binnen het onderwijsachterstandenbeleid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van het onderwijsachterstandenbeleid is er een lokale werkgroep met de kindpartners geformeerd, samen met betrokken kindpartners is een start gemaakt om de ambities die zijn opgenomen in het beleidsplan te realiseren. De eerste onderdelen waar we mee aan de slag zijn gegaan is de warme overdracht van peuteropvang naar basisschool, het gemeentelijk overdrachtsformulier en het knooppunt 0-4 jaar.

1.2.3 Gelijke kansen inwoners op ontwikkelen talent en gezond/veilig leven

Onze inwoners hebben gelijke kansen om gezond en veilig te leven en hun talenten te blijven ontwikkelen.

Investeren in gelijke kansen voor iedereen

Omschrijving (toelichting)

We investeren in:

- Gezondheidsbevordering, project kansrijke start, jeugdgezondheidszorg, preventie en vroegtijdige signalering van maatschappelijke en/of gezondheidsproblemen;
- Deelname aan peuteropvang en taalontwikkeling.
- Maatschappelijke begeleiding statushouders

De projecten Buurtgezinnen, Home-start, BOR worden niet gecontinueerd. Genoemde preventieve interventies zijn niet voldoende effectief gebleken in Eijsden-Margraten en ze hebben niet bijgedragen aan de beleidsdoelen om te normaliseren. Het gebruik van deze interventies was zeer miniem. Ze hebben, in deze gemeente, niet voldaan aan de verwachtingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben geïnvesteerd in het project Kansrijke Start, het programma JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst), een adviseur gezondheidsbevordering (JOGG regisseur) en onze preventieagenda (rookvrije generatie). In 2022 hebben we, in het kader van het programma JOGG en de lokale preventieagenda, op alle scholen rookvrij stoeptegels en borden geplaatst. Dit om de bewustwording van de rookvrije kindomgeving te vergroten. Ook alle kinderopvanglocaties en gastouders hebben een sticker/poster ontvangen waarmee zij een rookvrije kindomgeving uitdragen.

Middels het programma Sportakkoord en het programma Middengebied (gezonde groene basisschool) hebben we extra ingezet op preventie, bewegen en gezonde leefomgeving.

Vluchtelingenwerk voor Eijsden-Margraten de begeleiding uit gericht op participatie en informatie inburgering. In 2022 zijn 56 mensen geplaatst en (individueel of in gezinsvorm) begeleid.

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid dat alle kinderen een goede start op basisschool kunnen maken. Om dit te realiseren heeft de gemeente afspraken gemaakt mbt voor- en vroegschoolse educatie in de vorm van een beleidsregel : Peuteropvang voor-en vroegschoolse educatie gemeenten Eijsden-Margraten. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is bedoeld voor peuters en kleuters met een (taal)achterstand. Ook in 2022 heeft de gemeente in het kader van de beleidsregel Peuteropvang voor-en vroegschoolse educatie gemeenten Eijsden-Margraten subsidie verstrekt aan de Peuteropvang voor de uitvoering van Voorschoolse educatie aan Peuters in Eijsden-Margraten. De peuteropvang biedt tijdens de peuteropvang de Peuter- en VVE- (voor- en vroegschoolse educatie) programma's aan, Een thematisch aanbod voor alle kinderen vanaf 2 jaar. Peuters worden spelenderwijs en doelgericht voorbereid om naar de basisschool te gaan. Peuters die een (taal) achterstand hebben kunnen op basis van een VVE-indicatie extra (gesubsidieerd) naar de Peuteropvang, hierdoor we deze peuters een beter start geven op de basisschool.

1.2.4 Kwaliteit accommodaties

De kwaliteit van de gemeentelijke accommodaties is geborgd.

Kwaliteit gemeentelijke accommodaties

Omschrijving (toelichting)

De kwaliteit voor de instandhouding van het gemeentelijk Vastgoed is geborgd in het uitvoeringsprogramma "onderhoud gemeentegebouwen".

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het uitvoeringsprogramma 2022 "onderhoud gemeentegebouwen" is uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6420001 GOAB (Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid)	0,00	-57,10	-57,10	0,00
6420002 NPO (Nationaal Programma Onderwijs)	0,00	0,00	0,00	0,00
6480000 Leerlingenvervoer	-285.087,00	-247.900,57	37.186,43	13,04
6480010 Leerplicht	-129.465,00	-129.464,84	0,16	0,00
6480020 Preventieve logopedie	-37.522,00	-37.466,00	56,00	0,15
6510000 Bibliotheek	-325.122,00	-325.121,71	0,29	0,00
6511000 Muziek(onderwijs)	-245.640,00	-195.032,91	50.607,09	20,60
6511001 Emancipatie	-10.772,00	-9.450,00	1.322,00	12,27
6530000 Bevordering sportdeelname	-223.430,00	-202.330,85	21.099,15	9,44
6530001 Bevordering sportdeelname (subsidies)	-80.000,00	-82.450,00	-2.450,00	-3,06
6531000 Groene sportvelden	-596.512,00	-540.689,01	55.822,99	9,36
6580000 Speelvoorzieningen	-57.994,00	-29.948,57	28.045,43	48,36
6580010 Mediazaken	-14.800,00	-16.472,17	-1.672,17	-11,30
6621000 Vluchtelingenwerk	-17.500,00	-15.000,00	2.500,00	14,29
6621010 ROA	-123.531,00	-123.531,00	0,00	0,00
6621020 Inburgering	-72.575,00	239.613,01	312.188,01	430,16
6621021 Huisvesting tbv inburgering	-4.269,00	-35.452,72	-31.183,72	-730,47
6650000 Kinderopvang	-271.815,00	-245.104,32	26.710,68	9,83
6670100 Overig maatschappelijk werk	-29.458,00	-29.607,82	-149,82	-0,51
6670201 Nota gemeenschapshuizen	-82.900,00	-65.984,59	16.915,41	20,40
6670300 BOS project	-10.500,00	-10.795,22	-295,22	-2,81
6670400 Jeugd- / jongerenwerk	-15.522,00	-15.606,12	-84,12	-0,54
6670401 Jeugd- /jongerenwerk (ov subsidies)	-40.999,00	-36.412,00	4.587,00	11,19
6670500 Ouderenwerk	-19.130,00	-14.056,29	5.073,71	26,52
6714000 Basisgezondheidszorg	-557.425,00	-473.753,91	83.671,09	15,01
6714001 Basisgezondheidszorg (subsidies)	-8.722,00	-7.801,00	921,00	10,56

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6715000 Jeugdgezondheidszorg uniform deel	-846.012,00	-895.626,65	-49.614,65	-5,86
Resultaat	-4.106.702,00	-3.545.502,36	561.199,64	13,67

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6480000 Leerlingenvervoer

Door een incidentele teruggaaf over voorgaande jaren en extra gelden voor het vervoer van leerlingen afkomstig uit Oekraïne is er dit jaar een incidentele onderschrijding.

6511000 Muziek(onderwijs)

Minder subsidie aanvragen dan begroot.

6530000 Bevordering sportdeelname

Alle projecten die gepland binnen de uitvoering van het sportakkoord en de overheveling uit 2021 zijn uitgevoerd binnen de beschikbare capaciteit die aanwezig was. Als gevolg van de maximale beschikbare capaciteit bij aanbieders en vrijwilligers zijn de kosten lager dan het beschikbare budget.

6580000 Speelvoorzieningen

In 2022 is de vervanging van speeltoestellen uitgesteld in afwachting van een visie over hoe we om willen gaan met de inrichting van speelterreinen. We verwachten dat hier in 2023 meer duidelijkheid over gaat komen.

6621020 Inburgering

In 2021 is een inschatting van kosten voor de begeleiding van inburgeraars opgenomen in de jaarrekening waarvan de realisatie niet bekend was bij het opstellen van de jaarrekening 2021. De realisatie 2021 viel lager uit dan de opgenomen kosten en konden derhalve in 2022 vrijvallen (circa €70.000 positief). Daarnaast zijn de inkomsten voor Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV-ers) ontvangen (€100.000), maar zijn er geen kosten (positief 45.000) voor de AMV-ers. De salariskosten van klantmanager inburgering zijn verwerkt binnen de salariskosten van de gehele afdeling en zorgt daarmee voor een verschuiving van kosten, maar op deze kostenplaats voor een positief effect van €75.000.

6621021 Huisvesting tbv inburgering

Het nadeel wordt met name veroorzaakt door lagere huurbaten. In 2022 zijn de locaties Schoolstraat

Noorbeek en Schoolstraat Sint Geertruid verbouwd (waarbij kleine units samengevoegd zijn tot grote units). Hierdoor zijn er voor een deel van het jaar geen huurbaten geweest met als gevolg een nadeel van € 31.184.

6670201 Nota gemeenschapshuizen

In 2022 zijn minder aanvragen ontvangen dan begroot. Het niet bestede gedeelte is gestort in de reserve gemeenschapshuizen.

6714000 Basisgezondheidszorg

Onderschrijding als gevolg van een incidentele teruggave over 2021 en 2020. Zonder deze incidentele teruggave zouden de gerealiseerde kosten aansluiten bij de begrote kosten.

1.3 Kerntaak: Culturele identiteit

Materieel en immaterieel cultureel erfgoed heeft de functie van 'sociaal cement': het verstevigt de sociale cohesie in een gemeenschap. Het is wat mensen met elkaar bindt. Cultureel erfgoed draagt bij aan de identiteit en het karakter van de gemeente. Erfgoed biedt ook kansen: het draagt bij aan hoogwaardig toerisme, wat op zijn beurt weer economische groei bevordert. Daarnaast draagt cultureel erfgoed bij aan een prettig woon- en leefklimaat in onze gemeente.

1.3.1 Behoud kernkwaliteiten fysieke leefomgeving

Behoud en bescherming van de kernkwaliteiten van de fysieke leefomgeving richt zich op:

- de historische kernen en het buitengebied;
- de monumenten en ander gebouwd erfgoed (zoals de beeldbepalende panden).

Behoud en bescherming monumenten, historische kernen en buitengebied

Omschrijving (toelichting)

1. In 2021 zal voor de gemeente Eijsden-Margraten een kerkenvisie worden opgesteld.
2. Voor wat betreft het buitengebied wordt verwezen naar 2.1 Buitengewoon Buitengebied.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

1. In 2022 is opdracht verstrekt voor het opstellen van een integrale lokale kerkenvisie om te komen tot een toekomstperspectief voor alle gebedshuizen in de gemeente.

Hierbij staat de dialoog tussen de gemeente, kerkeigenaren, inwoners en erfgoedorganisaties centraal.

De werkzaamheden zijn in Q4 2022 opgestart en lopen door naar 2023 (en mogelijk 2024).

2. Voor wat betreft het buitengebied wordt verwezen naar 2.1 Buitengewoon Buitengebied.

1.3.2. Versterken Cultureel erfgoed

Het cultureel erfgoed blijft zichtbaar en wordt meer beleefd.

Het cultureel erfgoed blijft zichtbaar en wordt meer beleefd

Omschrijving (toelichting)

> We geven uitvoering aan de Beleidsnota Cultureel Erfgoed 2018-2021 en steunen initiatieven die hier op aansluiten.

> In het kader van de vastgestelde Visie VTE ZL zal worden ingezet op het beter beleefbaar maken van de Zuid-Limburgse verhalen (immaterieel en materieel erfgoed) en toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten. Bijvoorbeeld het beter ontsluiten en toegankelijk maken van cultureel erfgoed door o.a. thematische beleefroutes en andere producten.

> Waar mogelijk en relevant (identiteit versterkend) wordt binnen culturele c.q. erfgoed projecten een verbinding gemaakt met andere beleidsterreinen.

> Nieuwe en ingeplande evenementen/initiatieven worden getoetst aan de vastgelegde speerpunten m.b.t. onze culturele identiteit en beoordeeld op maatschappelijke relevantie.

> Waar mogelijk wordt gestreefd naar burgerparticipatie zodat onze culturele identiteit wordt verankerd en doorontwikkeld binnen de samenleving.

> De focus ligt op het zichtbaar en beleefbaar maken van immaterieel erfgoed.

> Het ontwikkelingstraject van de Motie Samenklank heeft plaatsgevonden in 2021 en de uitvoering wordt wegens corona verplaatst naar 2022.

> Het duurzame jaarprogramma (educatie, monitoring, clean-up activiteiten en kunstprojecten t.b.v. bewustwording duurzaamheid & milieu), voortvloeiend uit de Nedvang Subsidie, wordt uitgevoerd.

> SKEM cultuureducatie plus twee aanvullende activiteitenprogramma's wordt geïmplementeerd bij acht basisscholen in de gemeente.

> Gemeente-specifieke projecten m.b.t. taalvaardigheid en laaggeletterdheid, voortvloeiend uit het Bibliotheekwerk, worden uitgevoerd.

> Een extra bijdrage van het Rijk à € 62.505 is geormerkt voor kunst en cultuur. In 2021 wordt de invulling ontwikkeld, in 2022 worden de projecten geïmplementeerd.

> Vier culturele projecten binnen het Corona Task Force traject worden in 2021 opgestart en in 2022 geïmplementeerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben uitvoering gegeven aan de Beleidsnota Cultureel Erfgoed 2018-2021 / immaterieel erfgoed, en hebben burgerinitiatieven ondersteund zoals onder andere een educatief Cramignon-project op lagere scholen en leskisten over de vuursteenmijn.

In het kader van de vastgestelde Visie VTE ZL hebben we ingezet op het beter beleefbaar maken van de Zuid-Limburgse verhalen (immaterieel en materieel erfgoed) en toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten. Om het cultureel erfgoed beter te ontsluiten hebben we de tweemaandelijks thematische exposities met tijdelijke beleefroutes gerealiseerd (Cultuurmuur). Daarnaast hebben we permanente routes gerealiseerd over het leven van Sjef Hutschemakers en Dagboek van een Herdershond. Aanvullend zijn Zuid-Limburgse verhalen via kleine, verhalende kunstwerkjes in de Kunst-O-Maat aangeboden.

Er is een verbinding gemaakt met andere beleidsterreinen via culturele projecten als de beleefroutes maar ook via gemeente-specifieke projecten op het gebied van leesvaardigheid en laaggeletterdheid. Nieuwe en ingeplande evenementen/initiatieven zijn getoetst aan de vastgelegde speerpunten m.b.t. onze culturele identiteit en beoordeeld op maatschappelijke relevantie. Ondersteunde projecten zijn onder meer de Keramiekmarkt Heuvelland en het project Broonk in het durrep.

Waar mogelijk is gestreefd naar burgerparticipatie zodat onze culturele identiteit wordt verankerd en doorontwikkeld binnen de samenleving. Voorbeeldprojecten: Boomproject Eijsden en KIEM cultureel platform.

Immaterieel erfgoed is zichtbaar en beleefbaar gemaakt via initiatieven als een educatief project rondom de Cramignon, de Kal Plat campagne en een thema-expositie over het Den Halen.

Het ontwikkelingstraject van de Motie Samenklank heeft plaatsgevonden in 2021 en de in 2022 geplande live uitvoering is afgelast als gevolg van de effecten van de corona periode. Het college heeft besloten dat het project hiermee is afgerond.

Het duurzame jaarprogramma (educatie, monitoring, clean-up activiteiten en kunstprojecten ten behoeve van bewustwording duurzaamheid & milieu), voortvloeiend uit de Nedvang Subsidie, is geheel volgens planning uitgevoerd.

SKEM cultuureducatie plus twee aanvullende activiteitenprogramma's is uitgevoerd bij acht basisscholen in de gemeente.

Gemeente-specifieke projecten m.b.t. leesvaardigheid en laaggeletterdheid , voortvloeiend uit het Bibliotheekwerk, zijn uitgevoerd. Voorbeelden: twee taalcafés (NT2), het project Zin in Koken (NT1) en de cursus smartphonegebruik voor senioren, onderzoek doorverwijzen laaggeletterdheid en het project op Bieb op School.

Een extra bijdrage van het Rijk à € 62.505 is geormerkt voor kunst en cultuur. In 2021 is de invulling ontwikkeld, in 2022 zijn de ingeplande projecten geïmplementeerd. Onder andere het project Dagboek v/e Herdershond, Beschildering viaduct nr. 3, Taalmarkt, restauratie kunstwerk Scheulder.

Vier culturele projecten binnen het Corona Task Force traject zijn in 2021 opgestart en in 2022 geïmplementeerd:

1. SKEM cultuureducatie: SDG project aan 6 basisscholen en SKEM online voor docenten
2. Activiteitenproject Huiskamers
3. Project Reizigers voor anderstaligen en ouderen
4. KIEM platform – burgerparticipatie traject

1.3.3 Rekening houden met gebouwd erfgoed

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt telkens rekening gehouden met gebouwd erfgoed.

Erfgoed verankerd in ruimtelijke ontwikkelingen

Omschrijving (toelichting)

Erfgoed wordt integraal verankerd in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, e.e.a. in lijn met de Woonvisie Eijsden-Margraten als ook binnen het programma Buitengewoon Buitengebied, het project Midenterras en het traject Omgevingsvisie.

We zetten in op herbestemming van leegstaand erfgoed en sturen op een geschikte invulling vanuit andere beleidsterreinen zoals toerisme (Visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg) en wonen (structuurvisie Wonen Zuid-Limburg).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Erfgoed is waar mogelijk verankerd en anders meegenomen in ruimtelijke ontwikkeling., zoals in het programma Buitengewoon Buitengebied, het project Middenterras, de Poort van het Heuvelland en het traject omgevingsvisie.

Er is ingezet op herbestemming van leegstaand erfgoed en gestuurd op een geschikte invulling vanuit andere beleidsterreinen zoals toerisme (Visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg) en wonen (structuurvisie Wonen Zuid Limburg). In dat licht zijn in 2022 diversen vergunningentrajecten rondom de herbestemming van hoeves en karakteristieke panden opgestart dan wel is de herontwikkeling gestart. Te denken valt hierbij o.a. aan Kerkplein 26 Eijsden, Vakwerkhoeve Bovenstraat, De Laathof, Groot Welsden 72.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6540000 Kunst	-53.617,00	-53.390,00	227,00	0,42
6540001 Kunst (subsidies)	-9.960,00	-7.300,00	2.660,00	26,71
6540010 Culturele activiteiten	-155.883,00	-154.311,91	1.571,09	1,01
6540011 Culturele activiteiten (subsidies)	-79.120,00	-74.415,00	4.705,00	5,95
6541101 Archeologie	-3.000,00	-4.462,50	-1.462,50	-48,75
6821000 Erfgoed	-61.418,00	-49.131,95	12.286,05	20,00
Resultaat	-362.998,00	-343.011,36	19.986,64	5,51

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6821000 Erfgoed

In 2022 zijn minder aanvragen ingediend voor een (incidentele) subsidiebijdrage.

1.4 Mutaties reserves programma 1

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6980001 Mutaties reserves prg. 1	376.048,00	359.132,59	-16.915,41	4,50

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

Er zijn geen financiële afwijkingen toe te lichten.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Programma 1: Mens & Samenleving					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50,000	Waarde NL
Verwijzingen halt	Aantal per 1.000 jongeren	Halt	12 2021	7 2021	8 2021
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,32	12,1	22,82
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,39	0,33	0,53
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	0 2021	2 2021	2,7 2021
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	12 2021	18 2021	20 2021
Voortijdige schoolverlaters totaal (vo MBO)	%	DUO/Ingrado	1,3 2021	1,6 2021	1,9 2021
Niet-sporters	%	CBS	52,8 2020	50,5 2020	49,3 2020
Banen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	410,6 2021	584,6 2021	685,7 2021
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	1% 2021	1% 2021	1% 2021
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	3,0 2021	4,0 2021	6,0 2021
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	70,80%	72,5%	72,20%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	1,00% 2021	1,00% 2021	2,00% 2021
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	178	278	431
Personen met een lopend re- integratietraject	Aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	CBS	3,6 2021	16,6 2021	17,3 2021
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	10,9%	10,8%	10,7%
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,00%	1,10%	1,10%
Jongeren (t/m 23 jaar) met	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,30%	0,30%	0,30%

jeugdreclassering					
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS/MSD/WMO	600	625	640

Kaderstellende documenten

- Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2022.
- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Eijsden-Margraten 2022.
- Verordening Jeugdhulp Eijsden-Margraten 2019.
- Centrumregeling verwerving Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019.
- Verwijsindex risicojongeren
- Preventie- en handavingsplan jeugd en alcohol Zuid-Limburg 2021-2024.
- Centrumregeling verwerving WMO-ondersteuning en beschermd wonen.
- Regionale toekomstagenda informele ondersteuning en zorg.
- De nota Gezondheidsbeleid Zuid-Limburg 2020-2023 'Zuid Springt Eruit'
- Regionaal plan zicht op thuis 2021.
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2017.
- Uitvoeringsbesluit boetes participatiewet MH 2017.
- Beleidsnota schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2022-2025.
- Beleidsregels Bijzondere bijstand en Regeling tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering.
- Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2016.
- Verordening handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ 2016.
- Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet 2015.
- Verordening individuele studietoelage Participatiewet 2015.
- Verordening re-integratie en tegenprestatie Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2016.
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties (in eigendom van vereniging of stichting) gemeente Eijsden-Margraten 2018.
- Verordening GR leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland gemeente Eijsden-Margraten 2014.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Eijsden- Margraten 2015.
- Uitvoeringsbesluit Kinderopvang op basis van Sociaal medische indicatie (SMI)
- Beleidsplan bibliotheekwerk heuvelland gemeenten 2008-2011.
- Subsidieverordening Welzijn Eijsden-Margraten 2017.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017.
- Meerjarenonderhoudsplan Sportaccommodaties 2015.
- Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs Eijsden-Margraten 2012.
- Verordening leszwemmen gemeente Eijsden-Margraten 2018.

- Beleidsplan Cultureel Erfgoed 2018-2021.
- Subsidieverordening Cultureel Erfgoed.
- Erfgoedverordening Eijsden-Margraten eerste wijziging 2016.
- Subsidieverordening Kerkelijke Rijksmonumenten Cultureel Erfgoed.
- Nota bouwstenen kunst en cultuur 2014-2018.
- Regeling adviescommissie Kunst en Cultuur.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Mens & Samenleving :

- Centrumregeling inkoop Jeugd.
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg).
- Omnibuzz.
- MTB Regio Maastricht NV.
- Stichting Podium24.
- Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM).
- Anti Discriminatie Voorziening Limburg.
- Regionale samenwerking leerplicht RMC.
- Regionale samenwerking leerlingenvervoer.

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Bijlage Sociaal Domein

Monitor Sociaal Domein

De laatste jaren zijn de lasten binnen programma 1 Mens & Samenleving flink gestegen, met name door de toename van de lasten als gevolg van de open einde regeling rondom de Jeugdzorg en Wmo. In het najaar van 2019 zijn wij daarom gestart met het opstellen van uitgebreide monitoring t.a.v. het Sociaal Domein om zo een beter inzicht te krijgen in de toegekende arrangementen en kosten alsook inhoudelijke informatie voor bijvoorbeeld het (bij)sturen van het beleid en het opstellen van beheersmaatregelen.

De monitor bestaat uit een drietal dashboards voor zowel Wmo, Jeugd en Participatie die op maandelijkse basis worden samengesteld en uitvoerig intern besproken. De monitor bevat zowel financiële als inhoudelijke informatie t.a.v. nagenoeg elk onderdeel van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Deze monitoring wordt voortdurend doorontwikkeld.

Plan-Do-Check-Act (P-D-C-A)

De monitor geeft veel informatie over de ontwikkelingen. Dit betreft zowel gewenste als ongewenste ontwikkelingen op basis waarvan eventueel bijsturing nodig kan zijn. Na aanleiding van het geconstateerde in de monitoring worden waar nodig aanvullende en verdiepende analyses gemaakt. Dit vormt de basis voor het al dan niet inzetten van eventuele beheersmaatregelen en/of beleidsmatige plannen en wijzigingen. Het effect van de ingezette maatregelen wordt vervolgens gemonitord waarna opnieuw afwegingen worden gemaakt t.a.v. de geconstateerde feiten. Daarmee is de P-D-C-A cyclus rond.

Waar sturen wij op?

Vanuit de informatie die voorhanden is, bestaat een redelijk volledig en goed beeld van de situatie, trends en bijzonderheden binnen de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Hetgeen wij binnen de monitoring constateren, zetten wij af tegen de gewenste (bestuurlijke) ontwikkelingen en kaders. Hiermee creëren wij inzicht, overzicht en uitzicht.

We sturen onder andere op aantallen en kosten t.a.v. beschikkingen, cliënten en aanbieders. Verder monitoren we de meldingen, aanvragen, doorlooptijden, etc. Dit delen wij in naar de verschillende onderdelen binnen de Wmo, Jeugd en Participatie waardoor een gerichtere aanpak mogelijk wordt gemaakt. Verder sturen we ook via de vastgestelde KPI's zoals bijvoorbeeld de KPI's in deze begroting en de KPI's die benoemd staan in het actieplan jeugd. Wanneer op bepaalde indicatoren 'afwijkingen' worden geconstateerd, worden hiertoe aanvullende analyses gemaakt.

Ontwikkelingen 2023 en verder

Het Sociaal Domein is volop in ontwikkeling, zowel landelijk als regionaal als lokaal. Het jaar 2023 zal een jaar zijn waarin diverse grote(re) dossiers worden doorontwikkeld. Dit zijn onder andere:

- Het anticiperen op de nieuwe lokale situatie na de doorgevoerde wijzigingen t.a.v. het woonplaatsbeginsel;
- Het uitwerken van de nieuwe inkoopstrategieën gericht op de landelijke en regionale ontwikkelingen t.a.v. Wmo, Jeugdwet en Participatiewet en de voorbereidingen t.a.v. nieuwe inkooptrajecten;
- De implementatie van een nieuwe applicatie t.b.v. Wmo, Jeugd en Participatie met als doel te komen tot een betere informatievoorziening;
- Het verder ontwikkelen van mogelijkheden in het voorliggende veld;
- Het uitbreiden van thematisch ingestoken resultaatonderzoeken en monitoring van de diverse onderdelen binnen de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet waar nodig;

- Het verder door ontwikkelen van de gehele afdeling Mens en Samenleving en de uitvoeringsteams in het bijzonder om nog betere grip en sturing te verkrijgen.

Wat heeft het programma gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022
Lasten			
1.000 Prioritair thema: Lifestyle	-98.500,00	-93.319,60	5.180,40
1.100 Kerntaak: Sociaal Domein	-19.652.860,00	-18.507.342,37	1.145.517,63
1.200 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen	-4.694.182,00	-4.114.733,18	579.448,82
1.300 Kerntaak: Culturele identiteit	-362.998,00	-343.238,21	19.759,79
1.400 Mutaties reserves programma 1	-121.788,00	-138.703,41	-16.915,41
Totaal Lasten	-24.930.328,00	-23.197.336,77	1.732.991,23
Baten			
1.100 Kerntaak: Sociaal Domein	6.476.285,00	6.754.848,41	278.563,41
1.200 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen	587.480,00	569.230,82	-18.249,18
1.300 Kerntaak: Culturele identiteit	0,00	226,85	226,85
1.400 Mutaties reserves programma 1	497.836,00	497.836,00	0,00
Totaal Baten	7.561.601,00	7.822.142,08	260.541,08
Resultaat	-17.368.727,00	-15.375.194,69	1.993.532,31

Programma 2: Landschap & Natuur

De dorpskernen van de gemeente Eijsden-Margraten zijn omgeven en verbonden door een groot en mooi buitengebied. In dit buitengebied werken, wonen en recreëren vele mensen. Vele vraagstukken komen in het unieke en authentieke Zuid-Limburgse landschap dat Eijsden-Margraten herbergt bij elkaar. De landschappelijke kwaliteiten die gekenmerkt worden door fijschaligheid en diversiteit en het aanwezige cultuur historisch erfgoed vormen de unieke waarden van ons buitengebied. Het landschap vormt het basiskapitaal voor een gezond leef- en verblijfsklimaat en bepaalt de belevingswaarde voor inwoner, recreant en toerist.

Het realiseren van een gezonde, duurzame balans tussen landschappelijke en economische waarden in het buitengebied met ruimte voor toerisme, recreatie en ontwikkeling van de agrarische sector is een uitdaging waar we in onze gemeente op zoek naar zijn hoe hier op verantwoorde wijze invulling aan te geven.

2.0 Prioritair thema: Landschap en landbouw

Omschrijving

We streven naar een samenleving die het landschap waardeert en waarbij iedereen zich verantwoordelijk voelt voor het landschap en hier actief aan bijdraagt.

Om de ruimtelijke opgaven die voortvloeien uit het klimaatakkoord, de voortgaande verstedelijking en de heroriëntatie van de landbouw met behoud van draagvlak te kunnen verwezenlijken is een 'landschapsinclusief' omgevingsbeleid nodig: een aanpak die ervoor zorgt dat landschapskwaliteit volwaardig meeweegt bij de planning en uitvoering van projecten. Derhalve streven we naar een landschap inclusiever omgevingsbeleid. Het landschap is van iedereen en de landschapskwaliteit wordt nadrukkelijker betrokken en geprioriteerd bij maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.

Daarnaast hebben we de ambitie om het groenblauwe landschappelijke raamwerk met meer authentieke landschapselementen en betere ecologische verbindingen uit te breiden. Tevens streven we naar een kwalitatief hoogwaardiger en kleinschaliger landschap met een betere bodem- en biodiversiteit.

Voor wat betreft de landbouwsector streven we naar een krachtige natuurinclusieve landbouw passend binnen ons fijschalig en waardevolle landschap, waar ruimte is voor diversiteit, (nieuw) ondernemerschap, een slagvaardige herinvulling van vrijkomende agrarische bebouwing en waarbij de gemeenschap trots is op de gevestigde agrarische sector in de gemeente en vraagt om lokale producten die dichtbij ontsloten worden.

Rondom het programma Landbouw, Landbouw en Plattelandseconomie staat de gemeente Eijsden-Margraten voor een aantal opgaven:

- Een duidelijke visie voor het buitengebied, waarin met respect voor de kwaliteit van het landschap, ruimte blijft voor ontwikkeling. Een visie die in samenspraak met de samenleving en de raad wordt opgesteld.
- Een transitie van de landbouw met als doel een vitale, toekomstbestendige en duurzame agrarische sector in harmonie met milieu, natuur en landschap realiseren zonder verdere ontsiering van het landschap.
- Nieuwe vormen van beheer van het landschap bewerkstelligen waarbij naast de agrarische sector ook de lokale samenleving een bijdrage levert.
- Het behouden en versterken van het kleinschalig landschap; een landschap is ons unique selling point.
Het verbinden van onderzoek en ondernemerschap in het streven naar het vergroten van de voedselproductie, distributie en consumptie op lokaal niveau (e.e.a. naar voorbeeld van de regio Sud-Tirol). Zie ook het programma lifestyle.
- Ketensamenwerking (korte ketens) met aandacht voor regionale en lokale productie en een circulaire distributieketen (e.e.a. naar voorbeeld van de regio Sud-Tirol). Zie ook het programma lifestyle.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de geschetste opgaven komt de focus te liggen op het toekomst geven aan het buitengebied waarbij het landschap en de agrarische sector in verbinding met de samenleving wordt doorontwikkeld.

Concreet zijn de ontwikkelingen gericht op een natuur- en inclusieve aanpak middels het introduceren van nieuwe beheermodellen voor het landschap, het versterken van het landschap door aanplant van 8.301 bomen in de periode 2020-2024 en het vergroten van de waardering van en de bijdrage aan het landschap. Daarnaast betreft het ontwikkelingen gericht op het toekomst geven aan de transitie van de landbouwsector met aandacht voor herbestemming van vrijkomende locaties en het verbinden van ondernemerschap met de lokale samenleving.

Wat wilden we bereiken?

2.0.1 Behoud van een agrarische sector voor de toekomst

Binnen de landbouwsector in Eijsden-Margraten zijn een tweetal omvangrijke ontwikkelingen gaande, die vragen om een actieve bijdrage vanuit de gemeente:

* Het aantal landbouwbedrijven neemt af, hetgeen betekent dat complexe vraagstukken rondom herinvulling van vrijkomende agrarische bebouwing aan de orde is;

* De landbouw is de grootste ruimtegebruiker op het platteland en daarmee een belangrijke beheerder van het landschap. Een intensieve wijze van boeren heeft effecten op de natuur en onze gezondheid. Vanuit deze optiek wordt dan ook ingezet op een transitie van de landbouw die gericht is op een natuurinclusieve landbouw, die de natuur minder belast, de biodiversiteit versterkt, zich richt op lokaal/regionale voedselketens en in staat blijft mede-hoeder te zijn van het unieke Zuid-Limburgse landschap.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Actieve transitieaanpak Landbouw

Omschrijving (toelichting)

- * Op gemeentelijk niveau is een viertal pilots opgestart rondom agrarische bedrijven en worden in 2022 strategieën rondom maatwerk uitgewerkt,
- * Aangehaakt wordt bij het Middengebied voor wat betreft het inzetten van een vitaliteitsmanager voor de agrarische sector,
- * Tevens wordt aangehaakt bij het Middengebied naar het instellen van een onderzoek naar nieuwe verdienmodellen op het gebied van (agrarisch) landschapsbeheer,
- * Daarnaast wordt aangehaakt bij de initiatieven die vanuit de NOVI Zuid-Limburg gestimuleerd worden rondom natuurinclusieve landbouw,
- * De raad wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken rond de voortgang van deze acties en rondom lopende ontwikkelingen.
- * In 2022 worden kennissessies voor de gemeenteraad georganiseerd met als doel een goed beeld te vormen van ontwikkeling van de agrarische sector en de relatie in deze met het Buitengebied.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

2022 kenmerkt zich voor wat de transitieaanpak van de landbouw betreft, met name door het stikstofdossier. In juni informeerde de minister de Tweede Kamer omtrent de stikstof aanpak middels een brief die werd begeleid door een brief van de minister van Landbouw over de perspectieven voor de landbouw. Dit heeft voor de nodige turbulentie gezorgd waarbij overheid en landbouworganisaties

verder van elkaar zijn komen te staan. Aanleiding om Remkens de dialoog te laten aangaan met de diverse organisaties om een meer haalbare aanpak te formuleren. Vanuit het Rijk is de opdracht gegeven aan de provinciale besturen om op lokaal niveau de stikstofproblematiek aan te pakken en een plan van aanpak te formuleren voor medio 2023.

In november 2022 heeft de raad besloten de formatie uit te breiden met een adviseur/contactpersoon voor de landbouw.

Uw raad heeft in september enkele boerenbedrijven bezocht. We hebben uw raad middels een raadsthemabijeenkomst geïnformeerd inzake het stikstofdossier. We hebben namens de gemeenten van Zuid-Limburg de provincie aangeboden om inhoudelijk mee te denken in de aanpak van de stikstofproblematiek in Zuid-Limburg. Uiteindelijk heeft de stikstofproblematiek invloed gehad op pilots die in de stuurgroep Buitengewoon Buitengebied zijn aangekaart, is een pilot uiteindelijk geëffectueerd en zijn nieuwe pilots ontstaan. De stuurgroep Buitengewoon Buitengebied is na de verkiezingen in 2022 niet meer samengesteld.

Samen met de gemeenten in het Middengebied is het project scan van agrarische bedrijfskavels opgestart, is samen met Aelmans een aanpak geformuleerd, is een website ontwikkeld, zijn enquêtes uitgezet en hebben de eerste gesprekken met agrariërs uit Vaals plaatsgevonden. Eind 2022 is een aanvang gemaakt met de agrariërs uit Beekdaelen, waarna de resterende agrariërs uit onze gemeente zullen worden bezocht. Naast dit project hebben we een voorstel gedaan om het stikstofdossier als Middengebied op te pakken, wat uiteindelijk geresulteerd heeft in een aanpak voor heel Zuid-Limburg.

In 2022 hebben we een kennissessie georganiseerd over agroforestry (voedselbossen).

Wat wilden we bereiken?

2.02 Versterken van het landschap door inzetten vergroeningsoffensief

Het Zuid-Limburgse landschap heeft een typisch en uniek karakter. De toekomst van dit landschap is niet vanzelfsprekend. Vanuit het landschapontwikkelingsplan (LOP) wordt dan ook specifiek ingezet op het behouden en versterken van dit unieke landschap, de biodiversiteit en de cultuurhistorie van het landschap in Eijsden-Margraten. Dit landschap hebben we te leen, we mogen het gebruiken en moeten het bij voorkeur beter doorgeven aan de volgende generatie. We zijn er allemaal verantwoordelijk voor. Samen met onze inwoners, bezoekers, maatschappelijke partners en mede-overheden moeten we blijven investeren in de toekomst om ons unieke landschap in een betere toestand door te geven aan de volgende generatie.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Faciliteren IKL jaarprogramma

Omschrijving (toelichting)

We gaan op zoek naar een partij of partijen die het jaarprogramma van IKL kunnen uitvoeren. Het jaarprogramma dat uitgaat van sturing en stimulering van participatie van inwoners en bedrijven bij het werken in het landschap gericht op soortenbescherming, landschapsontwikkeling, erfgoed en gezondheidsbevordering. Hierbij dient gedacht te worden aan onder meer werkdagen met de hoogstambrigade, de hakhoutbrigade, de buitenkrachtploeg en samenwerking met de basisscholen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Binnen de provincie Limburg is Stichting het Limburgs Landschap aangesteld als vervanger van de taken van IKL. Gemeente Eijsden-Margraten heeft voor een aantal taken een contract afgesloten met CNME, Het CNME voert een aantal zaken uit die in het verleden door IKL gebeurde. Zo begeleiden ze natuurwerkdagen met de basisscholen en organiseren ze de bomfeestdag. Daarnaast wordt er twee keer per jaar een bijeenkomst georganiseerd met de groene vrijwilligers binnen de gemeenten om elkaar te informeren en te inspireren. Een aantal zaken die IKL structureel oppakte zijn nog niet opgepakt, bijvoorbeeld aanpak historische buitenplaatsen, soortenbescherming etc. Dit heeft ertoe geleid dat niet alle budgetten zijn gebruikt.

Faciliteren stichting "Limburg Bloeit Op"

Omschrijving (toelichting)

In 2020 is de stichting "Limburg Bloeit Op" opgericht en samen met hen zal in 2022 de biodiversiteit en het aanleggen/meerjarig onderhouden van bloemrijke akkerranden/bermen worden voortgezet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn hier geen kosten voor gemaakt. De bestaande akkerranden zijn beheerd door de eigenaar/beheerder onder coordinatie van de stichting "Limburg bloeit op".

Stimuleren bewustwording

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt naast de andere genoemde activiteiten uitvoering gegeven aan het groenbeleidsplan, waarbij wordt ingezet op het stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven en het door de samenleving zelf laten ontwikkelen van groen dichtbij de jeugd, in wijken en op schoolpleinen.

Tevens wordt ingezet op het beschermen van de aanwezige natuurwaarden binnen de gemeente. Aan de hand van een natuurwaardenkaart wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze naar de toekomst te beschermen, e.e.a. mede met het oog op de aanstaande Omgevingswet. Daarnaast wordt een werkprotocol opgesteld dat als uitgangspunt gehanteerd kan worden voor het uitvoeren van werkzaamheden in het buitengebied.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is actief ingezet op het realiseren van een Tiny forest voor iedere school. Dit is ook gebeurd. Alleen op Basisschool de Den (Mheer) was geen geschikte plek beschikbaar en is besloten om het hele schoolplein te vergroenen. Planvorming heeft in 2022 plaatsgevonden waarna in 2023 de eerste schop de grond in zal gaan.

In Gronsveld is een groep bewoners actief aan de slag gegaan met het aanplanten van bloembollen in het groen. Verdere zijn vrijwilligers in het landschap gefaciliteerd met gereedschappen en andere toebehoren dat vorm geeft aan een goed beheerd landschap. Een aantal bewoners in Cadier en Keer hebben zich samengepakt om een stuk grond van de gemeente om te vormen tot een natuurgebied. De uitvoering hiervan is samen met de gemeente opgepakt en gerealiseerd.

De buitendienst heeft een cursus Wet natuurbescherming gevolgd waardoor tijdens de werkzaamheden van de buitendienst de flora en de fauna qua bescherming en/of beheer beter in acht genomen wordt. Daarnaast wordt een natuurwaardenkaart opgesteld. Deze natuurwaardenkaart gaat onderdeel uitmaken van het omgevingsplan, waardoor de natuurwaarden (veelal kleine landschapselementen) een beschermd status krijgen.

Als gemeente moeten we het goede voorbeeld geven en willen we mensen inspireren om ook hun eigen omgeving te vergroenen en meer te laten bloeien. In dat licht zullen we op het Amerikaplein een groot gedeelte van de gazons omvormen tot een bloeiende oase midden in het dorp die plek geeft aan beplanting, maar ook voor insecten. Bijkomstig voordeel is dat de nieuwe beplanting veel meer water kan vasthouden en verkoeling brengt. Het gebied wordt ook toegankelijk gemaakt.

Uitvoeren Bomenplan

Omschrijving (toelichting)

Bomenplan:

In de periode 2020 - 2023 worden 8.301 bomen geplant. Dit willen we bereiken door het aanplanten van solitaire bomen of lanen, vergroenen van de dorpsranden, het aanleggen van een Tiny Forrest, het uitgeven van 'herdenkingsbomen' bij speciale momenten (geboorte, huwelijken, jubilea) en het aanplanten van bos. In 2022 wordt hier verdere uitvoering aan gegeven.

Bomenbeleidsplan:

Op grond van een door de raad aangenomen motie zal een nieuwe inventarisatie worden uitgevoerd naar waardevolle en monumentale bomen om vervolgens het bomenbeleid van waardevolle en monumentale bomen te herijken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is 724 m2 verharding uit de tuinen verwijderd, 724 m2 groen aangebracht en 68 bomen geplant.

Daarnaast is er in het kader van het bomenplan het volgende aangeplant:

- 298 hoogstambomen
- 7.856 stuks bosplantsoen
- 121 laanbomen
- 2.270 stuks haagplantsoen

In 2022 is opdracht gegeven voor het inventariseren van de monumentale en waardevolle bomen in onze gemeente. Deze werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Ondanks de (relatief) grote hoeveelheid die is aangeplant is er budget over in 2022.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6341002 Bloemrijke akkerranden	-2.000,00	0,00	2.000,00	100,00
6540002 Kunstroute	-6.000,00	-1.933,00	4.067,00	67,78
6550002 Landschapsbeheer	-84.600,00	-72.561,41	12.038,59	14,23
6550003 Uitvoeringsplan Middengebied	-25.000,00	-18.000,33	6.999,67	28,00
6550005 Landschap, kunst en recreatie	-17.500,00	-17.275,00	225,00	1,29
6560002 Bomenplan	-97.500,00	-73.746,67	23.753,33	24,36
6560004 Openbaar groen / tuinen	-20.000,00	-15.235,00	4.765,00	23,83
6560032 Knopen lopen, onderhoud en ontwikkeling	-4.250,00	-2.506,28	1.743,72	41,03
6810012 Middenterras	-20.000,00	-3.000,00	17.000,00	85,00
6821002 Onderzoek Unesco status	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultaat	-276.850,00	-204.257,69	72.592,31	26,22

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6550002 Landschapsbeheer

Sommige taken die door IKL werden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld soortenbescherming en onderhoud cultuurhistorische buitenplaatsen, zijn niet in de uitvoering overgenomen hetgeen heeft geleid tot een voordeel van ca. € 12.000.

6560002 Bomenplan

In 2022 is het budget voor het bomenplan niet volledig besteed, voordeel € 8.953. Desondanks is het streefdoel voor het planten van 8.301 bomen reeds gerealiseerd - sneller dan verwacht - en zelfs overtroffen. Daarnaast is de actualisatie van de lijst van beschermde bomen in 2022 in opdracht gegeven maar niet afgerond. Voordeel € 14.800.

6810012 Midenterras

1. De planvorming en ondersteuning van een verwerkings-, afzet- en distributiecentrum voor streekproducten rondom Heerdeberg is niet gerealiseerd. De reden hiervoor is dat een proefproject in dezen is mislukt en de betrokken partners het project (vooralsnog) hebben beëindigd.
2. Onderzoek, verwerving en ontwikkeling (terrasvorming) Huize Sint Joseph en aanpalend gebied richting Maastricht zijn in 2022 niet gerealiseerd vanwege onvoldoende beschikbare capaciteit.

2.1 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied

In deze kerntaak staat het buitengebied centraal. Hoe geven we verder vorm en inhoud aan ons kostbare landschap en welke inspanningen gaan we daarvoor verrichten? Belangrijke speler in ons buitengebied is de agrariër. Met het majeure project "Buitengewoon Buitengebied" krijgt deze doelgroep de komende jaren de gewenste, noodzakelijke aandacht. Onze visie "We zijn in harmonie met ons landschap en de natuur!" vormt de basis voor de komende jaren.

2.1.1 Borgen van de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap

Borgen van de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap.

Borgen kwaliteiten Zuid-Limburgs Landschap

Omschrijving (toelichting)

Met gemeenten/overheden in Nederland, België en Duitsland worden de mogelijkheden voor een UNESCO-status verder verkend.

* Samen met de Middengebied gemeenten wordt uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Landschap en landbouw, waaronder in 2022 onder andere voorzien is in de inzet van een vitaliteitsmanager Landbouw, alsmede de verdere aanpak naar aanleiding van de uitkomsten van de EO Wijersprijs in het Noordal.

* De actiepunten vanuit de Richtinggevende Uitspraken/Manifest Buitengewoon Buitengebied welke door de raad zijn vaststelt, worden in uitvoering genomen. In dat licht zal in 2022 het proces om te komen tot gebiedsdifferentiatie in gang gezet worden.

* In augustus 2020 is de gebiedsvisie Middenterras vastgesteld met daarin benoemd 9 ontwikkellocaties/ ontwikkelthema's. In 2022 wordt verder invulling gegeven aan deze ontwikkellocaties/ ontwikkelthema's.

* Kansen rondom de realisatie van de ontwikkelingvisie Zuidelijk Maasdal worden nader verkend.

* In 2022 worden mogelijkheden verkend om structureel te investeren in landschap, samen met maatschappelijke partners. In dat licht wordt ook samen met een werkgroep uit de raad en een projectgroep de mogelijkheden verkend (juridisch en financieel technisch) om in 2023 een landschapsfonds in te richten.

* Verhaallijn Landschap: Op grond van de gebiedsvisie Middenterras Bemelen-Mesch zal in 2022 invulling gegeven worden aan het zevende ontwikkelgebied-/thema waarbij het verhaal van het Landschap in beeld wordt gebracht.

* Voor de gemeenteraad worden in 2022 kennissessies georganiseerd, met als doel een goed beeld te vormen van het buitengebied, de ontwikkelingen die zich voor doen en om gezamenlijk kennis te ontwikkelen rondom het functioneren van het buitengebied en in het bijzonder irt tot de agrarische sector (zie ook onderdeel 2.01).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is samen met Natuurmonumenten, Waterschap Limburg, Provincie Limburg en de LLTB gewerkt aan de gebiedsgerichte aanpak van het Noordal. Alle partijen hebben een opgave in het gebied, waarbij gezamenlijk gewerkt wordt naar de meeste optimale klimaatadaptieve oplossing. In 2023 zal het Waterschap de waterbuffer in de Sint Maartensweg aanpakken om Noorbeek te beschermen voor wateroverlast. Eind 2022 hebben de gezamenlijke partners in Noorbeek de plannen gepresenteerd.

In 2022 zijn we samen met bureau Verbeek gestart met het opstellen van een gebiedsdifferentiatiekaart. We hebben landschapstypen benoemd en bekeken welke ontwikkelingen per landschapstype mogelijk zijn en welke ontwikkelingen we niet zouden willen. In 2022 is voor het gebied Eckelrade-Sint Geertruid-Moerslag een concept opgesteld en is aan de hand van enkele casussen getest. In 2023 wordt de kaart verder vervolmaakt.

Van de 9 ontwikkellocaties zijn diverse projecten opgepakt, namelijk:

1. Ontwikkellocatie poort van het Heuvelland is opgepakt.
2. Ecologische verbindingen tussen Natura 2000 gebieden is gedeeltelijk ondergebracht in de poort van het Heuvelland om met name natura 2000 gebied Bemelerberg-Schiepersberg te verbinden met het natura 2000 gebied Savelsbos. De andere verbindingen zijn aangegeven op de gebiedsdifferentiatiekaart die eerst dient te worden vervolmaakt.
3. Herontwikkeling Groeve 't Rooth is nog niet opgepakt ivm prioritering.
4. Concentratiegebied verblijfsrecreatie Mescherhei-Libeeek is door enkele exploitanten opgepakt. Daarnaast is opdracht gegeven om te onderzoeken aan welke soort verblijfsaccommodatie nog behoefte is en in welke aantallen. Dit wordt tevens meegenomen in de gebiedsdifferentiatiekaart.
5. Natuurinclusieve landbouw is opgepakt, door het verstrekken van informatie over andere landbouwmogelijkheden zoals Agroforestry en het bergen van water in het landschap in bijvoorbeeld het Noordal.
6. Een toekomstig routenetwerk is onderdeel van het Fietsplan 2.0 dat door Visit Zuid-Limburg samen met de belangengroeperingen fiets is opgestart. In 2022 heeft de aanbesteding plaatsgevonden van het project Knopenlopen: een wandelroutenetwerk naar het idee van het succesvolle fietspadenknoppuntensysteem.
7. Het verhaal van het landschap is opgepakt. Medio 2022 werd met een aantal partners aan de actualisering van Rondje Bemelen gewerkt. Rondje Bemelen is een wandelroute die in het gebied van het Middenterras concreet invulling geeft aan storytelling/verhaallijn van dit gebied met zijn cultuur-historische waarden (Landschap (waaronder ook Savelsbos en Groeves), Erfgoed en Religie (Kloosterverleden) en Cultuurbeleving, Oorlogsverleden (Belgisch oorlogsmonument) (inclusief herkomst/vindplaatsen lokale producten zoals wijn, biologische producten op en rond Heerdeberg en Bakkerbosch). Tevens wordt aansluiting gevonden met het Savelsbos en de mogelijkheden voor ontspanning en natuurbeleving in dit unieke gebied. De verhaallijn van Rondje Bemelen heeft meer dan religie 'Bezinning' als thema voor de beleving van dit gebied. In dit kader is een procedure opgestart voor eventuele grondaankoop van een klein perceel ten behoeve van een betere ontsluiting rondom de Rijksweg c.q. een betere verbinding van de Rijksweg en de Trichterweg ter hoogte van Rijksweg huisnummer 8 (gedeeld) (voormalig Klooster) voorzien. Het aan te kopen perceel vormt nu nog een ontbrekende schakel voor het nog aantrekkelijker ontwikkelen van Rondje Bemelen.
8. Herontwikkeling locatie Kampweg is opgepakt.
9. Bezoekerscentrum Rijckholt is opgepakt door de stichting Ir. D.C. Van Schaik. In 2022 is hiertoe een leader aanvraag goedgekeurd en is door de stichting gestart met de inrichting van het bezoekerscentrum in de voormalige kerk van Rijckholt.

In 2022 hebben we verder gewerkt aan de startbeslissing hoogwater zuidelijk Maasdal ter voorbereiding op een mogelijke MIRT-verkenning. Samen met de partijen gemeente Maastricht, gemeente Meerssen, provincie Limburg, waterschap, ministerie van I&W. De eerste aanvraag is in

november door de minister afgewezen, daar de prioritering van de andere ingediende projecten hoger was. Voor nu zullen wij met alle partijen een nieuwe aanvraag indienen.

In 2022 hebben we een aanzet gemaakt voor een Landschapsfonds. Het landschapsfonds wordt gevoed door eigen middelen uit de begroting, middelen uit het GKM en middelen vanuit de toeristenbelasting. Daarnaast is een verzoek ingediend bij de provincie om een eenmalige extra bijdrage. Het fonds wordt ingezet om achterstallig onderhoud weg te werken, nieuwe aanplant te realiseren en landschapselementen te plaatsen. In 2023 wordt de juridische regeling aan de raad ter vaststelling aangeboden.

In 2022 hebben we een informatiesessie voor de raad gehouden over stikstof en een informatiemiddag gehouden in september bij twee boerenbedrijven, waarbij de raad is geïnformeerd over de ontwikkelingen in de agrarische sector en de stikstofgevolgen.

2.1.2 Een duurzaam renderend Landschap

We streven naar een duurzaam renderend Landschap.

Uitvoering geven aan Visie VTE ZL

Omschrijving (toelichting)

In het kader van de vastgestelde Visie VTE ZL wordt ingezet op een vrijetijdseconomie die bijdraagt aan de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap. In dit kader is een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld. Op lokaal niveau wordt hierop aangehaakt

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

I. Deelname in regionale uitvoeringsprojecten in het kader van de regionale samenwerking VTE-ZL waren in 2022:

* Ontwikkeling en in de vrijetijdsmarkt zetten van het Zuid-Limburg Magazine;

* Aanbesteding project Knopen Lopen;

Voorts is namens Eijsden-Margraten samen met de regiopartners VTE-ZL bestuurlijk/ambtelijk deelgenomen aan de Inspiratiereis Toerisme Vlaanderen : Reizen naar Morgen. Daarnaast heeft behandeling van casuïstiek en afstemming plaatsgevonden van nieuwe initiatieven rondom verblijfsrecreatie in de regio Zuid-Limburg met als toetsingskader Visie VTE-ZL/Kwaliteit boven Kwaliteit.

II. Deelname in samenwerking Lijn50:

- * Aanpak toeristische verkeersdrukte in relatie tot leefbaarheid via het project Verantwoord op Weg en deelname in het Team Heuvelland;

- * deelname in regionale samenwerking en afstemming Toerisme en Recreatie Lijn-50 op het gebied van communicatie, routestructuren events;

III. Lokaal hebben is in 2022 uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Plattelands- en Vrijtijdseconomie. Hierbij is aandacht uitgegaan naar:

- * ondersteuning beleving van het landschap en cultuurhistorie;

- * versterken kwaliteit van verblijfsrecreatie (w.o. ondersteuning ontwikkeling nieuwe initiatieven);

- * PR en communicatie;

- * faciliteren events;

- * onderhoud en ontwikkeling recreatieve routestructuren;

- * versterking lokale-regionale voedselcultuur - en economie;

- * versterking Cittaslow netwerk.

Tevens is het uitvoeringsprogramma Plattelands- en Vrijtijdseconomie 2023, op basis van het prioritaire thema Landbouw, Landschap en Plattelandseconomie, de regionale Visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg en de kernwaarden Cittaslow, voorbereid en door het College vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6550000 Natuurbescherming	-3.317,00	-2.504,84	812,16	24,48
6550001 Natuurbescherming (subsidies)	-6.324,00	-3.800,00	2.524,00	39,91
6560010 Recreatievoorzieningen	-81.000,00	-86.283,06	-5.283,06	-6,52
6810300 Gemeentelijk kwaliteitsmenu	0,00	295,70	295,70	0,00
Resultaat	-90.641,00	-92.292,20	-1.651,20	-1,82

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

Er zijn geen afwijkingen toe te lichten

2.2 Kerntaak: Openbare ruimte

De openbare ruimte is het visitekaartje van de gemeente. Het geheel van wegen, paden en pleinen, beken, groen, natuur en water bepalen mede de identiteit van onze gemeente. Een geslaagde openbare ruimte verleidt om er te verblijven en te ontmoeten. Als ook een plek waar inwoners en bezoekers zich thuis voelen. De inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte verdienen in dat kader structureel voldoende aandacht. Binnen het beleidsveld openbare ruimte staat het onderhoud van de plantsoenen, gazons, hagen, bomen en bosplantsoenen centraal. Expliciet is de keuze gemaakt om de openbare ruimte primair goed te onderhouden. Hierbij wordt uitgegaan van een onderhoudsniveau van een zo genaamde B-kwaliteit, sober en doelmatig. Dat geldt voor wegen, bermen, groenvoorzieningen, beken, fiets- en voetpaden. De dorpscentra en de gebieden om kerken krijgen extra aandacht.

Door nieuwe wetgeving is het niet langer meer mogelijk chemische middelen te gebruiken ter bestrijding van onkruid op verhardingen. Dit vraagt de komende jaren om een nieuwe aanpak rondom onkruidbestrijding.

Aanwezige groenstructuren leveren een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid in de kernen. Het beschermen en verder door ontwikkelen van waardevolle groenstructuren krijgt de komende jaren verder vorm.

Graag nodigen wij onze inwoners uit om mee te denken en te doen bij de inrichting, het gebruik en beheer van de openbare ruimte. Creatieve oplossingen voor het beheer van de groene ruimte, zoals groenadoptie, eigen initiatieven en ideeën van burgers, zijn welkom.

2.2.1 Kwalitatieve openbare ruimte

We willen een kwalitatieve openbare ruimte met aandacht voor de groenstructuren die een visitekaartje is voor inwoners, ondernemers en bezoekers en dat past binnen de kaders zoals de raad die heeft vastgesteld, rekening houdende met de participatie van inwoners. Uitgangspunt is dat de basis op orde is. (kwaliteitsniveau B)

Bevorderen Burgerparticipatie: we bieden ruimte voor participatie van inwoners voor het groenbeheer

Omschrijving (toelichting)

- We ontwikkelen een digitaal beheersysteem, waardoor de inwoner inzicht krijgt in het gevoerde beheer en de beheerder krijgt inzicht in wat er door wie moet gebeuren en wat er al is gebeurd.
- We roepen de burgers op en faciliteren om eigen initiatief te tonen.
- We staan open voor alle activiteiten die een kwaliteitstoename opleveren en niet in strijd zijn met het gevoerde beheer, bijvoorbeeld het stimuleren van het vergroenen van tuinen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is verder gewerkt aan het actualiseren van het beheersysteem. Op het moment dat alle gegevens goed in het systeem zitten kan er nagedacht worden over hoe we die info toegankelijk kunnen maken voor onze bewoners. Sommige info is daarnaast wel relevant om te tonen, terwijl andere info dat niet is.

De bewoners zijn niet actief opgeroepen om initiatief te nemen. Wel wordt iedereen die zich meld geholpen om zijn of haar leefomgeving te vergroenen. Als voorbeeld: een bewoner van Eijsden die een geveltuintje wilde realiseren op grond van de gemeente. Hier hebben we actief aan bijgedragen,

de gemeente heeft voorzien in beplanting en benodigdheden en de bewoner heeft het gerealiseerd in de openbare ruimte.

De basis op orde: we continueren het groenonderhoud op kwaliteitsniveau B

Omschrijving (toelichting)

We zullen in 2022 onze plantsoenen, hagen en bomen beheren gericht op functionaliteit volgens kwaliteitsniveau B, veiligheid en culturele waarde.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2022 onze plantsoenen, hagen en bomen onderhouden volgens kwaliteitsniveau B, veiligheid en culturele waarde.

Openbare ruimte als visitekaartje behouden

Omschrijving (toelichting)

We streven naar het onderhouden van de openbare ruimte op kwaliteitsniveau B (wegen, riolering, prullenbakken, bebording, etc.). De centra en aangewezen karakteristieke gebieden kennen een hoger kwaliteitsniveau.

Op basis van het geactualiseerde wegenbeleidsplan wordt vanaf 2022 het investeringsvolume vergroot om de kwaliteitsniveau B te kunnen blijven waarmaken voor wegen. Hiertoe verwijzen wij naar de paragraaf kapitaalgoederen van deze begroting.

Onlangs heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om extra in te zetten op onkruidbestrijding op verhardingen. We hebben deze wens ook vertaald in de begroting 2022-2025 en zorgen nu voor wat betreft de onkruidbestrijding ook weer voor onderhoudsniveau B.

Naast het onderhouden van de openbare ruimte investeren we ook in het upgraden van de kwaliteit van wegen en riolering. Voor deze toekomstige investeringen verwijzen we u naar de paragraaf Kapitaalgoederen.

In de begroting 2021 werd nog een bezuiniging vernoemd van € 100.000 op onderhoud sportvelden. Er is een aanbestedingsvoordeel behaald bij de aanbestedingsprocedure die we hebben doorlopen in 2021 en ander financieel inzicht heeft het college doen besluiten u voor te stellen deze bezuiniging niet door te voeren en ook bij de sportcomplexen te zorgen voor kwaliteitsniveau B.

Ten aanzien van de speelvoorzieningen is naar aanleiding van de consultatie met de fracties voorgesteld om € 20.000 extra ter beschikking te stellen aan de speelvoorzieningen in de kernen. Hiermee beschikken we vanaf 2022 over een budget van € 40.000 voor aanleg van nieuwe speelvoorzieningen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Onze openbare ruimte is onderhouden op niveau B. Het investeringsbudget is door de raad in de raadsvergadering van februari 2022 verhoogd, zo ook het budget voor levensduurverlengend onderhoud. verder heeft de raad het meerjaren investeringsplan 2022-2024 vastgesteld. Het levensduurverlengend onderhoud is opgestart en is afgerond.

De rehabilitaties zijn opgestart en de planvoorbereiding en burgerparticipatie is opgepakt. Voor het groot onderhoud wegen in 2022 is opdracht gegeven ter grote van het beschikbare budget maar, wegens personele omstandigheden zijn niet alle geplande werkzaamheden voor 31 december uitgevoerd. De niet uitgevoerde werkzaamheden worden in 2023 uitgevoerd.

De onkruidbestrijding op verhardingen en onderhoud sportvelden is uitgevoerd conform bestek. Deze onderhoudsbestekken zijn opgesteld conform afgesproken beleid en kaders.

In 2022 hebben we de speelterreinen onderhouden conform de kaders die hieraan zijn gesteld. Verder hebben we in 2022 een trailpark (mountainbikepark) en een skatepark aangelegd aan de Pisartlaan in Eijsden. In Scheulder hebben we op het voormalig voetbalterrein een speelterrein gerealiseerd in samenwerking met de inwoners uit Scheulder. Van deze nieuwe voorzieningen wordt veel gebruik gemaakt.

Versterken groenstructuren: aanplant bomen en bossages

Omschrijving (toelichting)

Uitgangspunt is dat we iedere gekapte boom herplanten (met uitzondering van beheerwerkzaamheden). Daarnaast willen we het aantal bomen vergroten door waar mogelijk extra bomen aan te planten. Naast solitaire bomen kan dat ook een klimaatbos zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het afgelopen jaar zijn een groot aantal bomen gekapt als gevolg van beheerwerkzaamheden. Het betrof overigens enkel bomen die te slecht waren om te behouden. Waar mogelijk heeft ter plaatse herplant plaatsgevonden. Daarnaast is er actief op zoek gegaan naar nieuwe aanplantlocaties en zijn ook deze aangeplant. In het kader van de Boomfeestdag heeft in november een aanplantdag plaatsgevonden waar ca. 2.500 nieuwe bomen zijn aangeplant op de Mosterdburg te Cadier en Keer.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6560000 Openbaar groen	-885.192,00	-908.418,22	-23.226,22	-2,62
6560003 Openbaar groen, riool	-46.700,00	-46.700,00	0,00	0,00
Resultaat	-931.892,00	-955.118,22	-23.226,22	-2,49

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

Er zijn geen afwijkingen toe te lichten

2.3 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme

Binnen het beleidsveld economie, recreatie en toerisme creëren we kansen voor recreatie en hoogwaardig toerisme die in harmonie zijn met “dichtbij het leven”.

2.3.1 Gezond lokaal ondernemersklimaat

Gezond lokaal ondernemersklimaat bevorderen.

Omschrijving (toelichting)

In het kader van de VTE ZL wordt vanuit het bevorderen van plattelands- en vrijetijdseconomie in 2022 lokaal ingezet op het stimuleren van kennisoverdracht en expertise op kwaliteitsverbetering, vitaliteit en innovatie van het ondernemerschap in de vrijetijdseconomie.

Het budget voor het economisch actieplan Eijsden-Margraten wordt ingezet voor het aanpakken van knelpunten en het faciliteren van kansen binnen hoofdzakelijke de agrarische sector.

Daarnaast wordt aangehaakt bij het regionaal platform VTE en wordt samenwerking gestimuleerd tussen ondernemers d.m.v. structureel overleg met onze ondernemersverenigingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van de VTE ZL is vanuit het bevorderen van plattelands- en vrijetijdseconomie in 2022 naast het stimuleren van ondernemers door o.a. kennisoverdracht en expertise ook ingezet op kwaliteitsverbetering, vitaliteit en innovatie van het ondernemerschap in de verblijfssector. Het budget voor het economisch actieplan Eijsden-Margraten c.q. het uitvoeringsprogramma Plattelands- en Vrijetijdseconomie werd ingezet voor de vrijetijdssector breed waaronder een opdracht om te komen tot lokaal beleid voor ontwikkeling van (vestiging) verblijfsrecreatie. Daarnaast zijn de voorbereidingstrajecten voor het verkrijgen van de status Grenzeloos Landschapspark Bocageland en het Landschapsgrenspark Jeker & Maas inhoudelijk en financieel ondersteund.

2.3.2 Balans tussen toeristische bedrijvigheid en belang inwoners

We streven na een goede balans tussen toeristische bedrijvigheid en het belang van onze inwoners.

Een gezonde balans tussen toerisme en leefbaarheid nastreven

Omschrijving (toelichting)

In het kader van de Visie VTE ZL, Middengebied ZL en Lijn-50-verband vormt het thema leefbaarheid en toerisme permanent een belangrijk aandachtspunt (zowel regionaal als lokaal). Medio 2021 is de rapportage Verantwoord op Weg vastgesteld. In 2022 zullen we de hieraan gerelateerde actiepunten in uitvoering nemen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 hebben we ten aanzien van het project Verantwoord op Weg/Team Heuvelland het volgende gedaan:

- Een programmamanager is aangesteld en het uitvoeringsprogramma 2021 is geconcretiseerd en is smart geformuleerd.
- Binnen de gemeenten Gulpen-Wittem en Vaals waren er geen middelen gevoteerd voor 2022, wat ertoe heeft geleid dat in beide gemeenten een raadsvoorstel medio 2022 is opgesteld om de bijbehorende middelen te laten voteren. Gulpen-Wittem stemde hiermee in, terwijl Vaals haar bedenkingen had en in oktober 2022 definitief uit Team Heuvelland stapte.
- De politie schafte in 2022 eigen geluidmeetapparatuur aan, waarbij ze onafhankelijker in het Heuvelland inzetbaar zijn om tijdens de reguliere dienst handhavingsacties op geluid uit te zetten.
- Visit Zuid Limburg werkte in 2022 samen met de fietspartners een fietsplan 2.0 uit om voor meer spreiding van het fietsverkeer zorg te dragen
- LLTB ontwikkelde de campagne “goed gezien” en heeft deze in het najaar 2022 uitgevoerd.
- Gezamenlijk met de verhuurbedrijven van de scooters, werd de campagne “ik scooter vriendelijk” opgezet en ingevoerd.
- De fietsgroeperingen hebben de “Campagne Fiets samen” uitgezet en werkten hierbij nauw samen met de hersenstichting.
- Voor Zuid-Limburg werd gestart met regio regie en ruimtemonitor; een analyse van gegevens, data en informatie om zicht te krijgen op de verkeersintensiteiten en verkeersbewegingen in het heuvelland. Maar ook om te bezien of en hoe hier sturing op kan worden gekregen en welke gegevens er nog ontbreken. E.e.a. met als doel om voor Zuid-Limburg een geautomatiseerd mobiliteitssysteem te ontwikkelen om direct sturing te geven aan toeristisch recreatief verkeer in Zuid-Limburg.
- Diverse nieuwsbrieven zijn verspreid onder de bijna 900 abonnees.
- Enkele gesprekken hebben plaatsgevonden met de vertegenwoordiging van de bewoners Lijn50-verkeersleefbaar en het lijn50 bewonersplatform.
- Enkele gesprekken hebben plaatsgevonden met diverse belangengroepering.
- Er heeft 1 gezamenlijke bijeenkomst plaatsgevonden met de belangengroeperingen en omliggende gemeenten.

2.3.3 Balans tussen sportevenementen en belang inwoners

Gestreefd wordt naar een gezonde balans tussen sportevenementen en het belang van onze inwoners.

Omschrijving (toelichting)

We ondersteunen actief (financieel en materieel) de organisatie van een beperkt aantal sportevents (b.v. de Bart Brentjens Challenge en Volta Limburg Classic) en stemmen met betrokkken partijen (regionaal/lokaal) af over leefbaarheidsaspecten. In samenwerking met de stichting Limburg Cycling wordt het aantal tourtochten zorgvuldig afgestemd en komt Limburg breed niet boven de 8 stuks per jaar uit

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2022 een aantal wielerevents ondersteund, te weten de Volta Limburg Classic, Bart Brentjens Challenge, Jeugdwieler criterium Eijsden. De raad besloot om de Gravel Series Banholt toe te voegen aan de lijst van gesubsidieerde instellingen.

De Stichting Limburg Cycling coördineerde de wielertoertochten die binnen het door verschillende gemeenten vastgestelde Grensoverschrijdend Wielerbeleid passen.

2.3.4 Eijsden-Margraten op de kaart zetten

We zetten Eijsden-Margraten op de kaart als een fijne gemeente waar het goed wandelen en fietsen is, met in achtneming van het leefklimaat.

Optimaliseren en promoten fiets- en wandelvoorzieningen

Omschrijving (toelichting)

In het kader van de Visie VTE ZL, Middengebied ZL en Lijn-50 werken we samen met Visit ZL en regionale partners/ondernemers in de verdere ontwikkeling/aanleg en onderhoud van onze (regionale/lokale) fiets- en wandelinfrastructuur. Hierbij wordt ook gekeken naar de promotie en vermarkting daarvan en de leefbaarheidsaspecten. Voorbeelden hiervan zijn de uitvoering van de Grensland route en Knopen Lopen die in 2022 een vervolg krijgen.

Daarnaast zal de komende jaren op grond van een in ontwikkeling zijnde fietsplan Eijsden-Margraten de infrastructuur en voorzieningen voor fietsers worden geoptimaliseerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Lopende projecten in voorbereiding en/of uitvoering in regionale samenwerking (op basis van Publiek Private samenwerking):

1. Interregproject Cycling Connects: Eijsden-Margraten neemt deel aan het Interreg-project Cycling Connects . Dit project verbindt 3 landen met een grensoverschrijdende fietsbeleving. Een speciaal netwerk van fietsroutes door de Euregio Maas-Rijn met een diversiteit aan talen, culturen en landschappen. Een samenwerkingsverband van 12 partners (Nederland, België en Duitsland) werkt aan verbetering van de infrastructuur in dit deel van de Euregio, verbindt de aanwezige fietsroutes en biedt de fietser een optimale, gebruikersvriendelijke en veilige fietsbeleving met zowel praktische als interessante, streekgebonden informatie. Volgens planning heeft de oplevering plaatsgevonden van grensoverschrijdende fietsverbindingen, zoals Vaals-Aken, Montzen-Plombières-Vaals en Aubel-Plombières-Aken. Daarmee is het grensoverschrijdend fietsen in de Euregio Maas-Rijn bevorderd. De gerealiseerde fietsverbindingen zijn ook gepromoot en bekroond. Er was promotionele aandacht via <https://www.cyclingconnects.eu> en op fietsevenementen zoals de Aachener Fahrradtag 2022. Aan de route tussen Luik en Aken heeft de European Greenways Association een prijs toegekend voor uitmuntendheid in Europese 'groene wegen'. Om deze projectresultaten verder te vermarkten, samen met stakeholders uit de Euregio, heeft de EU een projectverlenging goedgekeurd tot juli 2023.
2. Knopen Lopen: In 2022 heeft vanuit het regionaal samenwerkingsverband Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg de aanbesteding plaatsgevonden voor de uitvoering van dit meerjarig project.
3. Lange Afstands-Fietsroute (LF) Zuid-Limburg: Eijsden-Margraten is actief betrokken bij de ontwikkeling van deze fietsroute die ook over het grondgebied van Eijsden-Margraten zal worden gerealiseerd.
4. Grenspark Jeker en Maas: Eijsden-Margraten heeft deelname in dit project voor doorontwikkeling van het Sint-Pietersberggebied als aantrekkelijk fiets- en wandelgebied toegezegd en draagt bij in de voorbereidingskosten. Het belang van Eijsden-Margraten is gewaarborgd via de verbinding van het voet- en fietsveer aan het Bat in Eijsden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6223000 Voetveer	-2.187,00	-1.355,94	831,06	38,00
6310000 Economisch beleid	-52.612,00	-35.784,79	16.827,21	31,98
6310003 Cameratoezicht bedrijventerreinen	-40.000,00	-29.127,37	10.872,63	27,18
6311000 Baten marktgeld	1.500,00	998,71	-501,29	33,42
6330000 Nutsbedrijven	308.952,00	396.824,31	87.872,31	-28,44
6560020 Evenementen	-61.000,00	-63.652,10	-2.652,10	-4,35
6560030 Toerisme	-114.444,00	-120.528,36	-6.084,36	-5,32
6560050 Kosten lopend jaar XB Mob EU Eijsden-Margraten	0,00	0,00	0,00	0,00
6936000 Toeristenbelasting	678.793,00	770.762,10	91.969,10	-13,55
Resultaat	719.002,00	918.136,56	199.134,56	-27,70

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6310000 Economisch beleid

In 2022 zijn geen kosten voor KVO-projecten geboekt - Keurmerk Veilig Ondernemen- omdat de bekostiging van deze projecten niet parallel loopt met de gemeentelijke begroting. Overigens gaf dit in 2022 aanleiding om de toekomstige bekostiging KVO te herschikken.

6310003 Cameratoezicht bedrijventerreinen

In 2022 zijn niet alle werkzaamheden afgerond. De opdracht loopt door in 2023, e.e.a. is mede afhankelijk van stroom- en internetaansluitingen.

6330000 Nutsbedrijven

De dividenduitkering 2021 van Enexis was hoger dan verwacht.

6936000 Toeristenbelasting

Het aantal overnachtingen was hoger dan verwacht.

2.4 Mutaties reserves programma 2

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6980002 Mutaties reserves prg. 2	-254.469,00	-254.469,00	0,00	0,00

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

Er zijn geen financiële afwijkingen toe te lichten.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Programma 2: Landschap & Natuur					
Naam Indicator	Einheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50,000	Waarde NL
Funciemenging	%	CBS	41,2 2021	49,6 2021	53,3 2021
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	171,3 2021	158,5 2021	165,1 2021

Kaderstellende documenten

- Wijziging Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013.
- Landschaps Ontwikkelings Plan.
- Integraal Omgevingsbeleidsplan VTH Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving Wabo 2022
- Beleidsnotitie bed and breakfast 2012.
- Beleidsnotitie paardenbakken hobbymatig 2012.
- Beleidsnotitie veldschuren en schuilgelegenheden 2012.

- Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Maas.
- Ontwikkelvisie Zuidelijk Maasdal.
- Bestuursopdracht buitengewoon buitengebied.
- Bestuursopdracht buitengewoon buitengebied – agrarische bouwkavels.
- Voorbereidingsbesluit grenscorrectie.
- Toeristisch-recreatieve nota 2008-2015 van Maas en Mergel.
- Toeristisch Recreatieve gebiedsvisie “beleef Eijsden-Margraten, knooppunt van Maas tot Mergelland 2015-2019.
- Verordening op de heffing en invordering (water)toeristenbelasting 2022.
- Gewijzigde Verordening winkeltijden Eijsden-Margraten 2017.
- Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid Limburg.
- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2021-2024
- Beleidsnotitie bermenbeheer “maaïen wat moet, bloei waar mogelijk”.
- Uitvoeringplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026.
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015.
- Telecommunicatieverordening Eijsden-Margraten.
- Gladheidsbestrijdingsplan.
- Beeldkwaliteitsplan Bloesemgaard.
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015.
- Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2013

Verbonden partijen

Het programma Landschap, natuur en water kent geen verbonden partijen.

Wat heeft het programma gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022
Lasten			
2.000 Prioritair thema: Landschap en landbouw	-276.850,00	-204.257,69	72.592,31
2.100 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied	-93.391,00	-93.954,01	-563,01
2.200 Kerntaak: Openbare ruimte	-933.292,00	-962.922,33	-29.630,33
2.300 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme	-318.916,00	-301.974,29	16.941,71
2.400 Mutaties reserves programma 2	-255.469,00	-255.469,00	0,00
Totaal Lasten	-1.877.918,00	-1.818.577,32	59.340,68
Baten			
2.000 Prioritair thema: Landschap en landbouw	0,00	0,00	0,00
2.100 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied	2.750,00	1.661,81	-1.088,19
2.200 Kerntaak: Openbare ruimte	1.400,00	7.804,11	6.404,11
2.300 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme	1.037.918,00	1.220.110,85	182.192,85
2.400 Mutaties reserves programma 2	1.000,00	1.000,00	0,00
Totaal Baten	1.043.068,00	1.230.576,77	187.508,77
Resultaat	-834.850,00	-588.000,55	246.849,45

Programma 3: Klimaat & Energie

Omschrijving

In dit programma wordt ingegaan op de vraagstukken rondom het realiseren van een duurzame samenleving waarbij, rekening houdende met de Europese en landelijke ontwikkeling, invulling wordt gegeven aan de klimaat en energie-opgaven waar deze gemeente voor staat.

Samen met bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven werken we aan een schone en gezonde leefomgeving die duurzaam, klimaat- en toekomstbestendig is. Zo is en blijft onze gemeente aantrekkelijk om in te wonen en te werken. De ambitie is met name gericht op het zetten van betekenisvolle stappen rondom de klimaatdoelstellingen en de energietransitie. Dat wil zeggen dat wij inwoners, ondernemers en organisaties faciliteren en stimuleren bij energiebesparing en het duurzaam opwekken van energie. Naast de klimaatopgaven zetten wij – in combinatie met de andere prioritaire thema's – in op een schone, groene en gezonde leefomgeving. In dit programma betreft het specifiek maatregelen voor schone lucht, geluid, bodem, afval als op het gebied van water.

3.0 Prioritair thema: Duurzaamheid

Omschrijving

De opgave waar we als gemeente en samenleving voor staan betreft vanuit macro-oogpunt gezien "het veilig stellen van de toekomst". Hierbij is minimaal vereist het aansluiten bij rijksdoelstellingen en prioriteit geven aan dat wat prioriteit vraagt, namelijk oppakken energietransitie.

Hoewel de opgaven rondom klimaat en energie een proces van jaren is, kunnen we gezien de complexiteit van de opgave niet achterover leunen. We gaan samen met de samenleving aan de slag en creëren bewustwording bij onze inwoners en ondernemers. De doelstelling is om te verbinden en samen te werken en inwoners en ondernemers in beweging brengen, waarbij zij gefaciliteerd worden door projecten die de energietransitie ondersteunen. Door middel van een interne en externe campagne zal duurzaamheid ingebed worden in de gemeente en de gemeenschap, om zo samen met alle belangrijke stakeholders te komen tot een eenduidige aanpak.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de opgaven komt de focus te liggen op de volgende ontwikkellijnen:

1. voorlichting en richting bepalen om doekracht en slagkracht te bewerkstelligen.
2. intern- en extern de basis leggen voor gedegen beleidsuitvoering in het kader van de Regionale Energiestrategie en de Transitievisie Warmte.
3. huidige projecten (Zorgeloos zonnepanelen, Dubbel duurzaam etc.) voortzetten en waar mogelijk

versnellen.

4. prioriteiten stellen en keuzes maken voor nieuwe projecten (Duurzaamheidsloket, Educatie) en hier de benodigde kennis en kunde voor organiseren.

Wat wilden we bereiken?

3.01 Meerjaren uitvoeringsprogramma klimaat- en energieopgaven

De klimaat- en energieopgaven waar we als gemeente Eijsden-Margraten voor aan de lat staan zijn complex en omvangrijk. In de komende jaren zullen stappen gezet moeten worden op meerdere fronten: (1) creëren bewustwording en investeren in kennisoverdracht, (2) stimuleren van investeringen van gemeente en derden en (3) faciliteren om investeringen mogelijk te maken. We geven invulling aan onze klimaat- en energieopgaven.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Communiceren, informeren en participeren

Omschrijving (toelichting)

Op basis van de lopende projecten en initiatieven in het voorliggende meerjaren uitvoeringsprogramma wordt in 2022 aandacht besteed aan de bewustwording en kennisoverdracht rondom energie en klimaat door de samenleving te betrekken bij de ontwikkelingen en lopende projecten. Het is tevens de bedoeling om al dan niet in samenwerking met de regio in 2022 een duurzaamheidsloket (digitaal/fysiek) in te richten; een centraal punt waar informatie over energie en duurzaamheid beschikbaar wordt gemaakt voor burgers en ondernemers om hen zoveel mogelijk in staat te stellen duurzame keuzes te maken. Middels een duurzaamheidsdashboard zal inzicht verschaft worden in de gemeentelijke energie- en duurzaamheidsprestaties.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 heeft de gemeente een duurzaamheidsloket, via de woonwijzerwinkel, ingericht waar inwoners met energie-gerelateerde (advies-)vragen terecht konden of fysiek energiebesparende producten konden afnemen.

Aan inwoners van Eijsden-Margraten is gecommuniceerd over gemeentelijke regelingen met betrekking tot het verduurzamen van de woning. Hiernaast heeft elke pandeigenaar afgelopen jaar

toegang gekregen tot het digitale duurzaamheidsdashboard van de aardgasvrijchecker. Met deze tool kan men op een laagdrempelige wijze informatie inzien voor het eigen pand i.r.t. duurzaamheid.

(Sport-)Verenigingen zijn geïnformeerd over subsidiemogelijkheden en hebben een energie + vitaliteitsscan aangeboden gekregen.

Continueren project "Zorgeloos Zonnepanelen"

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt wederom tegen financieel gunstige voorwaarden en met een ontzorgingspakket richting klein verbruikers (inwoners, verenigingen en MKB) de mogelijkheid geboden om zonder eigen investering zonnepanelen realiseren op het daken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het project Zorgeloos Zonnepanelen is in 2022 voortgezet. Op basis van de Verordening Duurzaamheidslening zijn kleinverbruikers ontzorgt en financieel gesteund bij de aanschaf van zonnepanelen. De gemeente heeft in het kader van Zorgeloos Zonnepanelen 28 duurzaamheidsleningen verstrekt in 2022, voor het totaalbedrag van € 380.901. Naast leningen in het kader van Zorgeloos Zonnepanelen, heeft de gemeente in 2022 ook maatwerkleningen verstrekt en duurzaamheidsleningen in het kader van "Plus je Huis". In totaal zijn 37 duurzaamheidsleningen verstrekt voor een bedrag van € 699.301. Daarmee is het resultaat van leningverstrekking sinds de start in 2016: 566 verstrekte duurzaamheidsleningen voor een totaal leningbedrag van € 5.362.437. Ook in 2023 krijgt de leningverstrekking een vervolg, maar veranderingen in de gemeentelijke samenwerking met Volta Limburg beïnvloeden wel de aanpak.

Evalueren en bepalen vervolgtraject Project "Dubbel Duurzaam"

Omschrijving (toelichting)

Het project "Dubbel Duurzaam" is gericht op het verduurzamen en levensloopbestendig maken van de particuliere woningvoorraad; van energiescan tot en met uitvoeren van eventuele maatregelen. Dubbel Duurzaam ontzorgt de inwoners vanaf idee tot en met oplevering. In 2022 zal afhankelijk van de evaluatie van de pilots, in 2021-2022 het project worden gecontinueerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Aan het project Dubbel Duurzaam hebben 65 huishoudens uit Eijsden-Margraten deelgenomen. De deelnemers zijn geïnformeerd en geënthousiasmeerd over de verduurzaming van hun woning. Dat heeft geleid tot 65 uitgevoerde energiescans in Eijsden-Margraten. Een afsluitende workshop had o.a. moeten leiden tot inzicht in de aard en omvang van duurzaamheidsmaatregelen, die naar aanleiding van de energiescans zijn uitgevoerd. De workshop is evenwel geannuleerd, omdat daarvoor bij de projectdeelnemers geen animo bleek te zijn. Te weinig interesse voor een follow up heeft zich zowel in onze gemeente voorgedaan, alsook in omliggende gemeenten waar het project Dubbel Duurzaam is uitgevoerd. Voortzetting van het project Dubbel Duurzaam, volgens de opgezette vorm, is van te weinig meerwaarde gebleken. Daarom is het project niet verder gecontinueerd.

Invulling geven aan Regionale Energie Strategie (RES)

Omschrijving (toelichting)

Op grond van RES 1.0 zal binnen de gemeente Eijsden-Margraten de focus komen te liggen op het realiseren van zonnepanelen op daken. Er volgt een haalbaarheidsstudie voor het realiseren van zonnepanelen op in de RES1.0 opgenomen parkeerplaatsen. Daarnaast zal - op grond van het vastgestelde kader Zonne- en Windenergie ingezet worden op isoleren. In 2022 wordt stimulering en ontzorging via het project Plus je Huis hiervan verder opgepakt.

Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor RES 2.0 die in het eerste half jaar van 2023 gereed dient te zijn. De RES 2.0 is een nadere uitwerking en mogelijke herziening van de RES 1.0. Nieuwe inzichten en ontwikkelingen worden onderzocht en participatietrajecten (inclusief het opstarten van corporaties).

Naar aanleiding van de motie van de Raad worden de mogelijkheden onderzocht van het realiseren van een geluidswal met zonnepanelen ter hoogte van de A2.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De RES is een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin meerdere programmalijnen uitgezet en ingevuld worden:

- Grootschalige opwek zonne-energie.

Aangejaagd door een motie vanuit onze gemeente is uitvraag bij het Rijk gedaan of de regio Maastricht-Heuvelland deel kan uitmaken van het programma OER (Opwek Energie op Rijksgronden). In de praktijk betekent dit: onderzoek naar de mogelijkheden voor de opwek van zonne-energie langs snelwegen. Dit onderzoek levert een kansenoverzicht op, gemeenten besluiten zelf of ze adviezen daadwerkelijk opvolgen. De resultaten van deze onderzoeksopdracht worden in 2023 verwacht.

Er is een landschapsstudie uitgevoerd welke kansrijke gebied voor grootschalige zon-opwek inzichtelijk maakt. Hiertoe zijn bestaande kaarten en beleidsdoelen gecombineerd. Uitkomst van deze studie is dat m.n. het plateau van Margraten een kansrijk gebied is.

- Zon op grote daken.

De 16 Zuid-Limburgse gemeenten hebben een subsidieverzoek ingediend bij de Provincie, gericht op innovatie zon op grote daken in relatie met de netwerkcongestie. Gezamenlijk is het bedrag van €210.000 ingelegd en eenzelfde budget wordt gevraagd aan de provincie.

- Warmte.

Er is een onderzoek gestart naar de kansen van groengas welke naar verwachting opgeleverd wordt medio 2023.

Er is een onderzoek naar kansen voor regionale restwarmte (vanuit Chemelot) afgerond. Voor Eijsden-Margraten is dit, m.n. vanwege infrastructurele beperkingen, geen interessante optie.

- Communicatie.

De Heuvelland gemeenten zijn het afgelopen jaar gezamenlijk het project Energiek Heuvelland gestart. Dit project is gericht op verduurzaming van VvE's, monumenten, communicatie op verhuismomenten en communicatie/inspiratie in het algemeen. Dit project is gebaseerd op cofinanciering (participerende gemeenten & Provincie) en heeft een looptijd van 4 jaar.

In Maastricht is het Klimaat huis geopend (onafhankelijk advies aan huiseigenaren gericht op energiebesparing, isolatie en verduurzaming). Meerssen en Valkenburg a/d Geul participeren vanaf januari. Eijsden Margraten is voornemens om in het eerste kwartaal van 2023 bij dit initiatief aan te sluiten.

Opstellen Transitievisie Warmte

Omschrijving (toelichting)

Op grond van de eind 2021 door de raad vastgestelde Warmtevisie zal in 2022 gestart worden met het uitvoering geven aan de visie gekoppelde Uitvoeringsprogramma.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanwege de aard van het woningaanbod in Eijsden-Margraten is afgelopen jaar met name ingezet op het stimuleren van woningeigenaren tot verduurzaming van hun woning. Dit door inwoners diverse financiële regelingen aan te bieden en het inrichten van een (digitaal) energieloket via de WoonWijzerWinkel.

Om meer zicht op de ondersteuningsbehoeften van inwoners te krijgen is een enquête afgenomen welke resultaten gebruikt zijn om speerpunten voor verdere initiatieven te duiden. Om inwoners door buurtgenoten te inspireren tot verduurzaming heeft Eijsden-Margraten geparticipeerd aan de "Duurzame Huizenroute".

Sinds afgelopen jaar kunnen inwoners, specifiek voor hun eigen woning, online advies krijgen over het verduurzamen van de eigen woning via De Aardgasvrijchecker. Deze tool zal begin 2023 geëvalueerd worden.

Realiseren laadpaleninfrastructuur

Omschrijving (toelichting)

Vattenfal gaat in 2022 binnen de gemeente Eijsden-Margraten een laadinfrastructuur voor het opladen van elektrische auto's uitrollen.

In 2022 zal tevens een plan ontwikkeld worden op welke wijze te komen tot een dekkend netwerk voor oplaadpunten voor elektrische fietsen en welke kosten hiermee gepaard zijn.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Binnen de provincies Limburg en Noord-Brabant heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor het aanleggen van de laadinfrastructuur. De gemeente Eijsden-Margraten heeft deelgenomen aan deze aanbesteding. Vattenfall heeft de aanbesteding gewonnen. Vattenfall heeft de opgave om in Eijsden-Margraten 170 laadpalen (340 Laadpunten) te plaatsen voor eind 2025.

Afgelopen jaar heeft de eerste tranche plaatsgevonden van aan te leggen autolaadpalen binnen de gemeente Eijsden-Margraten, Vattenfall heeft deze aangelegd en zorgt tevens voor de exploitatie van deze autolaadpalen. Er zijn 9 dubbele laadpalen gerealiseerd. Tevens is de voorbereiding gestart om in 2023 in een 2e tranche 6 dubbele laadpalen te plaatsen.

Hiernaast is het beleidsplan "Autolaadpaal-infrastructuur voor Eijsden-Margraten", geformuleerd gebruikmakend van een participatie-traject. Vaststelling van dit beleid vindt plaats in de raadsvergadering van 23 maart 2023.

Bij redelijk veel horecagelegenheden in onze gemeente is de mogelijkheid geboden om voor toeristisch-recreatieve fietsers de accu van hun elektrische fiets op te laden. Hiervoor is geen plan ontwikkeld.

Uitrollen project "Plus je Huis"

Omschrijving (toelichting)

Het project "Plus je Huis" vormt een verbreding van het project "Zorgeloos Zonnepanelen" waarbij de mogelijkheid wordt geboden om met meerdere duurzame maatregelen de woning energieneutraal te maken. In 2022 wordt verdere uitvoering gegeven aan het project 'Plus je Huis'.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente heeft in 2022 verdere uitvoering gegeven aan het project "Plus je Huis". Hiermee zijn huishoudens ontzorgd en financieel gesteund bij de verduurzaming van hun woning. Voor de aanschaf van duurzaamheidsmaatregelen, zoals isolatie en HR++-glas, heeft de gemeente in 2022 een "Plus je Huis"-leningbedrag verstrekt van in totaal € 101.295 aan 7 huishoudens. Daarnaast zijn maatwerkleningen verstrekt en gemeentelijke leningen in het kader van het project Zorgeloos Zonnepanelen. In totaal heeft de gemeente 37 duurzaamheidsleningen verstrekt voor een bedrag van € 699.301. Het resultaat van leningverstrekking sinds de start in 2016 is: 566 verstrekte duurzaamheidsleningen voor een totaal leningbedrag van € 5.362.437. Ook in 2023 krijgt de

leningverstrekking een vervolg, maar veranderingen in de gemeentelijke samenwerking met Volta Limburg beïnvloeden wel de aanpak.

Uitvoering geven aan Klimaatstresstest

Omschrijving (toelichting)

Er is een “Klimaatstresstest” uitgevoerd voor de onderdelen wateroverlast, overstroming, droogte en hitte. In 2022 en verder zal het participatietraject verder vorm krijgen en zal in afstemming met stakeholders gewerkt worden aan de maatregelen die uit de Klimaatstresstest naar voren zijn gekomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Afgelopen jaar heeft de gemeente Eijsden-Margraten samen met de gemeenten binnen de samenwerking Maas & Mergelland, WML en het Waterschap Limburg een klimaatadaptatieprogramma voor Maas & Mergelland geschreven en een klimaatadaptatiestrategie geschreven voor de gemeente Eijsden-Margraten. In het voorjaar heeft ten aanzien van dit onderwerp een gezamenlijke raadsbijeenkomst plaatsgevonden, waarbij ook het Waterschap Limburg aanwezig was, en hebben de stresstestkaarten hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen de input geleverd voor het nieuwe beleid. In December is de klimaatadaptatiestrategie voor de gemeente Eijsden-Margraten en het klimaatadaptatieplan van Maas en Mergelland vastgesteld.

Verduurzamen gemeentelijk Vastgoed

Omschrijving (toelichting)

Op basis van de keuze welk gemeentelijk vastgoed in eigendom blijft, zal inzichtelijk gemaakt worden of en op welke wijze het resterende vastgoed verder verduurzaamd dient te worden. Primair zal worden ingezet op isoleren en zonne-energie. Met de huurders zullen hierover contractuele afspraken gemaakt worden. Eind 2021 wordt een eerste start gemaakt met het verduurzamen van sportaccommodaties, hetgeen in 2022 verder gecontinueerd wordt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Afgelopen jaar is een offertetraject doorlopen om de energieprestaties van het gemeentelijk vastgoed inzichtelijk te maken. Dit onderzoek mondt uit in een totaaloverzicht van energielabels en mogelijke verduurzamingsmaatregelen welke het afwegingskader vormt om in 2023 gericht in te zetten op verduurzaming van het vastgoedportfolio.

Er is onderzoek gestart naar verduurzaming van de buitensportaccommodaties; resultaten worden in het eerste kwartaal van 2023 verwacht. Op natuurlijke (onderhouds-)momenten zijn op diverse locaties isolatiemaatregelen getroffen, PV-panelen geïnstalleerd of energiezuinige installaties aangesloten.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6820003 Duurzaamheid	-151.500,00	-100.028,30	51.471,70	33,97

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6820003 Duurzaamheid

Het voordeel in 2022 is het gevolg van een gebrek aan personele capaciteit. Hierdoor waren de mogelijkheden beperkt om regie te voeren op inhoudelijke projecten. Bijgevolg kon een bedrag van € 51.472 niet weggezet worden in projecten of andere initiatieven.

3.1 Kerntaak: afval, water en milieu

De kwaliteit van het milieu is één van de factoren in de leefomgeving die van invloed zijn op de gezondheid van mensen. Voor de gezondheid van onze inwoners zijn ook andere factoren in onze leefomgeving belangrijk, zoals de aanwezigheid van groen, natuur en een gezonde levensstijl. De inrichting van de omgeving kan gezond gedrag uitlokken.

Onze inwoners hebben recht op een gezonde leefomgeving in de volle breedte: lucht, water, ondergrond, licht, geluid, welzijn en veiligheid. Daarom investeren we in een leefomgeving waarin de milieucondities op orde zijn en in een robuust en duurzaam energiesysteem.

3.1.1 Stimuleren afvalpreventie

Om te komen tot een circulaire economie gaan we afvalpreventie stimuleren.

Opstellen en uitvoering geven aan een nieuw afvalbeheerplan 2021 - 2025

Omschrijving (toelichting)

In 2021 is vanuit RD4 een nieuw zgn. Grondstoffenplan 2021 - 2025 (RD4) voorbereid waar afvalpreventie nadrukkelijk een plek in krijgt. Op grond van dit Grondstoffenplan wordt gestuurd op naleving van de opgenomen maatregelen hetgeen na vaststelling in 2022 wordt geëffectueerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Gemeente Eijsden-Margraten heeft, voortbordurend op het Grondstoffenplan '21-'25 een nieuwe grondstoffenverordening geformuleerd welke medio 2022 is vastgesteld.

In samenwerking met Rd4 is de herstructurering van het mileupark Margraten uitgewerkt; de bouw start in 2023.

3.1.2 Beperken milieu-, lucht- en geluidsvervuiling

We investeren in het beperken van milieu-, lucht- en geluidsvervuiling.

Aanpak geluidsoverlast

Omschrijving (toelichting)

We richten ons t.a.v. grensoverschrijdende overlast (o.a. vliegtuigoverlast) op met name het bevoegd gezag. Daar waar nodig wordt noodzakelijke expertise ingehuurd om ons te adviseren en te ondersteunen richting bevoegd gezag.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Grensoverschrijdende overlast is een veelomvattende paraplu-term. Afgelopen jaar is deze term geconcretiseerd om gericht acties en initiatieven te initiëren, in:

- Geluidsoverlast vliegverkeer.

Er is een werkgroep/ -expertgroep ingericht met afvaardiging van MinBuZa, MinIW, Provincie Limburg, Luchthaven Luik-Bierset, Luchtverkeersleiders BE/NL en gemeente Eijsden-Margraten.

Hiermee is het fundament gelegd voor een structurele dialoog aangaande vliegverkeer-gerelateerde geluidshinder.

- Geuroverlast/ Luchtverontreiniging.

Afgelopen jaar zijn een 7-tal stations in onze gemeente geplaatst die luchtmetingen verrichten. De data uit deze metingen worden periodiek i.s.m. de Universiteit Maastricht van duiding voorzien. Het meettraject is eind 2022 gestart waarmee we nog te vroeg in het proces zitten om uitkomsten te presenteren.

De verwachting is om in 2023 de eerste conclusies te kunnen presenteren.

- Geluidsisolatie woningen.

Lokaal is gestart met de isolering van woningen ter reductie van geluidsoverlast. Van de 6 aangewezen woning die in aanmerking kwamen voor overheid-gefinancierde geluidsisolatie, is met 4 ook daadwerkelijk overeengekomen isolatiewerkzaamheden uit te voeren. De verwachting is dat in april '23 alle werkzaamheden afgerond zijn.

- Grensontwikkelingen.

Specifiek voor de grensontwikkelingen in Wallonië is een Euregionale Taskforce ingericht waarbij Maastricht samen met Eijsden-Margraten de lead heeft. Deelnemende partijen: Maastricht, Eijsden-Margraten, Provincie Limburg (NL) en de RUD Zuid-Limburg, Voeren en Riemst, Provincie Limburg (B) en het Vlaams Gewest.

Doelen van de Taskforce:

1. Communicatie (info en kennisuitwisseling)
2. Formele procedures
3. Politieke lobby

Aanpak overlast bedrijven

Omschrijving (toelichting)

We voeren periodieke controles uit van bedrijven op basis van de risico-analyse en controles van bedrijfsterreinen. E.e.a. zoals vastgelegd in het integraal Omgevingsbeleidsplan VTH 2017-2021.

Daarnaast wordt in 2022 de metingen rondom de luchtkwaliteit uitgebreid en wordt een vervolgonderzoek ingesteld om o.a. de invloed van milieubronnen vanuit België (zoals de KNAUF-fabriek in Vise en CBR in Lixhe), het vliegverkeer en de A2 in beeld te brengen.

Daar waar nodig wordt noodzakelijke expertise ingehuurd om ons te adviseren en te ondersteunen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn de 110 geplande bedrijven, op basis van het uitvoeringprogramma, allemaal gecontroleerd.

Aanpak stookoverlast

Omschrijving (toelichting)

Via voorlichting wordt aandacht gevraagd voor het voorkomen/beperken van overlast als gevolg van bijvoorbeeld (houtstook)kachels. De APV is leidend en waar nodig wordt gehandhaafd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stookoverlast wordt door het team T&H gecontroleerd op basis van het meldingssysteem.

In 2022 hebben zich 4 gevallen voorgedaan

3.1.3 Zorgdragen voor toekomstbestendige watersystemen

Wij voeren samen met onze waterpartners de zorg voor de waterketen zo uit dat de volksgezondheid wordt beschermd, een goede leefomgeving wordt bevorderd en schade aan het milieu wordt voorkomen. Hiervoor bestaat een omvangrijk stelsel van voorzieningen, dat we goed beheren. Waar nodig leggen we nieuwe voorzieningen aan of verbeteren we ons huidige stelsel. We houden de kosten zo laag mogelijk en werken zo effectief mogelijk. Daardoor is onze kwetsbaarheid laag en onze kwaliteit hoog. In de rioolheffing zal het profijtbeginnsel tot stand worden gebracht.

Duurzaam omgaan met water

Omschrijving (toelichting)

Duurzaam omgaan met water geven we vorm via een drietal sporen:

1. Klimaatadaptatie: Samen met onze waterpartners maken we ons watersysteem klimaatadaptief. In 2022 worden knelpunten ten aanzien van wateroverlast en droogte inzichtelijk gemaakt en de risicodialoog gevoerd met de partners om oplossingen te formuleren.
2. Duurzaamheid: we scheiden hemelwater van afvalwater, proberen waar mogelijk het hemelwater vast te houden op de plek waar het valt en voeren het naar de bedoelde voorzieningen. We doen dit op projectmatige wijze binnen de lopende projecten. We voeren de stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater uit.
3. Goede leefomgeving: hemelwater vangen we op in het gebied waar dit valt, laten we infiltreren in de bodem of voeren we af naar de voorzieningen. We accepteren water op straat bij hevige regenbuien. Bij herinrichtingsprojecten die in 2022 worden opgepakt wordt dit uitgangspunt meegenomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 heeft de gemeenteraad het waterplan 2023-2027 vastgesteld en de klimaatadaptatiestrategie vastgesteld. Samen met de gemeenten in de samenwerking Maas en Mergelland, Waterschap Limburg en WML is het waterprogramma Maas en Mergelland vastgesteld en de klimaatadaptatiestrategie Maas en Mergelland vastgesteld.

In 2022 hebben we in Cadier en Keer een nieuwe hemelwaterbuffer gerealiseerd en hemelwater afgekoppeld van het vuilwaterstelsel. Naast deze buffer hebben we natuur aangelegd, als stapsteen tussen het natura 2000 gebied Savelsbos en het natura 2000 gebied Bemelerberg-Schiepersberg.

We hebben de regeling vergroenen tuinen en de regeling afkoppelen hemelwater uitgevoerd. We hebben 4.142 m² afgekoppeld in 2022 en € 23.594,50 subsidie verleend. Het Waterschap heeft hetzelfde bedrag eveneens beschikbaar gesteld, waarmee onze burgers een totale subsidie hebben ontvangen van ruim € 47.000 voor 36 adressen.

In 2021 is de EO-wijersprijis toegekend aan het Noordal onder de naam Liquid Commons. Samen met het Waterschap, Natuurmonumenten, de provincie Limburg en LLTB hebben we het gebied globaal verkend, de waterstromen in kaart gebracht, de problemen geïnventariseerd. Samen is een aanpak geformuleerd, wat in 2023 leidt tot een samenwerkingsovereenkomst met als doel het opvangen en infiltreren van regenwater in of boven aan de helling, het verbeteren van het Natura 2000 gebied en de waterkwaliteit van de Noor en het voorkomen van wateroverlast in Noorbeek.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6210020 Openbare verlichting	-513.941,00	-509.919,47	4.021,53	0,78
6210040 Straatreiniging	-226.074,00	-234.387,77	-8.313,77	-3,68
6560101 Afvalverwijdering plantsoenen	-30.000,00	-24.427,50	5.572,50	18,58
6721000 Beleid-voorlichting afval	-6.038,00	-6.032,95	5,05	0,08
6721010 Restafval en GFT	-1.473.555,00	-1.442.799,84	30.755,16	2,09
6721020 Kringloopgoederen	-92.705,00	-92.709,55	-4,55	0,00
6721030 Papier afval	-26.450,00	-26.432,31	17,69	0,07
6721040 Glas afval	248.790,00	248.784,61	-5,39	0,00
6721060 Grof huishoudelijk afval	-29.645,00	-29.647,57	-2,57	-0,01
6721070 Milieupark	0,00	173,40	173,40	0,00
6721085 Milieuparken	-472.949,00	-472.954,15	-5,15	0,00
6721090 Deconstructiemateriaal	-1.350,00	-480,94	869,06	64,37
6721110 Bijdrage ASL	-629,00	1.504,22	2.133,22	339,14
6721130 Inzameling kunststofverpakkingen	-359.649,00	-352.343,55	7.305,45	2,03
6721140 Hondenpoep	-10.000,00	-9.680,00	320,00	3,20
6721190 Bedrijfsvoering Rd4	-242.413,00	-242.412,79	0,21	0,00
6722000 Riolen en rioolgemalen	-2.586.656,00	-2.641.539,54	-54.883,54	-2,12
6722001 Onderhoud riolen en rioolgemalen	-125.000,00	-126.678,21	-1.678,21	-1,34
6722002 Onderhoud riolen en rioolgemalen, ICT	-53.000,00	-53.000,00	0,00	0,00
6723000 Milieu algemeen	-136.634,00	-111.952,49	24.681,51	18,06
6723010 Luchtkwaliteit	-87.200,00	-39.192,47	48.007,53	55,05
6723020 Handhaving milieu	-5.000,00	-1.572,48	3.427,52	68,55
6723030 Bodembescherming	-16.000,00	-16.550,00	-550,00	-3,44
6723040 Geluidssanering	0,00	0,00	0,00	0,00
6723050	-69.005,00	-48.419,69	20.585,31	29,83

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
Ongediertebestrijding				
6723280 Natuur-milieu-educatie	-6.800,00	-6.800,00	0,00	0,00
6723290 Zwerfafval	0,00	-162,97	-162,97	0,00
6725000 Reinigingsrechten	3.108.092,00	2.852.130,11	-255.961,89	8,24
6726000 Baten rioolrechten	3.422.305,00	3.474.101,75	51.796,75	-1,51
6820002 Duurzaamheid	-40.721,00	-39.100,27	1.620,73	3,98
Resultaat	167.773,00	47.497,58	-120.275,42	71,69

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6723000 Milieu algemeen

Het werkprogramma RUDZL 2022 heeft minder gekost dan geraamd, voordeel € 8.139. Daarnaast heeft in 2022 een teruggaaf plaatsgevonden van het overschot 2021 ad. € 10.311, een gevolg van niet uitgegeven middelen door Corona. Tot slot is in 2022 een korting toegepast van € 6.232 voor niet uitgevoerde taken (als gevolg van openstaande vacatures bij de RUD).

6723010 Lucht kwaliteit

De ontwikkelingen in het grensgebied op het gebied van milieu en leefomgeving waren legio. Procedures en daarmee gemoeide kosten voor inspraak, bezwaar en beroep niet planbaar. In 2022 was hiervoor € 30.000 begroot waarvan € 3.292 is uitgegeven ; voordeel € 26.708.

Voor 2022 waren drie kwartaalrapportages geraamd maar omdat het fijnstofmeetsysteem later is opgeleverd, is alleen over december gerapporteerd, voordeel € 21.300.

6723050 Ongedierte bestrijding

De aanwezigheid van ongedierte (luizen en eikenprocessierups) is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Door de gunstige weersomstandigheden (droog weer) en door de bestrijding op het juiste moment (ontwikkelingsfase luizen / rupsen) uit te voeren, waren er minder spuitbeurten nodig.

6725000 Reinigingsrechten

Het nadeel is het gevolg van een combinatie van factoren. De belangrijkste hiervan waren :

a. De opgehaalde hoeveelheid restafval was aanzienlijk lager dan geraamd (ca. 430.000 kilo minder). De raming 2022 was gebaseerd op de hoeveelheid restafval in 2021 die - waarschijnlijk nog door Corona - hoger was dan in 2022.

b. Halverwege 2022 is de ophaalfrequentie van het restafval verlaagd van 2-wekelijks naar 4-wekelijks waardoor het aantal ledigingen lager is dan geraamd.

3.2 Mutaties reserves programma 3

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6980003 Mutaties reserves prg. 3	-207.838,00	-207.838,00	0,00	0,00

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

Er zijn geen financiële afwijkingen toe te lichten.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren		Programma 3: klimaat & Energie			
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Totaal huishoudelijk afval	KG per inwoner	CBS	106 2019	135 2019	163 2019
Percentage bekende hernieuwbare energie	%	Berekening	15 2020	geen data 2020	26,8 2020
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG/ABF	1,6	8,2	9,3
Demografische druk	%	CBS	83,5 2022	78,8 2022	70,3 2022

Kaderstellende documenten

- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2021-2024.
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015.
- Telecommunicatieverordening Eijsden-Margraten.
- Beeldkwaliteitsplan Bloesemgaard.
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015 (onderdeel APV)
- Verordening naamgeving en nummering gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Uitvoeringsvoorschriften huisnummering gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Kadernota woningbouwprogramma 2012-2022.
- Lokale woonvisie Eijsden-Margraten “samen bouwen aan de toekomst 2019-2025.
- Bouwverordening Eijsden-Margraten 2018.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017.
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2022.
- Verordening Starterslening Eijsden-Margraten 2022.
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in schade.
- Welstandsnota Eijsden-Margraten 2013.
- Beleidsnotitie bijbehorende bouwwerken.
- Uitvoeringsprogramma VTH Wabo 2022.
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties Eijsden-Margraten 2018.
- Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg.
- Nota grondbeleid 2012.
- Gemeentelijk Rioleringsplan Eijsden –Margraten 2018-2022.
- Beleidsnota Duurzaamheid 2015-2018.
- Verordening duurzaamheidslening Eijsden-Margraten 2016, eerste wijziging.
- Gemeentelijk klimaat- en energiebeleidsplan 2018-2021 met bijbehorend uitvoeringsprogramma 2030.
- Afvalstoffenverordening Eijsden-Margraten 2011.
- Gemeentelijk milieubeleidsplan 2019-2022.
- Nota Bodembeheer Eijsden-Margraten 2017.
- Beleidsnotitie inzameling textiel en kleding gemeente Eijsden-Margraten 2017.
- Stimuleringsregeling vergroenen tuinen.
- Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021.
- Regionale Energie Strategie 1.0
- Beleidskader Zonne- en Windenergie 2021
- Startnotitie Klimaat- en duurzaamheidsbeleid 2012

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Klimaat & Energie:

- Sanering afvalwaterlozingen buitengebied.
- Reinigingsdiensten Rd4 (GR en NV).
- Regionale Uitvoeringdienst (RUD) Zuid-Limburg.
- Bodemzorg Limburg BV.
- RES (Regionale Energie Samenwerking Zuid Limburg)

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het programma gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022
Lasten			
3.000 Prioritair thema: Duurzaamheid	-151.500,00	-100.028,30	51.471,70
3.100 Kerntaak: Afval, water en milieu	-7.089.211,00	-6.683.261,23	405.949,77
3.200 Mutaties reserves programma 3	-207.838,00	-207.838,00	0,00
Totaal Lasten	-7.448.549,00	-6.991.127,53	457.421,47
Baten			
3.100 Kerntaak: Afval, water en milieu	7.256.984,00	6.730.758,81	-526.225,19
Resultaat	-191.565,00	-260.368,72	-68.803,72

Programma 4: Wonen & Mobiliteit

Wonen in een prettige leefomgeving met passende voorzieningen die goed ontsloten zijn, is een belangrijk thema voor de komende jaren. Gezien de demografische ontwikkelingen zal de gemeente moeten inspelen op veranderende woon- en leefbehoeften. In dit programma wordt aangegeven hoe we hier mee om willen gaan. De aantrekkingskracht van Eijsden-Margraten om er te wonen, te verblijven, te werken en te ondernemen wordt bepaald door de wijze waarop onze gemeente ontsloten is. Mobiliteit en het realiseren van een verkeersveilige gemeente is dan ook een belangrijk thema dat primair aansluit bij het realiseren van een kwalitatief goed woon- en leefklimaat.

4.0 Prioritair thema: Wonen

We streven in Eijsden-Margraten naar een duurzame woningvoorraad en woonomgeving die aansluit bij de behoeften in de kernen. Gemeentebreed wordt met name ingezet op passende woningen voor zowel starters als senioren. Hierdoor willen we de doorstroming bevorderen. Inwoners wonen in een gezonde, veilige en prettige woon- en leefomgeving, waarbij duurzaamheid en kwaliteit belangrijke uitgangspunten zijn. Hierbij heeft de herbestemming en transformatie van bestaande (leegstaande) gebouwen onze bijzondere aandacht.

Rondom het programma Wonen staat de gemeente Eijsden-Margraten voor een aantal opgaven:

- **Bouwopgave:** op grond van demografische ontwikkelingen heeft de gemeente Eijsden-Margraten (01.01.2019) een bouwopgave van ca. 630 nog te realiseren woningen.
- **Duurzaamheidsopgave:** het verduurzamen van bestaand en nieuw vastgoed.
- **Leegstandsproblematiek:** het herinvullen dan wel herbestemmen van vrijkomende agrarische bebouwing c.q. grootschalige complexen.
- **Huisvesting** bijzondere doelgroepen (statushouders en zorgvragers zoals woonurgenten, gehandicapten en ggz-patiënten).
- **Aanbieden** nieuwe zorgconcepten als aanzet voor nieuwe zorgtransformatie gericht op zorginclusieve kernen

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de woonopgaven komt de focus te liggen op een zestal ontwikkellijnen. Centraal hierin staat dat er in de kernen gebouwd wordt naar behoefte. Dit wordt gerealiseerd middels afbouw van lopende uitbreidingsbouwplannen, realisatie van inbreidingslocaties, het verbeteren van de bestaande woningvoorraad en transformatie/herinvulling van leegstand (agrarische) bedrijfspanden en rijksmonumenten. Initiatieven die ontwikkeld worden dienen bij te dragen aan de kwaliteit van leven die past bij de gemeente Eijsden-Margraten, waarbij de woonomgeving en het leefklimaat versterkt wordt. Dit betekent dat woningbouwplannen kwalitatief en kwantitatief afgestemd worden op de lokale

woonbehoefte en bijdragen aan het versterken van de omgeving en identiteit van Eijsden-Margraten; het landschappelijke en groene karakter versterken, ruimte bieden voor bewegen en ontmoeten, inpassen duurzaamheidsvraagstuk en incorporeren gezond leefklimaat vanuit de doelstellingen van het thema lifestyle.

1. Woningbouw voor starters: het aanbod van koopwoningen voor starters verhogen en voor de doelgroep behouden.
2. Doorstroming bevorderen: door woningen voor ouderen te realiseren wordt de doorstroming bevorderd en wordt er ruimte gecreëerd voor huisvesting van (jonge) gezinnen).
3. Langer thuis wonen stimuleren: faciliteiten bieden om de woningen voor deze doelgroep levensloopbestendig te maken, maar zodanig dat deze vervolgens ook aantrekkelijk blijven voor nieuwe bewoners. Indien langer thuis wonen niet meer mogelijk is dienen er geclusterde woonvormen beschikbaar te zijn waarin de doelgroep gehuisvest kan worden.
4. Huisvesten bijzondere doelgroepen: het realiseren van voldoende kwalitatief aanbod van betaalbare huurwoningen voor de bijzondere doelgroepen, zoals statushouders waar nodig woonurgente en mogelijk via bijzondere (tijdelijke) huisvestingsvormen.
5. Verduurzaming bestaande en nieuwe woningvoorraad: via het duurzaamheidsprogramma op stimulerende en faciliterende wijze en waar mogelijk op sturende wijze invulling geven aan het verduurzamen van de woningvoorraad.
6. Leefbare kernen: het kwalitatief hoge woon- en leefklimaat wordt in stand gehouden waarbij passende wooninitiatieven zo veel mogelijk worden gefaciliteerd.

Wat wilden we bereiken?

4.01 Realiseren woningbouwplannen

Om de woonopgave vanuit de vastgestelde woonvisie te realiseren, zullen de bestaande bouwplannen worden afgerond en worden nieuwe bouwplannen geïnitieerd en gefaciliteerd. In de planontwikkelingsfase en de initiatiefase van de voorziene reguliere bouwplannen wordt actief gestuurd op de realisatie van starterswoningen, levensloopbestendige woningen en woningen voor bijzondere doelgroepen.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Realiseren gebiedsontwikkelingen en uitbreidingsplannen

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt verdere uitvoering gegeven aan de gemeentelijke bouwplannen Karreweg fase II te Sint Geertruid en Mheerderweg Noord te Banholt. De bouwplannen Bloesemgaard en Sprinkstraat te Margraten alsmede Kampweg en Europapark te Gronsveld worden gerealiseerd.

Daarnaast wordt prioriteit gegeven aan de ontwikkeling van woningbouw in Mheer en Oost-Maarland. Herontwikkeling van de kloosters in Rijckholt, Eijsden en Eckelrade worden verder voorbereid. Een transformatie van de locatie Bredeweg te Banholt wordt eveneens verder voorbereid.

Tevens wordt in het licht van de visie Midenterras de gebiedsontwikkeling "de Poort van het Heuvelland" verder voortgezet. In het licht van gebiedsontwikkeling zullen ook verkenningen uitgevoerd worden rondom de herontwikkeling van het centrumgebied Cadier & Keer en de stationsomgeving Eijsden.

Ook wordt ingezet op het verlenen van medewerking aan ruimtelijke en volkshuisvestelijk gewenste woningbouwplannen die worden ontvangen, passend binnen het woningbouwprogramma.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is verdere uitvoering gegeven aan de bouwplannen Karreweg fase II en Mheerderweg Noord en is overleg gepleegd met Vanhier Wonen over de invulling van de voorziene locaties voor tijdelijke woonunits met permanente woningen. De vergunde woningbouwplannen aan de Sprinkstraat te Margraten en Kampweg te Gronsveld zijn in uitvoering en de eind 2022 gevraagde vergunning voor het appartementencomplex in het Europapark te Gronsveld is in afrondende fase. In 2022 is Fase 2 van het bestemmingsplan Bloesemgaard in overleg met ontwikkelaar BPD voorbereid, zodat in 2023 een wijzigingsprocedure gestart kan worden voor de realisatie van 40 woningen. Naar verwachting start de verkoop van de woningen medio 2023 en wordt in het najaar van 2023 gestart met de aanleg van de infrastructuur.

Op 13 december 2022 is de gemeenteraad tijdens een besloten bijeenkomst geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de woningbouwprojecten Oost-Maarland en Mheer en zijn nadere afspraken gemaakt over het vervolg van het proces.

De herontwikkeling van het voormalige klooster in Eckelrade tot woningbouw, kan vooralsnog geen doorgang vinden vanwege de geurcirkel van de naastgelegen veehouderij. Voor de herontwikkeling van het voormalige Ursulinenklooster in Eijsden is een stedenbouwkundig kader vastgesteld. Door de betrokken partijen is inmiddels een principe-verzoek ingediend. Afstemming dient nog plaats te vinden over het noodzakelijke woningbouwprogramma.

De gemeente heeft een gedeelte van klooster Rijckholt gehuurd voor de opvang van Oekraïners tot en met december 2022. Vanaf 1 januari 2023 is deze huur beëindigd en zijn de Oekraïners gehuisvest in Groot Welsden. Wonen Plus heeft het klooster Rijckholt per januari 2023 ingevuld met 22 cliënten met een verstandelijke beperking die langdurige zorg behoeven.

Ten behoeve van de transformatie locatie Bredeweg Banholt is de voorbereiding van het bestemmingsplan, inclusief GKM, afgerond. Het ontwerp-bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen en de zienswijzen zijn behandeld.

Middels een Raadsinformatiebrief is de raad op 13 februari 2023 geïnformeerd dat in 2022 het proces inzake de Poort van het Heuvelland nog niet tot een gedragen gebiedsvisie heeft geleid en een herstart (2023) gewenst is.

Voor wat betreft het Stationsgebied Eijsden en omgeving is op 18 oktober 2022 door de raad een bestuursopdracht vastgesteld. In december 2022 is de aanbesteding opgestart om te komen tot een bureau dat ons begeleid hierin.

De herontwikkeling centrumgebied Cadier en Keer zal in 2024 opgepakt worden.

Wat wilden we bereiken?

4.02 Transformeren woningmarkt

Om er voor zorg te dragen dat de bestaande woningvoorraad blijft aansluiten bij de veranderende woonbehoeften van onze inwoners, zowel in functionele zin als in energetische zin, wordt naast het realiseren van nieuwe woningbouwplannen ook ingezet op het transformeren van de bestaande woningvoorraad.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Stimuleren en faciliteren transformatie-opgave bestaande woningmarkt

Omschrijving (toelichting)

* Bij het verlenen van medewerking aan nieuwbouwplannen in inbreidingslocaties wordt zo veel mogelijk gestuurd op het leveren van een bijdrage aan de transformatie van onze woningvoorraad (woningen voor starters, senioren, huur versus koop). Dit is immers ook een van de uitgangspunten van onze woonvisie.

* Het levensloopbestendig maken en verduurzamen van gebouwen wordt volgens de geldende regelingen (Dubbel Duurzaam, het zonnepanelenproject en het project Plus je Huis) gestimuleerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De lokale woonvisie en de resultaten van het woonbehoefteonderzoek 2022-2035 zijn (ook) in 2022 sturend geweest voor de woningbouwprogramma's van nieuwe plannen. Hierbij is in beginsel geen onderscheid gemaakt tussen in- of uitbreiding plannen, of dat al dan niet sprake was van transformatie van vastgoed als gevolg van (noodzakelijke) functiewijzing. Waar dit financieel haalbaar en ruimtelijk en maatschappelijk verantwoord was, is gestuurd op de realisatie van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en senioren en op woningen die levensloop geschikt zijn.

Wat wilden we bereiken?

4.03 Herinvullen van leegstand en leegkomende gebouwen

Leegstaand vastgoed heeft een negatief effect op de leefbaarheid en leefomgeving. In onze gemeente is bovendien nog behoefte aan extra woonruimte. Omvormen van leegstaand en leegkomend vastgoed kan een oplossing bieden, hetgeen extra aandacht krijgt binnen het prioritaire thema Wonen.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Stimuleren en faciliteren herinvullen van leegstaande gebouwen.

Omschrijving (toelichting)

Herbestemmingsmogelijkheden van leegstaande en vrijkomende gebouwen worden actief opgepakt. Bijzondere aandacht gaat hierbij in 2022 uit naar:

* monumentale gebouwen, zoals voormalige kloosters (Eijsden, Rijckholt en Eckelrade) en kastelen (Rijckholt en Oost in Oost-Maarland)

* herinvulling van hoeves dan wel vrijkomende agrarische gebouwen (hoeve Welsderhof en Reinekenshof) alsmede voorkomende initiatieven van agrarische ondernemers die zich in de loop van het jaar voordoen;

* leegstaande panden in de kernen, zoals b.v. in de gebiedsontwikkeling Poort van het Heuvelland (o.a. voormalig missiehuis).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanwege de beperkte uitbreidingsmogelijkheden van onze kernen als gevolg van (provinciale) regelgeving, zijn wij veelal gedwongen onze woningbouwopgave te zoeken in de transformatie van bestaand vastgoed. Actief is door de gemeente geen leegstaand vastgoed gekocht in 2022 om te transformeren naar woningbouw. Wel is in 2022 aan meerdere plannen in diverse kernen (principe) medewerking verleend, waarbij sprake is van transformatie van gebouwen en gronden die hun functie gaan verliezen of hebben verloren als gevolg van bedrijfsbeëindiging, naar woningbouw.

Wat wilden we bereiken?

4.04 Afspraken met partners in de woningmarkt

Samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en ontwikkelende partijen wordt invulling gegeven aan de woonopgaven. Een bijzondere rol in deze is weggelegd voor woningcorporaties voor wat betreft het bijdragen aan het realiseren van de doelen van de gemeentelijke woonvisie, zowel voor wat betreft het realiseren en aanbieden van passende betaalbare huisvesting in de huursector alsmede voor wat betreft het mede-investeren in de leefbaarheid en de opgaven op het gebied van duurzaamheid.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Afspraken maken met Provincie Limburg

Omschrijving (toelichting)

In afstemming met de Provincie wordt verdere uitvoering gegeven aan woningbouwinitiatieven die onderdeel uitmaken van de provinciale stimuleringsprojecten “Limburgse versnellingsagenda woningbouw” en het provinciale project “Kwaliteit Limburgse Centra”. Daarnaast zal ten aanzien van de voorziene gebiedsontwikkelingen participatie van de Provincie (financieel dan wel anderszins) nader verkend worden en vindt de ontwikkeling van reguliere bouwplannen in afstemming met de Provincie plaats.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Onze woningbouwplannen zijn voorafgaand aan de te starten procedure afgestemd met de provincie en subregio en provincie, zoals vastgelegd is in de beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021". Deze beleidsregel is immers één van de uitwerkingen van de "Limburgse versnellingsagenda woningbouw". Deze agenda is inmiddels 'ingehaald' door de Limburgse woondeal die tussen de Minister van VRO en de provincie Limburg op 9 maart jl. is afgesloten. Net als alle overige Zuid-Limburgse gemeenten hebben wij onze input hiervoor aangedragen en onze woningbouwplannen in de woondeal laten opnemen. Wij conformeren ons dan ook aan deze woondeal en hebben deze medeondertekend.

In het Provinciaal collegeprogramma - Vernieuwend verbinden 2019-2023- is aangegeven dat de provincie de leefbaarheid in de Limburgse centra, kernen en wijken wil verbeteren ter versterking van het vestigings- en leefklimaat van bewoners.

Provinciale Staten hebben daarvoor op 15 november 2019 het Kader Kwaliteit Limburgse Centra, alsmede aansluitend het Nadere afwegingskader Limburgse Centra vastgesteld. Plannen die voldoen aan het gestelde in dit Nadere afwegingskader komen in aanmerking voor een provinciale subsidie. Gemeenten stellen daarvoor samen met de provincie een Samenwerkingsagenda vast.

Op 7 juli 2022 hebben wij met de Provincie een Samenwerkingsagenda vastgesteld, waarin voor het plan "Kampweg" Gronsveld een bijdrage is gereserveerd 593.500 euro in totaal, onder te verdelen in 412.000 euro in het tekort op de aanleg van infra en groen en 181.500 in het tekort voor de aanpassing gebouw Kampweg 37b, voor de huisvesting van Talent en Grueles.

Het plan "Kampweg" is in 2022 in uitvoering genomen en zal naar verwachting eind 2023 gereed zijn.

Monitoren Woningvoorraad

Omschrijving (toelichting)

Er is structureel inzicht in woonbehoeften en woonwensen nodig hetgeen adequaat vertaald wordt in de woningbouwprogrammering. In dat licht zal in 2022 de woningvoorraad en de planontwikkelingen gemonitord worden en afgezet worden tegen de actuele bevolkingsprognoses en aanwijsbare behoeften.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Medio 2022 is het woonbehoefteonderzoek voor de periode 2022-2035 voor Eijsden-Margraten afgerond en is de raad via een raadsinformatiebrief van de resultaten van dit onderzoek in juli 2022 in kennis gesteld. Op basis van deze resultaten wordt gestuurd op het programma van nieuwe woningbouwinitiatieven, die onderdeel gaan uitmaken van onze planvoorraad. Hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan het gemeentelijke, provinciale en regionale woningbouwbeleid (bouwen naar behoefte).

Via de programmabegroting 2023-2026 is de raad geïnformeerd van de huidige planvoorraad. De raad is eind 2022 via een raadsinformatiebrief geïnformeerd dat hij voor 1 juli a.s. een kwantitatieve vertaling ontvangt van de resultaten van het woonbehoefteonderzoek in relatie tot onze planvoorraad.

Prestatieafspraken maken met plaatselijk werkende woningcorporaties

Omschrijving (toelichting)

Er worden prestatieafspraken gemaakt met de plaatselijk werkende woningcorporaties waarin rekening gehouden wordt met de woon- en leefbehoeften van onze inwoners en de woonopgaven voortvloeiende uit de vastgestelde woonvisie.

Voor 2022 zal in deze nadrukkelijk aandacht uitgaan naar het maken van afspraken met partners in de woningmarkt ten aanzien van de woonopgaven rondom het blijven bieden van voldoende passende sociale huurwoningen voor starters, senioren en woonurgenten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ook in 2022 zijn met de in onze gemeente werkzame corporaties afspraken gemaakt over de volkshuisvestelijke kerntaken voor de periode 2023-2026. Uitvoeringsafspraken over de kerntaken zijn vastgelegd in een Meerjarenplan 2023-2026, dat jaarlijks periodiek geëvalueerd en gemonitord wordt en een vast agendapunt is van de bestuurlijke overleggen tussen gemeente en corporaties die driemaal per jaar plaatsvinden. Leefbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en vastgoedontwikkelingen zijn vaste sociale volkshuisvestelijke kerntaken die onderdeel uitmaken van het meerjarenplan.

Verwijzend naar de medio 2022 afgesloten prestatieafspraken tussen Aedes (overkoepelend orgaan van de corporaties) en de Minister van VRO, gaan de corporaties (extra) investeren in sociale

huisvesting. In hun bod voor de periode 2023-2026 hebben zij ook aangegeven te investeren in Eijsden-Margraten en zien de gemeentelijke opgave hiervoor graag tegemoet. In de eind 2022 met de corporaties afgesloten prestatieafspraken 2023-2026, is vastgelegd dat de gemeente haar woonopgave die voortvloeit uit de resultaten van het woonbehoefteonderzoek voor Eijsden-Margraten voor de periode 2022-2035 afzet tegen haar huidige planvoorraad en op basis hiervan haar woningbouwprogramma voor de periode t/m 2030 bepaalt. Waar mogelijk zal hierbij rekening worden gehouden met de in maart 2023 tussen de provincie en de Minister van VRO afgesloten Limburgse woondeal. De corporaties zien de gemeentelijke opgave voor (tijdelijke) sociale woningbouw voor alle doelgroepen in 2023 tegemoet, zodat zij hierop een bod kunnen uitbrengen.

Wat wilden we bereiken?

4.05 Stimuleringsmaatregelen voor starters

Voor starters op de woningmarkt (zowel koop als huur) is de woningvoorraad in Eijsden-Margraten beperkt bereikbaar; een beperkt aanbod van betaalbare woningen. Uitgaande van de doelstelling om de dorpskernen aantrekkelijk te houden voor de vestiging van starters en dus starters meer mogelijkheden te bieden op de woningmarkt in Eijsden-Margraten, wordt ingezet op het aanbieden van stimuleringsmaatregelen specifiek bestemd voor starters.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Inzetten stimuleringsmaatregelen voor starters

Omschrijving (toelichting)

* Voor starters op de woningmarkt zal uitvoering gegeven blijven worden aan de geactualiseerde verordening op de starterslening.

* Er worden voor sociale huurwoningen aangepaste grondprijzen gehanteerd e.e.a. in lijn met de grondprijzen voor starterswoningen.

* Per woningbouwplan zal nadrukkelijk afgewogen worden in welke mate starterswoningen (koop of huur) opgenomen worden in de programmering.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Mede naar aanleiding van een op 12 juli 2022 door de raad aangenomen motie om de verordening op de startersleningen aan te passen, heeft de raad op 27 september 2022 een aangepaste verordening vastgesteld, waarmee starters binnen Eijsden-Margraten meer kans maken een eerste woning in onze gemeente te kopen. De aangepaste verordening is op 1 oktober 2022 in werking getreden.

In 2022 zijn binnen onze gemeente vijf startersleningen verleend. De woningen die zijn gekocht hadden alle betrekking op bestaande woningen.

Voor de realisatie van sociale huurwoningen en betaalbare koop op gemeentelijke woningbouwgronden werden ook in 2022 de aangepaste grondprijzen gehanteerd, overeenkomstig de door de raad vastgestelde Nota Grondbeleid. Deze prijzen zijn afgelopen jaar gehanteerd voor woningen binnen de plannen Mheerderweg Noord te Banholt en Karreweg Fase 2 in Sint Geertruid.

Waar mogelijk uit financieel en ruimtelijke oogpunt, is bij het samenstellen van de woningbouwprogramma's van nieuwe woningbouwontwikkelingen aangestuurd op de realisatie van betaalbare woningen in zowel het huur- als koopsegment. Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven aan de door de raad vastgestelde beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021". Om de realisatie en instandhouding van deze woningen binnen en voor een bepaalde termijn te garanderen binnen de wettelijke kaders, heeft het college in december jl. ingestemd om dit vooraf te borgen in een met de initiatiefnemer af te sluiten anterieure overeenkomst.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6550004 Poorten van het Heuvelland	-25.500,00	-25.158,75	341,25	1,34
6810130 Poelveld	0,00	0,00	0,00	0,00
6820004 Woningbehoefte	-40.000,00	-37.500,96	2.499,04	6,25
6830000 Bouwgrondexploitatie	2.228,00	-271,55	-2.499,55	112,19
6830014 Expl best.pln. Mheerweg Banholt RO	0,00	0,00	0,00	0,00
6830015 Expl best.pln. Mheerweg Banholt Infra	0,00	0,00	0,00	0,00
6830016 Expl best.pln. Mheerweg Banholt verkoop	0,00	29.000,00	29.000,00	-∞
6830017 Expl best.pln Karreweg St. Geertruid NW RO	0,00	0,00	0,00	∞
6830018 Expl best.pln Karreweg St. Geertruid NW infra	0,00	0,00	0,00	0,00
6830019 Expl best.pln Karreweg St. Geertruid NW verkoop	0,00	98.600,00	98.600,00	0,00
6830050 BP Karreweg Sint Geertruid oorspr RO	-1,00	0,00	1,00	100,00
6830080 Exploitatie bestemmingsplan Heiligerweg	3.193,00	0,00	-3.193,00	100,00
6830090 Expl best.pln. Noorbeek Bogmanplein	-2,00	0,00	2,00	100,00
6830120 Exploit. bp. Noorbeek Septemberlaan	-1,00	10,20	11,20	1.120,00
6830170 Centrumplan Eijsden	0,00	0,00	0,00	-∞
6830180 Exploitatie BP Partounstraat	-1.989,00	-1.989,24	-0,24	-0,01
6830190 Veldje	0,00	0,00	0,00	∞
6830191 Veldje infra	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultaat	-62.072,00	62.689,70	124.761,70	201,00

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6830016 Exploitatie bestemmingsplan Mheerderweg- Noord Banholt

De afwijking (voordeel) is veroorzaakt doordat er conform de voorgeschreven Percentage of Completion (POC) methode een - niet begrote - tussentijdse winst is genomen van € 29.000. Deze is hier als baat verantwoord. Conform de nota Grondbeleid is de baat - via de de reserve Bestemmingsplannen / grex - in de algemene reserve gestort. Zie ook (de toelichting bij) 4.4 mutaties reserves programma 4.

6830019 Exploitatie bestemmingsplan Karreweg St. Geertruid

De afwijking (voordeel) is veroorzaakt doordat er conform de voorgeschreven Percentage of Completion (POC) methode een tussentijdse - niet begrote - winst is genomen van € 98.600. Deze is hier als baat verantwoord. Conform de nota Grondbeleid is de baat - via de reserve Bestemmingsplannen / grex - in de algemene reserve gestort. Zie ook (de toelichting bij) 4.4 mutaties reserves programma 4.

4.1 Kerntaak: Mobiliteit & verkeer

Mobiliteit maakt een belangrijk onderdeel uit van het dagelijkse leven: om te werken, voor sociale contacten, voor recreatie en ontspanning. Naast het behoud van een goed dekkend OV-netwerk, liggen binnen de gemeente Eijsden-Margraten uitdagingen rondom het verbeteren van de verbindingen tussen de kernen, met name op het gebied van het openbaar vervoer. De wegen zijn structureel goed onderhouden, waardoor de kernen en de lokale/regionale voorzieningen goed bereikbaar zijn.

4.1.1 Veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen.

Wij werken aan het realiseren van veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen.

Realiseren van veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen

Omschrijving (toelichting)

We voeren periodiek overleg met de scholen, VVN en de politie rondom de verkeersveiligheid bij de basisscholen en geven voorlichting aan de ouders en kinderen. Indien uit de overleggen blijkt, dat maatregelen noodzakelijk zijn, worden fysieke maatregelen getroffen.

Het GVVP vormt mede input voor het maken van afwegingen rondom het treffen van maatregelen op schoolroutes en rondom schoolomgevingen.

In 2020 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de parkeersituatie nabij de MFA Op de Cour in Eijsden. Vanwege covid is hier geen gevolg aan gegeven in 2021. De resultaten willen we derhalve verwerken in 2022, in overleg met de scholen, ouders, VVN en politie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met diverse basisscholen hebben gesprekken plaatsgevonden. De problematiek op de basisscholen kent een uniforme aanpak met maatwerk oplossingen. Het betreft een aanpak ten aanzien van enige fysieke maatregelen in de omgeving, voorlichting en communicatie naar bezoekers, ouders, kinderen en bewoners en een stukje handhaving. In 2023 willen we een toolkit ontwikkelen voor de scholen ten aanzien van de pijler communicatie en voorlichting.

In 2020 hebben we opdracht gegeven aan VVN om een onderzoek te doen naar de verkeerssituatie rondom de basisschool in Eijsden. Vanwege COVID is hier nog geen uitvoering aan gegeven. Zowel voor de basisschool in Eijsden als de basisschool in Mheer heeft VVN in 2022 een onderzoek gedaan en haar advies afgegeven en besproken samen met de school en de oudervereniging.

4.1.2 Optimale verbindingen tussen kernen

We zetten in op optimale verbindingen tussen kernen met een goed dekkend OV-netwerk.

Verkennen mogelijkheden tot optimaliseren Openbaar Vervoer

Omschrijving (toelichting)

We overleggen minimaal 4 keer per jaar met de concessieverlener (Provincie) en de concessiehouder (Arriva) over verbeterpunten ten aanzien van het ov-systeem in onze gemeente. We stellen een mobiliteitsvisie op ten aanzien van behoud van station Eijsden. Daarnaast streven wij naar minimaal vraag afhankelijk vervoer voor de kleine kernen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Regelmatig vindt overleg plaats met Arriva over de reguliere busdienst, kleine aanpassingen in de dienstregeling of kleine aanpassingen in de route. Ook vindt regelmatig overleg plaats over de buurtbus. Ongeveer 2 keer per jaar worden kleine aanpassingen doorgevoerd in de dienstregeling vaak voor aanvang van het nieuwe schooljaar en begin december.

In 2022 heeft de provincie ernaar gestreefd om de toelating te krijgen van het tricourant treinmateriaal om de drielandentrein per december 2023 te laten rijden over het trace Aken-Heerlen-Maastricht-Eijsden-Luik. Tevens is onderzoek gedaan naar de spoorwegveiligheid en verkeersveiligheid langs dit spoortrace omdat de frequentie op deze spoorlijn wordt verdubbeld.

Tevens is in 2022 een projectopdracht aan de raad voorgelegd om een gebiedsvisie te schrijven voor Station Eijsden en omgeving. De raad heeft hiermee ingestemd en er is een stuurgroep geformeerd, waarvan 3 raadsleden deel uitmaken.

4.1.3 Verminderen verkeers- en parkeeroverlast, vergroten verkeersveiligheid.

We verminderen de verkeers- en parkeeroverlast en vergroten de verkeersveiligheid.

Monitoren en aanpakken snelheids- en parkeeroverlast

Omschrijving (toelichting)

* We verrichten snelheidsmetingen en indien noodzakelijk worden maatregelen getroffen.

* We bereiden parkeergelegenheden alleen uit als nut en noodzaak kan worden aangetoond. In 2022 is de herontwikkeling van de Vroenhof te Eijsden voorzien.

* We formuleren maatregelen om overlast ten aanzien van toeristisch recreatief verkeer te beperken. In dat licht wordt verdere uitvoering gegeven aan het plan "Verantwoord op Weg, Lijn50". Concreet betekent dat dat op een aantal plekken binnen de gemeente, dichtbij natura 2000-gebieden, centrale parkeerplaatsen worden gerealiseerd om zodoende de toeristische druk in kernen op centrale punten af te vangen. In 2022 wordt dit verder voorbereid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Op verzoek van burgers worden snelheidsmetingen gehouden. Daarnaast wordt op een aantal plekken permanent de snelheid gemeten en getoond. Waar nodig zijn maatregelen getroffen, bijvoorbeeld de Kapelweg te Cadier en Keer en de Pastoor Kickenweg te Cadier en Keer.

In 2022 heeft het parkeeronderzoek in Eijsden plaatsgevonden en is de parkeerroute aangepast en opnieuw bebord. Voor de oude kern van Eijsden zijn parkeermetingen gedaan, heeft een enquête plaatsgevonden, hebben gesprekken plaatsgevonden en zijn 4 oplossingsrichtingen bedacht. In 2023 zullen we hier verder concreet invulling aan geven.

In 2022 hebben we ten aanzien van het project Verantwoord op weg/Team Heuvelland het volgende gedaan:

- Een programmamanager is aangesteld en het uitvoeringsprogramma 2021 is geconcretiseerd en is smart geformuleerd.
- Binnen de gemeenten Gulpen-Wittem en Vaals waren er geen middelen gevoteerd voor 2022, wat ertoe heeft geleid dat in beide gemeenten een raadsvoorstel medio 2022 is opgesteld om de bijbehorende middelen te laten voteren. Gulpen-Wittem stemde hiermee in, terwijl Vaals haar bedenkingen had en in oktober 2022 definitief uit Team Heuvelland stapte.
- De politie schafte in 2022 eigen geluidmeetapparatuur aan, waarbij ze onafhankelijker in het Heuvelland inzetbaar zijn om tijdens de reguliere dienst handhavingsacties op geluid uit te zetten.
- Visit Zuid Limburg werkte samen met de fietspartners een fietsplan 2.0 uit om voor meer spreiding van het fietsverkeer zorg te dragen
- LLTB ontwikkelde de campagne “goed gezien” en voert deze in het najaar 2022 uit.
- Gezamenlijk met de verhuurbedrijven van de scooters, werd de campagne “ik scooter vriendelijk” opgezet en ingevoerd.
- De fietsgroeperingen zetten de “Campagne Fiets samen” uit en werken hierbij nauw samen met de hersenstichting
- Voor zuid-Limburg werd gestart met regio regie en ruimtemonitor; een analyse van gegevens, data en informatie om zicht te krijgen op de verkeersintensiteiten en verkeersbewegingen in het Heuvelland. Als ook om te bezien of en hoe hier sturing op kan worden gekregen en welke gegevens er nog ontbreken. E.e.a. met als doel om voor Zuid-Limburg een geautomatiseerd mobiliteitssysteem te ontwikkelen om direct sturing te geven aan toeristisch recreatief verkeer in Zuid-Limburg.
- Diverse nieuwsbrieven zijn verspreid onder de bijna 900 abonnees
- Enkele gesprekken hebben plaatsgevonden met de vertegenwoordiging van de bewoners Lijn50-verkeersleefbaar, het lijn50 bewonersplatform
- Enkele gesprekken hebben plaatsgevonden met diverse belangengroeperingen.
- Er heeft 1 gezamenlijke bijeenkomst plaatsgevonden met de belangengroeperingen en omliggende gemeenten.

4.1.4 Verbeteren infrastructuur fietsers en wandelaars.

We verbeteren de infrastructuur voor fietsers en wandelaars.

Investeren in kwaliteitsverbetering fiets- en wandelroutes

Omschrijving (toelichting)

* Bewegwijzering van het fietsnetwerk alsmede het wandelpadennet wordt daar waar nodig geoptimaliseerd. Waar nodig worden tevens ontbrekende schakels in het fiets- en wandelnetwerk verbonden

* Meer specifiek zal in 2022 uitvoering gegeven worden aan het project "Knopen Lopen" en aan het in de maak zijnde Fietsplan Eijsden-Margraten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is continu aandacht geweest voor instandhouding, beheer en onderhoud van een kwalitatieve fiets - en wandelnetwerken in onze gemeente.

In dat licht is de lange afstand fietsroute nummer 6 tussen Maastricht en Vaals opgewaardeerd.

Daarnaast heeft eind 2022 de aanbesteding van het project Knopen Lopen in Zuid Limburg plaatsgevonden, hetgeen in 2023 zal worden uitgevoerd.

Verbetering / aanleg (ook van de veiligheid) van wandelpaden in Margraten-Sibbe en 't Rooth heeft plaatsgevonden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6210010 Gladheidsbestrijding	-53.740,00	-37.017,13	16.722,87	31,12
6210030 Bermen	-81.918,00	-80.241,19	1.676,81	2,05
6210100 Wegen	-1.254.509,00	-908.491,45	346.017,55	27,58
6210101 Wegen klein onderhoud	-98.800,00	-106.482,03	-7.682,03	-7,78
6210200 Verkeersregelinstallaties	-25.043,00	-26.739,33	-1.696,33	-6,77
6210300 Overige verkeersmaatregelen	-171.784,00	-159.374,89	12.409,11	7,22
6210302 Glasvezelproject	0,00	0,00	0,00	0,00
6212000 Openbaar Vervoer	-20.000,00	-19.226,33	773,67	3,87
6212001 Subsidie openbaar vervoer	-2.000,00	-2.300,00	-300,00	-15,00
6214000 Parkeervoorzieningen	-51.697,00	-47.762,83	3.934,17	7,61
Resultaat	-1.759.491,00	-1.387.635,18	371.855,82	21,13

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6210010 Gladheidsbestrijding

In de maanden januari, februari, maart en november 2022 is als gevolg van de zachte weersomstandigheden geen gladheidsbestrijding nodig geweest. Hierdoor zijn de kosten lager dan begroot. Het voordeel hiervan is - conform raadsbesluit - gestort in de reserve Gladheidsbestrijding.

62100100 Wegen

Het voordeel is ontstaan doordat niet alle geplande onderhoud in 2022 is uitgevoerd. Door ziekte van de medewerker wegen waren niet alle deelopdrachten geaccordeerd. In november zijn deze opdrachten alsnog geaccordeerd maar het is niet meer gelukt de volledige planning uit te voeren vanwege ontbrekende capaciteit bij de aannemer en de weersomstandigheden.

4.2 Kerntaak: Vastgoed

Wat wilden we bereiken?

4.2.1 Afstoten en verduurzamen gemeentelijk vastgoed

De gemeente streeft naar kwalitatieve accommodaties die optimaal gebruikt worden. Beheer van vastgoed is geen corebusiness van de gemeente. Daarbij komt dat de komende tijd vastgoed verder verduurzaamd dient te worden, waarmee naar verwachting grote investeringen gemoed zullen zijn.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Sturen op toekomstbestendig gemeentelijk vastgoed

Omschrijving (toelichting)

De gemeente werkt mee aan het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties en geeft uitvoering aan het door de gemeenteraad vastgestelde "Vijf Kernen".

Het versneld afstoten van vastgoed dat in 2021 is in gang gezet wordt in 2022 gecontinueerd. Voor het resterende gemeentelijk vastgoed wordt in kaart gebracht in welke mate en op welke wijze - in het licht van het meerjaren onderhoudsprogramma vastgoed - dit verduurzaamd wordt (zie ook onderdeel 3.0.1).

Gezien het aflopen van de 10-jarige overeenkomst met de exploitant van het zwembad per 31.12.2023 wordt in 2022 uitvoering gegeven aan een door de raad vast te stellen bestuursopdracht. Deze bestuursopdracht geeft de kaders aan waarop de toekomst van het zwembad verder gestalte dient te krijgen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente werkt mee aan het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties en geeft uitvoering aan het door de gemeenteraad vastgestelde "Vijf Kernen". In dat kader is in 2022 opdracht verstrekt voor het uitvoeren van een vitaliteitsscan voor de buitensportverenigingen die gebruik maken van de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Voor de buitensportaccommodaties is naast het uitvoeren van een vitaliteitsscan opdracht verstrekt voor het uitvoeren van een energiescan.

Op basis van het vastgestelde werkplan onderhoud gemeentelijke gebouwen is uitvoering gegeven aan het dagelijks- en meerjarenonderhoud waarbij waar mogelijk extra isolerende maatregelen zijn getroffen.

Het versneld afstoten van vastgoed dat is in 2022 niet verder doorgezet. Uitkomsten van de benodigde vitaliteitsscans en energiescans in 2022 worden in deze afgewacht. Na het beschikbaar komen van de vitaliteitsscans en de energiescans wordt beoordeeld welke vastgoedobjecten/buitensportaccommodaties afgestoten kunnen worden.

Voor het overige gemeentelijk vastgoed is in 2022 nog niet in kaart gebracht in welke mate en op welke wijze- in het licht van het meerjaren onderhoudsprogramma vastgoed - dit verduurzaamd kan worden. In 2023 worden hiervoor de nodige onderzoeken uitgevoerd.

Aan de uitvoering van een door de raad vast te stellen bestuursopdracht over de kaders waarop de toekomst van het zwembad verder gestalte dient te krijgen is in 2022 vanwege diverse personeelwisselingen geen gevolg gegeven. In 2023 wordt uitvoering gegeven aan deze bestuursopdracht

Financiële afwijking

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6040002 Huisvesting	-515.383,00	-528.776,82	-13.393,82	-2,60
6120010 Brandweerkazerne	28.305,00	31.961,54	3.656,54	-12,92
6341000 Overige agrarische zaken	48.600,00	113.436,91	64.836,91	-133,41
6421000 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting	-259.628,00	-210.914,08	48.713,92	18,76
6421001 MFA Eijsden	-376.863,00	-459.780,93	-82.917,93	-22,00
6421002 MFA Gronsveld	-6.500,00	-12.210,39	-5.710,39	-87,85
6431000 Bijzonder voortgezet onderwijs	-42.173,00	-42.113,84	59,16	0,14
6441000 Huisv. voortgezet onderwijs	-13.058,00	-13.058,16	-0,16	0,00
6530101 Sporthal 't Vroendel	-51.260,00	-51.259,68	0,32	0,00
6530107 Tennisaccommodaties	-87.756,00	-76.950,07	10.805,93	12,31
6530108 Sporthal de Hoven	240,00	0,00	-240,00	100,00
6530109 Binnensportaccommodaties	-27.069,00	-26.569,54	499,46	1,85
6530110 Buitensportaccommodaties	-67.729,00	-88.176,54	-20.447,54	-30,19
6530111 Binnensportaccommodaties (exploitatie)	-200.689,00	-235.935,34	-35.246,34	-17,56
6530112 Buitensportaccommodaties (exploitatie)	54.790,00	56.892,00	2.102,00	-3,84
6530300 Zwembad de Treffer	-115.949,00	-120.509,51	-4.560,51	-3,93
6662003 Huiskamers	-39.641,00	-22.622,10	17.018,90	42,93
6810060 MFA Margraten	-214.522,00	-214.108,72	413,28	0,19
6822260 Gemeentegebouwen	-644.166,00	-992.218,41	-348.052,41	-54,03
Resultaat	-2.530.451,00	-2.892.913,68	-362.462,68	-14,32

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6341000 Overige agrarische zaken

Het voordeel wordt vooral veroorzaakt door incidentele grondverkoop; deze hebben geleid tot een meeropbrengst van € 56.755. Daarnaast waren de baten uit hoofde van pachtgronden en de vergoedingen voor zendmasten hoger dan geraamd.

6421000 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting

De afwijking wordt veroorzaakt doordat stichting Alterius heeft afgezien van het doorbelasten van de huur van extra lokalen in Cadier en Keer.

6421001 MFA Eijsden

Het nadeel is een gevolg van hogere uitgaven dan geraamd. M.n. de energiekosten vielen aanzienlijk hoger uit door de prijsstijgingen in 2022. In 2023 wordt de eindafrekening van de gemaakte kosten 2022 opgesteld waarbij de voorschotten 2022 nog worden verrekend met de werkelijke kosten 2022.

6530107 Tennisaccommodaties

Het voordeel is ontstaan doordat er minder onderhoud nodig was voor de velden en de inrichting.

6530110 Buitensportaccommodaties

Het nadeel is het gevolg van hogere kosten voor nutsvoorzieningen (water) en voor onderhoud velden en inrichtingen.

6530111 Binnensportaccommodaties (exploitatie)

Het nadeel is vooral het gevolg van de indexering met 12,04% van de exploitatiebijdrage en de schoolsportvergoeding, eea conform overeenkomst. De begroting was hier niet meer op aangepast.

6662003 Huiskamers

Het voordeel is een gevolg van een tweetal zaken. Ten eerste vallen de reparatiekosten lager uit dan verwacht. Ten tweede is de besluitvorming rondom een mogelijke huiskamer in Oost-Maarland nog lopende waardoor er geen kosten zijn gemaakt in 2022.

6822260 Gemeentegebouwen

Naar aanleiding van het Meerjarig OnderhoudsPlan (MJOP) 2023-2027 heeft in 2022 heeft een extra storting van € 350.000 plaatsgevonden in de voorziening onderhoud gemeentegebouwen met als doel het behoud van een (meerjarig) positief saldo voor deze voorziening.

4.3 Kerntaak: Omgevingsvisie

Wat wilden we bereiken?

4.3.1 Zorg dragen voor een vloeiende implementatie omgevingswet

De implementatie conform de wettelijke kaders, de voorgeschreven termijnen, de beschikbare financiële middelen en de ambities van Eijsden-Margraten (anders durven doen, ruimte voor initiatief) te laten verlopen.

Zodoende dat integraal kan worden ingespeeld op de mogelijkheden die de nieuw wet ons biedt.

Concreet voor de fysieke leefomgeving: van toelatingsplanologie naar uitnodigingsplanologie, denken in mogelijkheden en kansen. Ja mits, in plaats van nee tenzij.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Implementeren digitaliseringstraject

Omschrijving (toelichting)

In de 1e helft van 2022 worden de laatste voorbereidingen getroffen voor wat betreft het digitaal aansluiten op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) voorafgaand aan de ingangsdatum van de Omgevingswet, thans voorzien op 1 juli 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De voorbereidingen voor de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zijn getroffen.

Zodra de Omgevingswet in werking treedt (naar verwachting op 1-1-2024) kan onze gemeente hierop aansluiten.

Opstellen omgevingsverordening

Omschrijving (toelichting)

In het toekomstige Omgevingsplan kunnen - en in veel gevallen moeten - alle regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving binnen een gemeente worden opgenomen. Hierbij gaat het o.a. om regels uit gemeentelijke verordeningen, zoals bijvoorbeeld de APV (algemene plaatselijke verordening) en de

bouwverordening etc.. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan de verordening fysieke leefomgeving die eind 2021 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Daarnaast zal voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (voorzien 1 juli 2022) nadere besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd inzake

- * gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor de raad adviesrecht heeft

- * gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor participatie verplicht is

- * delegatie aan het college om het omgevingsplan te wijzigen

- * de legesverordening waarin de gevolgen van de Omgevingswet en WPKB (Wet Private Kwaliteitsborging) zijn verwerkt

- * de verordening Nadeelcompensatie, als opvolger van de planschadeverordening

- * de erfgoedverordening

In 2022 zullen ook de voorbereidingen gestart worden om in 2025 te beschikken over een Omgevingsplan. Wettelijk dient de gemeente in 2029 hierover te beschikken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is in het tweede kwartaal van 2022 doorgeschoven van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023. Medio november 2022 is de inwerkingtreding weer opgeschoven naar 1 juli 2023. Inmiddels is deze overigens wederom opgeschoven naar 1 januari 2024.

In 2022 is er tot en met november - deels samen met de raads werkgroep - gewerkt aan de onderstaande producten. En is de Algemene Verordening Fysieke Leefomgeving vormgegeven. Deze producten zijn nu voorzien van een concept:

- * gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor de raad adviesrecht heeft

- * gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor participatie verplicht is

- * delegatie aan het college om het omgevingsplan te wijzigen

* de legesverordening waarin de gevolgen van de Omgevingswet en WPKB (Wet Private Kwaliteitsborging) zijn verwerkt

* de verordening Nadeelcompensatie, als opvolger van de planschadeverordening

* de erfgoedverordening

Nadat het uitstel in november 2022 is gecommuniceerd door de minister is de besluitvorming gepland voor de raadsvergadering van december 2022 uitgesteld. Conform afspraak en planning worden de bovengenoemde raadsbesluiten m.b.t. de inhoud over de Omgevingswet voorgelegd in de laatste raadsvergadering voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet. Zodat de stukken actueel zijn bij de vaststelling i.r.t. de inwerkingtreding. Voor 2023 wordt er nu derhalve ingezet op de raadsvergadering van december 2023 i.r.t. de inwerkingtreding zoals nu voorzien 1 januari 2024. Dit is de reden waarom de status van de actie op rood is gezet.

M.b.t. het Omgevingsplan is er in 2022 gewerkt aan het Handboek Omgevingsplan. Het opstarten van de voorbereidingen van het nieuwe Omgevingsplan zijn nog niet opgestart. Deze werkzaamheden zijn gepland om op te pakken medio/eind 2024 dan wel 2025.

Opstellen Omgevingsvisie

Omschrijving (toelichting)

Op grond van de binnen Lijn50 in 2021 vastgestelde bouwstenennotitie, wordt in 2022 verder vorm en inhoud gegeven aan de Ontwerp-Omgevingsvisie. Vaststelling van de Omgevingsvisie is voorzien in het derde of het vierde kwartaal van 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is er verder gewerkt aan de Ontwerp-Omgevingsvisie Lijn50. In de corona-periode is de omvang en inbreng van de participatie helaas achter gebleven. In overleg met de gemeenteraden van Lijn50 is bepaald om in de tweede helft van 2022 een extra participatie ronde in te voeren. Er wordt gekozen voor zorgvuldigheid i.p.v. snelheid. Daarom is de vaststelling dan ook niet gehaald in 2022. Dit is de rede waarom de status van de activiteit op rood staat.

De extra participatieronde heeft plaatsgevonden. Deze informatie wordt nog verder uitgewerkt. De vaststelling van de Omgevingsvisie wordt nu voorzien in de tweede helft van 2023. Formeel hoeft de

Omgevingsvisie evenwel niet vastgesteld te zijn vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nu voorzien op 1 januari 2024).

Verzorgen van opleiding en kennisontwikkeling

Omschrijving (toelichting)

We gaan in 2022 verder met opleiden en kennisontwikkeling. In dat licht worden de benodigde opleidingstrajecten voor de verschillende teams binnen het cluster VVTH-Plus alsook voor de raad voortgezet.

Tevens zullen de nodige voorbereidingen getroffen worden om in het licht van de teamsamenstelling invulling te kunnen geven aan de ontwikkelingen rondom de WPKB, de Omgevingswet en wijzigingen op het gebied van bodem (taakverschuiving van Provincie naar gemeente). De opleidingstrajecten worden waar mogelijk ook afgestemd in Lijn50 verband.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het opleidingstraject VVTH+ is in 2022 afgerond. De inrichting in het licht van de ontwikkelingen rondom de WPKB, de Omgevingswet en wijzigingen op het gebied van bodem wordt in 2023 verder vormgegeven.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6810010 Bestemmingsplannen	11.325,00	16.327,75	5.002,75	-44,17
6810011 Omgevingswet	-133.000,00	-119.404,91	13.595,09	10,22
6810014 Gebiedsontwikk. C&K / Stationsomgeving Eijsden	-20.000,00	-9.869,63	10.130,37	50,65
6810030 BP kern Margraten	-24.960,00	-24.960,00	0,00	0,00
6820001 Woningbouwprogramma	-9.666,00	-7.324,33	2.341,67	24,23
6822010 Bouw- en woningtoezicht	-17.575,00	-10.363,50	7.211,50	41,03
6822030 Welstand	-35.400,00	-49.228,71	-13.828,71	-39,06
6822040 Geo-informatie	-259.956,00	-254.235,95	5.720,05	2,20
6822120 Planschade	-13.405,00	-12.966,45	438,55	3,27
6822300 Woonwagencentra	-21.968,00	-21.968,04	-0,04	0,00
6823000 Vergunningen (WABO)	825.000,00	970.536,79	145.536,79	-17,64
Resultaat	300.395,00	476.543,02	176.148,02	-58,64

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6810011 Omgevingswet

In 2022 is de invoering van de Omgevingswet uitgesteld tot 1-7-2023. Hierdoor was het niet nodig om het budget onvoorzien / opleidingen in te zetten.

6810014 Gebiedsontwikkeling Cadier en Keer / Stationsomgeving Eijsden

Het voordeel is ontstaan omdat de haalbaarheidsstudie parkeerplaats Eijsden in 2022 niet is afgerond, dit door onderbezetting bij het betreffende ingenieursbureau.

6822030 Welstand

De overschrijding is veroorzaakt doordat er in 2022 meer adviesaanvragen voor de Monumentencommissie zijn geweest dan in andere jaren ; 133 adviesaanvragen in 2022 vs. 100 in

2021. Daarnaast zijn er ook meer locatiebezoeken geweest dan in andere jaren. Eijsden-Margraten legt ook de aanvragen voor van panden die in het bestemmingsplan als karakteristiek zijn aangemerkt en / of in een beschermd stads- of dorpsgezicht liggen.

6823000 Vergunningen Wabo

In 2022 zijn meer legesopbrengsten gerealiseerd. Zo is er eind 2022 nog een aanslag leges omgevingsvergunning opgelegd van ruim € 200.000.

4.4 Mutaties reserves programma 4

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6980004 Mutaties reserves prg. 4	-262.963,00	-408.991,00	-146.028,00	-55,53

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6980004 Mutaties reserves prg. 4

De afwijking is veroorzaakt doordat er in 2022 een 3-tal niet-begrote stortingen in reserves hebben plaatsgevonden:

* Storting in de reserve Bestemmingsplannen / grex van € 29.000 tussentijdse winstneming Mheerderweg-Noord Banholt en van € 98.600 tussentijdse winstneming Karreweg Fase2 Sint Geertruid.

* Storting in de reserve Gladheidsbestrijding van € 18.428 uit het restantbudget 2022 van het product Gladheidsbestrijding.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren					
Programma 4: Wonen & Mobiliteit					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde	Waarde	Waarde
			E-M	25.000 - 50,000	NL
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG/ABF	1,6	8,2	9,3
Demografische druk	%	CBS	83,5 2022	78,8 2022	70,3 2022

Verbonden partijen

Het programma Wonen & Mobiliteit kent geen verbonden partijen.

Kaderstellende documenten

- Lokale woonvisie Eijsden-Margraten "samen bouwen aan de toekomst 2019- 2025"
- Beleidsregel Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021
- Bouwverordening Eijsden-Margraten 2018
- Kadernota accommodatiebeleid 2017
- Integraal omgevingsbeleidsplan VVTH 2022
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in schade
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties Eijsden-Margraten 2018
- Nota grondbeleid 2012
- Verordening starterslening gemeente Eijsden-Margraten 2022,
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015 (onderdeel APV)
- Verordening naamgeving en nummering gemeente Eijsden-Margraten 2011
- eerste wijziging van de Wegsloopverordening Eijsden-Margraten 2021,
- Bestuursopdracht Poort van het Heuvelland
- Bestuursopdracht Stationsgebied Eijsden en omgeving
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2022

Wat heeft het programma gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022
Lasten			
4.000 Prioritair thema: Wonen	-1.699.802,00	-1.555.522,98	144.279,02
4.100 Kerntaak: Mobiliteit&Verkeer	-1.798.741,00	-1.598.442,41	200.298,59
4.200 Kerntaak: Vastgoed	-3.146.077,00	-3.878.268,77	-732.191,77
4.300 Kerntaak: Omgevingsvisie	-557.605,00	-516.368,22	41.236,78
4.400 Mutaties reserves programma 4	-452.258,00	-725.886,00	-273.628,00
Totaal Lasten	-7.654.483,00	-8.274.488,38	-620.005,38
Baten			
4.000 Prioritair thema: Wonen	1.637.730,00	1.618.212,68	-19.517,32
4.100 Kerntaak: Mobiliteit&Verkeer	39.250,00	210.807,23	171.557,23
4.200 Kerntaak: Vastgoed	615.626,00	985.355,09	369.729,09
4.300 Kerntaak: Omgevingsvisie	858.000,00	992.911,24	134.911,24
4.400 Mutaties reserves programma 4	189.295,00	316.895,00	127.600,00
Totaal Baten	3.339.901,00	4.124.181,24	784.280,24
Resultaat	-4.314.582,00	-4.150.307,14	164.274,86

Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering

Als je met een beschouwende blik naar een gemeente kijkt vervult een gemeente verschillende rollen in haar functie naar haar inwoners. In één perspectief is de gemeente dienstverlener aan haar inwoners. In dit perspectief vervult de gemeente diensten zoals het verstrekken van paspoorten etc. In een andere rol treedt de gemeente haar inwoners tegemoet als burger van een gemeente.

Dienstverlening en besturen zit in ons DNA, is herkenbaar in beleid en uitvoering en sluit aan op de “dicht bij het leven” filosofie die verder uitgedragen wordt. In dat licht willen we vanuit betrokkenheid en op een verfrissende wijze van besturen en werken aansluiting zoeken bij de behoeften van de samenleving door concrete stappen te zetten in goed samenspel tussen raad, college en de ambtelijke organisatie. Dit zal de komende jaren zorgen voor een omslag in de ontwikkelingen van de dienstverlening en wijze van besturen waarbij we al dan niet in samenwerking met andere organisaties/overheden zorg dragen voor een samenleving waarin iedereen op een veilige wijze mee kan doen.

Verder geeft het programma Bestuur en bedrijfsvoering inzicht in de algemene middelen en de wijze waarop wordt gewerkt aan een solide financieel gezonde gemeente. Een financieel gezonde gemeente betekent: een solide financieel meerjarig beleid, goed beheer van deelnemingen en verbonden partijen, een goede financieringsfunctie; voldoende weerstandsvermogen om gemeentelijke risico's af te dekken, voldoende waarborgen tegen calamiteiten (verzekeringen) en zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers. Dit wordt op een transparante wijze overzichtelijk gemaakt waarin cijfers op een leesbare manier worden gepresenteerd. Een nadere uitwerking komt terug in de wettelijk voorgeschreven paragrafen Lokale heffingen, Bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering en Verbonden partijen.

5.1 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid

De kerntaak Openbare orde en Veiligheid levert een bijdrage aan het behouden van een goed woon- en leefklimaat in onze dorpen en het buitengebied.

Je veilig voelen c.q. veilig zijn, is de basis om te kunnen functioneren, te verblijven en te ondernemen. Veiligheid is vanuit dat beeld een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Van alle burgers mag namelijk verwacht worden dat zij zich gedragen met respect voor elkaar en de omgeving. Echter, veiligheid is ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Mensen moeten veilig zijn en zich veilig (kunnen) voelen in en om het huis, in het verkeer en ongehinderd op straat kunnen verblijven, overdag en 's avonds en veilig hun ondernemerschap en verenigingsactiviteiten kunnen uitoefenen. Van ons als gemeente mag onder meer verwacht worden dat wij erop toezien dat dat mogelijk is, door het treffen van preventieve maatregelen en door handhavend op te treden.

5.1.1 Goede organisatie fysieke veiligheid

Doelstelling is dat de fysieke veiligheid door tussenkomst van de Veiligheidsregio m.b.t. de aandachtsvelden rampenbestrijding en crisisbeheersing, brandveiligheid en gevaarlijke stoffen passend cf. het veiligheidsprofiel georganiseerd is.

Veiligheidsregio

Omschrijving (toelichting)

De Veiligheidsregio richt zich op planvorming, bemensing, opleiden, trainen en oefening uitvoering gegeven.

Enkele personen uit de ambtelijke organisatie participeren actief binnen de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio.

Ook in 2022 zal opleiding, training en oefening rondom crisisaanpak plaatsvinden., waarbij leerelementen uit Covid en de wateroverlast als input zullen worden meegenomen evenals leerpunten uit rapportages/ evaluaties van eerdere incidenten en ongevallen.

Binnen het uitvoeringsplan VVTH+ zal bijzondere aandacht besteed worden aan de brandveiligheidsaspecten van gebouwen en evenementen binnen onze gemeente.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 hebben onze piketfunctionarissen deelgenomen aan de trainingen verzorgd door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Voor de uitvoering van de brandveiligheidsaspect van gebouwen en evenementen wordt verwezen naar het jaarverslag VVTH 2022.

5.1.2 Integriteit en ondermijning

Doelstelling is dat vraagstukken op het gebied van integriteit en ondermijning adequaat worden aangepakt.

Aanpak ondermijning

Omschrijving (toelichting)

Ook in 2022 zal aan de hand van het door RIEC vastgestelde ondermijningsbeeld, met behulp van flexteams, uitvoering gegeven worden aan het bestrijden van ondermijning.

Daarnaast zal een regionale ondermijningstafel op Heuvelland niveau kracht bijzetten in de aanpak van ondermijning.

Aanpak ondermijnende criminaliteit blijft derhalve een topic.

Middels een veiligheidsrapportage zal de Raad in oktober 2022 geïnformeerd worden over de voortgang van de vordering van de bestrijding van ondermijning en het Bibob-beleid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is deelgenomen aan de bijeenkomsten van de Ondermijningstafel Heuvelland.

Binnen de gemeente Eijsden-Margraten lopen 2 casussen.

Er hebben 2 grote flexacties plaatsgevonden.

Over de voortgang is de raad geïnformeerd bij de kwartaalrapportages van de afdeling VVTH.

5.1.3 Veilige woon-, verblijf- en werkomgeving

We blijven investeren in een veilige woon-, verblijf- en werkomgeving die onder meer gekenmerkt wordt door een verkeersveilige omgeving en veilige schoolomgevingen. Maar ook een omgeving zonder criminaliteit zoals inbraken en diefstal, zonder alcohol- en drugsoverlast, zonder overlast van weg- en vliegverkeer.

Investeren in een veilige woon-, verblijf- en werkomgeving

Omschrijving (toelichting)

Op grond van het in 2020 vastgestelde Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023 zijn in het daaraan gekoppelde Uitvoeringsplan 2020-2023 voor 2022 de prioriteiten nader bepaald. Naast

diverse doorlopende activiteiten op de strategische thema's wordt in 2022 op onderdelen extra aandacht gegeven.

In 2022 zal worden ingezet op de aanpak van burenoverlast door middel van de implementatie van buurtbemiddeling.

Verder blijft er inzet op inbraken in woningen, garages, tuinhuisjes en diefstal van en uit motorvoertuigen. Dit wordt onder andere geëffectueerd door middel van het Donkere Dagen Offensief. Een preventieve samenwerking en aanpak tussen politie en boa's.

Op basis van de in de 2e helft 2021 uitgevoerde evaluatie Boa 2.0 wordt in 2022 verder vorm en inhoud gegeven aan de invulling van de rol en werkzaamheden van de BOA's.

Het voornemen is om in 2022 - naast het vergroten van de zichtbaarheid van de BOA op straat - de prioritering van het takenpakket te herzien.

De raad wordt bij de veiligheidsrapportages geïnformeerd over de voortgang hiervan.

Resultaat van dit alles moet zijn dat eind 2022 burgers een verbetering van de veiligheid ervaren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Buurtbemiddeling is in 2022 nog niet van start gegaan. Dit doordat de aanbesteding het beschikbare budget aanzienlijk overschreed. Inmiddels zijn wij in overleg met de voorziening buurtbemiddeling in de gemeente Maastricht. Besproken wordt of het haalbaar is een soortgelijke voorziening in Eijsden-Margraten op te zetten.

Het Donkere Dagen Offensief is geen prioriteit meer voor de politie. Met regelmaat wordt door de BOA's tijdens avonddiensten aandacht gegeven aan het Donkere Dagen Offensief.

Op werkdagen vinden met de BOA's dagstarten plaats. Hierbij worden lopende zaken, nieuwe meldingen en de prioritering besproken.

Door middel van de kwartaalrapportages van de afdeling Vergunningen, Veiligheid, Toezicht en Handhaving wordt de raad periodiek over de voortgang geïnformeerd.

5.1.4 Veiligheid van evenementen en bedrijvigheid

Doestelling is dat veiligheid op het gebied van evenementen en rondom bedrijvigheid is geborgd.

Investeren in Keurmerk Veilig Ondernemen

Omschrijving (toelichting)

De samenwerking Keurmerk Veilig Ondernemen met politie, brandweer en een afvaardiging van de ondernemers wordt ook in 2022 gecontinueerd. Signalen over onveiligheid en criminaliteit worden vroegtijdig opgepakt.

Inzet op WhatsApp-groepen gaat onverminderd door.

Op de bedrijventerreinen is voorzien in camerabewaking. Daarnaast worden camera's doelgericht en flexibel waar nodig ingezet. Bijvoorbeeld bij jeugd- en/of milieuoverlast.

Wat betreft veilige evenementen gaan we in 2022 het evenementenproces front-end beschrijven. Dat wil zeggen vanaf het voornemen tot het organiseren van het evenement tot en met de evaluatie van het evenement. Constructieve en integrale veiligheid maken onderdeel uit van het proces.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is er 1 bijeenkomst Keurmerk Veilig Ondernemen geweest. Hierbij heeft een zogenaamde schouw van twee industrieterreinen plaatsgevonden. Tevens zijn voorbereidingen getroffen voor de aansluiting bij het Keurmerk Veilig Ondernemen per 1-1-2023 van retailpark Gronsveld. Tenslotte is in 2022 de eerste nieuwsbrief Veilig Ondernemen verschenen.

Enkele blinde vlekken in de camerabewaking zijn opgelost. Daarnaast is aanvulling van camerabewaking met ANPR (kentekenherkenning) voorbereid. Deze wordt in het eerste kwartaal van 2023 in gebruik genomen.

Constructieve veiligheid is opgenomen in de vergunningverlening en toezicht op vergunningsplichtige evenementen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6120000 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	-1.813.383,00	-1.897.989,00	-84.606,00	-4,67
6120020 Pro-actie	-22.000,00	-23.806,81	-1.806,81	-8,21
6120030 Bedrijfshulpverlening	-2.350,00	-938,81	1.411,19	60,05
6140000 Veiligheidsbeleid	-300.075,00	-244.201,36	55.873,64	18,62
6140004 Vergunningverlening bijzondere wetten	14.500,00	17.629,42	3.129,42	-21,58
6140010 Dierenbescherming	-32.619,00	-34.519,25	-1.900,25	-5,83
Resultaat	-2.155.927,00	-2.183.825,81	-27.898,81	-1,29

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6140000 Veiligheidsbeleid

Het voordeel bestaat uit enerzijds minder lasten € 26.895 en anderzijds uit meer baten € 28.978

Het voordeel op de lasten is vooral veroorzaakt doordat de reikwijdte van de audit / implementatie Wet Politiegegevens is ingeperkt zodat deze als basis voor een verbeterplan kan dienen en doordat er hiervoor geen inhuur nodig was, voordeel € 18.000. Daarnaast zijn er enkele kleinere voordelen geweest: zo is bijvoorbeeld de module Afslepen (auto's) niet gebruikt (voordeel € 5.500).

In Q4 zijn de POK (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen) gelden 2021 + 2022 door centrumgemeente Maastricht overgemaakt naar de deelnemende gemeenten omdat er in die jaren geen activiteiten met uitgaven zijn geweest. Deze teruggaaf was niet begroot. Deze middelen waren bedoeld voor de versterking van de coördinatiefunctie van het Zorg- en Veiligheidshuis in de ondersteuning van mensen met (hoog) risicovol verward gedrag.

5.2 Kerntaak: Identiteit & Samenwerking

Om invulling te kunnen geven aan haar bestaansdoel komt de gemeente vele (maatschappelijke) partners tegen met een samenwerking op verschillende niveaus en voor verschillende beleidsvelden.

Te denken valt aan onder meer de huidige samenwerking inzake de grensoverschrijdende milieuproblematiek, handhaving en oefeningen in het kader van veiligheid, de Rijksgrenscorrectie, mobiliteit inzake spoor en waterweg, het project "meer met de Maas", samenwerking met Voeren op het terrein van natuur en landschap, grensoverschrijdend ondernemen, de samenwerking in de sociale sector, de jumelage met Clervaux, de verbonden partijen en onze eigen bedrijfsvoering.

Die verscheidenheid van opgaven en beleidsvelden vergt dat er voor samenwerking passend moet worden 'geschakeld op schalen', zoals bijvoorbeeld op de schaal stad/platteland, in casu Maastricht/Heuvelland of op de schaal Lijn 50 of op schaal Zuid-Limburg (18) of op de schaal Limburg (33) of op de schaal Euregionaal. Meer themagericht – bijv. de thema's erfgoed, slowtoerisme, fruitsector en streekproducten - kan worden gedacht aan samenwerking op een schaal met de regio Haspengouw en/of met de regio Land van Herve. Grensoverschrijdende samenwerking maakt sinds vorig jaar voor het eerst ook deel uit van het takenpakket van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en die omstandigheid kan bevorderend werken voor het verdiepen en uitbouwen van de grensoverschrijdende samenwerking in onze (eur)regio.

Uitgangspunt voor samenwerking vormt de autonomie en de identiteit van de gemeente Eijsden-Margraten. Op grond van dit uitgangspunt staat de gemeente open voor het verdiepen en verder uitbouwen van de (eu-)regionale samenwerking middels het voeren van een stevige regio-agenda op samenwerking.

5.2.1 Versterken identiteit Eijsden-Margraten: "Dichtbij het Leven" en Cittaslow

Doelstelling is dat de inzet van activiteiten, middelen, aanpak en uitingsvormen aansluit bij het DNA, de ziel, de identiteit van Eijsden-Margraten, ofwel bijdraagt aan de filosofie van "Dichtbij het leven", hetgeen ondersteund wordt door Cittaslow.

Versterken DNA Eijsden-Margraten

Omschrijving (toelichting)

1. De Brandstory, waarbij Dichtbij het leven en Cittaslow de leidraad vormen, die voorzien was gereed te hebben in 2021 wordt in 2022 afgerond en wordt richting raad en samenleving vervolgens uitgedragen. De website van de gemeente zal in 2022 hierop worden aangepast;
2. Vanuit primair het dienstverleningstraject, de prioritaire thema's en de samenwerkingsagenda wordt in 2022 - met inachtneming van de participatienota - verder inhoud gegeven aan het versterken van de identiteit van Eijsden-Margraten. E.e.a. wordt ondersteund vanuit het organisatie-ontwikkeltraject dat vanaf 2022 in gang gezet wordt (zie paragraaf bedrijfsvoering).

3. De cittaslow-community die in 2021 middels een aantal cittaslow-ambassadeurs zijn gevormd, wordt in 2022 verder uitgebouwd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

1. Intern is door het Toem Team "Dicht bij het leven" verrijkt tot het leitmotief "Dicht bij het Leven, vanuit het hart". Gewerkt wordt aan een plan hoe dit in de organisatie in te bedden. Extern zijn voorbereidingen getroffen om de website te actualiseren, hetgeen in 2023 een vervolg krijgt en nader geconcretiseerd wordt. Bij het opstellen van de programmabegroting 2023 - 2026 is hiermee rekening gehouden.

2. De projecten en activiteiten die in 2022 vanuit de diverse programma's (Natuur en Landschap, Wonen & Mobiliteit, Klimaat & Energie en Mens & Samenleving) zijn uitgevoerd, droegen bij aan het DNA van Eijsden-Margraten dat zich onder meer kenmerkt door een uniek landschap en krachtige gemeenschappen waarin de leefomgeving en het leefklimaat hoog gewaardeerd worden. Vanuit de driehoeksgedachte Communicatie, Dienstverlening & Burgerparticipatie en Organisatie-ontwikkeling, zijn in 2022 voorbereidingen getroffen om de komende jaren het DNA van Eijsden-Margraten verder te versterken, door te investeren in de zichtbaarheid en de relatie met en richting onze inwoners en ondernemers.

3. De cittaslow-community is in 2022 verder uitgebouwd en oktober 2022 is uitgeroepen als Cittaslow-maand.

5.2.2 Versterken samenwerken

Uitgangspunt voor samenwerking vormt het behouden van de autonomie en de identiteit van de gemeente Eijsden-Margraten. Op grond hiervan staat de gemeente open voor het verdiepen en verder uitbouwen van de (eu-)regionale samenwerking middels het voeren van een stevige regio-agenda op samenwerking, waardoor bijgedragen wordt aan het versterken van het DNA "dichtbij het leven" en Cittaslow.

De samenwerkingsagenda

Omschrijving (toelichting)

Wij geven de agenda op samenwerking programmatisch invulling en verankeren dit bestuurlijk en ambtelijk organisatorisch zodanig dat daarmee het DNA "dichtbij het leven" en Cittaslow-gedachte versterkt worden. De basis voor samenwerking vormt de door de raad in 2019 vastgestelde nota "doelgericht samenwerken". Op grond hiervan zal in 2022 net als vorig jaar de focus komen te liggen op een viertal sporen:

1. **Lijn 50:** Binnen Lijn50 zal in 2022 de Ontwerp-Omgevingsvisie tot stand gebracht worden. Tevens zullen de resultaten van de planvorming rondom de aanpak toeristische druk (Verantwoord Op Weg) ten uitvoer gebracht worden (zie ook programma 4 Wonen & Mobiliteit). Een nadere verdieping rondom de samenwerking binnen Lijn50 zal in 2022 eveneens aan de orde zijn.

2. **Middengebied:** in 2022 wordt binnen het Middengebied verdere uitvoering gegeven aan de vier programmalijnen van het Middengebied. Vanuit de gemeente Eijsden-Margraten blijven we daarbij zowel ambtelijk als bestuurlijk het voortouw nemen rondom de programmalijn Landbouw en Landschap en participeren we actief in de programmalijnen Toerisme van de Toekomst en Vitale Samenleving. Ten aanzien van de programmalijn Duurzaamheid volgen we de ontwikkelingen die opgepakt worden.

3. **Novi:** Zuid-Limburg is begin 2021 vanuit het Rijk aangewezen als NOVI-gebied. Hiermee wordt een duurzame langjarige relatie aangegaan met het Rijk om de strategische opgaven die op Zuid-Limburgse schaal aan de orde zijn verder vorm en inhoud te geven. Voor ons als gemeente betekent dit vanuit de NOVI-gedachte dat vanuit een actiegerichte werkwijze verder geïnvesteerd wordt in het versterken van het unieke Nationaal Landschap Zuid-Limburg, de zgn. Groene Long van Zuid-Limburg. Thans is de gemeente Eijsden-Margraten ambtelijk de aanvoerder van het opgaveteam Groene Long. De strategische agenda die vanuit de Groene Long in 2021 is opgesteld zal in 2022 vanuit een triple helix benadering ten uitvoer gebracht worden. Ontwikkelingen daaromtrent zullen periodiek richting raad gerapporteerd worden.

4. **Cittaslow:** in 2022 wordt het netwerk van partners (lokaal, regionaal en internationaal) uitgebouwd waarmee we met betrokkenheid van de raad onze identiteit van Cittaslow versterken. In dit licht hopen we - indien Covid geen roet in het eten gooit - onder meer de jumelage met Clervaux eindelijk actief vorm te geven en continueren we het partnerschap Liberation Route Europe (LRE) inclusief het realiseren van de Hiking Trail. Tevens vindt een verdere verkenning plaats rondom de mogelijkheden om te komen tot een Unesco GeoPark Krijtland.

Ten aanzien van deze samenwerkingsvormen bewaken we de synergie met andere samenwerkingsverbanden en –initiatieven op basis van de lokale prioriteiten en gebiedseigen opgaven in relatie tot Cittaslow en Dichtbij het Leven.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Conform hetgeen in de programmabegroting is opgenomen heeft regionale samenwerking in 2022 via een viertal sporen plaatsgevonden, zie hieronder. Het voornemen was om in 2022 regionale samenwerkingsvormen nader te verdiepen. Aangezien het onderzoeksrapport naar BRE's (bestuurlijke regionale ecosystemen) in Zuid-Limburg langer op zich liet wachten dan gedacht, is in 2022 nog niet gestart met betreffende verdieping. In 2023 wordt dit verder opgepakt (zie ook gemaakte afspraken in de begroting).

1) Lijn50: in 2022 is verder vorm en inhoud gegeven aan het traject van de Omgevingsvisie (zie ook programma 4) alsmede aan het project Team Heuvelland (zie programma 4 Wonen & Mobiliteit).

2. Middengebied: in 2022 is binnen het Middengebied verder uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Middengebied en met name aan de programmaliijnen Landbouw en Landschap en Toerisme van de Toekomst. Vanuit Eijsden-Margraten is zowel de ambtelijke als bestuurlijke trekkersrol vervuld rondom de programmaliijn Landbouw & Landschap. In dat licht is in 2022 vanuit het Middengebied opdracht verstrekt aan een extern bureau om een nadere inventarisatie & analyse te maken van de agrarische sector in het Middengebied. Vanuit de programmaliijn Toerisme van de toekomst heeft nadere oriëntatie en afstemming plaatsgevonden ten behoeve van de feitelijke oprichting van een toeristisch samenwerkingsplatform om op strategisch niveau verder uitvoering te geven aan de visie VTE. In dit verband is ook deelgenomen aan de Inspiratiereis Toerisme Vlaanderen in oktober 2022. Verder is in 2022 het Zuid-Limburg Magazine gelanceerd en vervulde de samenwerking Middengebied eveneens een aanjagende rol in Zuid-Limburg voor het verzamelen en ontsluiten van voor de sector relevante data, het verbeteren van de toeristisch-recreatieve infrastructuur (o.a. Netwerk Knopen Lopen), duurzame vernieuwing/innovatie van de sector en de vitalisering van verblijfsaccommodaties.

3. Novi: In 2022 is vanuit de Novi met name de focus komen te liggen op het project Panorama Zuid-Limburg. In dit project werken Provincie Limburg, het Rijk en diverse gemeenten samen aan een nieuw toekomstbeeld voor Zuid-Limburg in 2050. In 2022 zijn in dit kader diverse opgaven en transitieën in beeld gebracht die allen een ruimteclaim bevatten (b.v. landbouw, energie, mobiliteit, wonen, landschap, economie etc.). Deze inzichten zijn verwerkt in een synthesekaart waarin een drietal toekomstperspectieven zijn verwerkt die aanzetten tot het maken van nadere keuzes. Dit alles moet uitmonden in een toekomstbeeld die de basis vormt voor een ruimtelijke ontwikkelstrategie voor Zuid-Limburg.

Naast het project Panorama Zuid-Limburg is in de 2e helft van 2022 ingezet op het binnenhalen van een regiodeal om de komende jaren een impuls te geven aan de kwaliteit van leven, wonen en

werken voor inwoners en ondernemers. Dit heeft geresulteerd in een bijdrage van het Rijk voor Zuid-Limburg van 45 mln. euro waarvan 25 mln voor de regio Parkstad Limburg en 20 mln voor de regio Maastricht - Sittard Geleen - Heuvelland.

Daarnaast is in 2022 aandacht uitgegaan naar de ontwikkelingen rondom de opgaven op het gebied van Water en Stikstof die door rijksbeleid in 2022 in een stroomversnelling zijn gekomen. Specifiek voor wat betreft de Groene Long is door het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) in Q3 2022 op verzoek van het Bestuurlijk Kernoverleg NOVEX Zuid-Limburg een bijeenkomst met maatschappelijke organisaties, bedrijven, kennisinstellingen en overheden over samenwerking rond ruimtelijke opgaven georganiseerd. Tijdens de bijeenkomst zijn deelnemers met elkaar in gesprek gegaan over samenwerken aan een toekomstperspectief voor de stapeling aan opgaven in de blauw-groene structuren in Zuid-Limburg en het versterken van de kwaliteiten van het unieke Nationaal Landschap Zuid-Limburg. . Deze opgaven zijn sterk vervlochten met elkaar en vragen om samenhangen en (lands-) grensoverschrijdende oplossingen en aanpak. We zijn nog in afwachting van de resultaten en de adviezen van het OFL.

4. Cittaslow: in 2022 is het netwerk van partners (lokaal, regionaal en internationaal) actief gehandhaafd. De mogelijke uitbreiding van het lokale netwerk Cittaslow ambassadeurs is aangehouden. Wel is in samenspraak met het huidige netwerk bekeken hoe in de toekomst verder vorm en inhoud te geven aan het Cittaslow gedachtengoed en de samenwerking daarbinnen.

Jumelage Clervaux: In verband met corona zijn in de periode 2020 – 2022 geen activiteiten georganiseerd en is het formeel aangaan van de jumelage uitgesteld. In juli 2022 heeft een overleg plaatsgevonden tussen de beide burgemeesters waarbij is afgesproken dat - samen met de nieuwe burgemeester van Eijsden-Margraten - de jumelage vanaf 2023 weer zal worden opgepakt.

We hebben het partnerschap Liberation Route Europe (LRE) inclusief het realiseren van de Hiking Trail gecontinueerd en hebben dit verbonden met onze lokale initiatieven (fiets- en wandelroutes, herdenkingsmonumenten).

Gezien de veelheid aan ontwikkelingen en vraagstukken die lopen heeft een nadere verkenning in de regio om te komen tot een Unesco GeoPark Krijtland in 2022 niet plaatsgevonden.

5.2.3 Verbonden partijen

Wij willen de gemeenteraad meer betrekken bij de verbonden partijen zodat de gemeenteraad zijn controlerende rol in dat kader kan versterken.

Omschrijving (toelichting)

Voor wat betreft het sturen en meer grip krijgen op verbonden partijen zal in 2022 verder vorm en inhoud gegeven worden aan de ambtelijke werkgroep 'samen grip op verbonden partijen'. Tevens zal de rol van de gemeenteraad richting verbonden partijen nader geagendeerd worden.

Daarnaast zal in het najaar van 2022 een bijeenkomst worden georganiseerd waar verschillende gemeenschappelijke regelingen zich kunnen presenteren. Tevens zullen in overleg met andere gemeenten de mogelijkheden om raadsleden meer aan de voorkant van de vergaderingen samen te brengen over de agenda van de vergadering nader verkend worden.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ook in 2022 zijn de raadsleden via de agenda's en verslagen/notulen op de hoogte gehouden van de vergaderingen van de algemeen besturen van de Gemeenschappelijke regelingen. De in 2022 doorgevoerde wijzigingen van de WGR hebben consequenties voor de regelingen. Al onze gemeenschappelijke regelingen hebben advocatenkantoor Boels Zanders gevraagd de wijziging van de regelingen voor te bereiden. Uiterlijk 1 juli 2024 moeten de wijzigingen zijn doorgevoerd.

De geplande bijeenkomsten waarin alle GR-en zich zouden presenteren bleek agendatechnisch niet realiseerbaar in 2022.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6005000 Bestuurlijke samenwerking	-27.000,00	-24.812,83	2.187,17	8,10
6005001 Bestuurlijke samenwerking Zuid Limburg	-66.376,00	-8.683,52	57.692,48	86,92
6005002 Middengebied: scan agrarische bouw. en vit.man.	0,00	0,00	0,00	0,00
Resultaat	-93.376,00	-33.496,35	59.879,65	64,13

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6005001 Bestuurlijke samenwerking Zuid Limburg

In burap 1-2022 is het budget Lijn50 ad. € 34.000 afgeraad met € 30.000 voor Team Heuvelland. Van het resterende budget is nog € 852 ingezet ; voordeel € 3.175.

Van het budget governance Middengebied ad. € 59.104 - € 75.000 kosten governance minus € 15.896 inbreng Eijsden-Maragraten t.b.v. governance - is per saldo € 4.586 ingezet ; voordeel € 54.518.

5.3 Kerntaak: Bestuur & Dienstverlening

De gemeente streeft richting haar inwoners en ondernemers naar een transparante en betrouwbare dienstverlening. Duidelijkheid, kwaliteit en korte doorlooptijden staan hierin centraal. Deze vorm van dienstverlening vraagt om een open en transparante wijze van communiceren naar onze inwoners, belanghebbenden en maatschappelijke partners die te typeren is als klantvriendelijk en klantgericht.

Daarnaast wordt ingezet op de kracht en kwaliteiten van inwoners en ondernemers die binnen Eijsden-Margraten aanwezig zijn door ons dienstbaar op te stellen richting samenleving en niet andersom: de burger centraal. Dit vraagt om een omslag van besturen en werken vanuit de ambtelijke organisatie en het bestuur. Een werkwijze waarin verbinding gemaakt wordt met de samenleving op basis van burgerparticipatie, co-creatie, maar waar ook vanuit een coöperatieve houding ruimte geboden wordt aan burgerinitiatieven.

5.3.1 Bestuurlijk ambtelijk samenspel

We willen komen tot een gezamenlijke bestuurlijke en ambtelijke agenda over de gewenste en beoogde vernieuwing e.e.a. op basis van de inzichten uit de fusie-effect-rapportage (FER) en de verkregen inzichten eind 2020.

Uitvoering geven aan de gezamenlijke agenda (ambtelijk-bestuurlijk)

Omschrijving (toelichting)

De drie lagen van de gemeente: we hebben elkaar nodig om onze gemeenschap goed te dienen. Daarover zijn we voortdurend in dialoog. Het samenspel mag schuren op de inhoud, maar is soepel in de relatie. We investeren in integrale omgangsvormen en heldere rollen. Naast vertegenwoordigende

democratie investeren we in participatieve democratie. Hiermee groeien we gezamenlijk in professionaliteit als drie-eenheid; in dialoog en debat en met zelfreflectie.

In maart 2022 treedt de nieuwe raad aan. Met de nieuwe raad wordt een ontwikkelprogramma voor de raad vastgesteld. Bepalend daarbij is de rol van de raad, de rolvastheid en de taken van de raad. Uitkomsten van de sessies met de Galangroep en de uitkomsten van het rapport Necker van Naem worden daarbij mede als input gebruikt. Het aspect bestuurscultuur maakt ook onderdeel uit van het programma naast de inhoud.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Verwezen wordt naar de tekst bij raadsontwikkel programma.

5.3.2 Kwaliteit van het debat

We willen de kwaliteit van het debat rondom de besluitvorming vergroten en daarnaast het bestuurlijk-ambtelijk-samenspel, waarbij duidelijke afspraken gemaakt zijn tussen het bestuur en de organisatie rondom verantwoordelijkheden, verwachte rollen, rolvastheid en de wijze waarop samengewerkt wordt, versterken.

Doorontwikkelen vergadermodel

Omschrijving (toelichting)

Het huidige BOB-model zal voor de verkiezingen in maart 2022 geëvalueerd worden, zodat de bevindingen kunnen worden meegenomen bij de keuze van het vergadermodel in de nieuwe raadsperiode.. Uitgangspunten moeten zijn richting gegeven aan kwaliteitsverbetering aan vergadersystemen en aan rollen en rolvastheid van de actoren. Aandacht verdient ook de verbetering van de bestuurscultuur, zoals alle fracties hebben aangegeven in het onderhoud met De Galangroep

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de aanbevelingen van het traject met de Galangroep en het rapport van Necker van Naem (2021-2022) zijn we na de installatie van de nieuwe raad en het nieuwe college van start gegaan.

1. De raad heeft begin 2022 het vergadermodel BOB geëvalueerd. De nieuwe raad heeft - mede op grond daarvan- gekozen voor een model met een schriftelijke ronde, behandeling in een Dialoogvergadering (Samenleving of Leefomgeving) en een besluitvormende raadsvergadering. Begin 2023 volgt een evaluatie op een aantal onderdelen.
2. Het college heeft middels een raadsinformatiebrief in oktober de stand van zaken weer gegeven over de aanbevelingen van het rapport Necker van Naem.
3. Eind 2022 zijnde voorbereidingen getroffen voor een bijeenkomst van de raad, college en MT over verbeteringen in bestuurscultuur in januari 2023. De uitkomsten van deze sessie vormen de basis voor het verder oppakken van dit traject in 2023.

5.3.3. Participatie als leidend principe

We willen bereiken dat participatie als leidend principe gehanteerd wordt in de werkwijze van het bestuur en de organisatie, zodat optimaal verbinding gemaakt wordt met de kracht van de samenleving.

Uitvoering geven aan visie op burgerparticipatie

Omschrijving (toelichting)

Middels tijdelijke uitbreiding (tot september 2023) bij de griffie, wordt in 2022 verder vorm en inhoud gegeven aan de Participatievisie en het daaraan gekoppelde afwegingskader. Het is zaak participatie verder in de praktijk uit te bouwen. Na de verkiezingen zal de politiek aangeven of de betrokkenheid van de raad middels een werkgroep Participatie gecontinueerd zal worden.

Vanuit de werkgroep Participatie zal in 2022 de raad middels een rapportage/jaarverslag geïnformeerd worden over de ontwikkelingen en resultaten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de raadsvergadering van 27 september 2022 is de participatieverordening vastgesteld. De burgerparticipatie-activiteiten in 2022 concentreerden zich op de volgende thema's: vitaliteitsbeleid, verkeerssituatie Bloesemgaard en Bruisterbosch, riolering Cadier en Keer, burgerredactieraad, platform zorgvragers en het sportakkoord.

Met de implementatie van de verordening is een start gemaakt. Eind 2022 aanvaardde de adviseur van de griffie een baan elders. Er is voor gekozen de nieuwe adviseur onder te brengen bij de directie. De werving loopt (maart 2023).

5.3.4 Eigentijdse dienstverlening

In een meer zelf organiserende samenleving, hoort een gemeente die contacten met burgers snel en doeltreffend afhandelt en aansluit bij de behoeften van onze burgers. Wij streven dan ook naar het realiseren van een excellente klantgerichte dienstverlening. Dit vertaalt zich in de ambitie om de klanten van onze gemeente op een professionele, effectieve en efficiënte wijze van dienst te zijn.

Implementeren dienstverlening "Dichtbij de mens"

Omschrijving (toelichting)

1. Via het organisatieplan TOEM (toekomstbestendige organisatie eijdsden-margraten) wordt in 2022 uitvoering gegeven aan het startdocument "dienstverlening "Dichtbij de mens". Centraal hierin staat dat de dienstverlening plaatsvindt vanuit een klantgerichte oriëntatie (van buiten naar binnen denken) en wel op grond van de vijf geformuleerde serviceconcepten.

2. In de aanpak rondom het verbeteren van de dienstverlening zullen inwoners en ondernemers actief betrokken worden bij verbeterprocessen via klantenpanels en het houden van metingen rondom klanttevredenheid. De raad zal via de P&C-cyclus geïnformeerd worden over de ontwikkelingen en resultaten hiervan.

3. Op grond van onze missie "dichtbij het leven" wordt in 2022 vanuit een gefaseerde aanpak verdere uitvoering gegeven aan het in 2020 ontwikkeld dienstverleningsconcept, op basis van de serviceformules. Dit betekent onder meer dat we het fysiek servicepunt in Eijdsden zullen in stand houden.

4. Naar verwachting treden in 2022 de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) en de Wet Open Overheid (WOO) in werking. Door de WMEBV krijgen burgers en ondernemers het recht om digitaal met de overheid te communiceren. De gemeente moet de digitale kanalen aanwijzen die burgers en ondernemers daarvoor kunnen gebruiken. Bij het gebruik van de digitale weg gelden nieuwe waarborgen, zoals notificatie, ontvangstbevestiging en termijnverlenging bij storing. Ook wordt de overheid verplicht om passende ondersteuning te bieden bij bestuurlijk verkeer. Deze ondersteuning moet zijn afgestemd op de aard van de dienstverlening en de doelgroepen. De WOO is

bedoeld om overheden meer transparant te maken en deze wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. De WMEBV en WOO stellen beiden eisen aan onze proces- en informatievoorziening. Om hieraan te kunnen voldoen zal in 2022 de nodige voorbereidingen getroffen worden en aan de slag gegaan worden met een omnichannelstrategie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Dienstverlening maakte in 2022 integraal onderdeel uit van het organisatie-ontwikkeltraject. Vanuit diverse teams is gewerkt aan bewustwording en het klantgericht inrichten van processen en werken. Aan de hand van het bestuursakkoord is gestart met (a) het treffen van de eerste voorbereidingen ten aanzien van het binnen vijf dagen voorzien van elke burger van een adequate reactie, (b) het verbeteren van de directe en indirecte telefonische bereikbaarheid en (c) het nog eens goed tegen het licht houden van de dienstverleningsvisie in relatie tot punt a en b. De verbeterstappen rondom telefonische dienstverlening zijn gebaseerd op het door Telan uitgevoerde onderzoek naar de telefonische bereikbaarheid. Daarnaast wordt de 'ombudsfunctie' actief ingezet.

Met ingang van 1 mei 2022 is de W.O.O. van kracht. In 2022 zijn alle benodigde inspanningen verricht om te voldoen aan de vereisten van de W.O.O. De inwerkingtreding van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is verschoven naar 1 januari 2024.

5.3.5 Versterken rol raad

We versterken de kaderstellende-, vertegenwoordigende- en controlerende rol van de raad.

Uitvoeren raadsontwikkelprogramma

Omschrijving (toelichting)

In verband met het aantreden van een nieuwe raad per maart 2022 wordt voor hen in 2022 een ontwikkelprogramma uitgerold, gericht op feitelijke kennisoverdracht enerzijds en anderzijds gericht op rolinvulling en ontwikkelingen in het openbaar bestuur.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In maart 2022 is de nieuw samengestelde raad na de verkiezingen gestart met een startprogramma. Ieder domein heeft zich gepresenteerd aan de raadsleden en de raad heeft in september een startweekend in Sittard doorgebracht.

Tevens heeft de raad met de Galangroep afspraken gemaakt over het functioneren van de raad en afspraken vastgelegd waaraan de raadsleden zich onderling moeten houden. Einde 2022 is een raadsbijeenkomst voorbereid, die in januari 2023 heeft plaats gevonden over de bestuurscultuur. Centraal daarbij stond het valideren van het rapport van Necker van Naem om van daaruit verder te ontwikkelen zowel voor de raad, het college als de ambtelijke organisatie.

5.3.6 Integraal werken en besturen

We willen de vragen van onze inwoners en ondernemers alsmede vraagstukken in onze gemeenschappen gericht oppakken en voortvarend en adequaat afhandelen door integraal werken en besturen te stimuleren.

Uitvoering geven aan integraal werken en besturen

Omschrijving (toelichting)

In 2022 wordt invulling gegeven aan deze doelstelling via het organisatieplan TOEM (Toekomstbestendige Organisatie Eijsden-Margraten), waarbij ingezet wordt op een opgavegerichte sturing rondom de prioritaire thema's en de doorontwikkeling van de organisatie gericht op het vormen van zelforganiserende resultaatgerichte teams. Via de reguliere P&C-cyclus wordt de raad geïnformeerd over de voortgang.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 is het bestuursakkoord 'goed leven in elke kern' vertaald in de programmabegroting. Op grond van deze programmabegroting is - vanuit de gedachtegang rondom het bevorderen van de integraliteit op aanpak en inhoud - in Q4 gestart met het nader bepalen van de wijze waarop prioritaire bestuurlijke opgaven bestuurlijk aangestuurd worden. Daarnaast zijn ook voorbereidingen getroffen hoe e.e.a. ambtelijk organisatorisch in te richten. Hierbij worden de resultaten van het rekenkamerrapport rondom projectmatig werken meegenomen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6001000 Raad / commissies	-159.000,00	-109.686,67	49.313,33	31,01
6001001 Burgemeester	-736,00	-989,00	-253,00	-34,38
6001002 Wethouders	338.106,00	88.967,00	-249.139,00	73,69
6001999 Salarissen Raad en B&W	-1.154.700,00	-1.063.465,64	91.234,36	7,90
6002001 Representatie bestuur	-45.804,00	-49.179,32	-3.375,32	-7,37
6002002 Gemeente- / streekarchief	-110.796,00	-110.129,52	666,48	0,60
6002003 Representatie algemeen	-39.300,00	-40.707,66	-1.407,66	-3,58
6002010 Voorlichting	-34.988,00	-27.282,81	7.705,19	22,02
6003000 Burgelijke stand	-4.500,00	-2.046,23	2.453,77	54,53
6003003 Verkiezingen	-99.877,00	-73.779,79	26.097,21	26,13
6003010 Rijbewijzen	-15.520,00	-16.464,89	-944,89	-6,09
6003030 Naturalisaties	-190,00	-1.395,00	-1.205,00	-634,21
6003040 Gemeentelijke basisadministratie	-22.725,00	-14.143,44	8.581,56	37,76
6004000 Burgelijke stand opbrengsten	49.000,00	38.013,17	-10.986,83	22,42
6004010 Rijbewijzen opbrengsten	87.710,00	78.655,54	-9.054,46	10,32
6004020 Reisdocumenten opbrengsten	39.896,00	69.151,01	29.255,01	-73,33
6004030 Naturalisaties opbrengsten	1.500,00	5.569,00	4.069,00	-271,27
6004040 Gem. basisadministratie (opbr.)	28.200,00	7.964,47	-20.235,53	71,76
6006000 Griffierfunctie	-2.650,00	-200,00	2.450,00	92,45
6006010 Rekenkamer	-20.000,00	-18.084,76	1.915,24	9,58
6724000 Lijkbezorging	-154.792,00	-150.096,58	4.695,42	3,03
6732000 Begraafplaatsrechten	58.500,00	84.928,67	26.428,67	-45,18
Resultaat	-1.262.666,00	-1.304.402,45	-41.736,45	-3,31

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6001000 Raad/commissies

De onderschrijding is voornamelijk veroorzaakt door mindere uitgaven op het gebied van presentiegelden en opleidingen. Een en ander is het gevolg van de wisseling van de gemeenteraad als gevolg van de verkiezingen. Daarnaast is minder uitgeven aan burgerparticipatie en bestuurlijke vernieuwing. Ook dit is een gevolg van de wisseling van de gemeenteraad.

6001002 Wethouders

De overschrijding (baten) worden veroorzaakt door een verplichte vrijval van de voorziening pensioenen op basis van de actuariële waarde berekeningen. Vanwege de hogere rekenrente valt deze gunstiger uit. Daarnaast heeft een verplichte storting in de voorziening van oud wethouders plaatsgevonden van de voormalige gemeente Eijsden en Margraten.

6002010 Voorlichting

De onderschrijding is voornamelijk veroorzaakt doordat minder uitgegeven is aan advertentie en reclame kosten.

6003003 Verkiezingen

Bij het begroot bedrag voor de verkiezingen was rekening gehouden met extra kosten in verband met Corona. Achteraf is gebleken dat de geraamde kosten hiervoor te hoog waren ingeschat. Daarnaast zijn de vergoedingen voor de presentiegelden meegevallen omdat meer ambtenaren zijn ingezet bij de verkiezingen.

6003040 Gemeentelijke basisadministratie

De lagere kosten zijn onder ander het gevolg van minder VOG aanvragen en er is geen audit persoonslijsten geweest.

6004000 Burgerlijkstand opbrengsten

De minder inkomsten zijn het gevolg van minder huwelijken.

6004010 Rijbewijzen opbrengsten

De minder rijbewijzen zijn onder andere het gevolg van het digitaal aanvragen van rijbewijzen. Deze lopen niet via de gemeente.

6004020 Reisdocumenten opbrengsten

De meeropbrengst is een gevolg van de 10 jarige cyclus van reisdocumenten.

6004040 Gemeentelijke basisadministratie opbrengsten

De minder opbrengsten zijn het gevolg van minder aanvraag van uittreksels.

6723000 Begraafplaatsrechten

In de 2de burap 2022 zijn de opbrengsten naar beneden bijgesteld op basis van de toenmalige prognose 2022. In de prognose is geen rekening gehouden met de verlengingen die in Q4 zijn verwerkt en gefactureerd hetgeen tot een voordeel van ca. € 26.500 heeft geleid.

5.4 Kerntaak: Financiën & middelen

Binnen het beleidsveld financiën en middelen geven we uitvoering aan een solide financieel meerjarig beleid met zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers. Wij zorgen voor een transparante begroting waarin cijfers op een leesbare manier worden gepresenteerd.

5.4.1 De OZB stijgt niet meer dan de inflatie.

De OZB stijgt niet meer dan de inflatie.

Ozb stijging blijft gelijk aan inflatiepercentage

Omschrijving (toelichting)

Vanwege de verwachte positieve effecten van de herverdeling van het gemeentefonds is de in de begroting 2021 aangekondigde extra verhoging van de ozb niet nodig. In de begroting 2022-2025 is een verhoging van 1,5% conform het bestuursakkoord opgenomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 zijn de tarieven met 1,5% verhoogd zoals afgesproken.

5.4.2 Kostendekkendheid

De kostendekkendheid van gemeentelijke diensten en gemeentelijke voorzieningen zal worden verbeterd.

Optimaliseren kostendekkendheid dienstverlening

Omschrijving (toelichting)

In de begroting 2021 hebben wij stappen gezet naar een betere kostendekkendheid voor de leges. Middels een aangeschafte applicatie kan de kostendekkenheid beter worden gemonitord.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De kostendekkendheid wordt gevolgd op jaarbasis en daar waar nodig worden voorstellen voor bijstelling gedaan tijdens het vaststellen van de legesverordening. Voor 2022 heeft dit slechts geresulteerd in kleine aanpassingen.

5.4.3 Meerjarig sluitende begroting

Het streven is een meerjarig sluitende begroting te presenteren waarin de financiële ruimte aanwezig is voor de uitvoering van het Bestuursakkoord.

Een meerjarige begroting structureel en reëel in evenwicht

Omschrijving (toelichting)

Er is voor 2022 een sluitende meerjarenbegroting opgesteld dat voorziet in een structureel en reëel evenwicht.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De begroting ging uit van een structureel en reëel evenwicht en d.m.v. de 1e en 2e burap is bijgestuurd daar waar nodig.

5.4.4 Ondersteuning kaderstelling raad.

Op raadsniveau zullen documenten betere ondersteuning moeten bieden om de raad haar kaderstellende rol goed te kunnen laten vervullen.

Vroegtijdig betrekken raad bij kaderstellende onderwerpen

Omschrijving (toelichting)

Het in 2020 ingezette proces om uw Raad vroegtijdig kaderstellend bij onderwerpen te betrekken (zie ook proces uitgangspuntennotitie) zal worden gecontinueerd in 2022 om de Raad optimaal in stelling te brengen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Raad is vroegtijdig betrokken bij het opstellen van de begroting 2023 en de dilemma's die we hierin zijn tegengekomen. Er zijn een tweetal aanvullende raadsbijeenkomsten georganiseerd om de Raad vroegtijdig te betrekken.

5.4.5 Profijtbeginsel

In de rioolheffing zal het profijtbeginsel tot stand worden gebracht.

Evaluatie modellen toepassen profijtbeginsel bij rioolheffing

Omschrijving (toelichting)

De huidige methodiek zal worden gecontinueerd in 2022. Dit is de uitkomst van een evaluatie van mogelijke alternatieven in de commissie P&C besproken in 2020.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zoals aangegeven is de methodiek gecontinueerd in 2022 nadat de evaluatie in de commissie P&C besproken is in 2020.

5.4.6 Uitvoering geven aan financiële beleid.

Conform planning uitvoering geven aan het voorgenomen financiële beleid.

voorgenomen financieel beleid: verantwoording afleggen

Omschrijving (toelichting)

We leggen in 2022 periodiek (in bestuursrapportages en jaarrekening) verantwoording af over de voortgang in de uitvoering van voorgenomen activiteiten. Daar waar nodig wordt de raad meer specifiek geïnformeerd via een Raadsthema-bijeenkomst en/of via Raadsbrieven.

Daarnaast zal in het licht van de "invoering rechtmatigheidsverantwoording voor gemeenten" de nodige voorbereidingen getroffen worden om hiermee invulling te geven aan de verantwoordingsplicht voor de jaarrekening 2022. E.e.a. is evenwel nog onder voorbehoud instemming 2e Kamer. Dit betekent dat over het jaar 2022 de gemeente zelf in de jaarrekening verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De accountant beperkt zich dan tot een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De Raad is d.m.v. de P&C producten en Raadsthema-bijeenkomsten geïnformeerd over de voortgang van de activiteiten.

M.b.t. de rechtmatigheidsverantwoording geldt dat deze is uitgesteld tot en met het jaar 2023.

5.4.7 Verbetering sturingsinformatie

De sturingsinformatie van de sturings- en verantwoordingsdocumenten zal worden verbeterd. Door enerzijds een verbetering en vereenvoudiging door te voeren in leesbaarheid en de herkenbaarheid en anderzijds door een verbetering en vereenvoudiging in de cyclus van de documenten.

Op het niveau van het college en het ambtelijk apparaat zal het proces van totstandkoming van de P&C documenten worden verbeterd, waarbij aandacht wordt gegeven aan de versterking van de koppeling met het strategisch kader.

Omschrijving (toelichting)

Buiten de reguliere P&C cyclus volgen wij alle autonome ontwikkelingen, waaronder de herverdeling van het gemeentefonds en ontwikkelingen op het gebied van het Sociaal Domein en het Fysieke Domein die voor onze gemeente spelen, op de voet. Periodiek zullen wij hier separaat uw raad over informeren.

Daarnaast zal op teamniveau binnen de primaire dienstverlening en de prioritaire thema's stuurinformatie ontwikkeld worden waar deze ontbreekt dan wel verder worden geoptimaliseerd.

De business controllers, die in de 2e helft van 2021 geworven zijn, zullen hierin een belangrijke rol vervullen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Middels raadsinformatiebrieven hebben wij u, voor zover relevant, over autonome ontwikkelingen (herverdeling gemeentefonds, en ontwikkelingen op het gebied van het Sociaal en Fysiek Domein) geïnformeerd.

Middels opgestelde kpi's en dashboards wordt op afdelingsniveau de uitvoering en voortgang van de processen gemonitord en bent u middels de raadsinformatiebrieven hiervan op de hoogte gesteld.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6040003 Financiën	-865.130,00	-898.532,65	-33.402,65	-3,86
6040004 Servicebureau	-176.387,00	-184.417,54	-8.030,54	-4,55
6040006 Fysieke leefomgeving	-1.500,00	-680,00	820,00	54,67
6040007 Openbare ruimte	-327.557,00	-336.993,48	-9.436,48	-2,88
6040008 Directie en HRM	-85.250,00	-82.270,17	2.979,83	3,50
6040009 Informatisering en Automatisering	-1.407.957,00	-1.439.381,01	-31.424,01	-2,23
6040010 Verzekeringen	-194.089,00	-205.893,47	-11.804,47	-6,08
6040011 Dienstverlening en burgerpanel	-15.000,00	-11.355,97	3.644,03	24,29
6040012 DIV/Post	-35.000,00	-23.381,77	11.618,23	33,19
6050000 Treasury	134.279,00	132.221,62	-2.057,38	1,53
6913000 Beleggingen deelnemingen	94.944,00	94.944,00	0,00	0,00
6921000 Algemene uitkering	35.929.950,00	35.809.262,90	-120.687,10	0,34
6921002 Decentralisatie-uitkering	301.990,00	311.075,05	9.085,05	-3,01
6921003 Decentralisatie-uitkering inburgering	87.588,00	87.588,00	0,00	0,00
6922000 Onvoorzien	1.318.268,00	1.636.422,45	318.154,45	-24,13
6922002 Corona directie	0,00	-41,50	-41,50	0,00
6922004 Corona Servicebureau	0,00	-1.124,18	-1.124,18	0,00
6922018 Wateroverlast Buitendienst	288.320,00	288.320,00	0,00	0,00
6922020 Oekraïne	-14.793,00	0,62	14.793,62	100,00
6922980 Coronafonds / Reserve Covid	-174.900,00	-148.443,63	26.456,37	15,13
6931000 OZB-gebruikers	460.414,00	457.918,26	-2.495,74	0,54
6932000 OZB-eigenaren	627.993,00	627.028,20	-964,80	0,15
6932001 OZB-eigenaren woningen	4.539.515,00	4.539.598,77	83,77	0,00
6935000 Forensenbelasting	83.500,00	82.351,20	-1.148,80	1,38
6937000 Hondenbelasting	179.000,00	178.179,58	-820,42	0,46
6939000 Precariobelasting	5.000,00	0,00	-5.000,00	100,00

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6940010 Invordering/heffingksten belastingen	-5.000,00	-5.217,00	-217,00	-4,34
6942000 Vennootschapsbelasting	-25.000,00	-41.206,25	-16.206,25	-64,83
6990000 Saldo na bestemming	-140.933,00	-2.133.769,73	-1.992.836,73	-1.414,03
Resultaat	40.582.265,00	38.732.202,30	-1.850.062,70	4,56

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6040012 DIV/Post

De onderschrijding is veroorzaakt doordat diverse geplande archiefbeschrijvingen en overdrachten naar het HCL vertraging hebben opgelopen en zijn uitgesteld.

6050000 Treasury

De minder inkomsten zijn een gevolg van de achtergebleven investering. Als gevolg hiervan zijn op de afzonderlijke kostenplaatsen ook minder lasten geboekt. Per saldo heeft dit geen effect op het rekeningsaldo. Daarnaast is een voordeel gerealiseerd van afgerond € 8.000 vanwege negatieve rente. Dit betekende dat de gemeente rente ontving bij het lenen van geld in plaats van rente te moeten betalen.

6921000 Algemene uitkering

De hogere inkomsten zijn een gevolg van de bijstelling van de uitkeringsfactor, en de bedragen per eenheid. Een en ander is bekend gemaakt in de decembercirculaire. Dit is de reden dat dit niet meer in de 2e bestuursrapportage is bijgesteld.

6922000 Onvoorzien

De overschrijding is veroorzaakt door de stelpost gevolgen cao van € 529.000. De meerkosten van de totale cao kosten zijn verantwoord op de daadwerkelijk betaalde salarissen. Bij de paragraaf bedrijfsvoering vindt u hier een analyse van.

6922020 Oekraïne

Het budget van € 14.793 voor leerlingenvervoer is niet benut omdat de kosten zijn vergoed door het ministerie.

6922980 Coronafonds/Reserve Covid

Bij het opstellen van de 2e bestuursrapportage 2022 was het nog de veronderstelling dat de geserveerde coronagelden in 2022 nog besteed zouden worden. In de praktijk is echter gebleken dat geen aanspraken meer op het coronafonds zijn gedaan.

6924000 Vennootschapsbelasting

De te betalen vennootschapsbelasting is gebaseerd op een voorlopige inschatting. Thans is gebleken dat deze inschatting te laag is geweest. Als meer ervaring is opgedaan met de vennootschapsbelasting, kan een betere raming worden afgegeven.

6990000 Saldo na bestemming

5.5 Kerntaak: Personeel

In deze kerntaak geven we inzicht in de personele ontwikkeling. Een goede personele invulling is van groot belang voor de realisatie van de doelen van de organisatie. Er wordt inzicht geboden in de personele inzet op de programma's 1 tot en met 4 en de personele inzet die tot de overhead wordt gerekend. Door het personeel in dit programma onder te brengen, is het totaal inzicht in de personele ontwikkeling groter. Binnen de personele inzet is een onderverdeling te maken naar overhead en direct toewijsbare personele inzet.

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Tot de overhead horen alle functies die dit doel dienen. De overheadfuncties staan derhalve niet rechtstreeks ten dienste van de (externe) klant. Dat betekent dat in ieder geval de kosten in verband met de volgende elementen tot kosten van overhead worden gerekend en moeten worden opgenomen:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning (excl. griffie)
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening en
- managementondersteuning primaire proces.

Verdeling personele kosten en inzet van personeel naar Overhead.

Gemeenten dienen een apart overzicht van de kosten van de overhead op te nemen in het programmaplan. Dat is afgesproken om de raad meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en haar meer zeggenschap te geven over die kosten.

De totale kosten aan overhead per inwoner in Eijdsden-Margraten bedragen € 456 in 2022 en € 422 in 2021. De stijging van de totale kosten aan overhead per inwoner in de jaarrekening 2022 ten opzichte van de jaarrekening 2021 kan worden verklaard door meer kosten aan inhuur.

	Totaal		Directe personeelslasten		Overhead		Overhead per inwoner	
	begroting 2022 NW	Rekening 2022	begroting 2022 NW	Rekening 2022	begroting 2022 NW	Rekening 2022	begroting 2022 NW	Rekening 2022
Salarislasten (incl. griffie exc. Raad en college)	€ 13.545.397	€ 12.169.385	€ 9.360.723	€ 8.815.052	€ 3.655.410	€ 3.354.333		
Overige overhead					€ 7.271.199	€ 8.459.992		
Totaal	€ 13.016.133	€ 12.169.385			€ 10.926.609	€ 11.814.325	€ 422	€ 456

De totale salarislasten (inclusief bestuur en griffie) bedragen als volgt.

	Personeel 2022	Begroting 2022 na wijziging	realisatie 2022	Verschil	
1	Salarissen Raad en B&W		€ 959.700	€ 842.765	€ 116.935
2	Salarislasten personeel		€ 13.545.397	€ 12.169.385	€ 1.376.012
	Totaal personele lasten		€ 14.505.097	€ 13.012.150	€ 1.492.947
3	Inhuur		€ 2.103.511	€ 3.510.200	-€ 1.406.689
	Totaal		€ 16.608.608	€ 16.522.350	€ 86.258

Wat wilden we bereiken?

5.5.1. Gericht mogelijke inzet personeel

We streven ernaar om de personele inzet zo gericht mogelijk in te zetten. We proberen daarbij onnodige overhead en inhuur te voorkomen.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

Sturen op ontwikkeling en afbouw kosten

Omschrijving (toelichting)

Focus in 2022 komt te liggen op

1. het vorm en inhoud geven aan TOEM, hetgeen staat voor Toekomstgerichte Organisatie Eijsden-Margraten (zie paragraaf bedrijfsvoering).
2. het in balans brengen van vast en ingehuurd personeel, e.e.a. vanuit financieel oogpunt maar ook vanuit het oogpunt van TOEM waarbij het noodzakelijk is dat er een robuuste organisatie wordt neergezet (zie ook paragraaf bedrijfsvoering)
3. het beheersbaar houden van ziekteverzuim (<5%) (zie ook paragraaf bedrijfsvoering)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

1. TOEM (Toekomstbestendige Organisatie Eijsden-Margraten) is in 2022 op inhoud en aanpak nader verdiept. Het ontwikkelperspectief, de ontwikkelrichting alsmede de ontwikkelstrategie is uitgewerkt. Er is een kwartiermaker aangesteld die samen met een kernteam, het MT en de organisatie verder vorm en richting geeft aan het organisatie-ontwikkeltraject. Vanuit de organisatie is een Toem-Team samengesteld. De leden van het Toem-Team zijn de ambassadeurs die niet alleen een inspirerende aanjaagfunctie hebben maar ook een actieve rol vervullen bij het verder concretiseren van het intern te doorlopen ontwikkelproces. Zij hebben in 2022 een drietal organisatiedagen rondom TOEM georganiseerd en een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het leitmotief van de organisatie; 'Dicht bij het leven, vanuit het hart'. (zie verder paragraaf bedrijfsvoering).

2. Ten aanzien van het meer in balans brengen van vast en ingehuurd personeel enerzijds en het toewerken naar een robuustere organisatie anderzijds zijn in 2022 de eerste stappen gezet. Dit heeft in 2022 geresulteerd in een compacter MT en een MT bestaande uitsluitend uit vaste krachten. Tevens zijn voorbereidingen getroffen om in 2023 inhuur te verminderen en de robuustheid van de organisatie te vergroten, hetgeen ondersteund wordt middels de vastgestelde meerjarenbegroting 2023 - 2026, waarin ingestemd is met uitbreiding van personeel. *(zie verder paragraaf bedrijfsvoering)*.

3. Het ziekteverzuim in 2022 heeft het gehele jaar boven de norm van 5% gelegen. In de 1e helft van 2022 betrof het ziekteverzuim gemiddeld ca. 6,5%. In de 2e helft van 2022 is dit opgelopen naar gemiddeld ca. 7,7%. Met name in Q4 van het afgelopen jaar zagen we het langdurig ziekteverzuim alsmede de meldingsfrequentie toenemen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6003998 Vergoeding BABS Burgerzaken	-14.000,00	-10.830,56	3.169,44	22,64
6003999 Salaris Burgerzaken	-506.426,00	-501.608,70	4.817,30	0,95
6006999 Salaris Bestuur (griffie)	-267.164,00	-265.900,25	1.263,75	0,47
6040001 Algemene personeelkosten	-1.657.676,00	-1.678.262,91	-20.586,91	-1,24
6040399 Salaris Financien en informatiemanagement	-2.190.585,00	-2.441.566,54	-250.981,54	-11,46
6040499 Salaris Servicebureau	-1.424.128,00	-1.520.320,40	-96.192,40	-6,75
6040599 Salaris Mens en samenleving	-253.276,00	-725.271,36	-471.995,36	-186,36
6040699 Salaris Fysieke leefomgeving	-1.174.646,00	-1.111.400,04	63.245,96	5,38
6040799 Salaris Openbare ruimte	-372.157,00	-398.522,85	-26.365,85	-7,08
6040899 Salaris Directie en HRM	0,00	0,00	0,00	0,00
6210999 Salaris Verkeer en vervoer	-742.646,00	-675.477,44	67.168,56	9,04
6341999 Salaris Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-187.007,00	-173.662,55	13.344,45	7,14
6560998 Salaris Openbaar groen en openlucht recreatie	-1.135.590,00	-1.153.113,37	-17.523,37	-1,54
6560999 Salaris Economische promotie	-228.695,00	-226.209,54	2.485,46	1,09
6670999 Salaris Samenkracht en burgerparticipatie	-988.805,00	-892.586,77	96.218,23	9,73
6671999 Salaris Wijkteams	-918.145,00	-855.991,99	62.153,01	6,77
6721999 Salaris Afval	-297.006,00	-297.006,00	0,00	0,00
6722999 Salaris Riolering	-611.949,00	-611.949,00	0,00	0,00
6810999 Salaris Ruimtelijke ordening	-944.480,00	-864.465,57	80.014,43	8,47
6820999 Salaris Wonen	0,00	0,00	0,00	-∞

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
en bouwen				
6822999 Salaris Wonen en bouwen	-1.418.261,00	-1.404.530,75	13.730,25	0,97
Resultaat	-15.332.642,00	-15.808.676,59	-476.034,59	-3,10

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

6040399 Salaris Financiën en informatie management

Voor de analyse van de salarissen wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering

6040599 Salaris Mens en samenleving

Voor de analyse van de salarissen wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering

5.6 Mutaties reserves programma 5

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022	Procentuele afwijking 2022
6980005 Mutaties reserves prg. 5	972.070,00	972.070,00	0,00	0,00

Toelichting afwijkingen

Toelichting financiële afwijkingen: altijd indien afwijking > € 100.000 anders afwijking > € 7.500 en > 10%

Er zijn geen financiële afwijkingen toe te lichten.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren					
Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,62	geen data	geen data
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6	geen data	geen data
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	714	geen data	geen data
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	24%	geen data	geen data
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	18%	geen data	geen data
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	920	geen data	823
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	1023	geen data	905
Verwijzingen halt	Aantal per 1.000 jongeren	Halt	12 2021	7 2021	8 2021
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,32	12,1	22,82
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,39	0,33	0,53
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,0	4,8	1,4
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,9	4,8	6

Kaderstellende documenten

- Algemene Plaatselijke Verordening Eijsden-Margraten 2015 vijfde wijziging
- Beleidslijn wet BIBOB
- Beleidsvisie externe veiligheid

- Beleidsregels hulppacties/ hulp bij rampen
- Gemeentelijk Beleidsplan Verkeer en Vervoer Eijsden-Margraten
- Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023
- Verordening Gegevensverstrekking Basisregistratie Personen gemeente Eijsden-Margraten 2020
- Reglement Burgerlijke Stand Eijsden-Margraten 2020
- Verordening gemeentelijke onderscheidingen Eijsden-Margraten
- Regeling van tarieven openbaarheid van bestuur
- Verordening interne klachtenbehandeling gemeente Eijsden-Margraten
- Nota reserves en voorzieningen Eijsden-Margraten 2017
- Nota waarden en afschrijven Eijsden-Margraten 2017
- Controleverordening 213 gemeente Eijsden-Margraten 2015
- Financiële verordening 212 gemeente Eijsden-Margraten 2017
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 213a van de gemeente Eijsden-Margraten 2015
- Verordening op de commissie Planning en Control Eijsden-Margraten
- Controle protocol Eijsden-Margraten 2022
- Normenkader gemeente Eijsden-Margraten 2022
- Verordening Duurzaamheidslening Eijsden-Margraten
- Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2022 Eijsden-Margraten
- Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2022 Eijsden-Margraten
- Verordening forensenbelasting Eijsden-Margraten 2021
- De verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2022
- Legesverordening en tarieventabel Eijsden-Margraten 2022
- Verordening wet Onroerende Zaakbelasting Eijsden-Margraten 2022
- Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten Eijsden-Margraten 2015
- Verordening rechten voor van gemeentewege verleende diensten onder, in of op de openbare weg Eijsden-Margraten 2020
- Treasurystatuut Eijsden-Margraten 2017
- Mandaat en machtigingsregeling tweede wijziging Eijsden-Margraten 2017
- Wet elektronische publicaties
- Aanbestedingsbeleid 2016
- Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Bestuur & Bedrijfsvoering :

- NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank).
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- Waterleiding Maatschappij Limburg NV.
- Enexis Holding NV.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV.
- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen.
- GR Gegevenshuis.

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het programma gekost?

Exploitatie	Begroting 2022 na wijz.	Werkelijk 2022	Afwijking jaarrekening 2022
Lasten			
5.100 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid	-2.180.127,00	-2.240.133,69	-60.006,69
5.200 Kerntaak: Identiteit&Samenwerking	-109.272,00	-33.496,35	75.775,65
5.300 Kerntaak: Bestuur&Dienstverlening	-1.959.323,00	-2.638.373,54	-679.050,54
5.400 Kerntaak: Financiën&Middelen	-4.775.510,00	-6.611.749,49	-1.836.239,49
5.500 Kerntaak: Personeel	-15.392.102,00	-15.861.677,03	-469.575,03
5.600 Mutaties reserves programma 5	-743.530,00	-1.031.268,38	-287.738,38
Totaal Lasten	-25.159.864,00	-28.416.698,48	-3.256.834,48
Baten			
5.100 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid	24.200,00	56.307,88	32.107,88
5.200 Kerntaak: Identiteit&Samenwerking	15.896,00	0,00	-15.896,00
5.300 Kerntaak: Bestuur&Dienstverlening	696.657,00	1.333.971,09	637.314,09
5.400 Kerntaak: Financiën&Middelen	45.357.775,00	45.343.951,79	-13.823,21
5.500 Kerntaak: Personeel	59.460,00	53.000,44	-6.459,56
5.600 Mutaties reserves programma 5	1.715.600,00	2.003.338,38	287.738,38
Totaal Baten	47.869.588,00	48.790.569,58	920.981,58
Resultaat	22.709.724,00	20.373.871,10	-2.335.852,90

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

In dit overzicht lichten wij de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal algemene dekkingsmiddelen verwijzen we voor een meer uitvoeriger toelichting naar de paragraaf lokale heffingen van deze begroting.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Begroting nw 2022	Realisatie 2022	Afwijking	Voordeel/ Nadeel
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	€ 6.569.215,00	€ 6.659.018,00	€ 89.803,00	Voordeel
Algemene uitkering	€ 38.106.520,00	€ 38.111.320,00	€ 4.800,00	Voordeel
Dividend	€ 441.069,00	€ 528.941,00	€ 87.872,00	Voordeel
Saldo van de financieringsfunctie	€ -311.892,00	€ -222.313,00	€ 89.579,00	Voordeel
Overige dekkingsmiddelen	€ 986.663,00	€ 866.250,00	€ -120.413,00	Nadeel
Totaal	€ 45.791.575,00	€ 45.943.216,00	€ 151.641,00	Voordeel

Lokale heffingen

Van de lokale heffingen maken de Ozb, hondenbelasting, (water)toeristenbelasting, en forensenbelasting deel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Deze heffingen hebben geen specifiek bestedingsdoel.

In de paragraaf Lokale Heffingen wordt uitgebreid ingegaan op alle lokale heffingen.

Algemene uitkering

De uitkering uit het gemeentefonds bestaat uit drie onderdelen: de algemene uitkering, de decentralisatie-uitkeringen en de integratie-uitkeringen. In dit overzicht is de volledige uitkering vermeld.

In het overzicht opbouw algemene uitkering wordt gedetailleerd ingegaan hoe de gemeentefondsuitkering is berekend.

Dividenden

In de begroting hebben we dividend van de BNG en van Enexis

Financieringsfunctie

Met de financieringsfunctie wordt het resultaat bedoeld dat gehaald wordt op het financieren van onze activiteiten. Hierbij gaat het om het resultaat tussen de rentekosten (lang en kort) en opbrengsten van uitgezette gelden.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op het financieringsresultaat.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen is een opbrengst uit compensabele BTW meegenomen. Bij de tariefbepaling van de Afvalstoffenheffing en rioolheffing is – bij de invoering van het BTW-compensatiefonds – bepaald dat gemeenten hun tarieven inclusief BTW mogen bepalen. De feitelijke BTW-druk op beide beleidsvelden mag echter via het BTW-compensatiefonds teruggevorderd worden. Het derhalve optredende verschil, zijnde de BTW, mag als “overig algemeen dekkingsmiddel” ingezet worden.

Onvoorziene uitgaven

Onvoorziene uitgaven 2022

In de primaire begroting 2022 is een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven van € 26.200. Dit bedrag is bestemd voor de dekking van uitgaven die onoverkomelijk, onvermijdbaar en onvoorzien zijn. De post onvoorziene uitgaven is duidelijk ter dekking van incidentele uitgaven en mag geen structureel karakter hebben.

In 2022 is € 12.500 aangewend ten behoeve van Giro 555 "Samen in actie voor Oekraïne" . Het overige gedeelte ad. € 13.700 is niet aangewend en derhalve in de 2e bestuursrapportage 2022 afgeraamd.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Omschrijving		Programma	Begroting 2022 NW	Realisatie 2022
<u>Incidentele lasten</u>				
1.	Storting tgv alg reserve ivm uitname 2021 uittrekking SZMH	1. Mens en Samenleving	87.500	87.500
2.	Storting tgv alg reserve ivm uitname 2021 implementatie SEM	1. Mens en Samenleving	21.788	21.788
3.	Bomenplan, aanplantkosten	2. Landschap en Natuur	106.500	63.547
4.	Activering bouwgrondexploitatie Mheerderweg Banholt	4. Wonen en Mobiliteit	581.431	737.172
5.	Activering bouwgrondexploitatie Karreweg Sint Geertruid	4. Wonen en Mobiliteit	358.738	643.646
6.	Storting tgv alg reserve ivm uitname 2014 60+regeling	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	230.000	230.000
7.	Aanvulling reserve frictiekosten	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	234.430	234.430
Totaal incidentele lasten			1.620.387	2.018.083
<u>Incidentele baten</u>				
1.	Aanwenden bestemmingsreserve bomen	2. Landschap en Natuur	1.000	1.000
2.	Verkoop gronden Mheerderweg Banholt	4. Wonen en Mobiliteit	581.431	737.172
3.	Verkoop gronden Karreweg Sint Geertruid	4. Wonen en Mobiliteit	385.738	643.646
4.	Aanwenden reserve frictiekosten	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	234.430	234.430
5.	Aanwenden reserve personeel	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	100.000	100.000
Totaal incidentele baten			1.302.599	1.716.248
Saldo incidentele lasten minus baten			317.788	301.835

Toelichting

Toelichting incidentele lasten

1. Storting tgv alg reserve ivm uitname 2022 uittreding SZMH: De storting is in 2022 conform begroting en raadsbesluit uitgevoerd.
2. Storting tgv alg reserve ivm uitname 2022 implemtatie SEM: De storting is in 2022 conform begroting en raadsbesluit uitgevoerd.
3. Bomenplan, aanplantkosten: betreft kosten jaarlaag 2022 van gefaseerd planten van 8.301 bomen in de periode 2020-2023.
4. Activering bouwgrondexploitatie Mheerderweg Banholt: De opbrengsten verkoop kavels zijn niet in 2021 gerealiseerd.
Nadat het plan in juli / augustus bouwrijp is opgeleverd, zijn de optietermijnen gaan lopen vanaf 6 augustus tot 6 november. De optanten hebben vóór het verstrijken van de termijn aangegeven over te willen gaan tot koop. In november zijn de koopovereenkomsten verstuurd en eind december waren ze door beide partijen getekend. Aansluitend hadden de kopers een maand tijd gehad om te zorgen voor het notarieel transport. Hierdoor zijn opbrengsten in 2022 gerealiseerd.
5. Activering bouwgrondexploitatie Karreweg Sint Geertruid: De opbrengsten verkoop kavels zijn niet in 2021 gerealiseerd.
De uitgifte van de kavels is weliswaar in 2021 gestart en medio 2021 hebben de optanten een optie gekregen op de kavels. Echter, het plan was toen planologisch nog niet rond en is er voor gekozen om de optietermijn te laten starten als het Wijzigingsplan Karreweg fase 2 onherroepelijk was. Dit was op 13 december 2021. Op dat moment is de optietermijn gaan lopen voor de duur van 3 maanden (tot 13 maart 2022). Dit betekent dat de opbrengsten ook in 2022 worden gerealiseerd.
6. Storting tgv alg reserve ivm uitname 2014 60+regeling: De storting is in 2022 conform begroting en raadsbesluit uitgevoerd.
7. Aanvulling reserve frictiekosten: De storting is in 2022 conform begroting en raadsbesluit uitgevoerd.

Toelichting incidentele baten

1. Vrijval reserve SOVSO ivm sloop school: deze (bruterings)reserve was bestemd als dekking voor de kapitaallasten van de aanpassing / nieuwbouw van SOVSO school'; de school is verkocht waardoor de reserve is vrijgevallen.
2. Verkoop gronden Mheerderweg Banholt: De opbrengsten verkoop kavels zijn niet in 2021 gerealiseerd.

Nadat het plan in juli / augustus bouwrijp is opgeleverd, zijn de optietermijnen gaan lopen vanaf 6 augustus tot 6 november. De optanten hebben vóór het verstrijken van de termijn aangegeven over te willen gaan tot koop. In november zijn de koopovereenkomsten verstuurd en eind december waren ze door beide partijen getekend. Aansluitend hadden de kopers een maand tijd gehad om te zorgen voor het notarieel transport. Hierdoor zijn opbrengsten in 2022 gerealiseerd.

3. Verkoop gronden Karreweg Sint Geertruid: De opbrengsten verkoop kavels zijn niet in 2021 gerealiseerd.

De uitgifte van de kavels is weliswaar in 2021 gestart en medio 2021 hebben de optanten een optie gekregen op de kavels. Echter, het plan was toen planologisch nog niet rond en is er voor gekozen om de optietermijn te laten starten als het Wijzigingsplan Karreweg fase 2 onherroepelijk was. Dit was op 13 december 2021. Op dat moment is de optietermijn gaan lopen voor de duur van 3 maanden (tot 13 maart 2022). Dit betekent dat de opbrengsten ook in 2022 worden gerealiseerd.

4. Aanwending reserve frictiekosten: De aanwending in 2022 is conform begroting en raadsbesluit uitgevoerd.
5. Aanwending reserve personeel: De aanwending in 2022 is conform begroting en raadsbesluit uitgevoerd.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op de gemeente Eijsden-Margraten. Het voor de gemeente Eijsden-Margraten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het generieke bezoldigingsmaximum. Binnen onze gemeenschappelijke organisatie is een tweetal functies gekwalificeerd als topfunctionaris.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	Gerits, M.A.G.	Verbeet, M.G.A.J.T.
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / Algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 114.606	€ 97.954
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.258	€ 16.956
<i>Subtotaal</i>	€ 134.864	€ 114.909
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 134.864	€ 114.909
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	Gerits, M.A.G.	Verbeet, M.G.A.J.T.
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / Algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/02 - 31/12	01/01 - 31/01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 104.966	€ 92.454
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.766	€ 17.062
<i>Subtotaal</i>	€ 124.731	€ 109.516
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000
Bezoldiging	€ 124.731	€ 109.516

Paragrafen

Paragraaf 1: Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen na de algemene uitkering de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Deze heffingen kunnen worden gesplitst in:

- heffingen die dienen als algemeen dekkingsmiddel van de gemeentelijke uitgaven;
- heffingen waartegenover een aanwijsbare prestatie staat die door de gemeente ten dienste van de inwoner wordt uitgevoerd.

Alle heffingen zijn gebaseerd op door de raad vastgestelde verordeningen, met de daarbij behorende tarieventabellen. Met betrekking tot het tarievenbeleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De gemeentelijke belastingen stijgen niet hoger dan de inflatie.
- Een kostendekkende afvalstoffenheffing en rioolheffing.
- We gaan uit van het profijtbeginsel: diegene die van een gemeentelijke dienst of voorziening gebruik maakt, betaalt voor de daarmee gemoeide kosten.
- Voor het domein toerisme worden zowel de inkomsten als de uitgaven herkenbaar gemaakt en zullen de parameters voor kostentoekening inzichtelijk gemaakt worden, zodat toegewerkt kan worden naar kostendekkendheid. Over de hoogte van het tarief vindt afstemming plaats met de Lijn 50 gemeenten.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de heffingen die door onze gemeente worden opgelegd en de bijbehorende opbrengsten.

(bedragen in duizenden)	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 5.555	€ 5.628	€ 5.625
Afvalstoffenheffing	€ 3.016	€ 3.108	€ 2.852
Rioolheffing	€ 3.411	€ 3.422	€ 3.474
Hondenbelasting	€ 181	€ 179	€ 178
Toeristenbelasting	€ 652	€ 679	€ 771
Forensenbelasting	€ 149	€ 84	€ 82
Totaal	€ 12.964	€ 13.100	€ 12.982

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Onroerende zaakbelastingen

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belastingen dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

De Ozb wordt geheven van:

- de eigenaren van alle woningen en
- de eigenaren en gebruikers van alle bedrijfspanden, overige gebouwen en bouwgrond binnen de gemeentegrenzen.

Grondslag van de heffing

De grondslag voor de heffing is de WOZ-waarde (waarde volgens de Wet Onroerende Zaken). De tarieven voor de Ozb zijn mede afhankelijk van de op grond van de WOZ getaxeerde waarden.

Tarieven

Voor de Ozb worden verschillende tarieven gehanteerd voor woningen en niet-woningen. De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Onroerende Zaakbelasting (ozb)	Rekening 2021	Begroting 2022		Rekening 2022
Eigenaren woning		0,1325%	0,1260%	0,1260%
Eigenaren niet-woning		0,1649%	0,1668%	0,1668%
Gebruikers niet-woning		0,1420%	0,1437%	0,1437%

Rioolheffing

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het in standhouden van de riolering.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtig zijn:

- a) de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering (eigenarendeel) en

b) de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd (gebruikersdeel), zie ook grondslag van de heffing.

Grondslag van de heffing

Het eigenarendeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel en het gebruikersdeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel voor zover het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd uitgaat boven 300 m³.

Rioolheffing	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Vast bedrag per woning/eigendom	€ 280	€ 280	€ 280
Vast bedrag per niet-woning/eigendom	€ 280	€ 280	€ 280
Vast bedrag per gebruik > 300m ³	€ 125	€ 125	€ 125

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het verwijderen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen.

Wie is belastingplichtig?

De gebruiker van een perceel waar huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan is belastingplichtig. Dit kan een woning zijn, maar ook bijvoorbeeld een vakantiehuis naast een woonhuis.

Grondslag van de heffing

Voor de afvalstoffenheffing gelden twee grondslagen.

Op de eerste plaats wordt er een vastrecht gehanteerd.
Daarnaast is er een prijs per kilo aangeboden afval.

Tarieven

Uitgangspunt bij de bepaling van de tariefstelling is kostendekkendheid. Om schommelingen in de tariefstelling te voorkomen is een voorziening ingesteld.

Afvalstoffenheffing	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Vast recht per jaar 1-persoonshuishouden	€ 130,00	€ 133,50	€ 133,50
Vast recht per jaar meerpersoonshuishouden	€ 175,00	€ 180,00	€ 180,00
Prijs per lediging restafval & GFT :			
• 40 liter	€ 0,75	€ 0,75	€ 0,75
• 140 liter	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10
• 240 liter	€ 2,75	€ 2,75	€ 2,75
Prijs per kilo :			
• GFT	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
• Restafval	€ 0,26	€ 0,27	€ 0,27
Ondergrondse straatvoorziening restafval :			
• Restafval per lediging (50 liter)	€ 1,60	€ 1,60	€ 1,60

(Water)toeristenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Daarnaast wordt een deel van de opbrengst aangewend voor de revitalisering van het (water)toerisme en de recreatie in onze gemeente.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtig is die persoon die verblijft (overnacht) in de gemeente zonder in het bevolkingsregister van de gemeente te zijn opgenomen.

Grondslag van de heffing

Op grond van de verordening is per persoon per overnachting een bedrag verschuldigd.

Tarieven

In de tariefstelling is een differentiatie aangebracht. De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

(Water)toeristenbelasting	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Watertoeristenbelasting: bedrag per persoon per etmaal.	€ 1,70	€ 1,70	€ 1,70
Toeristenbelasting: bedrag per persoon per overnachting op camping of kampeerboerderij.	€ 1,70	€ 1,70	€ 1,70
Toeristenbelasting: bedrag per persoon per overnachting op overige verblijfsaccommodaties.	€ 1,70	€ 1,70	€ 1,70

Hondenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

Deze belasting wordt geheven van de binnen de gemeentegrenzen wonende houder van één of meerdere honden.

Grondslag van de heffing

De heffing heeft een fiscaal karakter en is gebaseerd op het aantal honden dat door een belastingplichtige wordt gehouden.

Tarieven

De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie De aanslag hondenbelasting wordt tegelijkertijd met de onroerende zaakbelastingen en rioolheffing opgelegd.

Hondenbelasting	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
1ste hond	€ 80,00	€ 80,00	€ 80,00
2de hond	€ 85,00	€ 85,00	€ 85,00
3de en volgende hond	€ 90,00	€ 90,00	€ 90,00
Kennel	€ 600,00	€ 600,00	€ 600,00

Forensenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

Deze belasting wordt geheven van personen die niet binnen onze gemeente wonen, maar wel een gemeubileerde woning voor zichzelf of hun gezin ter beschikking houden gedurende meer dan 90 dagen van het belastingjaar.

Grondslag van de heffing

Als maatstaf voor de heffing geldt de waarde van de onroerende zaak zoals deze op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken is vastgesteld.

Tarieven

De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie

De aanslag forensenbelasting wordt achteraf per jaar opgelegd.

Forensenbelasting	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Vast bedrag per woning	€ 560,00	€ 533,00	€ 533,00
Percentage van de WOZ waarde	1,12%	1,07%	1,07%

Lokale lastendruk

Hieronder is de gecombineerde aanslag voor 2022 voor een gezin met 2 kinderen in een woning met een WOZ waarde van € 317.000 en bij een afvalaanbod van 200 kg restafval en 22 ledigingen.

Belastingsoort	Aanslag 2022
Ozb eigenaar woning	€ 399
Rioolheffing	€ 280
Afvalstoffenheffing	€ 280
Totaal	€ 959

Kostendekking Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	
	Jaarrekening 2022
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
2.1 Verkeer en vervoer	368.861
7.3 Afval	3.216.764
-/- Correctie BTW-compensatiefonds	-584.174
-/- Mutatie voorziening	96.172
7.4 Milieubeheer	16.550
Totale lasten	3.114.173
Baten taakvelden (excl. Heffingen)	
2.1 Verkeer en vervoer	-29.642
7.3 Afval	-3.346.857
-/- Correctie reinigingsrechten	2.852.130
Totale baten	-524.368
Netto kosten	2.589.805
Overig toe te rekenen kosten	
Overhead	0
BTW-compensatiefonds	584.174
A. Totale kosten	3.173.978
Opbrengst heffingen	
Reinigingsrechten	2.852.130
B. Totale opbrengsten	2.852.130
C. Saldo - nadeel totale opbrengsten minus totale Kosten (= B -/ A)	-321.848
Ten laste van de voorziening Afvalstoffenheffing	-96.172
Ten laste van saldo jaarrekening 2022	-225.677
Totaal	-321.848
Dekkingspercentage (= B / A * 100%)	90%

Kostendekking Rioolheffing

Rioolheffing	
	Jaarrekening 2022
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	61.935
7.2 Riolering	3.288.947
-/- Correctie BTW-compensatiefonds	-282.076
Totale lasten	3.068.806
Baten taakvelden (excl. Heffingen en mutatie voorziening)	
7.2 Riolering	-3.350.882
-/- Correctie rioolheffing	3.474.102
-/- Mutatie voorziening (storting)	-123.219
Totale baten	0
Netto kosten	3.068.806
Overig toe te rekenen kosten	
BTW-compensatiefonds	282.076
A. Totale kosten	3.350.882
Opbrengst heffingen	
Rioolheffing	3.474.102
B. Totale opbrengsten	3.474.102
C. Mutatie voorziening (= B -/ A)	123.219
Dekkingspercentage (= B / A * 100%)	104%

Onderbouwing kostendekkendheid leges

Titel 1 en 3		Jaarrekening 2022
<i>Lasten taakvelden</i>		719.568
<i>Overhead 18%</i>		129.522
<i>Totale lasten</i>		849.090
<i>Baten taakvelden</i>		333.209
<i>Totale baten</i>		333.209
Dekkingspercentage		39%
Titel 2		Jaarrekening 2022
<i>Lasten taakvelden</i>		1.510.216
<i>Overhead 18%</i>		271.839
<i>Totale lasten</i>		1.782.055
<i>Baten taakvelden</i>		970.537
<i>Totale baten</i>		970.537
Dekkingspercentage		54%
Gemiddeld dekkingspercentage Titel 1,2 en 3		50%

Kwijtschelding

Wij hanteren de zogenaamde 100% norm voor de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Of een belastingplichtige in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt beoordeeld aan de hand van een

inkomens- en/of vermogenstoets. Bij deze toets worden de kosten van bestaan conform de bijstandsnorm voor 100% meegenomen. Kwijtschelding kan alleen verleend worden voor het vastrecht gedeelte van een aanslag afvalstoffenheffing.

Beleidslijnen van termijnen en invordering

Met ingang van 2015 zijn de heffingen en invorderingen van belastingen overgedragen aan de BsGW. De heffing en invordering verloopt dan ook via de BsGW. De termijnen van heffing zijn vastgesteld in de betreffende belastingverordeningen.

Kaderstellende documenten

- Verordening wet Onroerende Zaakbelastingen Eijsden-Margraten 2022.
- Verordening rioolheffing Eijsden-Margraten 2022.
- Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Eijsden-Margraten 2022.
- Verordening toeristenbelasting Eijsden-Margraten 2022.
- Verordening hondenbelasting Eijsden-Margraten 2022.
- Verordening forensenbelasting Eijsden-Margraten 2022.
- Legesverordening en tarieventabel Eijsden-Margraten 2022.

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In artikel 11 van het BBV staat dat het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;

Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Verder bepaalt dit artikel dat de paragraaf ten minste bevat:

Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;

Een inventarisatie van de risico's;

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Het BBV omschrijft de weerstandscapaciteit als zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit betrekken we:

- de algemene reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorziene uitgaven;
- de onbenutte belastingcapaciteit.

We maken onderscheid tussen de incidentele weerstandscapaciteit en de structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit staat voor het vermogen calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de taken op het gewenste niveau. Hiertoe kunnen in zijn algemeenheid de reserves worden gerekend. Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Tot de structurele weerstandscapaciteit behoren de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorziene uitgaven. Hoewel onderstaand een toelichting wordt gegeven, is van belang te constateren dat de weerstandscapaciteit in 2022 toereikend was om risico's op te vangen.

De algemene reserve

Meerjarig vertoont de algemene reserve het volgende beeld:

Jaar	stand per 1 januari (* 1 mln)	stand per 31 december (* 1 mln)
2022	€ 7.445	€ 7.918

De bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een afgezonderd vermogensbestanddeel waaraan uw gemeenteraad een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden heeft gegeven. Dit betekent dat een groot gedeelte van de bestemmingsreserve niet zondermeer vrij inzetbaar is. Uiteraard kunt u altijd een bestemming c.q. het te bereiken doel door de inzet van een reserve wijzigen. Het totaal van de bestemmingsreserves in 2022 is als volgt:

Jaar	stand per 1 januari (* 1 mln)	stand per 31 december (* 1 mln)
2022	€ 10.553	€ 9.908

Totaal overzicht reserves

Voor nadere toelichting verloop zie verloopoverzicht reserves voorzieningen.

Jaar	stand per 1 januari (* 1 mln)	stand per 31 december (* 1 mln)
2022	€ 18.286	€ 19.960

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2022 heeft u een post onvoorziene uitgaven opgenomen van € 26.200. De aanwending van de post onvoorzien in 2022 is weergegeven in het hoofdstuk 'Onvoorziene uitgaven en incidentele baten en lasten'.

De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om nog extra eigen inkomsten via belastingen en heffingen te genereren. De onbenutte belastingcapaciteit kan bepaald worden aan de hand van de norm die het rijk hanteert voor het bepalen van de artikel 12-status Financiële verhoudingen wet. Volgens deze norm zijn de eigen ozb inkomsten op peil als het rekestarief 0,1030% voor de eigenaren van woningen bedraagt (bron: meicirculaire gemeentefonds 2022). De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt derhalve voor het jaar 2022 € 1.270.799. In 2022 hoefde deze onbenutte belastingcapaciteit niet ingezet te worden om onverwachte tegenvallers op te vangen. De afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn in principe kostendekkend en worden dus bij het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit buiten beschouwing gelaten.

Een inventarisatie van de risico's

Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers

verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Risico's die in het kader van de weerstandsvermogen wel relevant zijn kunnen – volgens het BBV – onderverdeeld worden in:

- A. financiële risico's;
- B. risico's op eigendommen;
- C. risico's die samenhangen met de interne organisatie.

A. Financiële risico's

Structurele risico's zijn financieel vertaald en in de meerjarenbegroting verwerkt. Ons weerstandsvermogen is ten opzichte van eerdere begrotingen afgenomen maar is nog steeds gezond te noemen. Door de stagnerende economie en door de voornemens van de regering zullen de risico's voor de gemeente sterk toenemen. De rijksoverheid is niet langer de voorspelbare partner. Wet- en regelgeving veranderen in een hoog tempo zonder dat duidelijkheid bestaat over de beleidsvrijheid en de financiële gevolgen ervan voor ons. Dit is een handicap gebleken bij het opstellen van deze begroting.

Garantieverplichtingen

Onder een garantieverplichting wordt verstaan het borg staan door de gemeente voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening. Door de borgstelling door de gemeente kan de stichting of vereniging gunstigere voorwaarden bedingen. Verdere uitwerking zie toelichting op de balans, niet in de balans opgenomen verplichtingen. Per 31 december 2022 staan we garant voor:

Woonpunt : een 7-jarige geldlening van € 17.000.000 bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt geheel plaats aan het einde van de looptijd in 2028. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek heeft.

Woonpunt : een 10-jarige geldlening van € 9.500.000 bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt plaats aan het einde van de looptijd in 2024. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek heeft.

Lening Dorpshuis: In 2017 is een lening van € 208.600 verstrekt in het kader van de publieke taak aan het Dorpshuis te Mheer. De gemeente heeft als onderpand het recht van eerste hypotheek. Per 31-12-2022 bedraagt het openstaand saldo van deze lening € 170.936.

Lening Stichting Cultureel Centrum Eijsden: In 2018 is een lening van € 400.000 verstrekt in het kader

van de publiek aan de Stichting Cultureel Centrum Eijsden. De gemeente heeft als onderpand het pand gelegen aan de Breusterstraat 21-23 te Eijsden. Per 31 december 2022 bedraagt het openstaande saldo van deze lening € 365.556.

Lening KOH Eijsden: In 2019 is een lening van € 185.000 verstrekt in het kader van de publiek taak aan de KOH Eijsden. De gemeente heeft als onderpand het pand gelegen aan de Prins Bernhardstraat 4 te Eijsden. Per 31 december 2022 bedraagt het openstaande saldo van deze lening € 163.931.

Lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden: In 2019 is een lening van € 433.300 verstrekt in het kader van de publieke taak aan de Stichting Sociaal Centrum Eijsden. De gemeente heeft als onderpand het pand gelegen aan de Prins Hendrikstraat 21 te Eijsden. Per 31 december 2022 bedraagt het openstaande saldo van deze lening € 367.671.

Lening Stichting Gemeenschapshuis Cadier & Keer: In 2021 is een lening van € 250.000 verstrekt in het kader van de publieke taak aan de Stichting Gemeenschapshuis Cadier & Keer. De gemeente heeft als onderpand het pand gelegen aan de Limburgerstraat 78 te Cadier & Keer. Per 31 december 2022 bedraagt het openstaande saldo van deze lening € 250.000.

Lening Stichting Ir. D.C. Van Schaik: In 2021 is een lening van € 134.050 verstrekt aan de Stichting Ir. D.C. Van Schaik in het kader van het project "Realisatie infocentrum archeologie en kwaliteitsimpuls vuursteenmijn Savelsbos". Per 31 december 2022 bedraagt het openstaande saldo van deze lening € 134.050.

Oos Heim : een garantstelling van € 250.000 inzake een uitgegeven obligatielening van 1.000 obligaties met een nominale waarde van € 250 per stuk. Per 1-6-2016 zijn alle obligaties uitgegeven. Per 31-12-2022 is € 50.750 (203 obligaties) afgelost, waarna resteert € 199.250. De gemeente heeft als onderpand een hypothecair recht op de opstallen (gemeenschapshuis) verkregen ad € 250.000.

Servatius / WSW : eind jaren 80 zijn de risico's van hypothecaire geldleningen met gemeentegarantie ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale woningbouw (WSW) tegen een eenmalige betaling. Per 31-12-2022 staan we garant voor € 544.637.

Algemene uitkering

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor binnen de begroting. Bij het gemeentefonds is de normeringsystematiek van toepassing. Dit betekent dat de groei van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de gecorrigeerde netto rijksuitgaven. Dalen de rijksuitgaven dan daalt ook het volume van de gemeentefondsuitkering en andersom. Aangezien de definitieve vaststelling van de netto rijksuitgaven achteraf plaatsvindt, bestaat de mogelijkheid dat een gedeeltelijke verrekening van de algemene uitkering, in zowel positieve als negatieve zin, kan plaatsvinden.

Open einde regelingen

Een open einde regeling is een regeling waarbij gerechtigden geld toekomt, zonder dat van te voren te overzien is wie van deze regeling in welke mate gebruik zullen gaan maken. In de begroting zijn hiervoor bedragen geraamd conform de opgaven van de instanties die belast zijn met de uitvoering van de regelingen. Enkele relevante open einde regelingen zijn:

- Participatiewet
- Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
- GGD Zuid-Limburg
- Leerlingenvervoer.
- MTB
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Daarnaast is de gemeente Eijsden-Margraten aangesloten bij nog een aantal Verbonden Partijen, zie paragraaf 6. Hierin is een bepaalde afhankelijkheid ontstaan. Bij stijgende kosten van een verbonden partij is er niet altijd de mogelijkheid om direct uit te stappen. Daarnaast is de zeggenschap van de gemeente Eijsden-Margraten in de verbonden partijen veelal beperkt.

Ministeriele regelingen

Wet Hof

Nederland is verplicht Europese afspraken omtrent de begrotingsdiscipline te verankeren in een wet. Afspraken hieromtrent zijn vastgelegd in het wetsvoorstel de Wet Hof (Wet houdbare overheidsfinanciën). Dit wetsvoorstel verplicht de gemeenten onder meer om de begroting binnen de EMU-norm te houden. Terwijl gemeenten hun begroting volgens het stelsel van baten en lasten opstellen en op basis daarvan ook wordt bepaald of de begroting in evenwicht is, komt er zo een tweede norm voor de begroting die gebaseerd is op een ander stelsel, het kasstelsel. Het EMU-saldo van de totale collectieve sector in Nederland, waartoe ook de gemeenten behoren, is bepalend voor het oordeel of Nederland voldoet aan de euronorm. Deze euronorm en de Europese afspraak om het EMU-saldo tussen de + 0,5% en – 0,5% van het BBP te houden worden nu in de Wet Hof vastgelegd. Het voorstel hiertoe houdt voor gemeenten onder meer in dat:

- De minister van Financiën jaarlijks na bestuurlijke overleg de EMU-norm voor elke afzonderlijk gemeente bepaalt;
- Overschrijding van die EMU-norm door de gemeente tot een boete, een korting op de algemene uitkering en onder preventief toezicht stellen door de Provincie kan leiden.

Verplicht schatkistbankieren

In het begrotingsakkoord 2013 van het rijk is afgesproken dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren zonder leenfaciliteit. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Wel is sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van de drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is

vastgesteld op 2% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000. Dit betekent voor de gemeente Eijsden-Margraten dat € 1.220.085 (2% van € 61.004.246) buiten de schatkist mag worden gehouden. Per balansdatum 31-12-2022 bedroeg het saldo van de rekening courant rekening schatkistbankieren € 1.134.867.

Inkomsten uit beleggingen

De gemeente heeft een aantal deelnemingen, waarvan de aandelen in de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en Enexis de belangrijkste deelnemingen met een hoog rendement zijn. De verwachte opbrengsten zijn begroot.

Financiering

Gezien de inverse rentestructuur (d.w.z. situatie waarin de korte rente langdurig lager is dan de lange rente), vindt financiering van het financieringstekort, binnen de marges van de Wet Fido, zoveel mogelijk kortlopend plaats.

In de wet Fido zijn echter restricties opgenomen betreffende het aangaan van kortlopende leningen. In het verleden zijn hierin de volgende risico's erkent:

- De korte rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De lange rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De korte rente kan stijgen tot boven het niveau van de lange rente;
- Voor zover zich één of meerdere van deze risico's voor zouden doen, heeft dit een nadelig effect op het begrotingssaldo.

De wet Fido moeten wij echter naleven en derhalve kunnen wij niet onbeperkt het financieringstekort met kortlopend geld financieren. In 2022 is een nieuwe langlopende financiering aangetrokken waardoor wij de komende jaren verwachten binnen de bandbreedte van de wet Fido te blijven. De aangegeven risico's zijn derhalve ook gemitigeerd tot minimaal.

B. Risico's op eigendommen

Bouwgrondexploitatie

Ervaringen die in 2016 zijn opgedaan met oneigenlijk grondgebruik binnen de kernen doen ons

overwogen om het project dat zich nu alleen richt op de 2 meter stroken in het buitengebied te verbreden naar het onrechtmatig gebruik binnen de bebouwde kom. Dit om de eigendomsrechten ook daar veilig te stellen. Een projectvoorstel wordt nader uitgewerkt. Op voorhand kan gesteld worden dat dit niet binnen de beschikbare capaciteit mogelijk is en aanvullende middelen noodzakelijk zijn. Ervaringen elders leren namelijk dat de eerste stap de aanschrijving redelijk eenvoudig is, maar dat het oppakken van de reacties die daarop volgen arbeidsintensief is. Het zal dan ook een project zijn dat meerdere jaren duurt. Voor een uitvoerige financiële analyse verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Planschadevergoedingen

Een planschadevergoeding is een vergoeding van de gemeente aan een derde voor schade geleden als gevolg van een planologische maatregel. De planschadevergoeding is, voor zover deze te verwachten was, opgenomen in de exploitatieopzet van betreffende uitbreidingslocatie dan wel bestemmingsplan.

Aansprakelijkheidsstellingen

De landelijke tendens is dat het aantal schadeclaims toeneemt. Als oorzaken kunnen worden genoemd het Nieuwe Burgerlijk Wetboek (invoering risico aansprakelijkheid), de Algemene Wet Bestuursrecht (aanzienlijke versterking van de positie van de burger ten opzichte van de overheid) en de toenemende mondigheid van de burgers. De risico's op het gebied van aansprakelijkheidsstelling kunnen aanzienlijk zijn, zodat het van groot belang is om schadepreventief te werken. Een goed en regelmatig onderhoud van wegen, speeltoestellen etc. (de gemeente beschikt over beheers- c.q. onderhoudsprogramma's), een klachtenlijn, het nauwkeurig naleven van procedures, adequate behandeling van ingediende bezwaarschriften etc. behoren in het kader van preventief werken tot de aandachtspunten. De gemeente is voor de wettelijke aansprakelijkheid en de bestuurdersaansprakelijkheid verzekerd. Wij kunnen echter niet uitsluiten dat, buiten het al bestaande eigen risico, de gemeente met claims krijgt te maken die niet via de verzekering zijn afgedekt.

Beheers- c.q. onderhoudsplannen

Om de risico's op het gebied van onderhoud en beheer zoveel mogelijk in te perken is het noodzakelijk dat de gemeente beschikt over beheers- en onderhoudsplannen. Korthedshalve wordt voor het inhoudelijke hieromtrent verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Bodemverontreiniging

In onze gemeente is dit een risico dat niet geheel inzichtelijk is. De financiële gevolgen van bodemverontreiniging zijn niet in kaart te brengen en zullen als het zich voordoet van geval tot geval bekeken dienen te worden.

C. Risico's die samenhangen met de interne organisatie

In de vorm van zorgvuldige toepassing van de in de gemeentelijke organisatie ingebedde bedrijfsvoeringprocessen in zijn algemeenheid, interne controlemaatregelen in het bijzonder en de planning- en control cyclus zijn waarborgen aanwezig om eventuele calamiteiten (tijdig) zichtbaar en beheersbaar te houden. Dit betekent echter niet dat hierin geen risico's worden gelopen.

Bij de bedrijfsvoering loopt onze gemeente diverse risico's, hierbij denken wij aan de administratieve organisatie, automatisering (o.a. uitval van de computer), informatievoorziening, de interne controle en het personeelsbeleid. Te late of verkeerde informatieverstrekking, onvolkomenheden in zowel de administratieve organisatie als in de interne controle kunnen financiële consequenties hebben. De gemeente is tevens leverancier van heel veel informatie. Indien deze informatie onjuist is, is het risico aanwezig dat wij daarvoor aansprakelijk worden gesteld.

Het percentage ziekteverzuim 2022 is 7,3%.

Het ziekteverzuim stijgt (van 5,6% in 2021 naar 7,3% in 2022). Helaas zijn wij wederom geconfronteerd met een aantal langdurig zieken en dit veroorzaakt het grootste gedeelte van dit verzuim. Al deze casussen zijn wel goed in beeld bij de leidinggevenden, het team hrm en de bedrijfsarts en er wordt nadrukkelijk effort gestoken in het terugbrengen van het ziekteverzuim en het goed opvangen van taken die door ziekte niet opgepakt worden. Immers, het risico is dat een toename van het ziekteverzuim leidt tot extra belasting bij zittende medewerkers met als gevolg een verhoogd risico op uitval van deze personen.

De post ziek/peik/expertise ad. € 332.192 blijkt toereikend. In 2022 is hieraan € 119.139 uitgegeven.

3. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Voor verslagjaar 2022 geldt de nota reserves en voorzieningen 2017, waarin het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's is beschreven.

De benodigde weerstandscapaciteit kan bepaald worden op basis van de risico inventarisatie in relatie tot de in de beleidsnota vastgestelde gevolgmatrix en tolerantiematrix.

Hierbij is voorgesteld aan de tolerantiematrix onderstaand procentueel financieel risico te hangen:

Punten			Percentage	Risico
0	tot en met	4 punten	0%	financieel risico
5	tot en met	9 punten	25%	financieel risico
10	tot en met	25 punten	100%	financieel risico

Op basis van deze percentages kan het volgende financieel risico in kaart worden gebracht:

Risico's

Risico's		Bruto bedrag per 31-12-2022	Bedrag risico per 31-12-2022	Klasse kans %	Gevolg	Tolerantie	Financieel risico per 31-12-2022
Garantieplichtingen, gemeente staat borg voor een door een stichting of vereniging aangevane geldlening							
1	15 -Jarige geldlening € 17.000.000 Woonpunt looptijd tot 2021, onder vesting van hypothecaire lening.	€ 17.000.000	€ 0	1	1	1	€ 0
2	Lening Woonpunt € 9.500.000	€ 9.500.000	€ 0	1	1	1	€ 0
3	Garantstelling obligatielening St. gemeenschapshuis Oos Heim tbv nieuwbouw	€ 207.500	€ 62.250	2	2	4	€ 0
4	Risico's hypothecaire geldleningen met gemeentegarantie ondergebracht bij Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) ultimo 2017.	€ 544.367	€ 0	1	1	1	€ 0
Leningen verstrekt in het kader van de publieke taak							
5	Lening Cultureel Centrum Eijsden	€ 365.556	€ 0	1	1	1	€ 0
6	Lening zaal KOH Eijsden	€ 163.931	€ 0	1	1	1	€ 0
7	Lening Dorpshuis Mheer	€ 170.936	€ 0	1	1	1	€ 0
8	Lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden	€ 365.556	€ 0	1	1	1	€ 0
9	Lening Stichting Gemeenschapshuis Cadier & Keer	€ 250.000	€ 0	1	1	1	€ 0
Overige leningen							
10	Lening Stichting Ir. D.C. Van Schaik	€ 134.050	€ 134.050	3	2	6	€ 33.513

Algemene uitkering							
11	Algemene uitkering, de algemene uitkering vormt momenteel een belangrijke risicofactor binnen onze meerjarenbegroting.	€ 34.555.797	€ 506.975	3	4	12	€ 506.975
Beleggingen							
12	Inconveniëntentoeslag	€ 61.920	€ 61.920	2	2	4	€ 0
13	Enexis	€ 372.077	€ 372.077	3	3	9	€ 93.019
14	BNG	€ 94.944	€ 94.944	2	2	4	€ 0
Open einde regelingen							
15	SEM + Podium (alleen LKS), wasin 2022 voor de BUIG	€ 3.582.429	€ 268.682	3	3	9	€ 67.171
16	Reïntegratiebudget, gaat om SEM, SZMH, Podium en Annex	€ 329.324	€ 49.399	1	1	1	€ 0
17	Bijzondere bijstand en minimabeleid	€ 808.235	€ 121.235	3	2	6	€ 30.309
18	GGD (open eind financiering 15% totale budget)	€ 894.462	€ 134.169	2	2	4	€ 0
19	Brandweer-GHOR Zuid Limburg (open eind financiering, 15%)	€ 1.897.989	€ 284.698	3	3	9	€ 71.175
20	Gem. regeling Leerlingenvervoer	€ 296.742	€ 44.511	1	1	1	€ 0
	<i>Ontwikkelingen sociale zekerheid</i>						
21	Jeugdzorg	€ 4.343.902	€ 651.585	5	5	25	€ 651.585
22	WMO	€ 4.685.451	€ 702.818	4	4	16	€ 702.818
23	Omnibuzz (15% van budget)	€ 582.888	€ 87.433	2	2	4	€ 0
24	MTB	€ 2.018.200	€ 201.820	3	3	9	€ 50.455

<i>Risico's op eigendommen gemeentelijke organisatie</i>							
25	Planschade	€ 12.966	€ 12.966	1	1	1	€ 0
26	Aansprakelijkheidsstellingen	€ 16.455	€ 16.455	1	1	1	€ 0
Totaal							€ 2.207.019

Toelichting volgnummers tabel

1 t/m 2 Het risicobedrag is het bedrag van de verstrekte garantieverplichting dan wel lening minus 70% van de marktwaarde (= executiewaarde) van het onderpand (recht van 1e hypotheek) met minimum nul.

3 Het risicobedrag bedraagt 30% van het openstaand saldo van de gegarandeerde obligatielening.

4 Het risicobedrag is op nul ingeschat aangezien:

- a. WSW zelf circa € 274 miljoen borgstellingsreserve heeft om de aanspraak te voldoen.
- b. WSW zal obligo innen bij de corporaties vóórdat het WSW bij de gemeenten en het rijk zal aankloppen.
- c. WSW kan bij in dit geval Servatius onderpand opeisen en te gelde maken.
- d. pas in 4e instantie zal WSW een renteloze lening afsluiten en deze lening verdelen over rijksoverheid (50%) en alle WSW-gemeenten (samen 50%); dit betekent dat een solidariteitsprincipe tussen rijk en alle aan WSW deelnemende gemeenten van toepassing is.

5 t/m 9 Het risicobedrag is het bedrag van de verstrekte garantieverplichting dan wel lening minus 70% van de marktwaarde (= executiewaarde) van het onderpand (recht van 1e hypotheek) met minimum € 0.

10 Het risicobedrag is gelijk aan het bedrag van de verstrekte lening.

11 Het risicobedrag is gebaseerd op 25 procent punten, waarbij één procentpunt overeenkomt met € 20.279. Met andere woorden als de uitkeringsfactor met 1 procentpunt verandert, heeft dit een financiële consequentie van € 20.279.

12 t/m 14 Opbrengsten beleggingen zijn meerjarig geraamd.

15 Het risicobedrag is gebaseerd op 7,5% eigen risico.

16 t/m 23 Het risicobedrag is gebaseerd op 15% eigen risico.

24 Het risicobedrag is gebaseerd op 10% eigen risico.

25 en 26 Dit betreft een schattingspost op basis van ervaring.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 9.188.659 en is de som van:

- de stand van de algemene reserve per 31-12-2022 ad € 7.917.871;
- de onbenutte belastingcapaciteit 2022 ad € 1.270.788

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 2.207.019 zoals blijkt uit bovenstaande tabel. Het weerstandsvermogen kan als volgt berekend worden:

Weerstandsvermogen= beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit:

In cijfers: € 9.188.659 / € 2.207.788 = 4,16

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 2.207.019 zoals blijkt uit bovenstaande tabel. Het weerstandsvermogen kan als volgt berekend worden:

Weerstandsvermogen= beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit:

In cijfers: € 9.188.659 / € 2.207.788 = 4,16

Op basis van de door uw raad vastgestelde weerstandsvermogenmatrix, kan worden geconcludeerd dat de ratio uitstekend is (zie onderstaande tabel).

Score	Ratio weerstandvermogen					Oordeel
A				>	2,0	Uitstekend
B	1,4	<	X	<	2,0	Ruim voldoende
C	1,0	<	X	<	1,4	Voldoende
D	0,8	<	X	<	1,0	Matig
E	0,6	<	X	<	0,8	Onvoldoende
F				<	0,6	Ruim onvoldoende

Toelichting op kolommen klasse kans %, gevolg en tolerantie in tabel

Risico's beoordelen

De analyse bestaat uit een inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt, en wat daarvan de gevolgen kunnen zijn. Met behulp van beoordelingstechnieken kan worden afgewogen hoe groot het risico is. Ieder individueel risico wordt bepaald als: kans x gevolg. Doel is om de hoge risico's te identificeren. Het waarderen van risico's behoort zoals gezegd tot de normale managementverantwoordelijkheid. In zijn aard is het een proces van taxeren en inschatten, en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter. Deze subjectiviteit beperken we zoveel mogelijk, door enerzijds ervoor te zorgen dat er altijd meerdere personen bij het proces betrokken zijn, en anderzijds waar mogelijk met onze accountant van gedachten te wisselen over risicoprofielen binnen de overheid. Voor elk risico wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van de volgende indeling:

Kansmatrix		
Klasse	Referentiebeelden	Kans
1	Onwaarschijnlijk (eens in de dertig jaar)	3%
2	Zelden (eens in de tien jaar)	10%
3	Mogelijk (eens in de vijf jaar)	20%
4	Zo goed als zeker (eens per jaar)	90%
5	Zeker (vaker dan eens per jaar)	100%

De inschatting van de kans kan voor verschillende risico's plaatsvinden op basis van eigen historische gegevens. Ook hier kan een beroep worden gedaan op de expertise van de accountant bij het inschatten van risico's.

Om tot een waardering van een risico te komen moeten ook de financiële gevolgen van een risico worden ingeschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom wordt bij het bepalen van de gevolgen gebruik gemaakt van een indeling in klassen:

Gevolgmatrix				
Klasse	Bandbreedte in €			
1	<	50.000		
2		50.000	-	200.000
3		200.000	-	500.000
4		500.000	-	1.000.000
5	>	1.000.000		

Met behulp van de kansmatrix en de gevolgmatrix worden individuele risico's uniform gewaardeerd. Om vervolgens de risico's uit te drukken in een getalswaarde als uitkomst van kans x gevolg, stellen we een tolerantie matrix op.

Voor de waarden 1 tot en met 4 uit de tolerantie matrix geldt een risicopercentage van 0%.

Voor de waarden 5 tot en met 9 uit de tolerantie matrix geldt een risicopercentage van 25%.

Voor de waarden 10 tot en met 25 uit de tolerantie matrix geldt een risicopercentage van 100%.

Tolerantiematrix						
		Kans				
		1	2	3	4	5
Gevolg	1	1	2	3	4	5
	2	2	4	6	8	10
	3	3	6	9	12	15
	4	4	8	12	16	20
	5	5	10	15	20	25

Kengetallen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing worden, met ingang van deze Programmabegroting, ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), een aantal kengetallen opgenomen. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente. De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie van de mede-overheid is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces. Het kan wel behulpzaam zijn dat daarbij de kengetallen worden gerelateerd aan bijvoorbeeld de signaleringswaarden zoals die bij stresstesten worden gehanteerd.

Tabel kengetallen

KENGETALLEN			
Kengetallen	Jaarstukken 2021	Programma- begroting 2022	Jaarstukken 2022
1. Netto schuldquote	117%	142%	124%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	105%	129%	112%
3. Solvabiliteitsratio	15%	15%	17%
4. Structurele exploitatieruimte	1%	1%	4%
5. Grondexploitatie	1%	0%	0%
6. Belastingcapaciteit	122%	117%	118%
1. Netto schuldquote (= (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%)			
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%	Jaarstukken 2021	Programma- begroting 2022	Jaarstukken 2022
A. Een raming van het totaal van de vaste schulden	€ 65.963.536	€ 62.259.000	€ 82.263.942
B./C. Een raming van het totaal van de netto vlottende schulden en overlopende passiva	€ 28.687.237	€ 22.749.000	€ 9.411.942
D. Een raming van het totaal van de volgende financiële vaste activa: uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd langer dan één jaar, uitzettingen in NL schuldpapier met een rentetypische looptijd langer dan één jaar, overige uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	€ 0	€ 0	€ 0
E./F./G. Een raming van het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa	€ 17.033.031	€ 0	€ 6.597.042
H. Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 66.307.065	€ 59.957.000	€ 68.655.733
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen (= (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%)			
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen = (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%	Jaarstukken 2021	Programma-	Jaarstukken

		begroting 2022	2022
A. Een raming van het totaal van de vaste schulden	€ 65.963.536	€ 62.259.000	€ 82.263.942
B./C. Een raming van het totaal van de netto vlottende schulden en overlopende passiva	€ 28.687.237	€ 22.749.000	€ 9.411.942
D. Een raming van het totaal van alle financiële vaste activa met uitzondering van kapitaalverstrekkingen	€ 8.039.772	€ 7.544.000	€ 8.501.554
E./F./G. Een raming van het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa	€ 17.033.031	€ 0	€ 6.597.042
H. Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 66.307.065	€ 59.957.000	€ 68.655.733
3. Solvabiliteitsratio			
(= (A/B) * 100%)			
Solvabiliteitsratio = (A/B * 100%)	Jaarstukken 2021	Programma-begroting 2022	Jaarstukken 2022
A. Een raming van het totale eigen vermogen	€ 18.285.631	€ 16.340.000	€ 19.959.496
B. Een raming van het totaal van de passiva	€ 119.074.637	€ 105.459.000	€ 117.959.754
4. Structurele exploitatieruimte			
(= (((B-A)+(D-C)) / E) * 100%)			
Structurele exploitatieruimte = (((B-A)+(D-C)) / E) * 100%)	Jaarstukken 2020	Programma-begroting 2021	Jaarstukken 2021
A. Structurele lasten (= geraamde totaal van de lasten bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, minus het geraamde totaal van de incidentele lasten per programma bedoeld in artikel 19 onderdeel c BBV)	€ 71.721.550	€ 59.252.000	€ 67.322.949
B. Structurele baten (= geraamde totaal van de baten bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, minus het geraamde totaal van de incidentele baten per programma bedoeld in artikel 19 onderdeel c BBV)	€ 71.994.343	€ 59.467.000	€ 69.758.554
C. Het beoogde totaal van de structurele toevoegingen aan de reserves bedoeld in artikel 19 onderdeel d BBV	€ 230.000	€ 339.000	€ 230.000
D. Het totaal van de structurele onttrekkingen aan de reserves bedoeld in artikel 19 onderdeel d BBV	€ 470.857	€ 477.000	€ 473.989
E. Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 66.307.065	€ 59.957.000	€ 68.655.733
5. Grondexploitatie			
(= (A+B) / C * 100%)			

Grondexploitatie = (A+B) / C * 100%	Jaarstukken 2021	Programma- begroting 2022	Jaarstukken 2022
A. Een raming van het totaal van de activa van de "niet in exploitatie genomen bouwgronden"	€ 0	€ 0	€ 0
B. Een raming van het totaal van de "bouwgronden in exploitatie"	€ 779.972	-€ 224.000	-€ 271.119
C. Het geraamde totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 66.307.065	€ 59.957.000	€ 68.655.733
6. Belastingcapaciteit			
(= E / F * 100%)			
Belastingcapaciteit = (E / F * 100%)	Jaarstukken 2021	Programma- begroting 2022	Jaarstukken 2022
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 393	€ 377	€ 399
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 280	€ 280	€ 280
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 270	€ 294	€ 280
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	€ 0	€ 0	€ 0
E. Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	€ 943	€ 951	€ 959
F. Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar	€ 773	€ 810	€ 811

Toelichting kengetallen

1 Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt.

2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om een goed beeld te krijgen van de verstrekte leningen aan derden dient de netto schuldquote hiervoor te worden gecorrigeerd. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen.

3 Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen hoe gezonder de gemeente.

4 Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Het kengetal geeft hiermee aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook

aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

5 Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van gemeentes. De boekwaarde van de voorraad gronden is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Het kengetal geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten van de gemeente als geheel. Hiermee wordt het belang van de grondexploitatie op de financiële positie van de gemeente inzichtelijk.

6 Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZwaarde in de gemeente.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C	Eijsden-Margraten 2022	
1 Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	124%	B
2 Netto schuldquote gecorrigeerd	< 90%	90 - 130%	> 130%	112%	B
3 Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%	17%	C
4 Structurele exploitatieruimte begroting	> 0%	0	< 0%	4%	A
5 Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%	0%	A
6 Belastingcapaciteit	< 95%	90 - 105%	> 105%	118%	C

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat dat de paragraaf over het onderhoud van kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat:

- a. Wegen.
- b. Verlichting.
- c. Riolering.
- d. Groen.
- e. Gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader.
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties.
3. De vertaling van de financiële consequenties.

Het beleid met betrekking tot het onderhoud van de kapitaalgoederen van Eijsden-Margraten is vastgelegd in een aantal vigerende beleidsnota's:

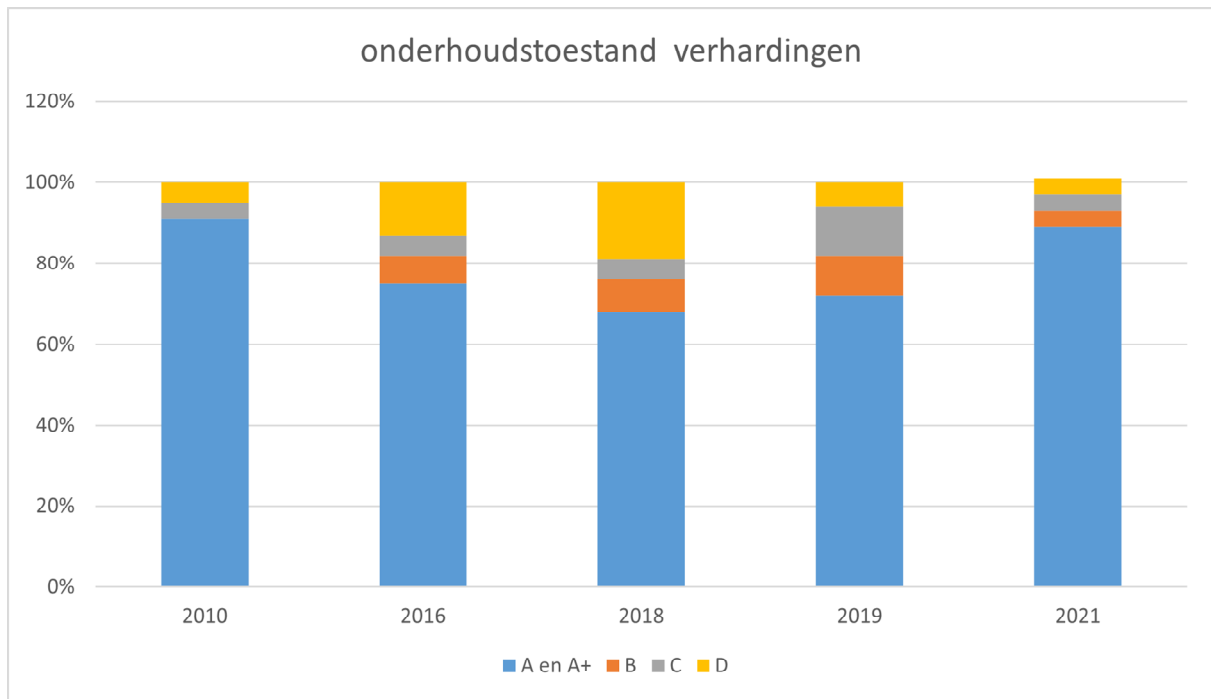
- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2021-2024
- Gemeentelijk Beleidsplan Verkeer en Vervoer Eijsden-Margraten
- Uitvoeringsplan Openbare Verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026.
- gemeentelijk rioleringsplan Eijsden-Margraten 2018-2022.
- LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) Buitengewoon Eijsden 2013.
- LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) Buitengewoon Margraten 2009.
- Groenbeleidsplan buitengewoon groen leven in Eijsden-Margraten
- Bomenbeleid Eijsden–Margraten 2015.
- Beleidsnotitie bermenbeheer Maaien wat moet, bloei waar mogelijk.
- Groenbeleidsplan 2020.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017 (*Sociaal Domein*).

3.1 Wegen

Het wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2021-2024 is door het college geactualiseerd aan de hand van de inspectie uit 2019. In deze beleidsperiode is een verhoging van het onderhoudsbudget voor wegen en voor vervangingen wegen in de begroting opgenomen. Met deze verhoging wordt de opgelopen achterstand op onderhoud op termijn ingelopen. Het investeringsbudget levensduurverlengend onderhoud is voor 2022 verhoogd naar € 1.750.000 en kent een afschrijvingstermijn van 25 jaar. Het investeringsbudget voor rehabilitaties is voor 2022 verhoogd naar

€ 3.530.000 en kent een afschrijvingstermijn van 50 jaar. In het najaar 2021 werd een nieuwe visuele inspectie uitgevoerd. Deze is gebruikt voor het opstellen van het onderhoudsprogramma wegen en markeringen in 2022.

Financiële recapitulatie beheers- en onderhoudsplannen	2022 begroting na wijziging	2022 rekening
<u>Wegen</u>		
Regulier onderhoud	888.500	567.065
Levensduurverlengend groot onderhoud (25 jaar)	1.750.000	1.048.263
Rehabilitaties (50 jaar) : totaal budget in 2022 = restant voorgaande jaren + 2022	7.631.247	1.347.838
<u>Openbare verlichting</u>		
Projectmatige vervanging	148.724	146.530
Beheer en onderhoud	185.014	194.665
<u>Riolen (GRP)</u>		
Exploitatie	861.150	852.700
Investering cf GRP : totaal budget in 2022 = restant voorgaande jaren + 2022	3.534.879	723.197
<u>Groen / Landschap</u>		
Groen	700.566	757.456
Landschap	134.374	75.642
<u>Gebouwen</u>		
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 01-01	539.195	562.882
Dotaties	555.000	555.000
Onttrekkingen	-857.733	-624.371
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 31-12	236.462	493.511

Vergelijk onderhoudstoestand na inspectie

	beeldkwaliteit	2010	2016	2018	2019	2021	planjaren
voldoende	A en A+	0,91	0,75	0,68	0,72	0,89	geen maatregel nodig
matig	B		0,07	0,08	0,1	0,04	maatregelen plannen binnen 3 tot 5 jaar
onvoldoende	C	0,04	0,05	0,05	0,12	0,04	maatregelen plannen binnen 1 tot 2 jaar
achterstand	D	0,05	0,13	0,19	0,06	0,04	onderhoudsmaatregelen nodig

Uit efficiency-oogpunt wordt er naar gestreefd om werkzaamheden parallel te laten lopen met de uitvoering van het rioolbeheerprogramma. Om dit te bewerkstelligen wordt het onderhoudsprogramma ieder jaar geactualiseerd.

Het gemeentelijke beleidsplan verkeer en vervoer 2021 is eind 2021 vastgesteld. Maatregelen die hieruit voortkomen, zijn opgenomen in de onderhouds- en investeringsprogramma's (MOP en MIP).

De investeringsprojecten bestaan uit fases, namelijk:

1. Planvoorbereiding.
2. Uitvoering.
3. Nazorg.

4. Oplevering.

Door de fasering worden de kosten over meerdere jaarschijven geboekt. Dit heeft invloed op de kasstromen. De planvoorbereiding neemt vaak, gelet op de burgerparticipatie en de nodige onderzoeken die moeten plaatsvinden, veel tijd in beslag en kost relatief weinig geld ongeveer 8-12% van het projectbudget. Terwijl de daadwerkelijke werkzaamheden vaak tussen de 3-4 maanden betreffen en ongeveer 80-90% van de projectkosten bedragen. De kasstromen van de projecten worden geoptimaliseerd en worden middels een liquiditeitenplanning bewaakt.

In 2022 zijn de volgende investeringen aan wegen opgestart: Prins Hendrikstraat, Bruisterbosch, Trichterweg-Hoenderstraat, Aan de Fremme gedeeltelijk, Roskuil, en Achter de Hofkes.

Naast het investeringswerk aan wegen, vindt er groot asfaltonderhoud plaats (op basis van 2-jaarlijkse inspecties), worden de wegen periodiek geveegd, wordt onkruid op verhardingen bestreden en worden jaarlijks - voor het winterseizoen - de wegmarkeringen hernieuwd (op basis van een 2-jaarlijkse inspectie).

3.2 Openbare verlichting

De beleidsperiode van het vigerende beleidsplan OVL 2013 t/m 2017 is verlopen. De vastgestelde beleidskaders zijn echter nog steeds actueel en er is geen aanleiding deze te wijzigen. De raad is in 2018 geïnformeerd dat geen nieuw beleidsplan wordt voorgelegd en dat het college de vastgestelde beleidskaders hanteert om de openbare verlichting te onderhouden.

Op 28 mei 2018 heeft het college het Uitvoeringsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026 vastgesteld.

In het gemeentelijk milieubeleidsplan zijn de klimaatdoelstellingen uit het Energieakkoord opgenomen.

Om deze doelstelling te halen is in 2017 het contract met onderhoudsaannemer vernieuwd met toevoeging van een financieel plan. Op basis van deze overeenkomst: L.A.A.S, is een berekening gemaakt van de benodigde budgetten tijdens de contractduur. Deze budgetten zijn opgenomen in de begroting.

Conform het nieuwe bestuursakkoord wordt op geschikte locaties gekeken naar vernieuwende oplossingen met bijvoorbeeld sensoren om het energieverbruik en onnodig licht verder terug te dringen.

Er is geen sprake meer van achterstallig onderhoud.

3.3 Riolering

Op 24 oktober 2017 is het verbreed GRP gemeente Eijsden-Margraten 2018-2022 vastgesteld in de raad. Daarnaast heeft uw raad op 24 oktober 2017 het gezamenlijk afvalwaterplan Maas & Mergelland vastgesteld en heeft Eijsden-Margraten een lichte gemeenschappelijk regeling afgesloten met de omliggende gemeenten teneinde samen te werken aan een verbeterde gezamenlijke afvoer van het afvalwater.

Uit efficiency -oogpunt streven we ernaar om de uitvoering van rioleringswerkzaamheden parallel te laten verlopen met het wegenwerkzaamheden. In 2022 is gewerkt aan de planvorming dan wel uitvoering voor o.a. de projecten "Buurtgerichte aanpak Cadier en Keer", reparatie pompgemaal Eckelrade, hemelwaterbuffer Cadier en Keer en de gebruikelijk rioolreparaties als gevolg van de inspecties.

Eens per 10 jaar is het riool geïnspecteerd, onvolkomenheden en reparaties worden in het jaar aansluitend opgelost. Derhalve is er geen achterstallig onderhoud.

Daarnaast zijn in 2022 de volgende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd dan wel voorbereid:

- Reiniging en inspecties van ongeveer 25 km riolen per jaar.
- Onderhoudsbestek pompinstallaties.
- Reiniging van 6.200 kolken en 200 zandvangers.
- Renovatie pompinstallaties.
- Voorbereiding en aanbesteding reparatiebestek 2022.
- Relining riolering.
- Renovatie van 17 IBA installaties.
- Vervanging riolering.

Het onderhoud voldoet aan het noodzakelijke niveau.

In 2022 hebben we samen met onze partners een nieuw waterplan 2023-2027 geschreven en een Klimaatadaptatieplan Eijsden-Margraten. Beide zijn in de raadsvergadering van december 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit waterplan gaat onderdeel uitmaken van het omgevingsplan.

3.4 Groen

Voor het openbaar groen binnen de bebouwde kom zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Groenbeleidsplan 2020.
- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Groenstructuurplan binnen de bebouwde kom Eijsden 2004.

Het groenbeleidsplan is in 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beschrijft op welke wijze de gemeente haar openbaar groen wil ontwikkelen. Het vormt de basis voor het actualiseren van het groenbeheerplan.

We onderhouden 15 ha. plantsoen, scheren 65 km hagen, onderhouden ruim 14.000 bomen en maaien 33 ha. gazons.

Voor het landschap zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Bermenbeleid 2016-2026 Maaien wat moet, bloei waar mogelijk.
- Landschapsontwikkelingsplannen (LOP) Buitengewoon Margraten en Buitengewoon Eijsden.
- Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013.

Op 5 februari 2013 heeft de raad het landschapsontwikkelingsplan Buitengewoon Eijsden vastgesteld. We beschikken nu over een landschappelijke visie voor het gehele buitengebied van de gemeente Eijsden-Margraten.

3.5 Gebouwen

De gemeente heeft 45 gebouwen in eigendom, waarvan ze ook het beheer uitvoert. Te denken valt hierbij aan schoolgebouwen, sportaccommodaties zowel buiten als binnen, gebouwen t.b.v. de gemeentelijk bedrijfsvoering, voor huisvesting van statushouders, en enkele overige vaak sociaal maatschappelijke doeleinden. In de vastgestelde kadernotitie accommodatiebeleid 2017 is bepaald

dat vitale verenigingen een essentiële rol spelen in de leefbaarheid van en sociale cohesie in de kernen en de huisvesting hiervan gefaciliteerd dient te worden.

Het doel van het accommodatiebeleid is een op vraag en aanbod afgestemd voorzieningenniveau waarbij met toekomstige ontwikkelingen (o.a. krimp, vergrijzing, verduurzaming en decentralisaties) rekening wordt gehouden.

Gemeentelijke basis voorzieningen maken het aantrekkelijk om in deze gemeente te leven en te wonen. Wij beschikken daarom over kwalitatief goede, levensvatbare en bereikbare voorzieningen, en dragen hiermee op een verantwoorde en veilige wijze zorg voor de instandhouding van gemeentelijke basis voorzieningen.

Het benodigde onderhoud aan gemeentelijke gebouwen leggen we vast in een meerjarig onderhoudsplan. Dit vormt de onderlegger van het werkplan dat jaarlijks ten uitvoering wordt gebracht. Onderhoud plegen heeft hoofdzakelijk als doel om gemeentelijke gebouwen voor bepaalde doelgroepen op een afdoende kwalitatief niveau in stand te houden voor het gebruiksdoel waarvoor deze voorzieningen gerealiseerd zijn.

Middels inspecties en voortschrijdend inzicht wordt het meerjarig onderhoudsplan jaarlijks bijgesteld aan de hand van de meest actuele situatie. In een werk(plan) wordt bepaald welke werkzaamheden daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht in enig jaar.

Van dit werkplan maken de volgende onderdelen (onder andere) deel uit:

- het benodigde jaarlijkse reguliere service-onderhoud;
- het (niet)planbare correctieve onderhoud zoals :
  - buitenschilderwerk en
  - noodzakelijke reparaties aan deuren en kozijnen, dakbedekkingen en technische installaties, maar vooral het (groot) vervangingsonderhoud aan dakbedekkingen, gevels, technische installaties en (sport)vloerafwerkingen.

Deels vinden aan deze gebouwen ook kleine aanpassingen plaats als de wetgever hier uit veiligheidsoverwegingen aanvullend om vraagt.

Voor de instandhouding van gemeentelijke gebouwen is de voorziening “onderhoud gemeente gebouwen” gevormd. Benodigde onderhoudsuitgaven worden jaarlijks aan de voorziening onttrokken.

Hierna volgt een overzicht van de stand van zaken van de MIP-projecten per 31/12/2022. In het overzicht worden de planning, de operationele stand van zaken en de financiële stand van zaken per project weergegeven.

De reconstructie van een weg met riool (combiproject) bestaat in grote lijnen uit twee fases:

De planvoorbereiding : deze fase bestaat uit het verzamelen en inwinnen van gegevens zoals bodem/fundering/constructie ed., het opstellen van ontwerpen, bestekken, het houden van inwonersavonden en het houden van de aanbestedingsprocedure. Deze fase heeft een lange doorlooptijd en kost relatief weinig geld in verhouding tot het beschikbare budget.

De uitvoeringsfase: hierin voert de aannemer de werkzaamheden uit. Deze fase kost meestal relatief minder tijd maar brengt wel het grootste deel van de kosten met zich mee.

Paragraaf 4: Financiering

Paragraaf 4: Financiering

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten staat dat de paragraaf over de financiering in ieder geval het beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille bevat.

Treasuryfunctie

De gemeentelijke treasury-functie heeft als doel het financieren van het gemeentelijk beleid (zorgen voor tijdige beschikbaarheid van voldoende geldmiddelen) en het uitzetten van de overtollige geldmiddelen. De risico's en kosten worden daarbij geminimaliseerd en het renteresultaat geoptimaliseerd. De functie wordt uitgevoerd binnen de normen van de Wet FIDO, de ministeriële regeling Ruddo en het Treasurystatuut 2017 Eijdsden-Margraten.

Financieringsbeleid

De gemeente zet de overtollige geldmiddelen uit bij de Nederlandse Staat (schatkistbankieren). Om het renteresultaat te optimaliseren wordt financiering met externe middelen beperkt door eerst de eigen liquide financieringsmiddelen te gebruiken. Als deze laatste ontoereikend zijn kunnen er externe middelen worden aangetrokken.

Algemene interne en externe ontwikkelingen

Algemene rente ontwikkelingen

Onze gemeente heeft per 31 december 2022 in totaal 14 langlopende leningen met een openstaand saldo van € 82,29 miljoen. Het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille bedraagt 1,35%.

Algemene renteontwikkelingen	Gemiddeld 2018	Gemiddeld 2019	Gemiddeld 2020	Gemiddeld 2021	Gemiddeld 2022
Kasgeld	-/-0,38%	-/- 0,37%	-/-0,33%	-/-0,44%	0,14%
Rekening-courant (debet)	2,45%	2,45%	2,45%	2,45%	2,81%
Lang geld (lineair 25 jaar)	1,59%	0,91%	0,49%	0,62%	2,27%
Gemiddeld rentepercentage Eijsden-Margraten	1,49%	1,14%	1,14%	1,09%	1,35%

(bron BNG)

De plannen van het beleid voor het risicobeheer

Om het renterisico op de vlottende schuld te beperken, hanteren we een kasgeldlimiet. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet houden we de omvang van de jaarbegroting per 1 januari voor het gehele begrotingsjaar aan, vermenigvuldigd met het percentage dat bij ministeriële regeling is vastgesteld. Dit betekent dat de korte schuld maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag bedragen. De korte schuld bestaat uit de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rente-typische looptijd korter dan één jaar plus de schuld in rekening-courant en is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven.

Om de renterisico's op de vaste schuld te beheersen, dienen de gemeenten te voldoen aan de renterisiconorm. Hiervoor moeten we het renterisico dat we op de vaste schuld lopen berekenen. De definitie van het renterisico op de vaste schuld is: de mate waarin het saldo van rentelasten en rentebaten van een gemeente verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rente-typische looptijd van één jaar of langer.

De uitkomst van de berekening van het renterisico op de vaste schuld dient getoetst te worden aan de renterisiconorm. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Concreet houdt dit in dat de gemeente ervoor moet zorgen dat in enig jaar niet meer dan 20% van de begrotingsomvang moet worden geherfinancierd. De norm is ingesteld om door een spreiding in looptijden van leningen een stabiele rentelast te bewerkstelligen.

Uit onderstaand overzicht kan worden afgeleid dat zowel in 2021 als in 2022 sprake was van ruimte onder de renterisiconorm.

Renterisiconorm	werkelijk 2021	prim. begroot 2022	werkelijk 2022
Omvang begroting/rekeningtotaal	€ 67.574	€ 60.872	€ 66.565
Renterisiconorm (20% van omvang begrotingstotaal)	€ 13.515	€ 12.174	€ 13.313
Renteherziening opgenomen leningen	€ 0	€ 0	€ 0
Renteherziening uitgezette leningen	€ 0	€ 0	€ 0
Aflossingen	€ 3.699	€ 3.700	€ 3.700
Ruimte onder de renterisiconorm	€ 9.816	€ 8.474	€ 9.613
Overschrijding van de renterisiconorm	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Liquiditeiten

Liquiditeitenplanning

Het liquiditeitsrisico wordt door de gemeente Eijsden-Margraten beperkt door een stringente korte termijn liquiditeitenplanning.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroot 2022	Werkelijk 2022
Totaal jaarbegroting / jaarrekening (lasten)	€ 61.412	€ 66.565
Toegestane kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%
in een bedrag	€ 5.220	€ 5.658
Totaal netto vlottende schuld (vlottende schuld -/ vlottende middelen)	€ 4.525	€ 3.393
Overschrijding kasgeldlimiet Ruimte t.o.v. kasgeldlimiet	€ 695	€ 2.265

Kaderstellende documenten

- Treasurystatuut Eijsden-Margraten 2017.

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

5.1. Algemeen

Om de ambities van het gemeentebestuur te realiseren investeren we in mensen en middelen. De paragraaf bedrijfsvoering schetst de manier waarop de organisatie hier invulling aan geeft en welke instrumenten hiervoor nodig zijn. Richtsnoer bij het inrichten, ontwikkelen en onderhouden van de organisatie is de missie van de gemeente Eijsden-Margraten: Dichtbij het leven - Het leven van onze inwoners is de leidraad.

De bedrijfsvoering van de organisatie is het domein en de verantwoordelijkheid van het college. Het college informeert de raad hierover via de paragraaf Bedrijfsvoering in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering die in 2022 zijn geweest.

5.2. Organisatie in ontwikkeling

In de meerjarenbegroting 2022 – 2025 hebben we aangegeven dat in 2022 de focus komt te liggen op een drietal onderdelen, te weten:

1. *Organisatieplan TOEM*
2. *Balans vast versus ingehuurd personeel*
3. *Beheersbaar houden van ziekteverzuim (<5%)*

Onderstaand wordt hier nader op ingegaan.

ad. 1. Organisatieplan TOEM

Conform doelstelling is in 2022 verder invulling gegeven aan het verder investeren in een Toekomstbestendige Organisatie Eijsden-Margraten, genaamd TOEM. Naast het feit dat de basis op orde dient te zijn en vanuit een klantgerichte aanpak werkzaamheden verricht dienen te worden, heeft het management geconcludeerd dat ontwikkeling op een drietal niveaus dient plaats te vinden; op het niveau van de individuele medewerker, op het niveau van teams en op het niveau van de organisatie.

In dit licht is het organisatie-ontwikkeltraject in 2022 op inhoud en aanpak nader verdiept. Het ontwikkelperspectief, de ontwikkelrichting alsmede de ontwikkelstrategie is uitgewerkt. Er is een interne kwartiermaker aangesteld die samen met een kernteam, het MT en de organisatie verder vorm en richting geeft aan het organisatie-ontwikkeltraject. Vanuit de organisatie is een Toem-Team samengesteld. De leden van het Toem-Team zijn de ambassadeurs die niet alleen een inspirerende aanjaagfunctie hebben maar ook een actieve rol vervullen bij het verder concretiseren van het intern te doorlopen ontwikkelproces. Zij hebben in 2022 een drietal organisatiedagen rondom TOEM georganiseerd en een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het leitmotief van de organisatie; 'Dichtbij het leven, vanuit het hart'. Ook zijn zij betrokken bij de verdere verdieping ten aanzien van wat verstaan wordt onder opgavegerichte zelforganiserende teams waar het management vanuit het organisatie-ontwikkeltraject naar toe wil bewegen.

- resultaatgerichte teams

Door in teamverband te werken en de werkzaamheden op basis van principes van zelforganisatie uit te voeren, wordt het integraal werken, de professionaliteit alsmede ontwikkel- en uitvoeringskracht van de organisatie met als resultaat meer tevredenheid bij onze inwoners en het bestuur, bevordert.

Binnen de vier gestelde organisatieprincipes (resultaatgerichtheid, veerkracht-wendbaarheid, vitaliteit en slagkracht) is derhalve in de 2e helft van 2022 bij diverse teams, die werkzaam zijn in het primaire

klantproces dan wel teams die bedrijfsondersteunende diensten verlenen, gestart met een ontwikkeltraject, hetgeen in 2023 verder doorloopt. De bestuurlijke opgaven rondom het verbeteren van de dienstverlening zijn hieraan gekoppeld.

Met een groep medewerkers die beleids- en projectmatige werkzaamheden verrichten is een eerste stap gezet rondom het vraagstuk opgavegericht werken in zelforganiserende teams in relatie tot de aanpak van bestuurlijke opgaven rondom prioritaire thema's en wat dit vraagt van medewerkers, leidinggevende en bestuurders.

Tevens zijn per team dashboards ontwikkeld rondom dienstverlening. Op grond hiervan hebben teams in beeld hoe de dienstverlening verloopt en kan – mede op basis van onderzoeksresultaten (Telan en Waarstaatjegemeente) - de komende periode gericht bijgestuurd worden.

Zoals in de begroting 2022 reeds is aangegeven kost het samenstellen en goed laten functioneren van resultaatgerichte teams tijd en behoefte dit gerichte sturing en ondersteuning. Middels inzet van teamcoaches is in 2022 hiermee een eerste aanzet gemaakt.

- duurzame inzetbaarheid medewerkers

Zoals in de begroting is aangegeven vinden we vitaliteit en energie van onze medewerkers en teams belangrijk. Het betreft niet alleen fysieke als vakinhoudelijke vitaliteit van onze medewerkers als ook vitaliteit die aangewakkerd wordt door persoonlijke groei. Middels het reeds hierboven vermelde ontwikkeltraject rondom teams, is geïnvesteerd in teamenergie. Daarbovenop is de training advieskracht geïntroduceerd. In de 2e helft van 2022 is een eerste groep beleidsmedewerkers (12 personen) gestart met deze training. Gezien de positieve ervaringen wordt deze training in 2023 verder voortgezet voor meerdere medewerkers. Ook is bij vrijkomende vacatures nadrukkelijk bekeken of interne doorstroming mogelijk is.

Tevens is in 2022 een werkgroep geformeerd die het vraagstuk duurzame inzetbaarheid oppakt. Hierbij beperkt de werkgroep zich niet tot de vraag hoe houden we medewerkers in de laatste werkzame jaren tot aan hun pensioen inzetbaar. Het vraagstuk duurzame inzetbaarheid wordt breder gezien en voor de gehele organisatie opgepakt. In 2023 zal rondom duurzame inzetbaarheid een plan worden opgeleverd.

- vereenvoudigen organisatiestructuur

Het organisatie-ontwikkeltraject is ingestoken als een beweging waarbij organisch, telkens bijsturend gewerkt wordt aan een organisatie die resultaatgericht, veerkrachtig-wendbaar, vitaal en slagvaardig is. Geen klassieke reorganisatie met op voorhand een harkje rondom een aangepaste

organisatiestructuur. Dit past in deze fase van het organisatie-ontwikkeltraject niet bij het maximaal kunnen samenstellen en ontwikkelen van opgabegegerichte en zelforganiserende teams. In dit licht is in 2022 gestart met het werken vanuit een drietal domeinen (Ruimte, Samenleving en Bedrijfsvoering) met ieder een leidinggevende. Hiermee is tevens het managementteam in samenstelling teruggebracht van 7 naar 5 personen (twee directieleden en drie leidinggevende).

ad 2. Balans vast versus ingehuurd personeel

Ten aanzien van het meer in balans brengen van vast en ingehuurd personeel enerzijds en het toewerken naar een robuustere organisatie anderzijds zijn in 2022 de eerste stappen gezet. Dit heeft in 2022 reeds geresulteerd in een compacter managementteam, bestaande uitsluitend uit vaste krachten. Tevens zijn voorbereidingen getroffen om in 2023 inhuur te verminderen en de robuustheid van de organisatie te vergroten, hetgeen ondersteund wordt middels de vastgestelde meerjarenbegroting 2023 - 2026, waarin ingestemd is met uitbreiding van personeel.

Doelstelling was om de inhuur in 2022 terug te brengen naar 15,8%. (was in 2021: 16,3%). Helaas is deze doelstelling om inhuur terug te dringen niet behaald. Reden hiertoe waren de vele vacatures die wij nog niet ingevuld kregen, naast de extra benodigde inhuur van expertise. Aanvullend was het ziekteverzuimpercentage in 2022 hoger dan verwacht. Wij streven uiteraard naar 5% maar helaas bleek dat medewerkers in 2022 meer ziek waren en hier moest ook vervanging voor worden ingehuurd. Het percentage aan inhuur bedraagt voor 2022 24%.

ad 3. Beheersbaar houden van ziekteverzuim (<5%)

Doelstelling was om het ziekteverzuim (<5%) beheersbaar te houden. Echter, het ziekteverzuim is in 2022 het gehele jaar boven de norm van 5% gelegen. In de 1e helft van 2022 betrof het ziekteverzuim gemiddeld ca. 6,5%. In de 2e helft van 2022 is dit opgelopen naar gemiddeld ca. 7,7%. Met name in Q4 van het afgelopen jaar zagen we het langdurig ziekteverzuim alsmede de meldingsfrequentie toenemen. De toename van deze verzuimcijfers lijkt in februari van dit jaar haar piek te hebben bereikt.

Een gedeelte van de verklaring van de stijging van de meldingsfrequentie en het verzuimpercentage is te vinden in het feit dat medewerkers met de ervaringen van Corona zich eerder ziekmelden waar men vroeger toch kwam werken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verkoudheden en lichte griep.

Toch verklaart dit niet de hele stijging. Helaas zijn wij wederom geconfronteerd met een aantal langdurig zieken en dit veroorzaakt het grootste gedeelte van dit verzuim. Al deze casussen zijn wel goed in beeld bij de leidinggevenden, het team hrm en de bedrijfsarts en er wordt nadrukkelijk effort gestoken in het terugbrengen van het ziekteverzuim en het goed opvangen van taken die door ziekte niet opgepakt worden. Immers, het risico is dat een toename van het ziekteverzuim leidt tot extra

belasting bij zittende medewerkers met als gevolg een verhoogd risico op uitval van deze personen. De verwachting is dat in de loop van 2023 hiervan de eerste resultaten zichtbaar zullen zijn.

Financieel

Onderstaand treft u een overzicht aan van de beschikbare middelen voor de organisatie en de uitgegeven middelen in 2022.

	Personeel 2022	Begroting 2022 na wijziging	realisatie 2022	Vershil
1	Salarissen Raad en B&W	€ 959.700	€ 842.765	€ 116.935
2	Salarislasten personeel	€ 13.545.397	€ 12.169.385	€ 1.376.012
	Totaal personele lasten	€ 14.505.097	€ 13.012.150	€ 1.492.947
3	Inhuur	€ 2.103.511	€ 3.510.200	-€ 1.406.689
	Totaal	€ 16.608.608	€ 16.522.350	€ 86.258

5.3 I&A (informatie & automatisering)

De digitale transformatie binnen onze maatschappij heeft een steeds grotere invloed op de werk- en dienstverleningsprocessen van onze gemeente. De omvang en complexiteit van onze informatievoorziening neemt dan ook toe, mede ingegeven door nieuwe wet- en regelgeving en een brede behoefte aan actuele en toegankelijke informatie. De speerpunten voor 2022 hadden betrekking op het invoeren van nieuwe wet- en regelgeving, het vanuit informatievoorziening ondersteunen van onze opgaven en het blijvend optimaliseren van bestaande processen en systemen.

In 2022 zijn de volgende ontwikkelingen opgepakt:

1. Fase 1 van de Wet Open Overheid (WOO).

Het afgelopen jaar is gestart met de invoering van de Wet Open Overheid. We hebben hierbij de landelijke invoeringskaders gevolgd. Voor 2022 waren deze gericht op 11 informatiecategorieën. Hiervoor hebben wij het proces van passieve openbaarmaking aangepast, inclusief oprichting van een WOO-informatiepunt. Daarnaast zijn diverse informatiesystemen en werkprocessen aangepast.

2. Archief- en informatiebeheer

Naar aanleiding van de periodieke rapportage van de gemeente-archivaris in het kader van horizontaal toezicht op ons archief- en informatiebeheer is gewerkt aan verdere

kwaliteitsverbetering. De verbeteringen hadden betrekking op de archivering van ongestructureerde informatie en de invoering van een overkoepelend kwaliteitssysteem. De horizontaal toezichtsrapportage van 2022 heeft uitgewezen dat wij ons archief- en informatiebeheer redelijk goed op orde hebben.

3. Lean, digitaal en datagestuurd werken.

Het lopende beleid om onze dienstverlenings- en bedrijfsprocessen lean te verbeteren en te digitaliseren, is in 2022 gecontinueerd. Dit ter ondersteuning van zowel de bestuurlijke doelen omtrent onze dienstverlening en de specifieke doelen van de opgavegerichte teams. Daarnaast zijn ontwikkelstappen gezet in datagestuurd werken door de verdere ontsluiting van informatiebronnen, zodat de gemeente als geheel beter kan sturen op te behalen resultaten.

4. Audiovisuele middelen

In 2022 is gestart met de vernieuwing van audiovisuele middelen in de raadzaal en vergaderruimten. Naast vervanging van afgeschreven techniek, worden hiermee nieuwe behoeften rondom digitaal werken en het maken van video-opnamen ingevuld.

Informatiebeveiliging.

Gemeenten zijn net als andere organisaties uitermate kwetsbaar als het gaat om hun (digitale) dienstverlening. Deze kwetsbaarheid wordt versterkt doordat gemeenten bronhouder en bewerker zijn van veel privacygevoelige informatie. Dit hebben wij het afgelopen jaar ondervonden tijdens een cyber-aanval bij onze leverancier in het sociaal domein. Hoewel deze aanval snel kon worden onderdrukt en de gevolgen hierdoor relatief beperkt zijn gebleven, is het belang om privacybescherming en informatiebeveiliging goed op orde te hebben nadrukkelijk gebleken.

De informatiebeveiliging binnen onze gemeente wordt geborgd vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Het principe van de BIO is dat het gemeentebestuur op basis van risico-inventarisaties afgewogen keuzes maakt over informatiebeveiliging. Daarnaast beschrijft de BIO een aantal normen die voor iedere gemeente als verplichting gelden. Jaarlijks wordt gewerkt aan verbetering van de informatiebeveiliging. Hierover wordt ook in 2022 horizontale verantwoording (naar de gemeenteraad) en verticale verantwoording (naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken) afgelegd. In de verantwoording over 2022 kan het college verklaren op het vlak van informatiebeveiliging in control te zijn.

Gemeenten moeten sinds 2018 voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) deze stelt eisen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de privacy van burgers en medewerkers. Onze gemeente waarborgt dit onder andere door actief en

structureel met een team, privacy gerelateerde vraagstukken en werkzaamheden, op te pakken. Een recente ontwikkeling eist dat gemeenten, indien zij politiegegevens verwerken, periodiek audits moeten uitvoeren. Deze verplichte audit komt voort uit de Wet Politiegegevens (Wpg) waarbij de gemeente zich moet verantwoorden over de verwerking van deze gegevens. Het afgelopen jaar heeft onze gemeente een externe Wpg audit laten uitvoeren en ter verantwoording naar de Autoriteit Persoonsgegevens gestuurd. Verdere uitwerking van de bevindingen uit het auditrapport worden in een verbeterplan voor de komende periode meegenomen en waar mogelijk afgestemd met de AVG activiteiten.

Rechtmatigheidsverklaring.

De voor 2022 geplande door het college af te geven rechtmatigheidsverklaring geldt pas vanaf 2023. Om een rechtmatigheidsverklaring te kunnen opstellen moet de bestaande controlesystematiek - lijncontrole en Verbijzonderde Interne Control (VIC) - worden doorontwikkeld. In 2022 is door Orgfit een rapportage opgesteld met betrekking tot het verbeteren van de beheersing van de processen omtrent inkoop en subsidies. De aanpak in het rapport van Orgfit wordt onderschreven door onze accountant Q-concepts en zullen we ook voor de overige processen die in scope zijn van de accountantscontrole door te trekken. Dit betreft: personele kosten, Jeugd, WMO, Participatie, Crediteuren en Financieel Beheer.

Rol van de raad.

De raad zal een grens moeten bepalen, waarboven het college afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording, de zgn. verantwoordingsgrens. Het kan kostbaar en tijdrovend zijn om iedere euro die kan leiden tot een rechtmatigheidsfout of onduidelijkheid te controleren en te verantwoorden. De tweede reden is dat de raad stuurt op hoofdlijnen en daarom niet elke afwijking relevant vindt. Alleen over afwijkingen boven een bepaalde grens zal de raad informatie willen ontvangen.

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. In de onlangs vastgestelde financiële verordening is deze verantwoordingsgrens door uw raad vastgesteld.

Kaderstellende documenten

Budgethoudersregeling 2020.

Visie op Informatiemanagement.

Plan van aanpak informatiemanagement.
Informatiebeveiligingsplan.

Algemene Verordening Gegevensbescherming.
Mandaat en machtigingsregeling tweede wijziging Eijsden-Margraten 2017.
Communicatiebeleid 2012-2016.
Aanbestedingsbeleid 2016.

Paragraaf 6: Verbonden partijen

De gemeente Eijsden-Margraten heeft bestuurlijke en/of financiële belangen in een aantal verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen.

Een verbonden partij is een derde rechtspersoon, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een verbonden partij of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de betreffende rechtspersoon en/of als de gemeente aangesproken kan worden door derden ingeval van financiële problemen bij de verbonden partij.

Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard behoudt de gemeente Eijsden-Margraten beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden ten aanzien van deze partijen.

In de Nota Verbonden Partijen wordt het door de gemeente Eijsden-Margraten gevoerde beleid inzichtelijk gemaakt. Ook wordt ingegaan op de begrippen en juridische kaders waaraan verbonden partijen moeten voldoen.

De uitgangspunten voor deelname in een verbonden partij zijn uitvoerig vastgelegd in de Nota Verbonden Partijen. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- De gemeente participeert alleen in derde partij (verbonden partij) indien daarmee publiek belang gediend wordt.
- De financiële gevolgen en mogelijke risico's van deelname in een verbonden partij dienen inzichtelijk te worden gemaakt.

Voor meer inhoudelijke informatie wordt verwezen naar deze nota.

Onderstaande tabel toont de begrote bijdragen voor 2022 van de gemeente Eijsden-Margraten per verbonden partij.

Bijdrage Eijsden-Margraten 2022**Programma 1 Mens & Samenleving**

Centrumregeling inkoop Jeugd	€ 107.000
Centrumregeling inkoop WMO	€ 35.000
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg)	€ 894.462
Omnibuzz	€ 544.902
MTB Regio Maastricht NV	€ 2.128.502
Stichting Podium24	€ 332.500
Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM)	€ 149.000
Anti Discriminatie Voorziening Limburg	€ 10.866
Regionale samenwerking leerplicht RMC	€ 86.000
Regionale samenwerking leerlingenvervoer	€ 278.000

Programma 3 Klimaat & Energie

Gemeenschappelijke regeling sanering afvalwaterlozingen buitengebied	nvt
Reinigingsdiensten RD4	€ 1.990.611
Regionale uitvoeringsdienst Zuid-Limburg	€ 136.634
Bodemzorg Limburg BV	€ 6.291

Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering

Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 1.746.263
RIEC	€ 12.500
Veiligheidshuis	€ 30.000
Burgernet	€ 2.987
Bank Nederlandse Gemeenten	nvt
Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.	nvt
Enexis Holding NV	nvt
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	nvt
BsGW	€ 444.000
Gegevenshuis	€ 265.485

Onderstaand volgt per programma een gedetailleerd overzicht van de verbonden partijen:

Programma 1 Mens & Samenleving

Centrumregeling inkoop Jeugd	
Soort	Overige verbonden partijen
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Gemeente Maastricht is centrumgemeente.
Openbaar belang	Het gezamenlijk zorgdragen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van de jeugdhulptaken, zoals vastgelegd in de beleidsplannen Jeugd van de deelnemende gemeenten, met inachtneming van de bepalingen van de Jeugdwet (inkoop en backoffice).
Visie	Het delen van kennis en expertise in de regio die nodig zijn voor de ontwikkeling en uitvoering van het jeugdhulpbeleid.
Beleidsvoornemens	Continueren.
Financieel belang	Voor de uitvoeringskosten (€ 107.000) die wij aan gemeente Maastricht betalen wordt voor ruim € 5 miljoen per jaar aan zorg ingekocht.
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek is lid van de stuurgroep Jeugdzorg.
Financiële situatie	Lokale overheid.
Ontwikkelingen	De inkoop jeugd wordt de komende jaren verder doorontwikkeld.
Risico's	Financieel: beperkt risico faillissement zorgaanbieders. Dit wordt beperkt door monitoring van verstrekte voorschotten door Maastricht en evaluatie prestaties zorgaanbieders door inkoopteam Maastricht.

Centrumregeling inkoop Wmo

Soort	Overige verbonden partijen
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittern, Meerssen en Vaals. Maastricht is centrumgemeente.
Openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren van taken op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.
Visie	Het gezamenlijk optrekken en verdelen van de administratieve lasten en kennisdeling in de regio Maastricht Heuvelland met schaalvoordelen t.a.v. inkoop.
Beleidsvoornemens	Continueren.
Financieel belang	Voor de uitvoeringskosten (circa € 35.000) die wij aan gemeente Maastricht betalen wordt voor ruim € 3 miljoen per jaar aan zorg ingekocht.
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek is lid van het Pho Maastricht-Heuvelland.
Financiële situatie	Lokale overheid.
Ontwikkelingen	Niet specifiek, betreft continue functie.
Risico's	Financieel: beperkt risico t.a.v. faillissement zorgaanbieders. Dit wordt beperkt door monitoring van verstrekte voorschotten door Maastricht en evaluatie prestaties zorgaanbieders door inkoopteam Maastricht.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg)	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Geleen
Betrokken partijen	Alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
Openbaar belang	Zorgdragen voor publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit Wmo, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR, vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen, sociaal medische advisering.

Visie en beleidsvoornemens	<p>In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat Het onze ambitie is om de achterstand ten opzichte van de rest van het land binnen tien jaar met 25 procent in te lopen en zo daadwerkelijk een Trendbreuk te realiseren. Om de trend daadwerkelijk te kunnen breken, is een aantal fundamentele keuzes gemaakt die tot een nieuwe aanpak moeten leiden, zoals: commitment om meerjarig werk te maken van de Trendbreuk, het smeden van allianties op zowel provinciaal- als rijksoverheidsniveau en focus en massa maken. De focus wordt gelegd op de periode vanaf de kinderswangerschap tot en met de periode waarin mensen jong volwassen zijn (van kinderswangerschap tot kinderswangerschap). De Trendbreuk is breder dan de focus op deze cyclus, want op andere beleidsterreinen liggen eveneens kansen om de gezondheidsachterstand in te lopen. De GGD is een belangrijke partner in de realisatie van het gezondheidsbeleid.</p>												
Financieel belang	<p>De gemeentelijk bijdragen aan de GGD in 2022 bedragen:</p> <table data-bbox="450 1016 893 1263"> <tr> <td>GGD</td> <td>€ 6.810.177</td> </tr> <tr> <td>Jeugdgezondheidszorg</td> <td>€ 16.910.469</td> </tr> <tr> <td>Acute Zorg</td> <td>€ 1.084.801</td> </tr> <tr> <td>Veilig Thuis</td> <td>€ 6.378.262</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>€ 31.183.709</td> </tr> </table> <p>De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin bedraagt € 894.462.</p>	GGD	€ 6.810.177	Jeugdgezondheidszorg	€ 16.910.469	Acute Zorg	€ 1.084.801	Veilig Thuis	€ 6.378.262	Totaal	€ 31.183.709		
GGD	€ 6.810.177												
Jeugdgezondheidszorg	€ 16.910.469												
Acute Zorg	€ 1.084.801												
Veilig Thuis	€ 6.378.262												
Totaal	€ 31.183.709												
	<table data-bbox="450 1451 925 1639"> <tr> <td><i>x 1.000</i></td> <td>1-1-2022</td> <td>31-12-2022</td> </tr> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 1.198</td> <td>€ 848</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 29.222</td> <td>€ 29.222</td> </tr> <tr> <td>verwacht resultaat</td> <td>€ 0</td> <td></td> </tr> </table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 1.198	€ 848	vreemd vermogen	€ 29.222	€ 29.222	verwacht resultaat	€ 0	
<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022											
eigen vermogen	€ 1.198	€ 848											
vreemd vermogen	€ 29.222	€ 29.222											
verwacht resultaat	€ 0												
Bestuurlijk belang	<p>Het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid Limburg bestaat uit één bestuurslid per deelnemende gemeente en één plaatsvervangend lid. Als lid van het Algemeen bestuur kunnen slechts worden aangewezen leden van het college van de gemeenten.</p>												

	Besluitvorming vindt plaats via gewogen stemmen, gerelateerd aan het inwoneraantal
Financiële situatie	<p>Begin 2022 bedraagt het eigen vermogen € 1.197.769 en het vreemd vermogen € 29.222.231. De solvabiliteitsratio bedraagt 5,03%.</p> <p>Voor 2022 is een omzet van € 68.680.209 begroot die volledig wordt gebruikt om de kosten te dekken.</p>
Ontwikkelingen	<p>De GGD heeft zowel te maken met een bezuinigingstaakstelling als met veranderingen in het sociaal domein.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weerstandsvermogen • Trendbreuk • Doorontwikkeling JGZ • Covid-19
Risico's	<p>Door de deelnemende gemeenten is gekozen om geen weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato inwoneraantal door de gemeenten gedragen.</p> <p>De GGD is de belangrijkste speler bij de aanpak van het coronavirus. Zij verzorgen de testen en doen aan bron- en contactonderzoek.</p> <p>Het ministerie VWS vergoedt in 2021-2022 de meerkosten als gevolg van Covid-19, de omzetsderving en het inhalen van achterstanden van de reguliere zorg / taak.</p>

Omnibuzz	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Geleen
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Limburg met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar.
Openbaar belang	Het bevorderen van openbaar vervoer (op maat) ten behoeve van de inwoners van de deelnemende gemeenten in het algemeen, en bewoners met een WMO indicatie in het bijzonder. Zorg dragen voor een goede uitvoering van collectief en individueel vervoer van die reizigers, die aangewezen zijn op één van de door de gemeenten te behartigen vormen van doelgroepenvervoer. Vooralsnog beperkt dit vervoer zich tot het regiotaxi-vervoer, gebaseerd op de Wet maatschappelijke ondersteuning.
Visie	Het voorzien in goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer.

Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie voor 2022 is begroot op € 544.902 (=2,15% van de totale gemeentelijke bijdragen).												
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek maakt deel uit van het algemeen bestuur.												
Financiële situatie	Op 31 december 2022 bedraagt het eigen vermogen € 581.939. Het begrote resultaat over 2022 bedraagt € 0. De solvabiliteitsratio bedraagt 14%.												
Vermogen	<table border="0"> <tr> <td>x 1.000</td> <td>1-1-2022</td> <td>31-12-2022</td> </tr> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 588</td> <td>€ 582</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 3.643</td> <td>€ 3.616</td> </tr> <tr> <td>verwacht resultaat</td> <td></td> <td>€ 0</td> </tr> </table>	x 1.000	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 588	€ 582	vreemd vermogen	€ 3.643	€ 3.616	verwacht resultaat		€ 0
x 1.000	1-1-2022	31-12-2022											
eigen vermogen	€ 588	€ 582											
vreemd vermogen	€ 3.643	€ 3.616											
verwacht resultaat		€ 0											
Ontwikkelingen	<p>Aan de hand van de bestuursinformatiebrief december 2022 kunnen wij vaststellen dat de prognose realisatie vervoerskosten 2022 voor Eijsden Margraten hoger ligt dan het geen in de primaire begroting 2022 is vastgesteld. Hiermee hebben wij in onze dashboards en jaarrekening rekening gehouden door niet de door Omnibuzz voorgestelde afslag toe te passen maar zelfs een toeslag toe te passen. Over het algemeen verwacht Omnibuzz uit te komen op een positief vervoersresultaat echter niet voor onze gemeente.</p> <p>Verder verwacht Omnibuzz forse prijsstijgingen voor 2023 . Jaarlijks worden de vervoerstarieven geïndexeerd met de NEA-index, de toepassing van deze index is contractueel met de vervoerders overeen gekomen. Voor 2023 is deze index historisch hoog uitgevallen, namelijk 13,7%. Dit bestaat met name uit de gestegen brandstofkosten (+6,9%) en de stijging van de cao-lonen in de taxibranche per 1 januari 2023 met 8%. Dit betekent dat per 1 januari 2023 de tarieven die Omnibuzz aan de vervoerders betalen met 13,7% worden ge-indexeerd. Ook in de overige bedrijfsvoeringskosten ziet Omnibuzz forse indexaties. Ook de nog lopende cao- onderhandelingen SGO zal tot een forse indexering leiden. Deze ontwikkelingen zullen in de begrotingswijziging 2023-2 worden verwerkt.</p>												
Risico's	De regelingen op grond waarvan aanspraak bestaat op doelgroepenvervoer zijn open-eind-regelingen. Daarmee is een overschrijding van de kosten niet uit te sluiten.												

MTB Regio Maastricht NV	
Soort	Naamloze vennootschap

Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen.
Openbaar belang	<p>Uitvoering (en afbouw) 'oude' Wet Sociale Werkvoorziening voor de drie deelnemende gemeenten.</p> <p>Leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten.</p>
Visie	<p>In opdracht van de gemeenten ondersteunt MTB inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt actief bij het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt (arbeidsfit maken). Van oorsprong betreft het een uitvoeringsorganisatie voor de Wet Sociale Werkvoorziening maar inmiddels ook voor de brede doelgroep Participatiewet. Dit gebeurt in hoofdzaak door mensen een leer-werktraject aan te bieden, onder zo regulier mogelijke omstandigheden en zo mogelijk bij reguliere bedrijven (inclusief samenwerkingspartners, eigen joint ventures en dochterondernemingen). Zo kunnen mensen zich ontwikkelen en zelf hun arbeidsmarktkansen vergroten. Voor inwoners die daar blijvend op zijn aangewezen, blijft MTB een beschutte werkomgeving bieden.</p>
Financieel belang	<p>De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen zijn allen aandeelhouder van MTB. Het belang van Eijsden-Margraten in het geplaatste aandelenkapitaal (99 aandelen) is 11% met een verkrijgingprijs van € 4.950.</p> <p>Door de gemeente Maastricht is aan de MTB een achtergestelde renteloze lening verstrekt ter grootte van € 12.100.000 (nominale waarde) onder zekerheidstelling van het eerste recht van hypotheek op de panden van de MTB. Het aandeel van de gemeente Eijsden-Margraten in deze gegarandeerde kasgeldlening bedraagt € 1.331.000. Voor deze zekerheidsstelling is een voorziening gevormd. De stand van deze voorziening bedraagt €787.003 per 31-12-2022. Dit volstaat op basis van de thans geldende inzichten rekening houdende met de boekwaarde van de gebouwen van de MTB.</p> <p>De begrote bijdrage 2022 voor de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt € 2.128.502</p>
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Financiën (wethouder Gerritsen) heeft zitting in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders MTB en heeft daarbij formeel stemrecht.
Financiële situatie	Per 1-1-2022 bedraagt het eigen vermogen € 8,3 miljoen negatief; -/- € 8,3 miljoen plus achtergestelde lening € 11,5 miljoen (boekwaarde) brengt garantievermogen op € 3,2 miljoen) en het vreemd vermogen € 7,4 miljoen.

	<p>Het operationeel resultaat over 2021 bedraagt -/- € 3.474.614. Daarmee wordt het jaar 2021 binnen de afgesproken financiële kaders met de gemeentelijke aandeelhouders afgesloten.</p> <p>Ten behoeve van de actuele reorganisatie heeft MTB een voorziening gevormd ter grootte van € 2.358.086 bij start van de reorganisatie. Het aandeel van onze gemeente hierin bedraagt € 259.390 (maximumbedrag). Deze voorziening bedraagt per ultimo 2021 €117.437.</p>
Ontwikkelingen	<p>Vanaf 2017 krijgt niet langer de gemeente waar een Sw'er woont, maar de gemeente waar deze werkt de rijksbijdrage op haar rekening gestort. Onderlinge verrekening met de buitenschappen, is daardoor niet meer nodig (Sw'ers die in gemeente Eijsden-Margraten wonen maar bijvoorbeeld werkzaam zijn voor Sw-bedrijf Wozl) . Er is onderzoek verricht door de MTB naar de bedrijfseconomische houdbaarheid. In dit verband is ook gekeken naar de participatieketen. In 2022 is door gemeenten ingestemd met een fusie tussen MTB, Annex en Podium24 naar aanleiding van het onderzoek. Eind 2022 is hiervoor de projectleider gestart.</p>
Risico's	<p>De taken die MTB voor de gemeenten uitvoert, zijn onderhevig aan veranderingen als gevolg van gewijzigd rijksbeleid. Een wijziging van taken brengt uiteraard ook gevolgen voor de organisatie en bedrijfsvoering met zich mee. De gemeenten hebben hier lang niet altijd (voldoende) invloed op, terwijl ze uiteindelijk wel financieel verantwoordelijk zijn. Het risico bestaat dan ook dat autonome ontwikkelingen een negatief effect hebben op het resultaat van MTB en daarmee op het kostenaandeel van de gemeenten.</p>

Stichting Podium24	
Soort	Stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Uitvoering van de regionale werkgeversdienstverlening, vraaggericht en aanbodgeschikt.
Visie	In opdracht van de gemeenten verbindt Podium24 vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De organisatie versterkt de samenwerking tussen het bedrijfsleven en gemeentelijke partijen en fungeert daarbij als centraal aanspreekpunt. Primair staat hierbij de werkgeversvraag centraal, maar ook

	<p>worden nadrukkelijk werkzoekenden aan het werk geholpen, waardoor voor de gemeenten schadelastbeperking (besparing op de uitkeringen) wordt gerealiseerd. Daarbij heeft Podium24 speciale aandacht voor de (gemeentelijke) doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt waarmee tevens de werkgever geholpen wordt diens maatschappelijke verantwoordelijkheid in te vullen.</p>
Beleidsvoornemens	<p>Podium24 is hét werkgeversservicepunt voor de regio Maastricht-Heuvelland en daarbij verantwoordelijk voor de plaatsing van inwoners op (zo) regulier (mogelijk) werk. Vanuit het uitgangspunt van een 'vraaggerichte en aanbodgeschikte dienstverlening' ligt hier voor Podium24 een belangrijke taak ten aanzien van het aanbodgeschikt maken van de werkgeversvraag. Dit in nauwe samenwerking met SEM die verantwoordelijk is voor het vraaggeschikt maken van het aanbod (van werkzoekenden).</p> <p>In het derde kwartaal van 2021 is uit het onderzoeksrapport van KplusV gebleken dat een strategische herpositionering van het MTB noodzakelijk is om de doorontwikkeling van de Participatiewet mogelijk te maken. Concreet betekent dit een samenvoeging van Annex, MTB en Podium24. Eind 2022 is hiervoor de projectleider gestart</p>
Financieel belang	<p>De bijdrage in de uitvoering van de arbeidsmarkttoeleiding (groeibanen, loonkosten- en uitstroomsubsidies) inclusief aandeel in de schadelastbeperking voor 2023 is begroot op €332.500 (€ 140.000 voor begeleiding en fees en € 192.500 voor loonkostensubsidies).</p>
Bestuurlijk belang	<p>De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van Stichting Podium24. Dit stichtingsbestuur ziet toe op de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.</p>
Financiële situatie	<p>Podium24 heeft in het verleden geen tekorten gekend doch de toekomstige fusie met Annex en MTB zal de financiële situatie eveneens veranderen. Momenteel worden de financiën en de organisatiestructuur van MTB onder de loep genomen zodat na de fusie een stabiele bedrijfsvoering kan plaatsvinden.</p>
Ontwikkelingen	<p>Podium24 is gestart per 1 januari 2016. Daarbij is een herverdeling van taken afgesproken met de andere uitvoeringsorganisaties langs de routing die de burger doorloopt; diagnose-plaatsing-ontwikkeling. Aandachtspunten voor de komende periode zijn de doorontwikkeling van de dienstverlening en stroomlijning van de samenwerking met de andere uitvoeringsorganisaties. In het derde kwartaal van 2021 is uit het onderzoeksrapport van KplusV gebleken dat een strategische herpositionering van het MTB noodzakelijk is om de doorontwikkeling van de Participatiewet mogelijk te maken. Concreet betekent</p>

	dit een samenvoeging van Annex, MTB en Podium24. Eind 2022 is hiervoor de projectleider gestart.
Risico's	<p>Het verdienmodel van Stichting Podium24 bestaat uit opbrengsten uit de markt, het aandeel in Podium24 BV, opbrengsten vanuit de werkzaamheden voor de gemeenten (inclusief een aandeel in de schadelastbeperking) en opbrengsten vanuit detachering van eigen medewerkers naar Podium24 BV en SEM. Het risico bestaat dat opbrengsten (om uiteenlopende redenen) tegenvallen, wat uiteraard gevolgen heeft voor het resultaat van de stichting.</p> <p>Het wordt weliswaar niet verwacht, maar mocht een exploitatietekort zich in de toekomst onverhoopt voordoen, dan komt dit (conform vastgestelde statuten) allereerst ten laste van de financiële reserves van Stichting Podium24. Indien deze reserves ontoereikend zijn, dan wordt het tekort door de deelnemende gemeenten gedragen volgens de afgesproken verdeelsleutel SEM. Hierbij moet worden opgemerkt dat aanpassing van die verdeelsleutel SEM dus ook doorwerkt in geval van een eventueel tekort bij Podium24.</p>

Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM)	
Soort	Besloten vennootschap / onderdeel van stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Uitvoering van praktijk- en aanvullende diagnostiek in het kader van re-integratie voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Dit middels een quasi in house constructie. Het betreft in hoofdzaak het Transferium Werk en Bijstand (TWB), daarnaast andere diagnostische activiteiten en aanvullende testen alsmede de werkleiding van het Buurteam Eijsden-Margraten.
Visie	Vanuit de 'work first' aanpak, die de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten voorstaan, wordt iedere burger die een beroep doet op ondersteuning bij werk en inkomen al vanaf het eerste contact geconfronteerd met werk. (Zo) regulier (mogelijk) werk gaat immers boven een uitkering. In dit kader kan ook Annex / het TWB worden ingezet. Hierin komen mensen meteen in een reële werkomgeving (geen simulatie) terecht en kunnen zij hun werknemers- en vakvaardigheden onderhouden en ontwikkelen. Ook wordt aan de hand van het werk in het TWB de diagnose gesteld, op grond waarvan samen met de consultant het verdere re-integratietraject kan worden bepaald.

Beleidsvoornemens	De verdiepende diagnose vindt plaats in een praktijkomgeving, bij voorkeur bij reguliere werkgevers. Als dat geen optie is, wordt het TWB binnen de infrastructuur van MTB georganiseerd, waardoor ook de samenwerkingspartners en joint ventures van MTB kunnen worden ingezet. De medische en arbeidskundige diagnostiek alsmede aanvullende testen worden door Annex uitgevoerd.
Financieel belang	De bijdrage in de uitvoering van de praktijkdiagnostiek in het kader van re-integratie (TWB, diagnostiek en Buurteam) voor 2022 is begroot op € 149.000, te bekostigen uit het Participatiebudget.
Vermogen	De netto vermogenswaarde ultimo 2020 van Annex bedraagt € 616.724. In 2020 heeft B.V. Annex een positief resultaat behaald van € 397.265.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van BV Annex alsook het bestuur van SRIMM. De portefeuillehouder vertegenwoordigt daarbij (vooralsnog) ook de (voormalige Pentasz) gemeenten Gulpen-Wittem, Meerssen en Vaals. Dit bestuur ziet toe op de beheersstichting alsook de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.
Financiële situatie	<p>BV Annex heeft 2020 afgesloten met een bedrijfsresultaat van € 397.265 na belastingen. Over 2019 heeft MTB € 325.602 dividend ontvangen. In 2020 is interimdividend uitgekeerd door B.V. Annex ter grootte van € 250.000. Bijgevolg bedraagt het eigen vermogen van BV Annex 1-1-2021 € 616.724.</p> <p>De financiën gemoeid met de Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland zijn zeer beperkt, gezien het de beheersstichting van BV Annex betreft. De omzet bestaat dan ook uit de vergoeding van de beheerskosten door de BV en de stichting kent geen eigen vermogen.</p>
Ontwikkelingen	Bij het regionaal collegebesluit tot omvorming van MTB en een andere organisatie van de re-integratieactiviteiten in juli 2015 is o.a. besloten om SRIMM en Annex BV op te heffen. Tevens is besloten om de diagnostische functionaliteiten over te brengen van Annex BV naar MTB. Bij de voorbereiding van die opheffing is echter gebleken dat de aanbestedingsregels, in combinatie met de regionale samenwerking op het gebied van werk en inkomen, mogelijk om een andere positionering van de organisatie(activiteiten) vraagt, teneinde de opdrachtverstrekking rechtmatig te houden. Dit wordt momenteel onderzocht. Tot het moment van definitieve duidelijkheid (en besluitvorming) worden uiteraard geen onomkeerbare stappen gezet.
Risico's	De ontwikkelingen ten aanzien van de positionering van Annex BV hebben

	<p>mogelijk gevolgen voor het takenpakket en daarmee het exploitatieresultaat van MTB. Daar waar Annex een organisatie van de zes gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland is, is MTB de financiële verantwoordelijkheid van slechts drie van die gemeenten. Het risico bestaat dan ook dat een herpositionering van Annex die door allen gewenst is vanuit regionale samenwerkingsoptiek, mogelijk financiële gevolgen (nadelig dan wel voordelig) met zich mee brengt voor de helft van die gemeenten. Dit wordt uiteraard in beeld gebracht bij de definitieve besluitvorming.</p>
--	--

Anti Discriminatie Voorziening Limburg	
Soort	Stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal, Weert.
Openbaar belang	Antidiscriminatievoorziening Limburg heeft de Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) status en is de professionele partner voor 27 Limburgse gemeenten in het handhaven van artikel 1 van de grondwet. Namens die gemeenten voert de Antidiscriminatievoorziening Limburg sinds 2009 de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit.
Visie	ADV Limburg draagt bij aan het voorkómen van discriminatie en ongelijke behandeling, via onder meer voorlichtings- en preventieactiviteiten. Dat doen ze voor én vooral met gemeenten, politie, scholen, bedrijven en instanties in Limburg. Zo willen zij een bijdrage leveren aan een veilige, leefbare en aangename Limburgse samenleving, in al haar diversiteit.
Beleidsvoornemens	Mensen en organisaties die willen weten hoe ze moeten omgaan met discriminatie vanuit hun beroep, bedrijf of instelling, kunnen bij ADV Limburg terecht voor informatie en advies. <i>“Antidiscriminatievoorziening Limburg is de vanzelfsprekende plek waar individuen, bedrijven en instellingen terecht kunnen met klachten over discriminatie. Maar ook met alle vragen over dit thema. Of voor alleen een luisterend oor. Door het verzamelen en bundelen van alle ervaringen, zetten wij discriminatie op de agenda. Van je werkgever, van je buurman, van de media, van de politiek.”</i>

Financieel belang	<p>De subsidiebatens van ADV Limburg in 2021 betreffen reguliere subsidie gemeente Maastricht, reguliere subsidie gemeente Roermond en subsidie Maastricht VR Project implementatie en bedragen € 422.186.</p> <p>De gemeente Maastricht vervult voor de gemeenten in Zuid-Limburg hierin de rol van centrumgemeente. De begrote bijdrage 2022 van de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt € 10.866.</p>
Vermogen	<p>x 1.000 1-1-2021 31-12-2020</p> <p>eigen vermogen € 222,0 € 243,1</p> <p>vreemd vermogen € 79,1 € 45,4</p>
Bestuurlijk belang	De wethouder (wethouder Piatek) heeft hierin geen formele rol
Financiële situatie	De Stichting bestaat voornamelijk uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten.
Ontwikkelingen	<p>Aan het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO) nemen portefeuillehouders en contactpersonen discriminatie van politie-eenheid Limburg, het Openbaar Ministerie (OM) arrondissementsparket Limburg, gemeenten Roermond en Maastricht en ADV Limburg deel. Het overleg vindt twee maal per jaar plaats en bestaat uit een zaakinhoudelijk deel en een strategisch deel (met ambtelijk vooroverleg). Tijdens het zaakinhoudelijke deel worden de meldingen en aangiften van discriminatie, of met een discriminatieaspect, in Limburg besproken. Doel van dit overleg is het uitwisselen van informatie om een juiste aanpak en afhandeling van de meldingen en aangiften te bespreken.</p> <p>Door het periodieke contact met de politie is er voldoende vertrouwen ontstaan om vanaf 2018 een slag te maken met het geven van voorlichting aan het korps door ADV Limburg.</p>
Risico's	ADV Limburg voert voor de gemeente Eijsden-Margraten de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit. Financieel dienen de deelnemende gemeente mogelijke tekorten op te vangen. Het risico op een extra bijdrage, bovenop de reguliere, is zeer gering.

Regionale samenwerking leerplicht en RMC	
Soort	Centrumregeling

Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. De gemeente Maastricht treedt in deze op als centrumgemeente.
Openbaar belang	Doel van de leerplichtwet is te waarborgen dat jongeren in de Gemeente Eijsden-Margraten onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs. Door regionale samenwerking ontstaat ruimte voor kwaliteitsverbetering, het toezicht op het handhaven van de leerplicht wordt eenduidiger en meer direct en de continuïteit van de uitvoering van de functie is gewaarborgd. Voor scholen en instellingen is er één adres waar gemeld moet worden, ze worden meer betrokken in het verdere proces en zien sneller resultaat van hun melding.
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding voor de kosten voor het personeel op basis van een vooraf vastgestelde kostprijs en formatieberekening. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de raden van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehoudersoverleg adviseert hierin. De begrote kosten voor gemeente Eijsden-Margraten voor 2022 bedragen € 86.000.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. (deelname door Wethouder Piatek)
Ontwikkelingen	Sluitende aanpak kwetsbare jongeren naar mbo en arbeid. Attitude maatwerk, preventie in de keten. Snelle reparatie op maat, effectieve verbindingen op het snijvlak van voortgezet onderwijs, middelbaar onderwijs, passend onderwijs, Jeugdwet en Participatiewet.
Risico's	Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Regionale Samenwerking Leerlingenvervoer	
Soort	Gemeenschappelijke Regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. De gemeente Maastricht treedt in deze op als centrumgemeente.
Openbaar	Leerlingenvervoer is bedoeld voor kinderen die niet zelf naar school kunnen.

belang	Bijvoorbeeld door een handicap of doordat de school ver weg ligt. Het kan gaan om een leerling van een basisschool, het (voortgezet) speciaal onderwijs of een gehandicapte leerling van een reguliere basisschool of het voortgezet onderwijs. Leerlingen uit de deelnemende gemeenten kunnen gebruik maken het leerlingenvervoer. Samenwerking leidt niet alleen tot kostenbesparing, maar ook tot meerwaarde voor leerlingen. Zo leidt efficiëntie in rijtijden tot minder lange ritten.
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding van de kosten voor het personeel waarbij het aantal afgegeven beschikkingen de maatstaf is en een vergoeding voor de praktische uitvoering van het leerlingenvervoer waarbij het aantal aan een vervoersvoorziening deelnemende leerlingen de maatstaf is. De begrote kosten voor gemeente Eijsden-Margraten 2022 bedragen € 278.000.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. (deelname door Wethouder Piatek)
Ontwikkelingen	Onbekend
Risico's	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een openeinderegeling. Bij uittreding moet de gemeente participeren in de aanwezige schulden. Ingeval van liquidatie worden de daarmee gemoeide kosten volgens een vastgestelde verdeelsleutel aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Programma 3 Klimaat en energie

Centrumregeling sanering afvalwaterlozingen buitengebied	
Soort	Centrumregeling
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokken partijen	Waterschapsbedrijf Limburg en Limburgse gemeenten.
Openbaar belang	Doelmatige en duurzame sanering van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied. Gemeenten hebben zorgplicht voor bewoners in het buitengebied die niet op riolering zijn aangesloten. Ze dienen deze een IBA (individuele behandeling afvalwater) aan te bieden. WBL heeft als zuiveraar taak om beheer en onderhoud van IBA's te verrichten.
Visie	De inzameling (en verwerking) van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied dient op duurzame en efficiënte wijze te gebeuren.
Financieel belang	Niet van toepassing.

Bestuurlijk belang	Wethouder Custers maakt deel uit van het algemeen bestuur.
Financiële situatie	Niet van toepassing.
Ontwikkelingen	In de regio worden momenteel plannen uitgewerkt met als doel samenwerking in de (afval)waterketen. Deze samenwerking wordt van overheidswege gestimuleerd. Samenwerking in de afvalwaterketen is een noodzaak om de drie doelstellingen (3 K's) kostenvermindering, kwaliteitsverbetering en vermindering kwetsbaarheid te realiseren.
Risico's	De gemeente is eigenaar van de aangelegde IBA's en een eventuele vervanging is voor rekening van de gemeente. De kosten worden dan gedekt uit het vGRP. Het onderhoud wordt uitgevoerd door WBL.

GR Reinigingsdiensten Rd4										
Soort	Gemeenschappelijke regeling									
Vestigingsplaats	Heerlen									
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.									
Openbaar belang	Het verzorgen van de inzameling en verwerking van afvalstromen voor diverse gemeenten. Het beheren van milieuparken in deelnemende gemeenten, het verzorgen van straatreiniging, transport, kringloopactiviteiten en gladheidbestrijding. Daarnaast het adviseren van gemeenten bij hun afvalbeleid.									
Financieel belang	Begrote bijdrage in 2022 bedraagt € 1.990.611.									
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen maakt deel uit van het algemeen bestuur.									
Financiële situatie	De Gemeente Eijsden-Margraten is in 2014 toegetreden tot de GR Reinigingsdiensten Rd4. Als maatschappelijke organisatie is er geen winstdoelstelling. Eventuele overschotten ontvangen de gemeenten jaarlijks retour, waarbij een deel hiervan wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen.									
Vermogen	<p>Geprognosticeerde balans</p> <table border="0"> <tr> <td>x 1.000</td> <td>1-1-2022</td> <td>31-12-2022</td> </tr> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 2.817</td> <td>€ 2.960</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 40.711</td> <td>€ 39.761</td> </tr> </table>	x 1.000	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 2.817	€ 2.960	vreemd vermogen	€ 40.711	€ 39.761
x 1.000	1-1-2022	31-12-2022								
eigen vermogen	€ 2.817	€ 2.960								
vreemd vermogen	€ 40.711	€ 39.761								

Ontwikkelingen	<p>M.i.v. 1 januari 2014 is de gemeente Eijsden-Margraten toegetreden tot de GR Reinigingsdiensten Rd4. De inwoners van onze gemeente kunnen hun afval kwijt bij twee milieuparken; in Margraten en in Rijckholt.</p> <p>Uitgangspunt is dat in alle Rd4-gemeenten gestart wordt met de invoering van nieuw afvalbeleid. Belangrijk punt blijft het terugdringen van de hoeveelheid restafval per inwoner. Doelstelling is < 100kg afval per persoon per jaar. Dit is in Eijsden-Margraten al, als enige gemeente van de GR, gerealiseerd.</p>
Risico's	Het financiële risico is beperkt aangezien er weerstandsvermogen is opgebouwd om risico's te dekken.

Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De provincie Limburg en 16 andere gemeenten in de regio Zuid-Limburg.
Openbaar belang	Uitvoering van de gemeentelijke milieutaken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving conform het Besluit Omgevingsrecht (BOR).
Visie	De missie en visie van de organisatie zijn recentelijk opnieuw geformuleerd in het Koersdocument dat eind 2017 is vastgesteld door het algemeen bestuur en luiden als volgt: Missie: "Wij als RUD Zuid-Limburg werken samen met onze partners aan de totstandkoming van een veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit". Visie: "Wij zijn voor onze opdrachtgevers de gezaghebbende milieu-autoriteit en wij bieden meerwaarde door bundeling van specialistische kennis, een goede kennis van de lokale situatie, een efficiënte bedrijfsvoering en continuïteit van dienstverlening". In deze missie en visie komen tot uiting dat de RUD Zuid Limburg zich richt op aspecten van veiligheid naast omgevingskwaliteit, daarbij actief samenwerkt met de deelnemers en externe partners, meerwaarde wil bieden door expertise op het gebied van (complexe) milieutaken en met oog voor de lokale problematiek. De kernwaarden voor de organisatie zijn: flexibel, professioneel, deskundig, dienstverlenend, betrokken en samenwerkingsgericht.
Financieel belang	Voor 2022 is een bijdrage van € 136.634 gereserveerd voor activiteiten van de RUD.
Vermogen	x 1.000 1-1-2022 31-12-2022

	eigen vermogen € 524 € 534 vreemd vermogen € 2.284 € 0 verwacht resultaat € 0 € -18
Bestuurlijk belang	Wethouder Gerritsen maakt deel uit van het algemeen bestuur.
Financiële situatie	De totale lasten van de RUD voor 2022 worden begroot op € 13.572.670 (inclusief taakstelling RUD ad € 159.000). Dit bedrag wordt volledig gedekt uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de provincie Limburg.
	<p>De begroting 2022 van de RUDZL is ten opzichte van de begroting 2021 neutraal.</p> <p>In het jaar dat deze begroting 2022 voorligt, 2021, start de voorbereiding en uitvoering van een groot aantal thema's uit de Toekomstagenda. Alle thema's zijn in 2022 volgens planning in uitvoering gebracht en vervolgens kan implementatie volgen. Van belang zijnde, aanpalende ontwikkelingen in deze zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onze nieuwe VTH-applicatie Squit 20/20, die in 2021, samen met bijna alle deelnemers in Zuid-Limburg, volgens planning in gebruik zal worden genomen; • Hieraan gekoppeld: het informatie-gestuurd en risicogericht werken met behulp van Inspectieview Milieu, • Het verder implementeren van de benodigde acties om voorbereid te zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor ons zelf en ter ondersteuning van onze deelnemers. Essentieel is dat de VTH-applicatie ook in gebruik kan worden genomen ten behoeven van de werkprocessen; • Strategisch personeelsbeleid (ook relatie met het thema 'Aantrekkelijk werkgeverschap' uit de Toekomstagenda); • Het ontwikkelen van meer programmatisch en/of meer projectmatig werken en het ontwikkelen van werken in (omgevings)teams. <p>Ontwikkelingen zijn gaande binnen, buiten en rondom de uitvoering van VTH-taken door omgevingsdiensten. Wij noemen de volgende:</p> <p><u>Circulaire economie</u></p> <p>De lineaire economie heeft haar beste tijd gehad. Producers, consumeren en afval weggooien — het is een onhoudbaar systeem. Steeds luider is de roep om hergebruik van het brede palet aan grondstoffen centraal te stellen en stappen te</p>

zetten in de transitie naar een circulaire economie.

Het onderwerp Circulaire Economie (duurzaamheid) staat dan ook hoog op de agenda van het Rijk, het IPO en de VNG. Afval scheiden (om grondstoffen vervolgens opnieuw te kunnen gebruiken) is daarbij een concreet onderdeel, waar gemeenten en provincie mee aan de slag zijn.

De circulaire economie kent een beleidsmatige kant en een uitvoerende kant. Voor zover het de VTH-taken betreft kan de RUD Zuid-Limburg een rol spelen bij het verder invulling geven aan de ambities van onze partners op het gebied van circulaire economie. Samenwerking is hier dus het sleutelwoord. Eén en ander sluit ook uitstekend aan bij een ontwikkeling van de RUD Zuid-Limburg als kenniscentrum en beleidsadviseur als aangeduid als zevende thema van de Toekomstagenda.

De RUD Zuid-Limburg kan met zijn expertise op het gebied van afval, preventie, ver- en bewerking, hergebruik en milieuaspecten bij uiteenlopende inrichtingen een belangrijke rol spelen in de lokale en regionale circulaire economie.

Bodemtaken

Bodem is de discipline waar het meest voor gaat veranderen met de komst van de Omgevingswet. Niet alleen de Provincie, gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen, maar alle gemeenten worden onder het regiem van de Omgevingswet bevoegd gezag bodem. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze bevoegdheidswijziging komen alle taken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie.

Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast, zoals voor PFAS. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoorbeeld nog sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte dient in het Omgevingsplan plaats te vinden. Maatschappelijke opgaven zoals de klimaatadaptatie, de energietransitie, maar ook de achteruitgang in kwaliteit (organische stofgehalten, verdroging, vernatting en bodemleven) van de landbouwgronden in onze regio, kunnen voor inhoudelijke verschuivingen in de aanpak van bodem beheer door gemeenten zorgen. Dit vraagt om een andere

benaderingswijze en specifieke kennis van de bodem en ondergrond, uitgaande van het natuurlijke bodem- en watersysteem, inclusief haar potenties en kwetsbaarheden.

Modernisering VTH-instrumentarium

De RUD Zuid-Limburg werkt samen met alle andere omgevingsdiensten aan het moderniseren van het VTH-instrumentarium. Onderwerpen zoals data-analyse, gedragsbeïnvloeding, outcome-effectmeting, vergunningverlening zijn hierin belangrijke onderwerpen. Collega-omgevingsdienst DCMR heeft inmiddels ervaring en deskundigheid rondom dit onderwerp opgebouwd in hun 'Toezichtslab'. Met de DCMR hebben wij hierover goed contact.

De transitie van taakgericht naar probleem/outcome gericht handhaven met instrumenten als informatiegestuurd, risicogericht handhaven en ketentoezicht is effectiever dan het traditionele handhaven en zal tot meer resultaten leiden. Deze aanpak vergt van alle betrokken partijen een andere inzet en prioritering, met name op het gebied van eerder genoemde instrumenten

Uitwisseling van data/Inspectieview Milieu

Het gebruik van en de analyse van data zal een steeds belangrijkere rol innemen bij toezicht en handhaving. Inspectieview Milieu is een landelijke centrale voorziening die informatie over (milieu)inspecties uitwisselt.

(Rijks)inspectiediensten, omgevingsdiensten en andere organisaties binnen handhaving en toezicht kunnen met Inspectieview hun werk gericht uitvoeren. Het doel van Inspectieview is om toezicht en handhaving door de overheid te verbeteren. De uitwisseling van inspectiegegevens loopt via de uitwisseling van het VTH-systeem met de landelijke voorziening DSO. Inspectieview biedt onder andere informatie over onder meer inspecties, meldingen, overtredingen, maatregelen, toestemmingen (vergunningen) en signalen van bedrijven.

Belangrijk voor de uitwisseling, is dat de kwaliteit van de data op orde is in Inspectieview Milieu. Aan de aansluiting met Inspectieview zijn kosten verbonden. Recent zijn wij geïnformeerd dat deze € 25.000 per jaar gaan bedragen vanaf 2022. Dit leidt tot een structurele toename in onze begroting van € 15.000 per jaar.

AADV: Altijd Actuele Digitale Vergunning

Met het verder digitaliseren van onze processen, waaronder het

vergunningverleningsproces, kan de informatie die in omgevingsvergunningen opgesloten zit beter worden ontsloten voor verschillende gebruikers, zoals vergunningverleners, toezichthouders, bedrijven en burgers.

Hierdoor wordt het mogelijk:

1. De dynamiek in bedrijfsactiviteiten beter op te vangen in het wettelijk bepaalde statische vergunningverleningsproces;
2. De transparantie, de actualiteit en de informatiepositie van het bevoegd gezag sterk te verbeteren;
3. Het proces van vergunningverlening efficiënter te maken door onder andere de aanvraag verder te digitaliseren en af te stemmen op de vergunning.

Het huidige wettelijke vergunningverleningsproces is een complex en statisch proces, waar in de loop van de tijd door wijzigingen allerlei aanpassingen op de basisvergunning gestapeld worden. Bij dynamische bedrijfsactiviteiten ontstaat hierdoor een opeenstapeling van 'bevroren momenten' in de vorm van aanvragen en beschikkingen die ieder voor zich juridisch bindend zijn, maar als geheel steeds minder overzicht geeft over welke activiteiten aangevraagd en vergund zijn en welke voorschriften daarbij horen. Voor alle betrokkenen een onoverzichtelijke (papieren) stapel vergunningen.

Door digitalisering van de vergunningverlening is het mogelijk de tekorten in transparantie, actualiteit en informatiepositie te lijf te gaan. En voor iedereen steeds inzichtelijk te maken aan welke regels een bepaald bedrijf moet voldoen. Daartoe dient informatie in aanvragen en vergunningen te worden ontsloten in een geschikte database.

Energie(besparingsplicht)

De doelen van het landelijke Klimaatakkoord zijn primair geformuleerd als CO₂-reductiedoelen, maar moeten in de praktijk veelal beschouwd worden als instrumenten om te komen tot verbreding en verbetering van de huidige energiebesparingsplicht. Om die reden wordt de huidige energiebesparingsplicht de komende jaren gecontinueerd en aangevuld met de verplichting voor bedrijven om ook andere CO₂-reducerende maatregelen te nemen waarvan de terugverdientijd binnen de vijf jaar valt.

Met enkele aanvullingen op de energiebesparingsplicht kan er meer

	<p>energiebesparing worden gerealiseerd. Zo wordt de verplichting tot het doen van doelmatig beheer en onderhoud, ofwel DBO-maatregelen, duidelijker opgenomen in de energiebesparingsplicht, want technische maatregelen behalen namelijk hun besparingspotentieel vaak alleen met de juiste instellingen en het juiste onderhoud. De verduidelijking van de verplichting tot het nemen van DBO-maatregelen verbetert de handhaafbaarheid van deze maatregelen en leidt tot meer energiebesparing. Daarnaast wordt de energiebesparingsplicht direct opgelegd aan ca. 14.000 milieuvergunningplichtige bedrijven.</p>
Risico's	<p>Risico's kunnen worden onderscheiden in reguliere en strategische risico's:</p> <p>Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het adequaat inrichten van de administratieve organisatie en de interne controle.</p> <p>Strategische risico's zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De kans dat het risico zich voordoet is vaak klein maar de financiële gevolgen kunnen groot zijn. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.</p> <p>Op basis van de gemeenschappelijke regeling wordt weerstandsvermogen opgebouwd. De opbouw van weerstandsvermogen is vastgelegd in artikel 30 van de gemeenschappelijke regeling en het beleid aangaande het weerstandsvermogen is bepaald in de beleidsnota Weerstandsvermogen die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 oktober 2014. Bij de risico inventarisatie is het gewenste weerstandsvermogen berekend op € 562.252. Dit vraagt om een toevoeging aan de reserves van € 2.000. In de jaarrekening 2017 is voorgesteld deze toevoeging aan de reserves uit het batig saldo 2017 te doen.</p> <p>Het weerstandsvermogen zegt iets over het vermogen van de RUD om de gevolgen van niet-begrote strategische risico's op te vangen zonder ingrijpende maatregelen in de eigen bedrijfsvoering te moeten nemen.</p>

Bodemzorg Limburg BV	
Soort	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht Airport

Betrokken partijen	Bodemzorg Limburg bestaat als zelfstandige organisatie met de gemeenten in Limburg als aandeelhouders.												
Openbaar belang	Het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties. Daarbij dient als uitgangspunt dat de nieuwe activiteiten het duurzaamheidsbeleid van de overheid ondersteunen.												
Financieel belang	De jaarlijkse solidariteitsafdracht voor Eijsden-Margraten bedraagt € 6.291 (€ 0,25 per inwoner).												
Vermogen	<table border="0"> <tr> <td><i>x 1.000</i></td> <td>1-1-2021</td> <td>31-12-2021</td> </tr> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 5.641</td> <td>€ 8.744</td> </tr> <tr> <td>te bestemmen resultaat</td> <td></td> <td>€ 155</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 3.733</td> <td>€ 3.467</td> </tr> </table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2021	31-12-2021	eigen vermogen	€ 5.641	€ 8.744	te bestemmen resultaat		€ 155	vreemd vermogen	€ 3.733	€ 3.467
<i>x 1.000</i>	1-1-2021	31-12-2021											
eigen vermogen	€ 5.641	€ 8.744											
te bestemmen resultaat		€ 155											
vreemd vermogen	€ 3.733	€ 3.467											
Bestuurlijk belang	De gemeente Eijsden-Margraten is als aandeelhouder vertegenwoordigd door wethouder Gerritsen.												
Financiële situatie	Ultimo 2020 bedraagt het eigen vermogen € 5,6 miljoen (inclusief resultaat 2020) en het vreemd vermogen € 32,2 miljoen. Het resultaat 2020 bedraagt € 147.618. positief en is toegevoegd aan de algemene reserve van Bodemzorg Limburg BV.												
Ontwikkelingen	In samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten wordt onderzocht of het mogelijk is om op Het Tiende Vrij in Eijsden een parcours aan te leggen voor mountainbikers. Er is inmiddels een onderzoek afgerond naar de natuurwaarden van deze locatie. De provincie Limburg heeft dit onderzoek beoordeeld en heeft geconstateerd dat de aanleg van de mountainbikeroute niet strijdig is met de voorwaarden die in de Natuurbeschermingswet worden gesteld, mits een aantal specifieke maatregelen in acht wordt genomen.												
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.												

Programma 5 Bestuur en Bedrijfsvoering

--

Voor 2022 zijn de volgende bijdragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg begroot; bedragen in Euro's :

Veiligheidsregio Zuid Limburg	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	16 Gemeenten in Zuid-Limburg, brandweer en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).
Openbaar belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Visie	“De zorg voor veiligheid binnen de samenleving blijft bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg voorop staan. Daarom richten we ons op het zo goed mogelijk bestrijden van incidenten, rampen en crises en op het verminderen van risico's. We leren van incidenten en passen waar nodig de werkwijze aan, zodat we burgers, bedrijven en instellingen in Zuid-Limburg nog beter kunnen (be)dienen.”
Financieel belang	

Begroot

Brandweer	€ 1.695.246
GHOR	€ 45.522
MCC	€ 5.495
Totaal	€ 1.746.263
RIEC	€ 12.500
Veiligheidsbureau	€ 30.000

	Burgernet	€ 2.987
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende regiogemeenten.	
Financiële situatie	Het begrote eigen vermogen per ultimo 2022 bedraagt € 8.379.000. De totale uitgaven (exclusief dotaties reserves) in begroting 2022 van de Veiligheidsregio bedragen € 57.348.000. De dekking hiervan bestaat hoofdzakelijk uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten (circa 79%) en het Rijk.	
Vermogen	x 1.000	1-1-2022 31-12-2022
	eigen vermogen	€ 9.520 € 8.379
	vreemd vermogen	€ 37.746 € 34.131
	verwacht resultaat	€ 0
Ontwikkelingen	<p>De vijf thema's binnen het samenhangende stelsel van brandweezorg zullen zoals aangegeven de thema's binnen de bestuurlijke dialoog gaan vormen. De relevante ontwikkelingen in de nabije toekomst worden onderstaand per thema verder toegelicht.</p> <p><u>Risicoprofiel en risicobeheersing</u></p> <p>In 2020 is een nieuw regionaal crisisplan vastgesteld voor de periode 2020-2023 waarin alle maatregelen in het kader van voorkomen van risico's in gezamenlijkheid omschreven worden.</p> <p>Het plan beschrijft (op basis van artikel 16 Wet veiligheidsregio) hoe de crisisorganisatie bij een incident of crisis functioneert. Het regionaal crisisplan omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een beschrijving van de crisisorganisatie en de alarmering hiervan; • de verantwoordelijkheden; • de taken; • de bevoegdheden. 	

Het doel van de crisisorganisatie is:

- het leveren van adequate noodhulp aan burgers, bedrijven en betrokkenen;
- het bieden van leiding en coördinatie aan operationele eenheden die de ramp of crisis bestrijden;
- zo snel mogelijk communiceren van relevante feiten zodat de samenleving (zelf)redzaam kan zijn;
- zo snel mogelijk terug te keren naar de 'normale' situatie door een (voorbereide) gecoördineerde nafase.

Dekkingsplan

Binnen het thema dekkingplan zijn twee majeure ontwikkelingen van belang. De gebiedsgerichte opkomsttijden in combinatie en de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's.

Gebiedsgerichte opkomsttijden:

Er wordt landelijk gewerkt aan het project RemBrand. Belangrijke (tussen)uitkomsten van dit project zijn de beweging naar de voorkant van de veiligheidsketen (voorkomen van brand door risicobeheersing) en de introductie van gebiedsgerichte opkomsttijden.

Met name de gebiedsgerichte opkomsttijden -waarbij afhankelijk van de risico's en de genomen risicobeheersingsmaatregelen ook gezien wordt of en in welke mate de opkomst flexibeler kan zijn- biedt mogelijkheden om de (kwaliteit van de) brandweezorg in de regio opnieuw te modelleren.

Daaruit vloeien voorstellen voort om de opkomsttijden van objectgebonden naar gebiedsgericht aan te passen en voor gebieden andere opkomsttijden te gaan hanteren.

Een andere opkomsttijd voor een gebied betekent een andere basis voor modellering. Een van de effecten van gebiedsgerichte opkomsttijden kán zijn dat andere locaties van kazernes noodzakelijk zijn om het niveau van brandweezorg te realiseren.

Bestuurlijk is inmiddels de ontwikkeling van gebiedsgerichte opkomsttijden omarmd.

Het veiligheidsberaad heeft er op 18 maart 2019 mee ingestemd en de minister verzocht de gewenste aanpassingen ook in het besluit veiligheidsregio's te verwerken.

De aanpassingen van dat besluit als uitwerking van de Wet veiligheidsregio's is niet eerder voorzien dan dat de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's heeft plaatsgevonden. Dan kunnen de uitkomsten van deze evaluatie ook verwerkt worden in een nieuw besluit. Het rapport van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is december 2020 opgeleverd.

Voor de opkomsttijden stelde het rapport een nieuwe methodiek voor, de 'gebiedsgebonden opkomsttijd', die gold als alternatief voor de wettelijke opkomsttijd.

Hoewel het rapport een uniforme norm en werkwijze voorstelde voor deze gebiedsgebonden opkomsttijd en het Veiligheidsberaad de aanbevelingen unaniem overnam, wordt door individuele veiligheidsregio's verschillend invulling gegeven aan de gebiedsgebonden opkomsttijd. Een uniforme standaard is nog niet gerealiseerd.

Met het bestuur kan dus in 2021 en mogelijk later als gevolg van het uitbreken van de Corona-crisis een ~~verkenning~~ gesprek gevoerd worden over de mogelijke impact van de gebiedsgerichte opkomsttijden. Besluitvorming daarover kan echter pas definitief worden wanneer deze mogelijkheid ook in wet- en regelgeving is aangepast.

Het effect van dergelijke besluiten (andere kazerneconfiguratie) is daarna afhankelijk van praktische factoren zoals bestaande huurcontracten, afschrijvingstermijnen van materieel.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's:

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) is in 2010 tot stand gekomen met als doel om de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening, met behoud van de bestuurlijke verhoudingen, te integreren en onder één regionale bestuurlijke regie te brengen. Het doel dat daarmee bereikt diende te worden was om een "doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren".

In 2013 vond een eerste evaluatie van de Wvr plaats. Uit deze evaluatie kwam een aantal verbeterpunten naar voren. Tegelijkertijd was de conclusie dat het, gezien het

korte bestaan van de wet en de veranderende context (onder andere de recente invoering van de Politiewet), te vroeg was om conclusies te trekken over de effecten van de wet.

Eind 2018 werd de tweede evaluatie van de Wet veiligheidsregio's aangekondigd. De wet is bijna tien jaar van kracht en het stelsel van crisisbeheersing dat met de veiligheidsregio's werd beoogd zou inmiddels voldoende ontwikkeld moeten zijn. De minister van JenV heeft daarom de opdracht gegeven om de wet te evalueren. De minister benutte de periode tussen deze aankondiging en de feitelijke instelling van de commissie medio 2019 om het veld te consulteren.

In deze periode werden onderwerpen, relevante evaluatievragen en zienswijzen opgehaald. Deze consultatieronde leidde tot een breed geformuleerde evaluatieopdracht waarin een groot aantal onderwerpen is benoemd:

“De commissie heeft tot taak de doeltreffendheid en de effecten van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk te onderzoeken en te bezien of de huidige wet bruikbaar is in het licht van actuele en toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen.

De commissie besteedt in dit onderzoek in ieder geval aandacht aan de volgende onderwerpen:

- *de vormgeving van (het stelsel van) de veiligheidsregio's, mede in het licht van het gehele stelsel van de rampenbestrijding en crisisbeheersing;*
- *de wijze waarop de taken, de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de verschillende actoren in het stelsel zich tot elkaar verhouden;*
- *de samenwerking tussen de bedoelde actoren;*
- *brandweer, GHOR en bevolkingszorg;*
- *informatievoorziening;*

Instituut Fysieke Veiligheid.”

Het is volgens de taakstelling de bedoeling dat de evaluatie zo wordt uitgevoerd dat deze inzicht biedt in wat goed werkt, waar er verbetermogelijkheden zijn, en wat bij knelpunten de oplossingsrichtingen zijn.

Op 5 juli 2019 stemde de ministerraad in met de benoeming van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's (Wvr) onder voorzitterschap van prof. mr.

dr. Erwin Muller.

In september 2019 ging de commissie formeel van start.

Opzet en aanpak van de evaluatie

De commissie formuleerde bij de start van de evaluatie een aantal vertrekpunten die bepalend zijn geweest voor de verschillende stappen in het evaluatietraject:

1. Het evaluatieonderzoek richt zich op de wet en op de uitvoering van de wet in de praktijk. De evaluatie start daarom aan de basis: wat staat er in de wet en hoe functioneert de wet in de praktijk?
2. In het veld is veel kennis, expertise en informatie over het functioneren van het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing aanwezig. De commissie hanteert de informatie in het veld, inclusief onderzoeksinstituten, over de belangrijkste succespunten en aandachtspunten als vertrekpunt.
3. De commissie gaat actief de dialoog aan met het veld en luistert naar wat partijen te zeggen hebben.
4. De commissie werkt open en transparant en communiceert op die manier ook met de buitenwereld.

Het rapport van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is december 2020 opgeleverd.

Gekoppeld aan de Wet veiligheidsregio's kennen we het Besluit veiligheidsregio's. Daarin worden aanvullende zaken zoals bijvoorbeeld de opkomsttijden omschreven en vastgelegd. Gebiedsgerichte opkomst kan pas geëffectueerd worden wanneer na de evaluatie van de Wvr ook het bijbehorende Besluit is aangepast. Dat kan enige tijd in beslag nemen.

Vrijwilligheid binnen de brandweezorg

De vrijwilligheid, die nu de kurk vormt waar de organisatie op drijft, staat in toenemende mate onder druk. Er zijn knelpunten in de beschikbaarheid (overdag) en het vinden en binden van vrijwilligers wordt steeds lastiger vanwege het tijdsbeslag in privétijd en de opstelling van werkgevers.

Ook spelen er vraagstukken rond de rechtspositie van brandweervrijwilligers binnen de regelgeving voor ambtenaren.

Deze ontwikkelingen maken dat de komende jaren wordt gekeken naar andere invulling van de vrijwilligheid. Geconstateerd wordt zelfs dat het huidige organisatiemodel van de brandweer met de huidige inzet van vrijwilligers op de langere termijn tegen de grenzen van het stelsel aanloopt. Dit is een landelijke trend; er zijn diverse maatschappelijke, demografische en juridische ontwikkelingen die steeds moeilijker verenigbaar zijn met het huidige stelsel van vrijwilligheid. Om die reden is dit een goed moment om fundamenteel naar de rol van vrijwilligheid binnen de brandweezorg te kijken.

Landelijk is gestart met een programma vrijwilligheid, waarmee gezocht wordt naar nieuwe oplossingen. Beelden die daaruit naar voren komen zijn verschillende vormen van vrijwilligheid, die in de hele lijnorganisatie zijn vertegenwoordigd en in alle domeinen (risicobeheersing, vakbekwaamheid en incidentbestrijding). De belasting van vrijwilligers moet afnemen en daarom komen er waarschijnlijk meer andere vormen van vrijwilligheid (naast de gangbare 'allround vrijwilliger').

Te denken valt aan speciale functies voor voorlichtingstaken, maar ook voor bepaalde specialismen.

Om deze organisatiewijze mogelijk te maken, moet integraal gekeken worden naar de wijze waarop de risicobeheersing en incidentbestrijding wordt ingericht. Een andere inzet van vrijwilligers, betekent ook een andere inzet van beroepspersoneel en dus een fundamenteel andere inrichting van de brandweezorg. Een dergelijke majeure ontwikkeling vraagt tijd omdat het samenhangt met aanpassingen van het stelsel, de wet- en regelgeving en de mogelijkheden in strategische personeelsplanning, nog los van de eerder genoemde ontwikkelingen rondom de WNRA en de impact op vrijwilligheid. Daarbij wordt meegegeven dat vrijwilligheid, ondanks een aantal aankomende wijzigingen, nog steeds een betaalbare basis vormt voor de inrichting van de brandweezorg. Andere varianten vragen per definitie om meer beroepsmatige capaciteit en leiden dan tot kostenuitzetting.

Het onderzoek naar nieuwe oplossingen zal naar verwachting in 2022 afgerond worden en dan zullen de resultaten gepresenteerd worden.

Vakbekwaamheid

De kwalificatiedossiers stellen steeds strengere eisen aan onze brandweermensen. Daarbij breidt de taak uit (voorbeelden energietransitie, elektrische voertuigen, terrorismegevolgbestrijding en de gevolgen van klimaatveranderingen) zonder dat

	<p>andere taken verminderen. Dat maakt dat vakbekwaam worden en blijven gepaard gaat met meer en intensiever opleiden, trainen en oefenen.</p> <p>Als brandweerorganisatie moeten we daarbij “concurreren” met andere vrijetijdsbestedingen. Om onze -met name vrijwillige- brandweermensen daarbij tegemoet te komen zal er in toenemende mate geïnvesteerd moeten worden in instrumenten die het mogelijk maken om op voor de vrijwilliger passende momenten bij te scholen. Denk daarbij aan instructiefilms waarbij nieuwe informatie uitgelegd en toegelicht wordt, elektronische leeromgevingen waar mensen op in kunnen loggen en herhalingslessen kunnen volgen, gebruik van you-tube-achtige omgevingen en dergelijke. Om aansluiting te houden met nieuwe generaties van vrijwilligers moeten de in te zetten leermiddelen aansluiten bij de behoeften van die groepen.</p>
Risico's	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden en kosten van liquidatie.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Nederland.
Openbaar belang	BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. De purpose van BNG Bank is: Gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk

	<p>tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.</p> <p>De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).</p>												
Financieel belang	<p>Een belang van 0,0942% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 52.455 aandelen, met een verkrijgingprijs van € 131.137,50.</p> <p>In 2022 is een bedrag ad € 94.944 aan dividend 2021 worden ontvangen. het dividend over 2022 zal in 2023 worden verantwoord.</p>												
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.												
Financiële situatie	Ultimo 2022 bedraagt het eigen vermogen € 4,6 miljard en het vreemd vermogen € 107.459 miljoen. De nettowinst van € 300 miljoen is na belasting beschikbaar voor uitkering aan dividend (€ 139 mln.) en het restant word toegevoegd aan de reserves.												
Vermogen	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1-1-2022</th> <th>31-12-2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 5,062 miljoen</td> <td>€ 4,615 miljoen</td> </tr> <tr> <td>te bestemmen resultaat</td> <td></td> <td>€ 300 miljoen</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 143.995 miljoen</td> <td>€ 107.459 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>		1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 5,062 miljoen	€ 4,615 miljoen	te bestemmen resultaat		€ 300 miljoen	vreemd vermogen	€ 143.995 miljoen	€ 107.459 miljoen
	1-1-2022	31-12-2022											
eigen vermogen	€ 5,062 miljoen	€ 4,615 miljoen											
te bestemmen resultaat		€ 300 miljoen											
vreemd vermogen	€ 143.995 miljoen	€ 107.459 miljoen											
Ontwikkelingen	Hoewel kernklanten terughoudend zijn met nieuwe investeringen, nam de kredietverlening toe. De strategische doelstellingen op het gebied van rendement en marktaandeel zijn gerealiseerd en mede dankzij een toename van de nettowinst en de plaatsing van hybride kapitaal verstevigde het eigen vermogen en de balans van de bank. BNG handhaaft haar missie te allen tijde te voorzien in goedkope financiering van overheden en instellingen van maatschappelijk belang.												
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.												

Waterleiding Maatschappij Limburg NV	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	Limburgse gemeenten en Provincie Limburg.
Openbaar belang	WML stelt de drinkwatervoorziening in Limburg veilig en doet dit op duurzame wijze. Ook toont WML haar maatschappelijke betrokkenheid in Limburg en

	daarbuiten.												
Financieel belang	Een belang van 1,8% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde negen aandelen, met een verkrijgingprijs van € 40.842. In 2021 is geen dividend ontvangen. De directie heeft AVA heeft met goedkeuring van de raad van commissarissen aan de algemene raad van aandeelhouders voorgesteld het positieve resultaat over 2021 ad € 6.063.000 toe te voegen aan de algemene reserve van WML.												
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.												
Financiële situatie	Per 1-1-2021 bedraagt het eigen vermogen € 187,9 miljoen en het vreemd vermogen € 397,1 miljoen. De verhouding tussen eigen vermogen en het totale vermogen (solvabiliteit) bedraagt 33,4%. De Raad van Commissarissen heeft voorgesteld het positieve resultaat 2021 van € 6,1 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.												
Vermogen	<table border="0"> <thead> <tr> <th></th> <th>1-1-2021</th> <th>31-12-2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 187,9 miljoen</td> <td>€ 194 miljoen</td> </tr> <tr> <td>te bestemmen resultaat</td> <td></td> <td>€ 6,1 miljoen</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 397,1 miljoen</td> <td>€ 387,4 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>		1-1-2021	31-12-2021	eigen vermogen	€ 187,9 miljoen	€ 194 miljoen	te bestemmen resultaat		€ 6,1 miljoen	vreemd vermogen	€ 397,1 miljoen	€ 387,4 miljoen
	1-1-2021	31-12-2021											
eigen vermogen	€ 187,9 miljoen	€ 194 miljoen											
te bestemmen resultaat		€ 6,1 miljoen											
vreemd vermogen	€ 397,1 miljoen	€ 387,4 miljoen											
Ontwikkelingen	WML wil op de lange termijn de kwaliteit van de drinkwaterbronnen veilig stellen en ook is er de ambitie om op termijn klimaatneutraal te worden. Daarnaast zet WML in op een sterker (drink) watermerk: kraanwater is immers een gezond, duurzaam en goedkoop alternatief voor bronwater uit de fles.												
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.												

Enexis Holding NV	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten, provincie en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit

	<p>de Autoriteit Consument en Markt.</p> <p>De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.</p> <p>Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. <p>De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.</p>									
Financieel belang	<p>Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 560.250 aandelen, met een verkrijgingprijs van € 97.876. Bij de verzelfstandiging hebben de aandeelhouders een bruglening van Essent omgezet in aandeelhoudersleningen met verschillende looptijden met een totale waarde van € 1,8 miljard. Met ingang van 2012 is Enexis begonnen met het aflossen en herfinancieren van deze leningen vanuit een programma van beursgenoteerde obligatieleningen. Deze vorderingen van de aandeelhouders op Enexis Holding NV zijn ondergebracht in de entiteit "Vordering op Enexis BV", volledigheidshalve wordt alhier naar betreffende verbonden partij verwezen.</p> <p>In 2022 dividend opbrengst van € 372.076 ontvangen.</p>									
Bestuurlijk belang	<p>De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.</p>									
Financiële situatie	<p>De jaarrekening 2022 laat een eigen vermogen per 31-12-2022 zien van € 5.441 miljoen en een vreemd vermogen van € 4.046 miljoen. Het resultaat bedraagt € 187 miljoen.</p>									
Vermogen	<table border="0"> <tr> <td><i>x 1.000</i></td> <td>1-1-2022</td> <td>31-12-2022</td> </tr> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€4.241 miljoen</td> <td>€ 5.441 miljoen</td> </tr> <tr> <td>te bestemmen resultaat</td> <td></td> <td>€ 187 miljoen</td> </tr> </table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€4.241 miljoen	€ 5.441 miljoen	te bestemmen resultaat		€ 187 miljoen
<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022								
eigen vermogen	€4.241 miljoen	€ 5.441 miljoen								
te bestemmen resultaat		€ 187 miljoen								

	vreemd vermogen € 5.154 miljoen € 4.907 miljoen
Ontwikkelingen	<p>Enexis is, als één van de ondertekenaars, een belangrijke partner in de Brabantse Energie Alliantie. Ook in het Provinciale energieprogramma zijn verschillende thema's zoals warmte, energieke landschappen, Nul op de meter, sustainable energy farming en groene mobiliteit waar de rol van Enexis van grote meerwaarde kan zijn.</p> <p>Enexis, Provincie en deelnemende gemeenten hebben op dit moment al een meerjarige samenwerking voor de ontwikkeling en uitrol van laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer in Brabant. Ook zijn er aanvullende afspraken over samenwerken in Buurkracht en nul op de Meter. In 2018 wordt deze samenwerking, mede op basis van de doelstelling "versnellen van de energietransitie" verdiept en verbreed. De alliantie tussen Enexis en provincie biedt door zowel concrete en strategische samenwerking een belangrijk fundament voor het kunnen behalen van de energiedoelstellingen ten aanzien van CO2 reductie en groene groei in Noord- Brabant.</p>
Risico's	<p>Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).</p> <p>De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde te moeten afwaarderen. Voor Eijsden-Margraten bedraagt deze boekwaarde € 346.995 per 31-12-2020. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.</p> <p>Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 47% eigen vermogen.</p> <p>Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.</p>

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	
Soort	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch

Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.	
Openbaar belang	<p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ("PBE").</p> <p>In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen.</p> <p>In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.</p> <p>PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V.</p> <p>Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p>	
Financieel belang	Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 560.250 aandelen, met een verkrijgingsprijs van € 41.045.	
Vermogen	x 1.000	1-1-2022 31-12-2022
	eigen vermogen	€ 1.532 € 1.480
	vreemd vermogen	€ 7 € 10

	agio / dividend (incl.15% belasting) € 0 €0
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.
Financiële situatie	Ultimo 2022 bedroeg het eigen vermogen € 1.480.014 en het vreemd vermogen € 9.914 Het resultaat 2022 is € 52.060 nadelig en is ten laste van het eigen vermogen gebracht.
Ontwikkelingen	<p>Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg</p> <p>Met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2022 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>
Risico's	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

CSV Amsterdam BV	
Soort	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	<p>9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap BV gewijzigd in CSV Amsterdam BV. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p> <p>a. namens de Verkopende Aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;</p> <p>b. namens de Verkopende Aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures</p>

	<p>voeren tegen RECYCLECO BV ("Waterland");</p> <p>c. het geven van instructies aan de Escrow-agent voor wat betreft het beheer van het bedrag dat op de Escrow-rekening is gestort na de verkoop van Attero.</p>															
Financieel belang	<p>Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal met een verkrijgingprijs van € 75. Daarnaast heeft de gemeente een vordering van € 51.000 die geheel is voorzien; dit betreft ons aandeel in de Escrow-rekening naar aanleiding van de verkoop van Attero.</p> <p>In 2017 heeft een dividenduitkering ad. € 2.229.404 plaatsgevonden. Minus dividendbelasting bedroeg de dividenduitkering voor gemeente Eijsden-Margraten € 7.093.</p>															
Vermogen	<table> <thead> <tr> <th><i>x 1.000</i></th> <th>1-1-2022</th> <th>31-12-2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 312</td> <td>€ 210</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 23</td> <td>€ 13</td> </tr> <tr> <td>resultaat na belasting</td> <td>€ 42</td> <td>-/- € 102</td> </tr> <tr> <td>agio / dividend (incl.15% belasting)</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 312	€ 210	vreemd vermogen	€ 23	€ 13	resultaat na belasting	€ 42	-/- € 102	agio / dividend (incl.15% belasting)	€ 0	€ 0
<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022														
eigen vermogen	€ 312	€ 210														
vreemd vermogen	€ 23	€ 13														
resultaat na belasting	€ 42	-/- € 102														
agio / dividend (incl.15% belasting)	€ 0	€ 0														
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.															
Financiële situatie	Ultimo 2022 bedroeg het eigen vermogen € 210.079 en het vreemd vermogen € 13.351															
Ontwikkelingen	<p>CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie</p> <p>Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting.</p> <p>In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.</p> <p>Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of</p>															

	<p>eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal</p> <p>CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>
Risico's	<p>Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.</p>

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)																	
Soort	Gemeenschappelijke regeling																
Vestigingsplaats	Roermond																
Betrokken partijen	30 Limburgse gemeenten en 2 Limburgse waterschappen.																
Openbaar belang	Als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg behartigen voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ.																
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie voor 2022 bedraagt € 444.000 (€ 441.000 + € 3.000 aanvulling weerstandsvermogen).																
Bestuurlijk belang	De gemeente Eijsden-Margraten is als aandeelhouder vertegenwoordigd door wethouder Custers.																
Financiële situatie	Ultimo 2022 is het eigen vermogen begroot op € 1.190.000.																
Vermogen	<table border="0"> <tr> <td></td> <td>x 1.000</td> <td>1-1-2022</td> <td>31-12-2022</td> </tr> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 1.190</td> <td>€ 1.190</td> <td></td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 5.630</td> <td>€ 5.628</td> <td></td> </tr> <tr> <td>verwacht resultaat</td> <td></td> <td>€ 0</td> <td></td> </tr> </table>		x 1.000	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 1.190	€ 1.190		vreemd vermogen	€ 5.630	€ 5.628		verwacht resultaat		€ 0	
	x 1.000	1-1-2022	31-12-2022														
eigen vermogen	€ 1.190	€ 1.190															
vreemd vermogen	€ 5.630	€ 5.628															
verwacht resultaat		€ 0															
Ontwikkelingen	Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente Eijsden-Margraten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen. BsGW zal actief verdere samenwerkingsvormen met andere Limburgse gemeenten initiëren met als doel door schaalvergroting de bijdragen van de deelnemers te verlagen. De kwaliteit van de dienstverlening wil BsGW in stand																

	houden of verbeteren en de digitale dienstverlening vergroten.
Risico's	De gemeente is mede verantwoordelijk voor negatieve resultaten. Daarnaast is er het risico op mogelijk onvolledige belastinginning.

GR Gegevenshuis													
Soort	Gemeenschappelijke regeling												
Vestigingsplaats	Landgraaf												
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap.												
Openbaar belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.												
Financieel belang	Begrote bijdrage deelnemers (gemeenten, Waterschap Limburg en deelnemers ad hoc opdrachten) in 2022 bedraagt € 4.082.932. De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin is € 265.485.												
Bestuurlijk belang	Wethouder Custers maakt deel uit van het algemeen bestuur.												
Financiële situatie	Conform de geprognosticeerde balans in de begroting 2022 bedraagt het eigen vermogen ultimo 2022 € 315.631 en het totale vermogen €1.376.603. De solvabiliteitsratio 2022 bedraagt 22,93%. Resultaat van het boekjaar 2022 wordt geraamd op -/- € 298.872. Door aanwending van de reserve ICT voor € 40.256 bedraagt het geraamd resultaat na bestemming € 0. De gemeente Eijsden-Margraten is per 1-1-2018 toegetreden.												
Vermogen	<table border="0"> <tr> <td><i>x 1.000</i></td> <td>1-1-2022</td> <td>31-12-2022</td> </tr> <tr> <td>eigen vermogen</td> <td>€ 318</td> <td>€ 316</td> </tr> <tr> <td>vreemd vermogen</td> <td>€ 1.079</td> <td>€1.061</td> </tr> <tr> <td>verwacht resultaat na bestemming</td> <td></td> <td>€ 299</td> </tr> </table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 318	€ 316	vreemd vermogen	€ 1.079	€1.061	verwacht resultaat na bestemming		€ 299
<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022											
eigen vermogen	€ 318	€ 316											
vreemd vermogen	€ 1.079	€1.061											
verwacht resultaat na bestemming		€ 299											
Ontwikkelingen	Naast de gemeentelijke basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) en grootschalige topografie (BGT), zijn in 2019 registraties met betrekking tot groen, wegen en riool in beheer genomen. Dit betekent dat alle registraties die door het												

	<p>Gegevenshuis worden beheerd vanaf 2019 in een structurele beheerfase zijn. In samenwerking met het Gegevenshuis zal de komende jaren verder worden gewerkt aan het ontwikkelen van het datagedreven werken binnen onze organisatie. Gemeentelijke processen worden hierdoor ondersteund met actuele en volledige beheer informatie. Dit past bij de strategische pijler innovatie uit de missie en visie van het Gegevenshuis. De tweede strategische pijler van het Gegevenshuis heeft betrekking op groei. Bij groei moet gedacht worden aan 3 richtingen: uitbreiding van bestaande diensten ten behoeve van huidige deelnemers, nieuwe diensten ten behoeve van de huidige deelnemers en uitbreiding van deelnemers of afnemers. Gerealiseerde groei draagt bij aan een robuuste organisatie en leidt er uiteindelijk toe dat de bijdrage van de deelnemers lager kan worden. Immers de overhead stijgt niet evenredig met de groei en inkoopvolumevoordelen zijn met name bij software te halen.</p>
Risico's	<p>De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle kosten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Dus alle afspraken worden aan de voorkant gemaakt.</p> <p>De solvabiliteitsratio is exclusief de rekening courant met de gemeente Landgraaf. Het Gegevenshuis acht dit verantwoord omdat het Gegevenshuis over voldoende liquide middelen beschikt om de rekening courant vrijwel ineens af te rekenen. De solvabiliteitsratio bedraagt ultimo 2020 50,96% en dat is voldoende. Dit ratio zal in de toekomst, bij afnamen van het vreemd vermogen, alleen maar toenemen. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.</p>

Risico's

Voor zover er, buiten de in deze paragraaf genoemde financiële consequenties, nog substantiële additionele risico's verbonden zijn aan deelname in gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen dan zijn deze vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen.

Paragraaf 7: Grondbeleid

Paragraaf 7: Grondbeleid

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten staat dat de paragraaf over het grondbeleid ten minste bevat:

- a. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.
- b. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
- c. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
- d. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
- e. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Een visie op het grondbeleid

Eind 2012 stelde de raad de Nota grondbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2012 vast. Daarbij werd gekozen voor een vorm van situatief grondbeleid: per situatie beoordelen we of we een actieve grondexploitatie voeren, een faciliterende rol vervullen, dan wel een vorm van publiek-private samenwerking aangaan. Daarbij hanteren we het uitgangspunt van faciliterend grondbeleid, tenzij zich bijzondere omstandigheden (verwachte winst en/of maatschappelijk nut) voordoen waardoor actief grondbeleid meer voor de hand ligt.

Een andere in dit kader relevante ontwikkeling doet zich voor ten aanzien van het gemeentelijk (vastgoed)eigendom. Steeds meer gemeentelijke gebouwen verliezen hun veelal maatschappelijke functie en komen dientengevolge leeg te staan. Indien dergelijke gebouwen geen strategisch nut meer hebben, komen zij voor verkoop in aanmerking. Als een pand te lang leeg staat, al dan niet in leegstandsbeheer, dan is dat nadelig voor de staat van het gebouw en voor de vitaliteit van de leefomgeving (vaak een dorpskern). Aandachtspunt is dan ook om leegstandssituaties te voorkomen, en tijdig over alternatieve bestemmingen na te denken.

Volledigheidshalve wordt in dit kader op deze plaats tevens verwezen naar de paragrafen "Weerstandsvermogen" en "Onderhoud kapitaalgoederen".

Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

In het kader van het dualisme is het college van burgemeester en wethouders bevoegd tot het doen van grondaankopen. Grondtransacties kunnen plaatsvinden op basis van door de raad beschikbaar gestelde middelen. Dit kan via een afzonderlijk werkkrediet bestemd voor aankopen of via een vastgestelde exploitatie-opzet.

Van 2 lopende bestemmingsplannen zijn middels raadsbesluiten exploitatie-opzetten vastgesteld : Karreweg fase 2 Sint Geertruid en Mheerderweg-Noord Banholt. Daarnaast zijn we in 2022 begonnen met de voorbereidende werkzaamheden voor 2 nieuwe grexen : Parrestraat Oost-Maarland en Op 't Hövelke Mheer.

Parrestraat Oost-Maarland

De raad heeft in de vergadering van 15 februari 2022 besluiten genomen over de vestiging van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten en het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet voor deze woningbouwlocatie. De raad heeft daarbij ook ingestemd met de uitwerking van de plannen voor deze locatie. In december 2021 zijn met de provincie de mogelijkheden verkend om woningbouw te ontwikkelen aan de Parrestraat/ Pastoor Rosierstraat. Deze verkenning was op hoofdlijnen en een exacte omvang van de woningbouwlocatie is niet vastgelegd. In Q3 2022 is dit overleg vervolgd om de exacte omvang te bepalen van de te ontwikkelen woningbouwlocatie. In december 2022 zijn tijdens een raadsinformatiebijeenkomst een aantal scenario's besproken. Deze scenario's worden nu samen met de betrokken eigenaren verkend en waarna het plan verder wordt uitgewerkt. Naar verwachting wordt de bestemmingsplanprocedure Q3 – Q4 2023 doorlopen.

Middels een raadsbesluit d.d. 15-02-2022 heeft de raad een voorbereidingskrediet van € 1.366.994 beschikbaar gesteld voor planvoorbereiding en grondaankopen. Hiervan is t/m 31-12-2022 een bedrag van € 509.697 besteed.

Op 't Hövelke Mheer

De raad heeft in de vergadering van 15 februari besluiten genomen over de vestiging van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten en het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet voor deze locatie. In de vergadering van 15 februari 2022 is t.a.v. deze woninglocatie, naar aanleiding van een amendement het volgende beslispunt toegevoegd:

De planologische kansen en haalbaarheid, stedenbouwkundige inpasbaarheid en exploitatie voor woningbouw aan de Burg. Beckersweg te onderzoeken. Dan de keuze voor woningbouw aan de Michiels van Kessenichstraat (perceel Knoppen) of de Burg. Beckersweg (perceel Lemlijn) aan de raad ter besluitvorming voor te leggen met bijbehorend aankoopkrediet.

In december 2022 is tijdens een raadsinformatiebijeenkomst een matrix voorgelegd met een

beoordeling van de voor deze locaties relevante criteria : o.a. stedenbouwkundige inpasbaarheid, standpunt provincie, financiële haalbaarheid, risico's etc. Tevens is een stedenbouwkundig ontwerp met variantenkeuze voorgelegd voor de uiteindelijke locatie. In deze raadsinformatiebijeenkomst is in overweging gegeven om ook een aantal kleinere locaties te onderzoeken. Dit is opgepakt en in Q3 2023 wordt de raad geïnformeerd over de uitkomsten van deze verkenning.

Middels een raadsbesluit d.d. 15-02-2022 heeft de raad een voorbereidingskrediet van € € 1.983.006 beschikbaar gesteld voor planvoorbereiding en grondaankopen. Hiervan is t/m 31-12-2022 een bedrag van € 19.556 besteed.

Prognose resultaten / onderbouwing winstneming / Reserves en voorzieningen, risico's

De opbouw van dit onderdeel is als volgt:

- Doorkijk van de gemeentelijke grondexploitaties.
- Doorkijk van de projecten.
- Financieel kader.

Doorkijk gemeentelijke grondexploitaties

Onderstaand volgt eerst een verloopoverzicht van de geprognoseerde boekwaarden van de bestemmingsplannen die ultimo 2022 in exploitatie zijn. Tevens is voor de betreffende plannen het te verwachten saldo en het vermoedelijke jaar van realisatie aangegeven.

Prognose boekwaarden (bedragen * € 1.000)	1-1- 2022	31-12- 2022	31-12- 2023	31-12- 2024	31-12- 2025	Totaal gerealiseerd / te verwachten saldo:		
						nadelig	batig	realisatie in
Woningbouw								
<i>Actief</i>								
Karreweg fase 2 Sint Geertruid	-342	158	313	0	0		298	2024
Mheerderweg Noord Banholt	-367	321	263	0	0		149	2024
<i>Faciliterend</i>								
Heiligerweg	-342	-345	-130	-132	0		61	2025
Totaal woningbouw	-1.051	134	446	-132	0	0	508	

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Winstneming tm dienstjaar	Gerealiseerd / verwacht totaal saldo (batig)
Woningbouw				
<i>Actief</i>				
Karreweg fase 2 Sint Geertruid	-238	250	99	298
Mheerderweg Noord Banholt	-295	31	29	149
<i>Faciliterend</i>				
Heiligerweg Margraten	-6	413	0	61
Totaal woningbouw	-539	694	128	508

Het totaal te verwachten saldo is inclusief de reeds genomen winsten als gevolg van de toegepaste POC-methode: in 2022 is er een tussentijdse winst genomen van € 29.000 op Mheerderweg-Noord en van € 98.600 op Karreweg fase 2.

Het meerjarig verloop in boekwaarden is gebaseerd op de gerealiseerde boekwaarden per 31 december 2022 (onder aftrek van voorzieningen voor oninbare verliezen), op de (bijgestelde) begrotingscijfers voor het boekjaar 2023 aangevuld met de in de meerjarenbegroting 2024-2026 geraamde middelen voor de aankoop van gronden, aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek, etc.) en eventuele advieskosten.

Hierbij dient in zijn algemeenheid vermeld te worden dat:

- Indien de betreffende locaties (versneld) tussentijds in exploitatie worden genomen er significante wijzigingen in de boekwaarden op kunnen treden als gevolg van verkooptransacties, kosten verbonden aan uitvoering, en het rente-effect over de aanwezige boekwaarden.
- Indien de betreffende locaties vertraagd in exploitatie worden genomen – c.q. als “warme grond” worden aangehouden – dienen de kapitaallasten over de boekwaarden van betreffende gronden ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves gebracht te worden (in plaats van jaarlijkse bijschrijving op de aanwezige boekwaarden).
- Indien de betreffende locaties naar verwachting niet meer (of slechts gedeeltelijk) in exploitatie worden genomen, dient op het moment van constatering ter grootte van de op dat moment aanwezige boekwaarde (gedeeltelijk) een voorziening te worden gevormd ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves.

Actief Grondbeleid

Sint Geertruid - Karreweg fase 2

Op 14 juli 2020 is de grondexploitatie vastgesteld voor het woningbouwplan Karreweg fase II in Sint Geertruid. Dit woningbouwplan voorziet in de bouw van 20 woningen bestaande uit 2 vrije bouwkavels, 4 levensloopbestendige woningen, 5 woningen in de sociale huursector en 9 starterswoningen. De 4 levensloopbestendige woningen en de 9 starterswoningen worden middels CPO gerealiseerd. In 2021 is het wijzigingsplan afgerond en het plan bouwrijp gemaakt en is gestart met de uitgifte van de kavels. In 2022 zijn 17 kavels verkocht. Naar verwachting zullen de laatste 3 kavels in 2023 verkocht worden. Het moment van woonrijp maken van het plan is afhankelijk van de voortgang van de bebouwing. Naar verwachting zal het plan in 2024 gereed zijn.

Banholt – Mheerderweg Noord

Op 6 mei 2020 is de grondexploitatie vastgesteld voor het woningbouwplan Mheerderweg-Noord in Banholt. Dit woningbouwplan voorziet in de bouw van 19 woningen bestaande uit 3 vrije bouwkavels, 5 levensloopbestendige woningen, 5 woningen in de sociale huursector en 6 starterswoningen. De 5 levensloopbestendige woningen en de 6 starterswoningen zijn middels CPO in de markt gezet. In 2021 is het plan bouwrijp gemaakt en is gestart met de uitgifte van de kavels. In 2022 zijn 19 kavels verkocht en 18 kavels in eigendom overgedragen. Het moment van woonrijp maken van het plan is afhankelijk van de voortgang van de bebouwing. Naar verwachting zal het plan in 2024 gereed zijn.

Faciliterend Grondbeleid

Margraten – Heiligerweg

Het bestemmingsplan Heiligerweg is onherroepelijk. Het project vervolgt zijn traject en planning conform de bepalingen in de met Bouwfonds Property Development (BPD) - voorheen Nouville Ontwikkelaars, daarna Bouwfonds - afgesloten realisatie-overeenkomst.

De voorbereidingen voor de volgende fase met 40 woningen zijn op dit moment in volle gang. Het uitvoeren van enkele onderzoeken die noodzakelijk zijn voor het wijzigingsplan heeft langer geduurd dan voorzien. Dit en de recente ontwikkelingen met betrekking tot de stikstof wet- en regelgeving hebben tot enige vertraging geleid. Volgens huidige planning wordt het wijzigingsplan Q2 van 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan het college. De verkoop voor deze fase start in Q3 van 2023 en het bouwrijp maken start in Q4 van datzelfde jaar waarna gestart wordt met de bouw van de woningen. We verwachten bij de laatste ontvangst van de contractuele vergoeding eind 2025 de projectexploitatie met een klein positief resultaat af te sluiten.

Projecten

Poelveld

Alle woningen en kavels zijn verkocht . De afbouw van de openbare ruimte vindt plaats in 2023 waarna deze aan de gemeente in beheer en onderhoud wordt overgedragen.

Kampweg

De bouw van het woonzorgcomplex en van de 20 zorgappartementen is in Q2 2022 gestart. Oplevering en ingebruikname is voorzien voor augustus 2023. In maart 2023 wordt gestart met de aanleg van de omliggende openbare ruimte. Deze is voor 1 september 2023 gereed.

Randvoorwaarden

Onderstaand volgt een nadere toelichting op:

- Aanpassingen verslaggevings- en waarderingssystematiek.
- Prijsbeleid, indexatie en inflatie.
- Methodiek winst- en verliesneming.

De financiële voortgang en forecast per afzonderlijke exploitatie is reeds onder “doorkijk gemeentelijke grondexploitaties” beschreven. Voorts is aldaar een doorkijk opgenomen ten aanzien van te verwachten plansaldi. Voor de thans in ontwikkeling zijnde plannen zijn exploitatieopzetten dan wel specifieke financiële randkaders door de raad vastgesteld.

Aanpassingen verslaggevings- en waarderingssystematiek

De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevings- en waarderingsregels rondom grondexploitaties kritisch onder de loep genomen. De reden hiervoor is een aantal ontwikkelingen op het gebied van grondexploitaties. Namelijk: de afboekingen van gemeenten op grondposities in de afgelopen jaren, de aanbevelingen uit het rapport Vernieuwing BBV over transparantie en vergelijkbaarheid, en de aankomende Omgevingswet. De afbakening is ook onvermijdelijk in het kader van de vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten (Vpb). Het kan namelijk helpen in de fiscale discussie over de afbakening van de ondernemersactiviteit en de toe te rekenen kosten en opbrengsten.

De commissie BBV heeft een aantal voorstellen uitgewerkt die hebben geleid tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking hiervan. Bij opstelling van onderhavige begroting is rekening gehouden met betreffende (technische) wijzigingen.

De financiële impact van de vennootschapsbelastingplicht is samen met fiscaal adviseurs opgepakt. De gevolgen hiervan worden meegenomen in de begroting. Uitgangspunt is het creëren van een zo laag mogelijke Vennootschapsbelasting-druk voor de gemeente.

Prijsbeleid, indexatie en inflatie

Voor de eigen gemeentelijke exploitaties wordt een uniform prijsbeleid voorgestaan. Eventuele tekorten binnen de exploitatie van een specifiek bestemmingsplan of uitbreidingslocatie worden in principe, middels de hiertoe gevormde reserves, gedekt uit exploitatie-overschotten binnen andere locaties.

Met ingang van 1 juli 2008 is de Grondexploitatiewet in werking getreden. De Grondexploitatiewet beoogt een eenduidig kader te scheppen waarbinnen de gemeente het kostenverhaal bij gebiedsontwikkeling in rekening dient te brengen. De nu wettelijk vastgelegde berekeningsmethodiek maakte het noodzakelijk om het vigerende uniforme uitgifteprijsbeleid te heroverwegen. Deze heroverweging is meegenomen bij opstelling van de Nota Grondbeleid, die eind 2012 is vastgesteld. Voor de reeds in uitgifte zijnde gemeentelijke bouwkavels wordt hierbij vastgehouden aan de reeds geldende vaste (uniforme) grondprijs, waarbij jaarlijks wordt bezien in hoeverre tot indexering wordt overgegaan.

Voor eventuele toekomstige exploitaties waarbij sprake is van een actief grondbeleid biedt de Nota de mogelijkheid om te differentiëren binnen bandbreedtes.

In zijn algemeenheid dient daarnaast vermeld te worden dat vooralsnog ervan wordt uitgegaan dat alle op dit moment lopende en voorgenomen gemeentelijke exploitaties gecontinueerd worden binnen de door de raad vastgestelde maximale bandbreedtes en hieruit voortvloeiende financiële en planologische randkaders.

Methodiek winst- en verliesneming

Conform hiertoe geldende aanbevelingen en richtlijnen (Commissie BBV) wordt ten aanzien van winstneming de zogenaamde "POC"-methode gevolgd, wat inhoudt dat winstneming jaarlijks tussentijds genomen wordt. Op het moment dat een exploitatietekort wordt verwacht, wordt op grond van het voorzichtigheidsprincipe, het vermoedelijke tekort ten laste van de Reserve Bestemmingsplannen (grondexploitatie) dan wel de Algemene reserve gestort. Hierna vindt afwaardering van de boekwaarde van individuele exploitaties plaats ten laste van genoemde voorziening.

Conclusie bouwgrondexploitatie

Uit bovenstaand verslag blijkt dat de bouwgrondexploitatie op een financieel verantwoorde, in het licht van de huidige economische situatie, realistische en gedegen wijze wordt uitgevoerd.

Kaderstellende documenten

- Nota grondbeleid 2012.

Rechtmatigheid

Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven autorisatie door de gemeenteraad. In de regel zullen begrotingswijzigingen vooraf door het college aan de raad worden voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Slechts indien de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien de raad ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig.

Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet in het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van de gemeenteraad vallen.

Onderstaand is een overzicht opgenomen conform de richtlijnen van de BADO (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) welke vallen binnen de beleidskaders.

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatigheid telt niet mee	Onrechtmatigheid telt wel mee
<p>Programma 4 Wonen en Mobiliteit € - 270.005</p>	<p>De grootste overschrijdingen worden veroorzaakt door de kerntaken vastgoed € - 382.192, en Mutaties reserves € - 273.628. Hiertegenover staan overschrijdingen op de kerntaken Wonen € 144.279, Mobiliteit en verkeer € 200.299 en Omgevingsvisie € 41,237.</p> <p>Kerntaak vastgoed</p> <p><i>Overige agrarische zaken (€ - 7.633)</i></p> <p>De overschrijding wordt veroorzaakt door meer incidentele grondverkopen. Tegenover deze overschrijding staat ook een hogere opbrengst dan geraamd.</p> <p><i>MFA Eijsden (€-76.282)</i></p> <p>Het nadeel is een gevolg van hogere uitgaven dan geraamd, met name door de energiekosten. In 2023 wordt de eindafrekening van de gemaakte kosten 2022 opgesteld waarbij de voorschotten 2022 nog worden verrekend met de werkelijke kosten 2022.</p> <p><i>MFA gronsveld (€ -14.037)</i></p> <p>De meerkosten zijn het gevolg van extra onderhoud. Hiertegenover staan ook meeropbrengsten aan huur inkomsten</p> <p><i>Buitensportaccomodatie (€ -330.636)</i></p> <p>De meerkosten zijn het gevolg van de exploitatievergoeding aan Vebego. Hiertegenover staan ook meer huurinkomsten.</p>	<p>X</p>	

Financiële jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Het resultaat over het jaar 2022 bedraagt €2.133.770 positief. Het resultaat kan worden gesplitst in het resultaat vóór bestemming en het resultaat na bestemming.

Bij het resultaat vóór bestemming is dit gezuiverd van dotaties en onttrekkingen aan reserves. Hierdoor kan beter inzicht worden verschaft in structurele en incidentele dekkingsmiddelen.

Programma		Begroting 2022 Primitief	Begroting 2022 na wijziging	Jaarrekening 2022	Afwijking 2022
Mens & Samenleving	Totale lasten	-21.026.352	-24.808.540	-23.058.633	1.749.907
	Totale baten	6.276.078	7.063.765	7.324.306	260.541
	Totaal saldo van baten en lasten	-14.750.274	-17.744.775	-15.734.327	2.010.448
	Eliminatie alg.uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-2.172.678	-2.172.678	-2.259.036	-86.358
	A	-16.922.952	-19.917.453	-17.993.363	1.924.090
Landschap & Natuur	Totale lasten	-1.695.234	-1.622.449	-1.563.108	59.341
	Totale baten	1.036.068	1.042.068	1.229.577	187.509
	Totaal saldo van baten en lasten	-659.166	-580.381	-333.532	246.849
	Eliminatie overhead	0	0	0	0
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, treasury	-308.952	-308.952	-396.824	-87.872
B	-968.118	-889.333	-730.356	158.977	
Klimaat & Energie	Totale lasten	-6.940.675	-7.240.711	-6.783.290	457.421
	Totale baten	7.013.663	7.256.984	6.730.759	-526.225
	Totaal saldo van baten en lasten	72.988	16.273	-52.531	-68.804
	Eliminatie overhead	0	0	0	0
C	72.988	16.273	-52.531	-68.804	
Wonen & Mobiliteit	Totale lasten	-8.187.147	-7.202.225	-7.548.602	-346.377
	Totale baten	4.001.629	3.150.606	3.807.286	656.680
	Totaal saldo van baten en lasten	-4.185.518	-4.051.619	-3.741.316	310.303
	Eliminatie overhead (bedrijfsvoeringskosten)	454.766	515.383	528.777	13.394
	Eliminatie overhead (bestuursondersteuning)	0	0	0	0
D	-3.730.752	-3.536.236	-3.212.539	323.697	
Bestuur & Bedrijfsvoering	Totale lasten	-23.185.608	-24.416.334	-27.385.430	-2.969.096
	Totale baten	42.334.547	46.153.988	46.787.231	633.243
	Totaal saldo van baten en lasten (incl. resultaat)	19.148.939	21.737.654	19.401.801	-2.335.853
	Eliminatie Resultaat	297.730	140.933	2.133.770	1.992.837
	Eliminatie overhead (bedrijfsvoeringskosten)	8.759.762	10.180.338	11.058.250	877.912
	Eliminatie overhead (bestuursondersteuning)	240.888	230.888	227.299	-3.589
	Eliminatie overhead (saldo van kostenplaatsen)	0	0	0	0
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, treasury	-233.912	-229.223	-227.166	2.057
	Eliminatie onvoorzien	-1.124.269	-1.416.895	-1.775.134	-358.239

	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, Alg.uitkering en ov. Uitkeringen	-34.178.107	-36.319.528	-36.207.926	111.602
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, OZB en overige belastingen	-5.667.922	-5.806.922	-5.797.508	9.414
	Eliminatie Vennootschapsbelasting, Vennootschapsbelasting	25.000	25.000	41.206	16.206
E		-12.731.891	-11.457.755	-11.145.407	312.348
Algemene dekkingsmiddelen					
	Treasury	542.864	538.175	623.990	85.815
F	Alg.uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	36.350.785	38.492.206	38.466.962	-25.244
	OZB en overige belastingen	5.667.922	5.806.922	5.797.508	-9.414
	Totaal saldo van baten en lasten	42.561.571	44.837.303	44.888.460	51.157
Overhead					
G	Overhead (bestuursondersteuning)	-240.888	-230.888	-227.299	3.589
	Overhead (bedrijfsvoeringskosten)	-9.214.528	-10.695.721	-11.587.027	-891.306
	Overhead (saldo van kostenplaatsen)	0	0	0	0
	Totaal saldo van baten en lasten	-9.455.416	-10.926.609	-11.814.326	-887.717
Vennootschapsbelasting					
H	Totale lasten	-25.000	-25.000	-41.206	-16.206
	Totale baten	0	0	0	0
	Totaal saldo van baten en lasten	-25.000	-25.000	-41.206	-16.206
Onvoorzien					
I	Totale lasten	-670.263	-1.525.957	-1.244.799	281.158
	Totale baten	1.794.532	2.942.852	3.019.933	77.081
	Totaal saldo van baten en lasten	1.124.269	1.416.895	1.775.134	358.239
Reserves					
Toevoegingen aan reserves					
	Mens & Samenleving	-109.288	-121.788	-138.703	-16.915
	Landschap & Natuur	-100.000	-255.469	-255.469	0
	Klimaat & Energie	0	-207.838	-207.838	0
	Wonen & Mobiliteit	0	-452.258	-725.886	-273.628
	Bestuur & Bedrijfsvoering	-464.430	-743.530	-1.031.268	-287.738
J		-673.718	-1.780.883	-2.359.165	-578.282
Onttrekkingen aan reserves					
	Mens & Samenleving	15.880	497.836	497.836	0
	Landschap & Natuur	1.000	1.000	1.000	0
	Klimaat & Energie	0	0	0	0
	Wonen & Mobiliteit	0	189.295	316.895	127.600
	Bestuur & Bedrijfsvoering	1.029.869	1.715.600	2.003.338	287.738
K		1.046.749	2.403.731	2.819.069	415.338

Resultaat	totaal van (A t/m K)	297.730	140.933	2.133.770	1.992.837
		<i>Positief</i>	<i>Positief</i>	<i>Positief</i>	<i>Positief</i>

Balans

Balans per 31 december	(bedrag x € 1.000)	
	2022	2021
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, agio/disagio	4.668	4.854
- kosten van onderzoek en ontwikkeling	78	51
- bijdragen aan activa in eigendom van derden	791	862
	5.537	5.767
<i>Materiële vaste activa</i>		
- investeringen met een economisch nut		
Investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	24.238	24.699
Gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
Overige investeringen met een economisch nut	37.693	37.207
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	26.733	24.989
	88.664	86.895
<i>Financiële vaste activa</i>		
- kapitaalverstrekkingen aan:		
Deelnemingen	559	559
Gemeenschappelijke regelingen	0	0
Overige verbonden partijen	0	0
- leningen aan		
Openbare lichamen als bedoeld in art 1, onderdeel a Wet Fido	0	0
Woningbouwcorporaties	773	819
Deelnemingen	1.871	1.871
Overige verbonden partijen	0	0
- overige langlopende leningen	5.845	5.350
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	0	0
- uitzettingen in NL schuldpapier met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	0	0
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	13	0
	9.061	8.599
Totaal vaste activa	103.262	101.261
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>		
- grond- en hulpstoffen	0	0
- onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie	-/- 271	780
- gereed product en handelsgoederen	0	0
- vooruitbetalingen	0	0
	-/- 271	780
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		

- vorderingen op openbare lichamen	3.889	4.558
- verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in art 1, onderdeel a Wet Fido	0	0
- overige verstrekte kasgeldleningen	0	0
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
- rekening-courantverhouding met het Rijk	1.135	1.332
- rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0
- uitzettingen in NL schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
- overige vorderingen	2.824	2.703
- overige uitzettingen	0	0
	7.848	8.593
<i>liquide middelen</i>		
- Kassaldi	7	5
- Bank- en girosaldi	246	653
	253	658
Overlopende activa		
- De van EU en NL lichamen nog te ontvangen voorschotten die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een spec. bestedingsdoel	854	0
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	6.014	7.782
	6.868	7.782
Totaal vlottende activa	14.698	17.813
Totaal activa	117.960	119.074

Balans per 31 december	(bedrag x € 1.000)	
	2022	2021
PASSIVA		
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
- algemene reserve	7.918	7.444
- bestemmingsreserves	9.908	10.554
- nog te bestemmen resultaat	2.134	288
	19.960	18.286
<i>Voorzieningen</i>		
- voorzieningen ten behoeve van verplichtingen, verliezen en risico's	4.083	4.215
- egalisatievoorzieningen	1.040	749
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.201	1.174
- bijdragen toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor heffing wordt geheven	0	0
	6.324	6.138
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
- obligatieleningen	0	0
- onderhandse leningen van:		
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	82.259	65.958
Binnenlandse bedrijven	0	0
Openbare lichamen als bedoeld in art 1, onderdeel a Wet Fido	0	0
Overige binnenlandse sectoren	0	0
Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
- door derden belegde gelden	0	0
- waarborgsommen	5	5
- Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
	82.264	65.963
Totaal vaste passiva	108.548	90.387
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
- kasgeldleningen aangaande bij openbare lichamen als bedoeld in art 1, onderdeel a Wet Fido	0	0
- overige kasgeldleningen	0	18.000
- bank- en giroaldi	727	0
- overige schulden	2.920	4.920

	3.647	22.920
<i>Overlopende passiva</i>		
- verplichtingen (nog te betalen bedragen)	2.831	3.569
- de van EU en NL lichamen ontvangen voorschotten op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.113	452
- overige vooruitontvangen bedragen en overlopende passiva	1.821	1.746
	5.765	5.767
Totaal vlottende passiva	9.412	28.687
Totaal passiva	117.960	119.074
Gewaarborgde geldleningen	10.187	27.069
Garantstellingen	0	0

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld conform voorschriften welke zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Voor zover het BBV géén specifieke grondslagen voorschrijft is aangesloten bij algemene waarderingsgrondslagen zoals opgenomen in BW2 Titel 9.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balansonderdeel anders is vermeld, worden de activa en de passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden, conform het “matching-principe”, toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en winsten worden hierbij slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd, conform het “Realisatieprincipe”. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar worden, conform het “voorzichtigheidsprincipe”, in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden eerst dan als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de verwerking van de Algemene Uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de Algemene Uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. De gemeente Eijsden-Margraten verwerkt de Algemene Uitkering op basis van daadwerkelijke ontvangsten, alsmede de op basis van de accresmededeling nog te ontvangen Algemene uitkering over het verslagjaar (factuurstelsel).

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2017 van de Commissie BBV het volgende: Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK enkel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en de volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen géén gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheid over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Specifiek voor de gemeente Eijsden-Margraten

In onderhavige programmarekening is rekening gehouden met de verordeningen welke op grond van de artikelen 212, 213 en 213a door de raad zijn vastgesteld, alsmede met de nota waarden en afschrijven vaste activa gemeente Eijsden-Margraten.

Er wordt afgeschreven en rente berekend over de balanswaarde per 1 januari van het boekjaar.

Balans

Algemeen

De activazijde van de balans geeft inzicht in bezittingen van de gemeente. Niet alle investeringen die de gemeente in het verleden heeft gedaan, zijn terug te vinden op de activazijde van de balans.

Investerings die werden gedekt uit reserves zijn als het ware in een keer afgeschreven en hebben geen boekwaarde. Zo is het dus goed mogelijk dat de gemeente activa bezit die geen boekwaarde hebben, maar wel een waarde hebben in het economische verkeer. Dit zijn stille reserves.

Anderzijds worden eventuele duurzame waardeverminderingen van activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen op het moment van constateren.

Op de passivazijde van de balans wordt inzicht gegeven hoe de gemeente deze bezittingen financiert: door middel van eigen vermogen of vreemd vermogen.

Activa

De gemeente Eijsden-Margraten hanteert, conform het BBV, de algemene grondslagen ten aanzien van waardering, activering en afschrijving van vaste activa. Voor zover ten aanzien van individuele activaklassen daarnaast nog specifieke grondslagen van toepassing zijn, wordt hier bij de desbetreffende toelichtingen nader op ingegaan.

Nota waarden en afschrijven vaste activa

De nieuwe nota "waarden en afschrijven vaste activa" is in februari 2023 vastgesteld. Deze jaarrekening dient echter nog onder de "oude nota" te worden opgesteld.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa - zijnde kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio - is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.

De afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa - zijnde kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief - is ten hoogste vijf jaar.

Kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;

- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro; en
- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, danwel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of ? indien gedelegeerd ? collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Hierbij is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan een publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op activa die samenhangen met de investering.

De andere categorieën immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Materiële vaste activa

In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa met een economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De gemeente Eijsden-Margraten heeft géén in erfpacht uitgegeven gronden.

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Materiële vaste activa met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels worden gedaan voor riolering of voor het inzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: Materiële vaste activa met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven.

Voor een overzicht van de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt volledigheidshalve verwezen naar de nota waarden en afschrijven vaste activa.

Specifieke grondslagen ten aanzien van materiële vaste activa:

- alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd;
- investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen;
- kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde worden niet geactiveerd;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd;
- voor zover investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, kan hierop extra worden afgeschreven;
- over grond wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- kapitaalverstrekkingen aan:

- deelnemingen
- gemeenschappelijke regelingen
- overige verbonden partijen

- leningen aan:

- openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a Wet Fido
- woningbouwcorporaties
- deelnemingen

- overige verbonden partijen
- overige langlopende leningen
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd langer dan één jaar
- uitzettingen in Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd langer dan één jaar
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen respectievelijk nominale waarde, respectievelijk nominale waarde verminderd met ontvangen aflossingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

De onder financiële vaste activa opgenomen leningen verstrekt aan derden en (overige) uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met ontvangen aflossingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Algemeen

Onder de vlottende activa zijn afzonderlijk opgenomen:

- de voorraden
- de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- de liquide middelen, en
- de overlopende activa.

Vorraden

In de balans worden onder de voorraden afzonderlijk opgenomen:

- grond- en hulpstoffen, zijnde overige grond- en hulpstoffen
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie
- gereed product en handelsgoederen
- vooruitbetalingen op voorraden.

De gemeente Eijsden-Margraten heeft géén voorraden grond- en hulpstoffen.

De onder de onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie worden opgenomen tegen de verkrijgingprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten verminderd met de opbrengsten wegens de gerealiseerde verkopen en ontvangsten (rijks-)subsidies.

De vervaardigingskosten omvatten de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend zoals grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijp maken (grondwerk en aanleg van infrastructurele voorzieningen), uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek etc.), overige plan- en advieskosten en rentekosten over de aanwezige boekwaarden.

Ten aanzien van winstneming bij bouwgronden in exploitatie wordt de zogenaamde "Percentage-Of-Completion" – methode toegepast. Dit houdt in dat winstneming verhoudingsgewijs dient te geschieden naar gelang de voortgang van realisatie van kosten en opbrengsten binnen de betreffende exploitatie.

Voor eventuele verwachte negatieve resultaten, waarvoor de omvang per balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs is in te schatten, wordt een voorziening gevormd.

Bij de periodieke evaluatie van resultaatontwikkeling van de individuele exploitaties wordt rekening gehouden met:

- Indien locaties (versneld) tussentijds in exploitatie worden genomen, kunnen er significante wijzigingen in de boekwaarden op treden als gevolg van verkooptransacties, kosten verbonden aan uitvoering, en het rente-effect over de aanwezige boekwaarden.
  - Indien locaties vertraagd in exploitatie worden genomen – c.q. als "warme grond" worden aangehouden – worden de kapitaallasten over de boekwaarden van betreffende gronden ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves gebracht (in plaats van jaarlijkse bijschrijving op de aanwezige boekwaarden).
  - Indien locaties naar verwachting niet meer (of slechts gedeeltelijk) in exploitatie worden genomen, wordt op het moment van constatering ter grootte van de op dat moment aanwezige boekwaarde (gedeeltelijk) een verliesvoorziening gevormd ten laste van het rekeningssaldo en / of reserves.
- Onder de voorraden gereed product en handelsgoederen worden activa opgenomen waarvoor het stellige voornemen tot vervreemding bestaat. Deze worden gewaardeerd tegen historische verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met gedane lineaire afschrijvingen tot moment van "sfeerovergang".

Indien de marktwaarde duurzaam lager is dan boekwaarde, vindt waardering tegen marktwaarde. Per balansdatum zijn er géén activa aanwezig waarvoor een dergelijk stellig voornemen bestaat.

De gemeente Eijsden-Margraten heeft géén vooruitbetalingen verricht op voorraden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden afzonderlijk opgenomen:

- vorderingen op openbare lichamen
- verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a Wet Fido
- overige verstrekte kasgeldleningen
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- rekening-courantverhouding met het Rijk
- rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- uitzettingen in Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- overige vorderingen
- overige uitzettingen.

Vorderingen worden tegen de nominale waarde gewaardeerd, onder aftrek van eventuele voorzieningen voor oninbare vorderingen.

Financiële verordening

Voor openstaande vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid getroffen op basis van een statische beoordeling op oninbaarheid van de individuele openstaande vorderingen.

Liquide middelen

In de balans worden onder de liquide middelen de kas-, bank- en girosaldi opgenomen.

Dit betreft allen saldi luidende in Euro's.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de overlopende activa worden afzonderlijk opgenomen:

- De van Europese en Nederlandse (overheids)lichamen ontvangen voorschotten die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen.

Passiva

Algemeen

Op de balans worden de passiva onderscheiden in vaste en vlottende passiva.

Tenzij anders vermeld worden passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Algemeen

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen:

- eigen vermogen;

- voorzieningen
- vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Nota reserves en voorzieningen gemeente Eijsden-Margraten

De nieuwe nota "reserves en voorzieningen" is in februari 2023 vastgesteld. Deze jaarrekening dient echter nog onder de "oude nota" te worden opgesteld.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves, alsmede het resultaat vóór bestemming volgend uit de programmarekening. De winstbestemming over het afgelopen boekjaar vindt plaats in het (volgend) jaar van vaststelling, conform het hiertoe strekkende raadsbesluit.

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- de algemene reserve
- de bestemmingsreserves.

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van de Nederlandse en Europese overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Genoemde voorschotbedragen worden afzonderlijk verwerkt onder de overlopende passiva.

- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Vorzieningen worden niet gevormd voor aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden (aan de actiefzijde) met de nominale waarde van leningen en vorderingen verrekend.

Vorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De (onderhouds)egalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is het beleid ter zake nader uiteengezet.

De rioolvoorziening en de afvalvoorziening zijn verwerkt o.b.v. nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP en het afval is er geen inzicht in de wijze waarop het tarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 onderdeel d BBV niet mogelijk.

Vaste schulden

In de balans worden onder de vaste schulden afzonderlijk opgenomen:

- Obligatieleningen
- Onderhandse leningen van:
  - Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen
  - Binnenlandse banken en overige financiële instellingen
  - Binnenlandse bedrijven
  - Openbare lichamen als bedoeld in art. 1, onderdeel a Wet Fido
  - Overige binnenlandse sectoren
  - Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren
- Door derden belegde gelden
- Waarborgsommen
- Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom), verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De gemeente Eijsden-Margraten heeft géén verplichtingen voortvloeiend uit financial leaseovereenkomsten en overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Algemeen

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen:

- de netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

In de balans worden onder de netto-vlottende schulden afzonderlijk opgenomen:

- kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in art 1, onderdeel a Wet Fido
- overige kasgeldleningen
- bank- en girosaldi
- overige schulden.

Overlopende passiva

In de balans worden onder de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen:

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot uitbetaling komen, met uitzondering van jaarlijks aan terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- Overige vooruit ontvangen bedragen en overlopende passiva, die ten bate van de volgende begrotingsjaren komen.

Garantstellingen

Aan de passiefzijde van de balans wordt- buiten de balanstelling - opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt.

Onder de toelichting op de balans is omtrent de hieruit voortvloeiende verplichtingen onder "niet in de balans opgenomen verplichtingen" een nadere toelichting opgenomen.

Single audit en single information (SiSa)

Met ingang van het rekeningjaar 2006 is single information en single audit ingevoerd voor een groot aantal specifieke uitkeringen.

Met de invoering zijn aparte verantwoordingen, controleprotocollen en accountantscontroles voor deze specifieke uitkeringen vervallen. In plaats hiervan moet ingaande 2006 in de jaarrekening een bijlage als toelichting op de jaarrekening worden opgenomen met daarin de verantwoordingsinformatie over de voor de gemeente van toepassing zijnde specifieke uitkeringen.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Het verloop van de vaste activa was in 2022 als volgt (bedragen in duizenden):

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Herrubricering	Vermeerde ringen	Verminde ringen	Afschrijvingen /aflossingen	Bijdragen van derden	Afwaarde ringen	Boek waarde 31-12- 2022
Immateriële vaste activa								
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, agio / disagio	4.854	0	0	0	186	0	0	4.668
Kosten onderzoek en ontwikkeling	51	0	38	0	11	0	0	51
Bijdragen aan activa derden	862	0	0	0	71	0	0	791
Totaal immateriële vaste activa	5.767	0	38	0	268	0	0	5.537

Materiële vaste activa

Gronden en terreinen	6.258	0	1247	0	94	0	0	7.411
Bedrijfsgebouwen	27.289	0	308	0	1.117	15	0	26.465
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	26.451	0	723	0	868	0	0	26.306
Vervoermiddelen	145	0	0	0	55	0	0	90
Machines, apparaten en installaties	463	0	74	0	71	0	0	466
Overige materiële vaste activa	1.300	0	29	0	136	0	0	1.193
Totaal materiële vaste activa met een economisch nut	61.906	0	2.381	0	2.341	15	0	61.931

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	21.989	0	2.771	0	731	296	0	26.733
<i>Totaal materiële vaste activa met een maatschappelijk nut</i>	21.989	0	2.771	0	731	296	0	26.733
Totaal materiële vaste activa	86.895		5.152		3.072	311		88.664
Financiële vaste activa Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	559	0	0	0	0	0	0	559
Leningen aan woningbouwcorporaties	819	0	0	0	46	0	0	773
Leningen aan deelnemingen	1.871	0	0	0	0	0	0	1.871

Overige langlopende leningen	5.350	0	582	0	87	0	0	5.845
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	0	0	13	0	0	0	0	13
Totaal financiële vaste activa	8.599	0	595	0	133	0	0	9.061
Totaal vaste activa	101.261	0	5.785	0	3.473	311	0	103.262

Activaklassen welke niet van toepassing zijn, zijn als zodanig niet in bovenstaand verloopoverzicht opgenomen. Voor een overzicht van de belangrijkste investeringen wordt verwezen naar bijlage "overzicht restant-kredieten 2022".

(Bedrag x€ 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Herrubricering	Vermeerderingen	Verminderings	Afschrijvingen / aflossingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boek waarde 31-12-2022
Materiële vaste activa economisch nut								
Waarvoor geldt heffingen van toepassing	24.669	0	356	0	817	0	0	24.238
Waarvoor geldt geen heffingen	37.207	0	2.025	0	1.524	15	0	37.693

---

van
toepassing

**Totaal
materiële
vaste activa
met
economisch
nut**

61.906	0	2.381	0	2.341	15	0	61.931
---------------	----------	--------------	----------	--------------	-----------	----------	---------------

De afschrijvingen worden lineair berekend; Voor een overzicht van de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt volledigheidshalve verwezen naar de nota waarden en afschrijven vaste activa.

Immateriële vaste activa

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, agio / disagio

De post "kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, agio / disagio" betreft:

- Marktwaardeverrekening welke in 2017 is voldaan bij vervroegde aflossing van de lopende onderhandse leningen.

Het verloop was in 2022 als volgt:

(Bedrag x € 1.000)

Stand per 1 januari 2022	4.854
Vermeerderingen in 2022	0
Verminderingen in 2022	0
Afschrijvingen	186
Stand per 31 december 2022	4.668

De mutaties betreffen:

Afschrijvingen

- Afschrijving Boekresultaat / marktwaardeverrekening € 186.711

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

In 2022 hebben geen investeringsbijdragen aan activa in eigendom van derden plaatsgevonden.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen

De post kapitaalverstrekkingen heeft betrekking op de volgende deelnemingen:

Kapitaalverstrekkingen	(Bedrag x € 1.000)	
	31-12-2022	31-12-2021
MTB Regio Maastricht N.V.	5	5
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	123	123
N.V. Waterleidingmaatschappij Limburg	23	23
Enexis Holding N.V.	347	347
Claim Staat Vennootschap B.V.	51	51
Voorziening Escrow verkoop Attero	-/ - 51	-/ - 51
Essent Milieu Holding B.V.	0	0
Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	14	14
N.V. Reinigingsdiensten Rd4	47	47
Totaal	559	559

Essent N.V.

In 2009 is een groot deel van Essent (67%) verkocht aan RWE. De voormalige aandeelhouders van Essent blijven eigenaar van de aandelen in Enexis Holding N.V. (netwerkbedrijf), Essent Milieu Holding B.V. en Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (centrale Borssele). Deze aandelen hebben een aanzienlijke actuele waarde en blijven op grond van de provinciale en gemeentelijke verslagleggingregels (BBV) gewaardeerd op verkrijgingsprijs.

Naast deze deelnemingen bezitten de aandeelhouders 100% van de aandelen in Claim Staat Vennootschap B.V., welke ter zekerheid dient van mogelijke claims, voortvloeiende uit de transactie of rechtshandelingen van voor de verkoop.

MTB Regio Maastricht N.V.

MTB Regio Maastricht N.V. heeft een negatief eigen vermogen. De aandeelhouders hebben begin 2018 uitgesproken dat de continuïteit van de onderneming gegarandeerd blijft. Derhalve vindt waardering tegen nominale waarde plaats. Wij verwijzen in dit kader tevens naar de onder de passiva opgenomen garantstelling.

Leningen aan woningbouwcorporaties

De leningen aan woningbouwcorporaties betreffen de aan Woonpunt doorgesluisde geldleningen. Dit in verband met de verkoop van het gemeentelijk Woningbedrijf per 1 januari 1998.

Het verloop was in 2022 als volgt:

(Bedrag x € 1.000)

Stand per 1 januari 2022	819
Vermeerderingen in 2022	0
Verminderingen in 2022	0
Aflossingen	46
Stand per 31 december 2022	773

Leningen aan deelnemingen

De leningen aan deelnemingen betreft een in 2020 aan Enexis Holding NV verstrekte lening ter versterking van haar eigen vermogen. Dit betreft een converteerbare hybride aandeelhouderslening ter grootte van € 1.871.465,-, met een looptijd van 10 jaar en een rentevergoeding van 1,4% per jaar.

Het verloop was in 2022 als volgt:

(Bedrag x € 1.000)

Stand per 1 januari 2022	1.871
Vermeerderingen in 2022	0
Verminderingen in 2022	0
Aflossingen	0
Stand per 31 december 2022	1.871

Overige langlopende leningen

Dit betreft:

- 40-jarige renteloze Hypothecaire lening BMR ad oorspronkelijk groot € 500.000; Hierbij wordt de aflossingstermijn jaarlijks, op verzoek hiertoe, kwijtgescholden.
- 30-jarige lineaire Hypothecaire Lening Stichting Dorpshuis Mheer met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 208.600, met als onderpand het pand gelegen aan de Dorpsstraat 3 te Mheer, met een rentevergoeding van 1,78% per jaar, en lineaire aflossing in 30 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.
- 30-jarige lineaire Hypothecaire Lening Stichting Cultureel Centrum Eijsden met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 400.000, met als onderpand het pand gelegen aan de Breusterstraat 21-23 te Eijsden, met een rentevergoeding van 1,78% per jaar, en lineaire aflossing in 30 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.
- 30-jarige lineaire Hypothecaire lening Koninklijke Oude Harmonie (KOH) Eijsden met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 185.000,-, met als onderpand het pand gelegen aan de Prins Bernhardstraat 4 te Eijsden, met een rentevergoeding van 1,78% per jaar, en lineaire aflossing in 30 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.
- 30-jarige lineaire Hypothecaire lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 433.300,-, met als onderpand het pand gelegen aan de Prins Hendrikstraat 21 te Eijsden, met een rentevergoeding van 1,78% per jaar, en lineaire aflossing in 30 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.
- 30-jarige lineaire Hypothecaire lening Stichting Gemeenschapshuis Cadier en Keer met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 250.000,-, met als onderpand het gemeenschapshuis met ondergrond en verdere aanhorigheden gelegen aan de Limburgerstraat 78 te Cadier en Keer, met een rentevergoeding van 1,78% per jaar, en lineaire aflossing in 30 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.
- 4-jarige renteloze lening De Van Schaikstichting met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 134.050. Hierbij vindt terugbetaling uiterlijk 31 juli 2025 plaats, of zoveel eerder als dat 2 maanden zijn verstreken na ontvangst door De Van Schaikstichting van de vastgestelde Leader-subsidie van de Provincie Limburg.
- Leningen u/g zonnepanelenproject; Dit betreffen 15-jarige annuïtaire leningen aan individuele huishoudens en instellingen binnen de gemeente ten behoeve van de aanschaf en aanleg van zonnepanelen, met een vast rentepercentage van 1%.
- Leningen u/g PlusJeHuis; Dit betreffen 15-jarige annuïtaire leningen aan individuele huishoudens binnen de gemeente ten behoeve van de aanschaf en aanleg van duurzaamheidsmaatregelen, met een vast rentepercentage van 1%.

Maatwerkleningen u/g Verordening Duurzaamheidslening:

- 15-jarige annuïtaire Maatwerklening aan een agrarisch bedrijf te Eijsden met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 204.845,-, met als onderpand een door geldnemers verkregen vordering inzake SDE+ subsidie alsmede de PV-installatie waarvoor de lening verstrekt is, met een rentevergoeding van 1,00% per jaar, en annuïtaire aflossing in 15 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.
- 15-jarige annuïtaire Maatwerklening aan een agrarisch bedrijf te Eijsden met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 250.000,-, met als onderpand een door geldnemers verkregen vordering inzake SDE+ subsidie alsmede de PV-installatie waarvoor de lening verstrekt is, met een rentevergoeding van 1,00% per jaar, en annuïtaire aflossing in 15 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.
- 15-jarige annuïtaire hypothecaire Maatwerklening aan een agrarisch bedrijf Honthem met een oorspronkelijke hoofdsom ad € 68.400,-, met als onderpand het hypotheekrecht op een drietal percelen gelegen aan de Heeresteeg te Honthem, met een rentevergoeding van 1,00% per jaar, en annuïtaire aflossing in 15 jaar middels betaling van maandelijkse termijnen.

Gemeentelijk aandeel in verstrekte Startersleningen.

Het verloop was in 2022 als volgt:

(bedrag x € 1.000)

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Vermeerderingen	Verminderings	Afschrijvingen/aflossingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2022
Overige langlopende leningen							
Renteloze lening BMR	424	0	0	13	0	0	411
Lening u/g Dorpshuis Mheer	178	0	0	7	0	0	171
Hypothecaire lening Stichting Cultureel Centrum Eijsden	352	0	0	0	0	0	352
Hypothecaire lening Koninklijke Oude Harmonie (KOH) Eijsden	170	0	0	6	0	0	164

Hypothecaire lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden	396	0	0	14	0	0	382
Hypothecaire lening Stichting Gemeenschapshuis Cadier en Keer	250	0	0	0	0	0	250
Renteloze lening De Van Schaikstichting	134	0	0	0	0	0	134
Leningen u/g Zonnepanelenproject	3.087	67	0	0	0	0	3.154
Maatwerkleningen u/g Verordening Duurzaamheidslening	195	318	0	27	0	0	486
Startersleningen	164	173	0	20	0	0	317
Lening u\g Plus je huis	0	24	0	0	0	0	24
Totaal overige	5.350	582	0	87	0	0	5.845

**langlopende
leningen**

Overzicht (benaderde) actuele waarde

Per 31 december 2022 waren er géén activa aanwezig waarvan op korte termijn afstoting overwogen wordt. Derhalve is géén overzicht opgenomen van de (benaderde) actuele waarde.

Vlottende activa

Vorraden

- De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de verkrijgingprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten verminderd met de opbrengsten wegens de gerealiseerde verkopen en ontvangen

(rijks-)subsidies. De vervaardigingskosten omvatten de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend zoals grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijp maken (grondwerk en aanleg van infrastructurele voorzieningen), uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek etc.), overige plan- en advieskosten en rentekosten over de aanwezige boekwaarden.

- Gereed product en handelsgoederen omvat de boekwaarde van bedrijfsgebouwen, gronden en terreinen waarvoor per balansdatum het stellige voornemen tot vervreemding bestaat. Hiervan was per eind 2021 géén sprake.

Ten aanzien van winstneming bij bouwgronden in exploitatie wordt de zogenaamde "Percentage-Of-Completion" – methode toegepast. Dit houdt in dat winstneming verhoudingsgewijs dient te geschieden naar gelang de voortgang van realisatie van kosten en opbrengsten binnen de betreffende exploitatie.

Het verloop van de voorraden was in 2022 als volgt:

Omschrijving	(Bedrag x € 1.000)					Boekwaarde 31-12-2022
	Boekwaarde 1-1-2022	Herrubricering	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	
Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie	780	0	539	1.590	0	-/- 271
Gereed product en handelsgoederen	0	0	0	0	0	0
Vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Totaal voorraden	780	0	539	1.590	0	-/- 271

Nadere toelichting op de post voorraden onderhanden werk:

(Bedrag x € 1.000)

Exploitatie

Boekwaarde 1-1-
2022

Herrubricering

Investerings

Opbrengsten

Winstuitname

Voorziening

Boekwaarde
31-12-2022

Woningbouw

Karreweg fase II, St.
Geertruid

341

0

45

643

99

0

-/- 158

Mheerderweg Noord,
Banholt

367

0

20

737

29

0

-/- 321

Heiligerweg, Margraten

343

0

3

0

0

0

346

Centrumplan, Eijsden

-301

0

40

0

0

0

-/- 261

Vorbereidingskrediet
Kampweg

30

0

303

210

0

0

123

Totaal	780	0	411	1.590	128	0	-/- 271
---------------	------------	----------	------------	--------------	------------	----------	----------------

(Bedrag x € 1.000)							
Exploitatie	Geraamde nog te maken kosten		Geraamde nog te realiseren opbrengsten		Winstneming t/m dienstjaar		Verwacht totaal saldo (batig)

Woningbouw

Karreweg fase II, St. Geertruid	238		250		99		298
Mheerderweg Noord, Banholt	295		31		29		149
Heiligerweg, Margraten	6		413		0		61

Hiervan zijn aan te merken als actieve grondexploitaties:

- Karreweg fasen II, St. Geertruid
- Mheerderweg Noord, Banholt

Hiervan zijn faciliterend en projecten:

- Heiligerweg, Margraten
- Centrumplan, Eijsden
- Voorbereidingskrediet Kampweg, Gronsveld

Het meerjarig verloop in boekwaarden en verwachtingen omtrent kosten en opbrengsten zijn gebaseerd op de feitelijk gerealiseerde boekwaarden per 31 december 2022 (onder aftrek van voorzieningen voor oninbare verliezen), (bijgestelde) begrotingscijfers voor het boekjaar 2023, en aangevuld met de in de meerjarenbegroting 2023-2026 geraamde gelden voor de aankoop van gronden, aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek, etc.) en eventuele advieskosten.

Kosten en opbrengsten worden hierbij geraamd tegen nominale waarde, zonder inflatiecorrectie.

Voor een nadere toelichting op de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor openstaande vorderingen, niet zijnde vorderingen van openbare lichamen, wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd. Dit door middel van een statische beoordeling op oninbaarheid van de individuele openstaande vorderingen.

Het te vorderen bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	(Bedrag x € 1.000)	
	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	3.889	4.558
Verstreckte kasgeldleningen (art. 1, onderdeel a Wet Fido én overige)	0	0
Overige verstreckte kasgeldleningen	0	0
Uitzettingen in schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
Rekening-courantverhouding met het Rijk	1	1.332
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	1.135	0
uitzettingen in NL schuldpapier met rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
Overige vorderingen , te verdelen in:		
debiteuren algemeen	2.146	1.904
debiteuren belastingen	54	54

debiteuren sociale zaken	1.401	1.476
af: voorziening dubieuze debiteuren	-/- 777	-/- 737
kortlopende leningen (i.v.m. calamiteiten en voorfinanciering)	0	6
Overige uitzettingen	0	0
Totaal	7.848	8.593

Onder de vorderingen op openbare lichamen is een vordering opgenomen op de belastingdienst inzake (compensabele) BTW ad € 3,889 mln.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	(Bedrag x € 1.000)	
	31-12-2022	31-12-2021
Kas	7	5
Bank Nederlandse Gemeenten	0	256
Rabobank	5	6
SVN	241	391
Totaal	253	658

Overlopende activa

Dit betreft de per balansdatum vooruitbetaalde bedragen en de per balansdatum nog te vorderen posten zoals de rente op leningen en deposito's. De post is als volgt samengesteld:

Omschrijving	(Bedrag x € 1.000)	
	31-12-2022	31-12-2021
De van EU en NL lichamen nog te ontvangen voorschotten die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	854	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen, te verdelen in:		
Nog te ontvangen bedragen	4.542	6.463
Vooruitbetaalde bedragen	1.472	1.319
Overige overlopende activa	0	0
Totaal	6.868	7.782

Nadere toelichting op de post van EU en NL lichamen nog te ontvangen voorschotten die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (bedragen * € 1.000) :

Regeling	Saldo begin	Vermeerderingen	Verminderingen	Herrubricering	Saldo eind
XBMob EU Eijsden-Margraten	0	0	0	8	8
Tijdelijke overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (ToZo)	0	0	0	609	609
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	0	237	0	0	237
Totaal	0	237	0	617	854

Vaste passiva

Reserves en voorzieningen

Het verloop van de reserves en de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

(bedragen in duizenden Euro's)							
omschrijving	Stand 1-1-2022	Bestemming resultaat vorig boekjaar	toevoeging	onttrekking	Vrijval	Vermindering ter dekking afschrijving	Stand 31-12-2022
Algemene reserve	7.444	288	467	281	0	0	7918
Bestemmingsreserves	10.554	0	1.604	1.776	0	474	9.908
Nog te bestemmen resultaat	288	-/- 288	2.134	0	0	0	2.134
<i>Eigen vermogen</i>	<i>18.286</i>	<i>0</i>	<i>4.205</i>	<i>2.057</i>	<i>0</i>	<i>474</i>	<i>19.960</i>
Voorzieningen ten behoeve van verplichtingen, verliezen en risico's	4.512	0	886	125	893	0	4.083

Egalisatievoorzieningen	749	0	915	624	0	0	1.040
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.174	0	123	96	0	0	1.201
Bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	0	0	0	0	0	0	0
<i>Voorzieningen</i>	<i>6.138</i>	<i>0</i>	<i>1.924</i>	<i>845</i>	<i>893</i>	<i>0</i>	<i>6.324</i>
Totaal reserves en voorzieningen	24.424	0	6.129	2.902	893	474	26.284

Een gedetailleerd verloopoverzicht per reserve en voorziening alsmede een toelichting op de post reserves en voorzieningen:

Naam van de reserve	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen zoals stortingen in de reserve	Verminderen zoals beschikking over en bedragen uit de reserve	Verminderen ter dekking van kapitaallasten	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserves					
Algemene reserve	7.444.840	754.626	281.230		7.918.237
Algemene reserve, onverdeeld rekeningssaldo	287.738	2.133.769	287.738		2.133.769
Totaal algemene reserves	7.732.578	2.888.395	568.968		10.052.006
Bestemmingreserves					
Reserve dekking kapitaallasten zwembad	114.968			4.960	110.008
Reserve gemeenschapshuizen	65.701	16.915			82.617
Reserve multifunctionele accommodatie	462.330			14.259	448.071
Bruteringsreserve gebruiksveilig maken Techn. School	3.132			3.132	0
Bestemmingsreserve gemeentehuis	7.128.500			222.500	6.906.000
Bruteringsreserve MFA Margraten	477.250			224.250	253.000
Reserve personeel	143.730		100.000		43.730
Reserve prioriteiten	1.197.018	614.069	1.197.018		614.069
Reserve bestemmingsplannen (Grex)		127.600	127.600		
Bestemmingsreserve bomen	32.965		1.000		31.965
Bestemmingsreserve organisatie-ontwikkeling	61.759				61.759
Reserve gladheidsbestrijding	21.572	18.428			40.000
Bruteringsreserve waterveld (Hockeer)	92.766			4.888	87.878
Reserve frictiekosten	250.000	234.430	234.430		250.000
Reserve Covid-19	2.731				2.731
Reserve verbeteren tijdelijke woonsituatie statushouders	350.000		68.269		281.731
Bruteringsreserve sportcontainer	29.000			2.900	26.100
Reserve Omgevingswet	120.000	285.258	44.895		360.363

Reserve Landschap		100.000			100.000
Reserve Duurzaamheid		207.838			207.838
Totaal bestemmingsreserves	10.553.422	1.604.538	1.773.212	476.889	9.907.860

In de onttrekkingen aan reserves zijn verminderingen opgenomen ter dekking afschrijvingen op activa / kapitaallasten ad € 473.757,- Deze zijn van structurele aard. Dit betreft de volgende bestemmingsreserves:

- Reserve dekking kapitaallasten zwembad € 4.960,-
- Reserve MFA Margraten € 14.259,-
- Bruteringsreserve MFA Margraten € 224.250,-
- Reserve gemeentehuis Eijsden-Margraten € 222.500,-
- Bruteringsreserve waterveld (Hockeer) € 4.888,-
- Bruteringsreserve sportcontainer € 2.900,-

Naam van de voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen in de voorziening	Ten gunste van de exploitatie vrijgevallen bedragen	Aanwendungen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Voorzieningen van de algemene dienst					
Voorziening gemeentebouwen	562.882	905.000		624.371	843.511
Voorziening Dubieuze debiteuren	189.216	102.769		61.213	230.772
Voorziening MTB	834.658		47.655		787.003
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000				100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	96.172	-96.172			
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.106.267	878.550	77.531		1.907.286
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	186.606	10.340			196.946
Voorziening GRP	1.077.487	123.219			1.200.707
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	547.061				547.061
Voorziening herstructurering MTB	33.559				33.559
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566				50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	26.622	7.432			34.054
Voorziening pensioenen huidige wethouders	2.113.982		892.673		1.221.309
Totaal voorzieningen	6.925.076	1.931.139	1.017.859	685.584	7.152.772

NB: Een aantal van de getroffen voorzieningen is aan de debetzijde zichtbaar in mindering gebracht op de respectievelijke activa waar ze betrekking op hebben. Het betreft hier de voorzieningen:

- Voorziening Escrow verkoop Attero
- Voorziening dubieuze debiteuren
- Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken

Toelichting reserves

Naam	Algemene reserve
Programma	Diverse
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	Functie van financiering van de lopende rekening (bestemming van het resultaat), maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen.
Toevoegingen	<ul style="list-style-type: none"> • € 109.288 terugstorten SZMH en SEM • € 230.000 storting algemene reserve in verband met 60+ regeling • € 287.738 storting saldo rek 2021 t.g.v. algemene reserve • € 98.600 POC-winst Karreweg F2 • € 29.000 POC-winst Mheerderweg-Noord
Onttrekkingen	<ul style="list-style-type: none"> • € 234.430 aanwending algemene reserve t.g.v. frictiekosten • € 22.400 aanwending algemene reserve weerstand vermogen BsGW • €24.400 aanwending algemene reserve t.b.v. sloop noodlokalen Pater K. weg 3
Omvang	Geen minimale / maximale omvang.

Looptijd	Onbeperkt.
----------	------------

Naam	Algemene reserve onverdeeld rekeningresultaat
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	N.v.t.
Toevoegingen	€ 2.133.769 positief resultaat 2022 tgv alg reserve
Onttrekkingen	€ 287.738 positief resultaat 2021
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Reserve dekking kapitaallasten zwembad
------	--

Programma	Mens en samenleving
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	De reserve is ingesteld om de kapitaallasten van het zwembad gedurende de afschrijvingstermijn van het zwembad te kunnen dekken.
Toevoegingen	n.v.t.
Onttrekkingen	€ 4.960 t.b.v. de jaarlijkse afschrijvingslasten van het zwembad.
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Tot en met 2033

Naam	Reserve gemeenschapshuizen
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	Raad

Doelstelling	De reserve is bedoeld om de eigenaren / beheerders van de 14 gemeenschapshuizen in onze gemeente te ondersteunen bij de in stand houding van deze accommodaties door bij te dragen in de kosten van het groot onderhoud.
Toevoegingen	€ 16.915 toevoeging.
Onttrekkingen	Geen onttrekking in 2022.
Omvang	N.v.t.
Looptijd	Onbeperkt

Naam	Reserve multifunctionele accommodatie Margraten
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	De reserve is ingesteld voor de realisatie van een multifunctionele accommodatie in Margraten.

Toevoegingen	De reserve is eenmalig gevoed. Geen toevoegingen in 2022.
Onttrekkingen	Onttrekkingen vinden plaats in het kader van de doelstelling van de reserve. Onttrekking in 2022, zijnde € 14.259 conform begroting.
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Gelijk aan afschrijvingstermijn van 40 jaar.

Naam	Bruteringsreserve gebruiksveilig maken Technische school
Programma	Mens en samenleving
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	De reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investering.
Toevoegingen	De reserve is gevoed uit de algemene uitkering. In 2022 geen toevoegingen.
Onttrekkingen	Geen onttrekking in 2022

Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Tot en met 2022.

Naam	Bestemmingsreserve gemeentehuis Eijsden-Margraten
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	De reserve is gevormd voor de realisatie van de bouw van een nieuw gemeentehuis.
Toevoegingen	De reserve is eenmalig gevoed. Geen toevoeging in 2022.
Onttrekkingen	De lineaire afschrijvingslasten worden met ingang van 2014 gedurende 40 jaar gedekt uit de reserve en bedragen in 2022 € 222.500.
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Gelijk aan afschrijvingstermijn van 40 jaar, tot en met 2051.

Naam	Bruteringsreserve MFA Margraten
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	De reserve is gevormd als bruteringsreserve voor de realisatie van de MFA Margraten.
Toevoegingen	De reserve is eenmalig gevoed. Geen toevoeging in 2022.
Onttrekkingen	€ 224.250 conform primaire begroting.
Omvang	De reserve mag niet negatief worden.
Looptijd	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.

Naam	Reserve personeel
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling:	De reserve is bedoeld om kosten te dekken van onder andere ouderschapsverlof, zwangerschapsverlof, extra beloningen en opleidingskosten. De reserve kan ook ingezet worden om knelpunten incidenteel (zoals inhuurkosten in verband met ziekteverzuim) op te vangen.
Toevoegingen	Geen toevoegingen in 2022
Onttrekkingen	Onttrekking in 2022 zijnde € 100.000
Omvang	Maximaal € 300.000.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Reserve prioriteiten
------	----------------------

Programma	Diverse programma's
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Het overhevelen van budgetten van jaar X naar jaar X+1
<p>Toevoegingen</p> <p>Onttrekkingen</p>	<p>€122.500 Verantwoord op weg naar 2023</p> <p>€259.100 Uitvoeringsplannen taskforce energie naar 2023</p> <p>€20.000 Inrichting herdenking Corona naar 2023</p> <p>€30.000 Gebiedsontwikkeling station Eijsden + C&K naar 2023</p> <p>€12.500 Opstellen int kerkensie naar 2023</p> <p>€17.469 Interreg-project Cycling Connects naar 2023</p> <p>€20.000 Midenterras/ ontwikkeling verhaallijn naar 2023</p> <p>€25.000 Onderzoek instantie landschapsfonds naar 2023</p> <p>€ 93.000 Gebiedsdifferentiatie kwetsbaarheid/ minder kwetsbaarheid naar 2023</p> <p>€14.500 Gebiedsontwikkeling Poort van Heuvelland naar 2023</p> <p>Stortingen zijn allen conform 2^e bestuursrapportage 2022 en betreffen budgetten die worden overgeheveld van 2022 naar 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 45.142 Aanwending reserve prioriteiten uitvoering leefstijlinterventie 21 • € 186.331 Aanwending reserve prioriteiten CAO verhoging • € 23.000 Aanwending reserve prioriteiten budget verkiezingen • € 80.000 Aanwending reserve prioriteiten verantwoord op weg

	<ul style="list-style-type: none"> • € 40.000 Aanwending reserve prioriteiten Poort v.h. Heuveland • € 19.175 Aanwending reserve prioriteiten pro Samenklank • € 25.000 Aanwending reserve prioriteiten opstellen kerkensie • € 139.025 Aanwending reserve prioriteiten 4e pakket maatregelen corona • € 62.505 Aanwending reserve prioriteiten cultuur middelen uit 2021 • € 20.000 Aanwending reserve prioriteiten uitv. sportakkoord 2020 • € 40.000 Aanwending reserve prioriteiten sportakkoord 21 • €454.000 Aanwending reserve prioriteiten corona herstelfonds • € 62.840 Aanwending reserve prioriteiten loc cult + dorpsuizen
	<p>Onttrekkingen in 2022 komen voort uit stortingen conform 2^e bestuursrapportage 2021. Budgetten worden via deze reserve overgeheveld van 2021 naar 2022 en komen in 2022 ten gunste van de begroting.</p>
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	De toevoegingen van jaar X dienen in jaar X+1 aan deze reserve onttrokken te worden.

Naam	Reserve bomen
------	---------------

Programma	Landschap, natuur en water
Beschikingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Betreffende reserve is bedoeld als een bijdrage in de kosten die burgers/bedrijven hebben aan het in stand houden van monumentale of waardevolle bomen (conform bomenlijst Eijsden-Margraten) vastgesteld. Eigenaren van de bomen kunnen een subsidie ontvangen van € 250 per boom per jaar.
Toevoegingen	Conform raadsbesluit bestuursrapportage 2012 is incidenteel € 40.000 ten laste van de algemene reserve ten gunste van deze reserve gestort. Geen toevoegingen in 2022.
Onttrekkingen	Onttrekking in 2022 ad € 1.000 conform werkelijke kosten / subsidies monumentale bomen.
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Onbeperkt

Naam	Reserve organisatieontwikkeling
------	---------------------------------

Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Extra opleiding en training van onze medewerkers, outplacementtrajecten en afkoopsommen in kader van organisatie-ontwikkelingstraject.
Toevoegingen	Geen toevoeging in 2022.
Onttrekkingen	Geen onttrekking in 2022.
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Reserve gladheidsbestrijding
Programma	Duurzaam wonen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De reserve is bedoeld om de gladheidsbestrijding te continueren als de reguliere budgetten niet toereikend zijn; aankoop strooizand en strooizout en gladheidsbestrijding door derden.

Toevoegingen	Toevoeging € 18.428 in 2022.
Onttrekkingen	Geen onttrekkingen in 2022.
Omvang	Maximaal € 40.000.
Looptijd	Onbeperkt

Naam	Bruteringsreserve waterveld (Hockeer)
Programma	Mens en samenleving
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	Dekking kapitaallasten investering waterveld (Hockeer)
Toevoegingen	Geen toevoeging in 2022
Onttrekkingen	Onttrekking in 2022 ad € 4.888 dekking kapitaallasten
Omvang	Er is vooralsnog geen limiet aan deze reserve toegekend,

Looptijd	Onbeperkt.
----------	------------

Naam	Reserve frictiekosten
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Ingeval zich een situatie voordoet waarbij de wegen van een medewerker en de organisatie zich moeten scheiden leidt dat veelal tot extra kosten (frictiekosten). In deze bestemmingsreserve is een bedrag opgenomen ter grootte van € 250.000,- waarmee, indien nodig, frictiekosten uit kunnen worden gefinancierd.
Toevoegingen	Toevoeging € 234.430 in 2022
Onttrekkingen	€ Onttrekking 234.430 in 2022.
Omvang	Er is vooralsnog geen limiet aan deze reserve toegekend,
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Reserve Covid-19
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	De samenleving na de Covid-19 pandemie op gang helpen.
Toevoegingen	Geen toevoegingen in 2022
Onttrekkingen	Geen onttrekkingen in 2022
Omvang	De maximale omvang van deze reserve is vastgesteld op € 885.000
Looptijd	De reserve zal in 2023 worden opgeheven.

Naam	Reserve verbeteren tijdelijke woonsituatie statushouders
Programma	Mens en samenleving
Beschikingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Het verbeteren van de tijdelijke woonsituatie van statushouders.
Toevoegingen	Geen toevoegingen in 2022
Onttrekkingen	Onttrekking in 2022 € 68.269Maatregelen in lijn met de doelstelling: verbeteren huisvesting statushouders.
Omvang	€ 350.000
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Bruteringsreserve sportcontainer
Programma	Mens en samenleving

Beschikkingsbevoegdheid	Raad
Doelstelling	Dekking kapitaallasten sportcontainer.
Toevoegingen	Geen
Onttrekkingen	€ 2.900
Omvang	€ 29.000
Looptijd	2022 t/m 2031

Naam	Reserve Omgevingswet
Programma	Wonen & Mobiliteit
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De reserve is bedoeld voor de invoering van de omgevingswet.

Toevoegingen	€ 285.258
Onttrekkingen	€ 44.895
Omvang	Maximaal € 200.000
Looptijd	Tot na invoering omgevingswet

Naam	Reserve Landschap
Programma	Landschap en Natuur
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Reserve is bedoeld om het realiseren van een gezonde en duurzame balans tussen landschappelijke en economische waarden.
Toevoegingen	€ 100.000
Onttrekkingen	Geen
Omvang	Er is vooralsnog geen limiet aan deze reserve toegekend
Looptijd	Onbeperkt

Naam	Reserve Duurzaamheid
Programma	Klimaat & Energie
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Het creëren van bestuurlijk draagvlak voor de uitvoering van het opgenomen beleid op het gebied van klimaat en duurzaamheid.
Toevoegingen	€ 207.838
Onttrekkingen	Geen
Omvang	Er is vooralsnog geen limiet aan deze reserve toegekend
Looptijd	Er is nog geen eindtijd aangegeven

Toelichting voorzieningen

Naam	Voorziening onderhoud gemeentebouwen
Programma	Diverse

Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Deze voorziening dient ter afdekking van uitgaven ten behoeve van het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Onttrekkingen zijn gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen en door de raad genomen besluiten. Aan de hand van een actualisatie van de onderhoudsplannen wordt bekeken of de jaarlijkse storting in de voorziening vanuit de exploitatie voldoende is om het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen op een adequate manier uit te voeren. Vanaf 2008 worden de onderhoudskosten van o.a. het gemeentehuis, de gemeentewerf, de brandweerkazerne, de woonwagens, de gymzalen en legionellawerkzaamheden rechtstreeks onttrokken aan de voorziening.
Toevoegingen	€ 905.000
Onttrekkingen	€ 624.370
Omvang	Gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan gemeentegebouwen.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening dubieuze debiteuren
------	---------------------------------

Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De voorziening dubieuze debiteuren is in het leven geroepen om verliezen van oninbare vorderingen op te vangen. De oninbare vorderingen worden ten laste gebracht van deze voorziening.
Toevoegingen	€ 102.769
Onttrekkingen	€ 61.213
Omvang	De maximale omvang is afhankelijk van de grootte van de post dubieuze debiteuren. De voorziening mag niet negatief zijn.
Looptijd	Onbeperkt

Naam	Voorziening MTB
Programma	Mens en samenleving

Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Invulling geven aan de aan de gemeente Maastricht verstrekte garantie met betrekking tot een negatief eigen vermogen van de MTB ultimo enig jaar. Deze garantie houdt in dat een negatief vermogen van de MTB naar verhouding van het aandelenkapitaal voor rekening van de gemeente komt.
Toevoegingen	Geen
Onttrekkingen	€ 47.655
Omvang	Afhankelijk van negatief exploitatiesaldo MTB.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening parkeervoorzieningen
Programma	Duurzaam wonen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Deze voorziening is in 2009 gevormd voor de aanleg van parkeervoorzieningen. De ontvangen bedragen moeten binnen tien jaar besteed worden aan de aanleg van

	parkeervoorzieningen. Indien de gelden niet zijn besteed binnen de termijn van 10 jaar moet het geld terug betaald worden aan de aanvrager.
Toevoegingen	Geen
Onttrekkingen	Geen
Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening afvalstoffenheffing
Programma	Duurzaam wonen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De voorziening is ingesteld om schommelingen in het tarief voor de afvalstoffenheffing tegen te gaan waarbij is uitgegaan van kostendeekkende tarieven.
Toevoegingen	€ 96.171
Onttrekkingen	Geen

Omvang	Niet benoemd in de nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening pensioen voormalige wethouders
Programma	Dienstverlening en besturen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De voorziening is bedoeld om uitvoering te geven aan de wethouderspensioenen. Dit op grond van de rechtspositie van bestuurders. De uitvoering is uitbesteed aan Raet.
Toevoegingen	€ 878.550
Onttrekkingen	€ 77.531
Omvang	De voorziening mag niet negatief zijn.
Looptijd	Bij leven wethouder(s).

Naam	Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden
Programma	Mens en samenleving
Beschikingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Deze voorziening is ingesteld ten behoeve van de uitvoering van het groot onderhoud aan de gemeentelijke sportvelden. Het MeerjarenOnderhoudsPlan (MOP) sportaccommodaties is in 2013 vastgesteld. De voorziening wordt gevoed aan de hand van dat meerjarenonderhoudsplan.
Toevoegingen	€ 10.340
Onttrekkingen	Geen
Omvang	Jaarlijkse berekening op basis van het MOP sportaccommodaties.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening GRP
Programma	Duurzaam wonen

Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	Deze voorziening is ingesteld ten behoeve van de oude / bestaande GRP's van beide gemeenten. Het GRP is vastgesteld in 2013.
Toevoegingen	€ 123.219
Onttrekkingen	Geen
Omvang	Berekend op basis van vigerend GRP.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken
Programma	Mens en samenleving
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken is in het leven geroepen om eventueel oninbare vorderingen van debiteuren sociale zaken op te vangen.
Toevoegingen	Geen

Onttrekkingen	Geen
Omvang	De maximale omvang is afhankelijk van de grootte van de post dubieuze debiteuren sociale zaken. De voorziening mag niet negatief zijn.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening herstructurering MTB
Programma	Mens en samenleving
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 10 december 2015 is besloten tot opname van een reorganisatievoorziening in de jaarrekening 2015 van MTB regio Maastricht NV. Het aandeel van de gemeente Eijsden-Margraten in betreffende voorziening bedroeg per 31 december 2016 € 191.487,-.
Toevoegingen	Geen
Onttrekkingen	€ 47.655

Omvang	Niet benoemd in nota reserves en voorzieningen.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening Escrow verkoop Attero
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	In het kader van de verkoop van Attero zijn een aantal garanties gegeven aan RWE. Indien één of meer van deze garanties achteraf onjuist blijken te zijn, kunnen de claims uit deze voorziening afgedekt worden.
Toevoegingen	Geen
Onttrekkingen	Geen
Omvang	De voorziening mag niet negatief zijn.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening inhouding ww reparatie
Programma	Financiën en middelen
Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De voorziening is bestemd ter dekking van mogelijke toekomstige claims i.v.m. reparatie ww (opbouw en maximale lengte).
Toevoegingen	€ 7.433
Onttrekkingen	Geen
Omvang	De voorziening mag niet negatief zijn.
Looptijd	Onbeperkt.

Naam	Voorziening pensioen huidige wethouders
Programma	Dienstverlening en besturen

Beschikkingsbevoegdheid	College
Doelstelling	De voorziening is bedoeld om uitvoering te geven aan de wethouderspensionen. Dit op grond van de rechtspositie van bestuurders. De uitvoering is uitbesteed aan Raet.
Toevoegingen	Geen
Onttrekkingen	€ 892.673
Omvang	De voorziening mag niet negatief zijn.
Looptijd	Bij leven wethouder(s).

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vast schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer betreffen:

- onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen
- Waarborgsommen

Deze balanspost kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	(bedragen x 1.000 Euro)	
	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen, bestaande uit:		
Leningen BNG	59.131	47.105
Leningen NWB	23.128	18.853
Waarborgsommen	5	5
Totaal	82.264	65.963

Het verloop van de leningen was in 2022 als volgt:

(bedragen x 1.000 Euro)

Stand per 1 januari 2022	65.958
Opgenomen in 2022	20.000
Aflossingen in 2022	3.699
Stand per 31 december 2022	82.259

De post langlopende leningen heeft betrekking op:

Omschrijving	(bedragen x 1.000 Euro)	
	stand	stand
	31-12-2022	31-12-2021
Opgenomen geldleningen bij binnenlandse banken t.b.v. de Algemene Dienst	81.486	65.139
Opgenomen geldleningen bij binnenlandse banken t.b.v. Woonpunt	773	819
Totaal	82.259	69.958

De rentelast met betrekking tot de langlopende geldleningen bedroeg over 2022 in totaal € 768.953.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze balanspost kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	(bedragen x 1.000 Euro)	
	31-12-2022	31-12-2021
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in art 1, onderdeel a Wet Fido	0	0
Overige Kasgeldleningen, bestaande uit:		
Kasgeldlening BNG	0	18.000
Bank- en girosaldi	727	0
Overige schulden	2.920	4.920
Totaal	3.647	22.920

- Het saldo van de algemene crediteuren heeft voornamelijk betrekking op de onderhanden zijnde betalingen.
- Een kasgeldlening bij de BNG dient binnen 1 maand afgelost te worden.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn als volgt samengesteld:

Overlopende passiva

Omschrijving	(bedragen x 1.000 Euro)	
	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen (nog te betalen bedragen)	2.831	3.569
De van EU en NL lichamen ontvangen voorschotten op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.113	452
Overige vooruitontvangen bedragen en overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen	357	660
Overige overlopende passiva	1.464	1.086
Totaal	5.765	5.767

Overlopende passiva

Onder de overige overlopende passiva zijn o.a. een schuld aan de belastingdienst opgenomen inzake Loonbelasting ad. € 0,830 mln, af te dragen pensioenpremie ad € 0,167 mln, uit te betalen uitkeringen ad € 0,394 mln, en een vooruitontvangen vergoeding voor herstel van openbare ruimte ad € 0,072 mln.

Verloopoverzicht: de van EU en NL lichamen ontvangen voorschotten op uitkeringen:

Regeling (bedragen * € 1.000,-)	01-01-2022	Vermeerderingen	Verminderingen	Herrubricering	31-12-2022
Geluidsanering wegverkeerslawaaï	2	0	2	0	0
Veiligheid in en om school Maastricht en Heuvelland	5	0	0	0	5
XBMob EU Eijsden-Margraten	22	0	30	8	0
XBMob EU Partners	5	0	0	0	5
Beheerrekening sloopcompensatie Gemeente Maastricht	87	0	0	0	87
Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) 2021	26	28	0	0	54
Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) 2022	0	84	0	0	84
Gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid	157	64	146	0	75

Regionale en lokale preventieagenda 2021-2023	40	0	40	0	0
Nationaal Programma Onderwijs 2021-2023	44	106	104	0	46
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	9	0	0	0	9
Regeling huisvesting aandachtsgroepen	55	0	15	0	40
Aanpak energiearmoede	0	342	0	0	342
Regeling Sportakkoord 2022	0	38	0	0	38
Sanering verkeerslawaaï 2022-2023	0	48	0	0	48
Vitaal door valpreventie	0	8	0	0	8
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	0	190	16	0	174
Tegemoetkoming huur sportverenigingen (TVS)	0	37	0	0	37
Onderwijsroute	0	22	0	0	22

Vermindering overlast en criminaliteit asielzoekers 2022-2023	0	39	0	0	39
Totaal	452	1.006	353	8	1.113

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Waarborgen en garanties

Het betreft hier leningen die externe partijen hebben afgesloten en waarvoor Eijsden-Margraten borg / garant staat. Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overzicht gewaarborgde geldleningen (bedragen x € 1.000, afgerond).					
Geldnemer / geldgever	Percentage borgstelling	Einde looptijd	Hoofdsom	Aandeel in restantbedrag lening per 1-1-2022	Aandeel in restantbedrag lening per 31-12-2022
Woonpunt / BNG	100%	2028	17.000	17.000	17.000
Woonpunt / NWB	100%	2024	9.500	9.500	9.500
Totaal Woonpunt			26.500	26.500	26.500
MTB / Gemeente Maastricht	11%	2028	12.100	1.331	1.331
			12.100	1.331	1.331
Oos Heim (obligatielening)	100%	2047	250	208	200
			250	208	200
Achtervang (na WSW)					
Servatius / NWB	Achtervang na WSW 100%	2039	936	569	545
Totaal Servatius			936	569	545
TOTAAL			39.786	28.608	28.576

Woonpunt

In het kader van de convenant Financiering Volkshuisvestelijke Activiteiten staat de gemeente Eijsden-Margraten garant voor twee leningen die Woonpunt heeft afgesloten om invulling te geven aan haar taken op het gebied van volkshuisvesting in de gemeente. Beide leningen worden op de einddatum in één keer volledig afgelost.

Als zekerheid heeft de gemeente als enige het eerste recht van hypotheek: als Woonpunt niet meer kan voldoen aan haar verplichtingen dan kan de gemeente haar recht invoeren en woningen verkopen.

MTB

Gemeente Maastricht heeft een achtergestelde renteloze lening van € 12.100.000 verstrekt aan de MTB. Hiertoe heeft gemeente Maastricht twee leningen afgesloten bij BNG. Beide leningen zijn in

januari 2018 in één keer volledig afgelost. Per gelijke datum is een nieuwe lening onder dezelfde condities afgesloten tegen een rentepercentage van 0,955%. Eijsden-Margraten staat hierbij garant voor 11% van het totaalbedrag ad € 12.100.000, zijnde € 1.331.000.

Oos Heim / obligatielening

Stichting Oos Heim heeft een obligatielening van € 250.000 uitgeschreven voor de financiering van de bouw van het nieuwe gemeenschapshuis. De looptijd is maximaal 32 jaar waarvan de eerste twee jaar aflossingsvrij en vervolgens jaarlijkse aflossing door middel van uitloting. De jaarlijkse aflossing bestaat uit tenminste 1/30 ste deel van de lening. De jaarlijkse aflossing bedraagt minimaal € 8.500 (34 obligaties a € 250 per obligatie) en heeft voor het eerst plaatsgevonden op 1 september 2017. De aflossing 2021 bedraagt € 8.500.

Eijsden-Margraten staat garant voor de betalingsverplichtingen van stichting Oos Heim richting obligatiehouders, bestaande uit rente en aflossing. Als zekerheid heeft de gemeente een eerste recht van hypotheek ter grootte van maximaal € 250.000 op het nieuw gebouwde gemeenschapshuis.

Servatius (achtervang na WSW)

Eind jaren tachtig zijn de risico's van hypothecaire geldleningen aan woningcorporaties (met gemeentegarantie) bij het Waarborgfonds Sociale woningbouw (WSW) ondergebracht tegen betaling van een eenmalige vergoeding. Eijsden-Margraten fungeert in deze constructie als achtervang: in eerste instantie is het WSW aansprakelijk als Servatius niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Kan het WSW echter eveneens niet aan haar verplichtingen voldoen, dan zullen de banken Eijsden-Margraten verzoeken de nog openstaande saldi te voldoen.

In 2022 ging het bij Servatius om een lening bij de NWB :

- NWB: Voor deze lening is Eijsden-Margraten als achtervang 100% aansprakelijk. Het openstaande saldo van deze lening per 31-12-2022 bedraagt € 544.637.

Lease	Looptijd	Jaarlijkse kosten (x € 1.000)
4x bedrijfsauto Opel Corsa E	2021 t/m 2026	25
1x bedrijfsauto Skoda Enyak	2021 t/m 2026	
2x bedrijfsauto Subaru	2021 t/m 2026	19
		44
Huur		
<u>Gebouwen</u>		
Breusterhof 89	2019 t/m 2023	34
Zoerbeemden 9 c/d	2019 t/m 2023	20
		54
<u>ICT middelen</u>		
Econocom	2019 t/m 2026	284
BNP Paribas Leasing Solutions	2019 t/m 2022	13
		297
TOTAAL		395

Staat van herkomst en besteding van middelen (kastroomoverzicht)

Resultaat na mutaties reserves		2.134
<i>Mutaties Algemene Reserve en Bestemmingsreserves</i>		
Mutaties algemene reserve	186	
Mutaties bestemmingsreserves	-646	
		-460
<i>Afschrijvingen/aflossingen en overige waardeveranderingen vaste activa</i>		
Afschrijvingen immateriële vaste activa	268	
Afschrijvingen materiële vaste activa	3.072	
Afschrijvingen/aflossingen financiële vaste activa	133	
Ontvangen bijdragen van derden in (im)materiële vaste activa	311	
Afwaarderingen immateriële vaste activa	0	
Afwaarderingen materiële vaste activa	0	
Afwaarderingen financiële vaste activa	0	
		3.784
<i>Mutatie voorzieningen</i>		
		186
<i>Mutaties in werkkapitaal</i>		
Mutatie voorraden onderhanden werk (zijnde bouwgronden in exploitatie)	1.051	
Mutatie in vorderingen op openbare lichamen	669	
Mutatie in rekening-courantverhouding met het rijk	197	
Mutatie in overige vorderingen	-121	
Mutatie in overlopende activa	914	
Mutatie in overige schulden (zijnde crediteuren)	-2.000	
Mutatie in overlopende passiva	-2	
		708
<i>Investerings en desinvesteringen vaste activa</i>		
Investerings in immateriële vaste activa	-38	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	
Investerings in materiële vaste activa	-5.152	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	
Investerings in financiële vaste activa	-595	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	
		-5.785
<i>Mutaties in vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		

Opcodes vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	20.000	
Aflossingen vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-3.699	
Ontvangen waarborgsommen	0	
		16.301
<i>Mutaties in kasgeldleningen</i>		
Mutaties in overige kasgeldleningen	-18.000	
		-18.000
Mutaties liquide middelen		-1.132

Single information Single Audit (SiSa)

Single information Single Audit (SiSa)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A15	Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten in verband met het treffen van maatregelen ter vermindering van overlast en criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2022 en 2023	Besteding (jaar T) - zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding uitvoering projectplan (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen ? (Ja/Nee)	Toelichting op projecten die afwijken van voorlopige toekenning	Project afgerond (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A15/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A15/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A15/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A15/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A15/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A15/06</i>
			1 € 0	€ 0	Ja	N.v.t.	Nee	Ja
			7					
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)

		Gemeenten	(GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	(GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderings bepaling (GOO)			
			<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>
			<i>Indicator:</i> A16/01	<i>Indicator:</i> A16/02	<i>Indicator:</i> A16/03	<i>Indicator:</i> A16/04	<i>Indicator:</i> A16/05	<i>Indicator:</i> A16/06
			€ 1.026.100	€ 519.414	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkinge n (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskost en per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	
			<i>Indicator:</i> A16/07	<i>Indicator:</i> A16/08	<i>Indicator:</i> A16/09	<i>Indicator:</i> A16/10	<i>Indicator:</i> A16/11	
			€ 86.870	€ 0	€ 1.632.384	€ 0	Nee	
JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang onthemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden) SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)			
			<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>			

			Indicator: A18B/01	Indicator: A18B/02	Indicator: A18B/03			
			1	Meerkosten coördinerende gemeente				
			2	Hotels/centra				
			3	Overige specifieke meerkosten				
			4	Overige Meerkosten				
			Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld				
			Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05				
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblema tiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedrage n voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
			0	0	0	0		
			Eindverantwo ording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b,	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke			

			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/24</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/25</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/26</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/06</i>
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat	Besteding (jaar T) van de onder indicator	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			

			<p>ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.</p>	07 gemeoide kosten	van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
			<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/07</i></p>	<p><i>Aard controle R n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/08</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/09</i></p>			
			0	€ 0	€ 0			
			<p>Het aantal kleine gasbesparen de maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)</p>	<p>Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)</p>	<p>Het aantal grote(re) gasbesparen de maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)</p>	<p>Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)</p>	<p>Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/ energierekening tot gevolg.</p>	<p>Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen</p>
			<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/10</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/11</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/12</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/13</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/14</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/15</i></p>
			0	0	0	0	0	0
BZK	C56	Regeling	Beschikking	Projectnaam	Besteding	Cumulatieve	Aantal	Aantal

		huisvesting aandachtsgroepen	nummer		(jaar T) per project	bestedingen (t/m jaar T) - per project	woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimte n (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06</i>
1	RHA2021-02376293		Verbouwing Schoolstr. 26/26A St. Geertruid	€ 5.000	€ 54.931	1	1	
2	RHA2021-02376293		Verbouwing Schoolstr. 14 A-J Noorbeek	€ 10.000	€ 173.763	2	2	
3	RHA2021-02376293		Karreweg fase 2 St. Geertruid / 2 grote woonunits	€ 0	€ 0	0	0	
4	RHA2021-02376293		Mheerderweg- Noord Banholt / 4 of 5 grote units	€ 0	€ 0	0	0	
5	RHA2021-02376293		Sebastiaanstra at Margraten / 1 unit 1-2 personen	€ 0	€ 0	0	0	
10								
	Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteit en zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		

			Indicator: C56/07	Indicator: C56/08	Indicator: C56/09	Indicator: C56/10	Indicator: C56/11	Indicator: C56/12	
			1	Verbouwing Schoolstr. 26/26A St. Geertruid	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
			2	Verbouwing Schoolstr. 14 A-J Noorbeek	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
			3	Karreweg fase 2 St. Geertruid / 2 grote woonunits	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Ja
			4	Mheerderweg -Noord Banholt / 4 of 5 grote units	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Ja
			5	Sebastiaanstr aat Margraten / 1 unit 1-2 personen	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Ja
			10						
				Eindverantwo ording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?				
				Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14				
				Nee	Ja				
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwo ording (Ja/Nee)					

			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04				
			€ 0					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 115.031	€ 32.219	-€ 1.350		-€ 74.671	
			Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode	
				Bedrag		Bedrag	Bedrag	
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	

			Indicator: D8/06	Indicator: D8/07	Indicator: D8/08	Indicator: D8/09	Indicator: D8/10
			1				
			2				
			100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: D14/01</i>	<i>Indicator: D14/02</i>	<i>Indicator: D14/03</i>	<i>Indicator: D14/04</i>	<i>Indicator: D14/05</i>
			€ 18.845	€ 0	€ 86.400	€ 0	€ 45.442
			Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle</i>	

			<i>n.v.t.</i> <i>Indicator:</i> <i>D14/06</i>	<i>R</i> <i>Indicator:</i> <i>D14/07</i>	<i>n.v.t.</i> <i>Indicator:</i> <i>D14/08</i>	<i>R</i> <i>Indicator:</i> <i>D14/09</i>			
			1						
			2						
			10						
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt <i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	Correctie over besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>	
			1	457.135.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			100						
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordi	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1 457.135.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			100					
lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkings nummer en in de kolommen ernaast de verantwoordi ngsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05	
			1 2017/38616 fietsverbindin g St Geertruid Bukel - Eijsden	€ 0	€ 50.797			
			100					
			Kopie beschikkings nummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze	Toelichting	Eindverantwoor ding (Ja/Nee) Als u kiest voor	

				is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie	indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	
			<i>Indicator:</i> <i>E27B/06</i>	<i>Indicator:</i> <i>E27B/07</i>	<i>Indicator:</i> <i>E27B/08</i>	<i>Indicator:</i> <i>E27B/09</i>	<i>Indicator:</i> <i>E27B/10</i>	
			1	2017/38616	€ 600.000	€ 2.754.519		Ja
				fietsverbinding St Geertruid Bukel - Eijsden				
			100					
lenW	E84	Regeling stimuleringsverkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	<i>Aard controle</i> <i>R</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>		
			<i>Indicator:</i> <i>E84/01</i>	<i>Indicator:</i> <i>E84/02</i>	<i>Indicator:</i> <i>E84/03</i>	<i>Indicator:</i> <i>E84/04</i>		
			€ 32.544	€ 32.544	€ 16.272	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>		
			1 316 Inzet t.b.v. vullen van gaten en scheuren aan tal in Dagen	Ja	4	4 dagen		
			50					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_ge meentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewe t (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc hikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc hikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc hikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc hikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 2.995.404	€ 28.727	€ 176.346	€ 1.709	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderh oud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderho ud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensub sidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubs idie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloei en uit kwijschulden gebundelde uitkering Participatiewe t in (jaar T) i.v.m. kinderopvang toeslagaffaire
			Gemeente I.4 Besluit	Gemeente I.4 Besluit	Gemeente I.6 Wet werk	Gemeente I.7	Gemeente I.7	Gemeente Participatiewe

			bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	t (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>
			€ 70.015	€ 2.100	€ 0	€ 224.204	€ 0	
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvang toeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
				Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

	bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
		<i>Indicator: G3/01</i>	<i>Indicator: G3/02</i>	<i>Indicator: G3/03</i>	<i>Indicator: G3/04</i>	<i>Indicator: G3/05</i>	<i>Indicator: G3/06</i>
		€ 0	€ 2.148	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gederfde baten die voortvloeien uit uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvang toeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvang toeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvang toeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvang toeslagaffaire		
Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente				
<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
<i>Indicator: G3/07</i>	<i>Indicator: G3/08</i>	<i>Indicator: G3/09</i>	<i>Indicator: G3/10</i>	<i>Indicator: G3/11</i>			
€ 70.015	€ 0	€ 2.100	€ 0	Ja			

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: G4/01	Indicator: G4/02	Indicator: G4/03	Indicator: G4/04	Indicator: G4/05	Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 14.125	€ 49.469	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 12.180	€ 32.301	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 9.457	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 26.305	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 52.610	€ 91.227	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

		Gemeente	Gemeente	Gemeente	
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0		
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				

	2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderh oud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderho ud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangto eslagaffaire	Levensonder houd- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderh oud Tozo i.v.m. kinderopvang toeslagaffaire	Kapitaalverstre kkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstre kkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoe slagaffaire	
	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i> <i>Indicator:</i> <i>G4/16</i>	<i>Gemeente</i> <i>Aard controle</i> <i>R</i> <i>Indicator:</i> <i>G4/17</i>	<i>Gemeente</i> <i>Aard controle</i> <i>D2</i> <i>Indicator:</i> <i>G4/18</i>	<i>Gemeente</i> <i>Aard controle</i> <i>R</i> <i>Indicator:</i> <i>G4/19</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021				

			tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>		
			€ 407.644	€ 335.069	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een					

		Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/04</i>			
			€ 0	€ 0				
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	Totale werkelijke berekende subsidie <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 215.988	€ 131.403				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning

			Onroerende zaken			meegenomen is
	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/08</i>
1	Onttrekking voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
2	Onttrekking voorziening gemeentegebouwen	€ 28.277	€ 28.277	€ 0	€ 0	
3	Onroerende zaken, onderhoud, functioneel	€ 7.443	€ 7.443			
4	Roerende zaken, dienstverlening door derden, functioneel	€ 72.717	€ 0	€ 72.717	€ 0	
5	Roerende zaken, beheer en exploitatie, functioneel	€ 2.131	€ 0	€ 2.131	€ 0	
6	BTW-belaste kostenposten, overige kosten, BTW-nadeel herrekening BTW-mengpercentage algemene kosten	€ 20.835	€ 0	€ 0	€ 20.835	
7	BTW-belaste kostenposten, overige kosten, BTW-Nadeel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			vrijgestelde activiteiten stichting SWEM (Zwembadexploitatie)							
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd		
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
			<i>Indicator: H8/01</i>	<i>Indicator: H8/02</i>	<i>Indicator: H8/03</i>	<i>Indicator: H8/04</i>	<i>Indicator: H8/05</i>	<i>Indicator: H8/06</i>		
			1 SPUK Sportakkoord 1042292 incl. herziening	€ 37.717	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 SPUK Sportakkoord Herziening 2021 1037147	€ 85.142		€ 45.142		€ 85.142		
			3							
			4							
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>						
			<i>Indicator: H8/07</i>	<i>Indicator: H8/08</i>						
1 SPUK Sportakkoord 1042292 incl. herziening	Nee									
2 SPUK Sportakkoord Herziening 2021 1037147	Ja									
3										

		4						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 23.697	Ja	Ja			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Totale definitieve exploitatietekort	Totale cumulatieve besteding	Eindverantwoording	
				Automatisch berekend	Automatisch berekend	Automatisch berekend		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
			1	SPUKIJZ21-22187	-€ 48.703	-€ 48.703	€ 48.703	Ja
				Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie
	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11		
	1	Zwembad Eijsden (Stg. SWEM)	Nov + dec 2021	€ 27.225	-€ 27.225	€ 27.225	€ 27.225	
	2	Zwembad Eijsden (Stg. SWEM)	jan-22	€ 21.478	-€ 21.478	€ 21.478	€ 21.478	
	50							

Bijlagen

A. Overzicht restantkredieten ultimo 2022

Investeringskrediet	Begrotingsjaar	Geopend in	Budget	Realisatie	Restant
			t/m 2022	t/m 2022	eind 2022
<u>Wegen</u>					
Verbetering verkeersveiligheid voormalige N593	2015	2015	582.033	592.498	-10.465
Bijdrage rotonde Hoogcruts	2016	2018	600.000	0	600.000
Terhorst (LDV)	2017	2018	680.614	680.614	0
Rotonde Groenstraat Eijsden	2020	2020	155.608	155.608	0
Kampweg infra	2020	2020	968.305	25.549	942.756
Boomkensweg	2020	2020	46.159	46.159	0
Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2020	2020	2020	60.000	30.663	29.337
Aan de Fremme rotonde 47 Margraten	2021	2021	340.000	249.295	90.705
Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2021	2021	2021	200.000	98.232	101.768
Projectleiding MIP wegen 2022	2022	2022	318.000	318.000	0
Veilingweg Gronsveld	2022	2022	760.000	147.408	612.592
Stashaag	2022	2022	296.000	273.660	22.340
Zoerbeemden / Industrieweg Eijsden	2022	2022	20.000	0	20.000
Herinrichting kern Bruisterbosch	2022	2022	750.000	50.546	699.454
Fietsplan ; infra & voorzieningen 2022	2022	2022	150.000	0	150.000
Levensduurverlengend onderhoud wegen 2022	2022	2022	1.417.500	981.217	436.283
Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2022	2022	2022	125.000	0	125.000
Totaal wegen			7.469.219	3.649.450	3.819.769
<u>Riolering</u>					
Afkoppelplan Terlinden	<2011	<2011	258.000	179.446	78.554
Bijdrage reconstructie De Hut - De Planck	2017	2018	200.000	0	200.000
Vervanging mechanisch-elektrisch deel pompgemalen	2017	2018	222.000	221.966	34
Renovaties riool Cadier en Keer	2018	2018	60.000	43.615	16.385
Reparatie riolering 2018	2018	2018	500.000	531.171	-31.171
Vervanging mechanisch-elektrisch deel pompgemalen	2018	2018	229.168	227.097	2.071
Rioolverbinding Keerberg C&K	2019	2019	417.000	414.090	2.910
Rioolgemaal Dorpstraat Eckelrade	2021	2021	307.000	238.161	68.839
Bluswatervoorziening a/d Fremme	2022	2022	30.000	8.643	21.358
BBB Laag Caestert	2022	2022	26.500	26.557	-57
Rioolreparaties 2022	2022	2022	76.500	77.169	-669
Totaal riolering			2.326.168	1.967.914	358.254
<u>Gecombineerde projecten wegen / riolering</u>					
Fietspad Sint Geertruideweg - De Bukel	2018	2018	3.900.000	3.200.273	699.727

Buurtgerichte aanpak Cadier & Keer	2018	2018	3.762.168	214.353	3.547.815
Diepstraat Eijsden	2018	2018	1.909.000	1.618.206	290.794
Termaar, Bauwerkoul en Genhof	2019	2019	748.871	748.871	0
Hoogstraat en St. Jozefstraat Oost-Maarland	2019	2019	762.500	737.122	25.378
Stationsstraat Oost-Gronsveld	2019	2019	414.956	414.956	0
Weg van Bruisterbosch naar Herkenrade	2019	2019	583.000	578.357	4.643
Dorpstraat Sint Geertruid	2020	2020	930.000	859.186	70.814
Gerendalsweg Scheulder	2020	2020	145.883	145.883	0
Prins Hendrikstraat Eijsden	2020	2020	695.176	79.288	615.888
Roskuil Herkenrade	2021	2021	329.000	22.653	306.347
Trichterweg-Hoenderstraat bibeko Margraten	2021	2021	506.000	38.288	467.712
Trichterweg bubeko Margraten	2021	2021	661.535	661.535	0
Totaal gecombineerde projecten wegen / riolering			15.348.089	9.318.971	6.029.118
<u>Overige kredieten</u>					
Pickup enkele cabine/kiep/kraan	2016	2018	50.000	0	50.000
Aanvullende maatregelen huisvesting statushouders	2017	2017	748.000	670.260	77.740
BI-tool	2018	2018	20.000	19.126	874
KPI's fase 1	2018	2018	31.000	30.189	811
Uitbreiding camerabeveiliging bedrijventerrein	2018	2018	200.000	167.422	32.578
LED armaturen kantoren gemeentehuis	2018	2018	49.833	52.954	-3.121
E-HRM Centric	2018	2018	38.000	36.531	1.469
Parkeerplaats historische kern Eijsden	2018	2018	912.886	914.159	-1.273
Aanschaf applicatie databeheer openbare ruimte	2019	2019	80.000	85.958	-5.958
Iveco Dailly	2019	2019	23.000	0	23.000
Waarderen op basis van gebruiksoppervlakte	2019	2019	73.000	75.821	-2.821
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen	2019	2019	70.000	71.339	-1.339
Vorbereidingskrediet verkoop Kampweg	2019	2019	204.132	199.167	4.965
Applicatie Omgevingsdienst	2020	2020	156.000	132.089	23.911
Parkeerterrein Veilingweg Gronsveld	2020	2020	5.711	5.711	0
Aanpassing gebouw MFA Margraten (scouting / koor)	2020	2020	55.600	67.325	-11.725
Meubilair raadzaal tbv BOB-model	2020	2020	20.000	10.179	9.821
Verbouwig huiskamer Bemelen	2020	2020	45.000	0	45.000
Vakapplicatie sociaal team	2020	2020	50.000	39.233	10.767
Heetwaterunit Empas	2021	2021	14.500	15.592	-1.092
Kleine tractiemiddelen 2021	2021	2021	10.000	12.076	-2.076
Upgraden dorpspleinen (2021)	2021	2021	50.000	0	50.000
Sfeerverlichting 2016-2020	2021	2021	44.719	44.719	0
Sfeerverlichting 2021	2021	2021	80.000	74.921	5.079
Onderwijsleerpakket Tangram schooljaar 2019-2020	2021	2021	17.556	17.556	0

Aanschaf eerste inrichting Tangram Eijsden	2021	2021	18.141	18.141	0
Aanschaf beweegwand	2021	2021	19.209	19.209	0
Sportcontainer	2021	2021	29.000	29.767	-767
Hoogwerker	2021	2021	222.500	0	222.500
Knopen lopen	2021	2021	112.500	0	112.500
Upgraden speelveldjes 2021	2021	2021	20.000	19.739	261
Aanleg skatebaan Eijsden	2021	2021	45.000	47.169	-2.169
Vervanging AED's	2021	2021	16.984	16.984	0
Kampweg 37B aan- en vervouw	2021	2021	321.728	19.099	302.629
Zonnepanelen loods Buitendienst	2022	2022	45.000	22.641	22.359
Drone	2022	2022	15.000	0	15.000
Gesloten bestelwagen Buitendienst	2022	2022	31.700	0	31.700
Audiovisuele middelen raadzaal	2022	2022	110.500	3.173	107.327
Upgrade dorpspleinen	2022	2022	50.000	0	50.000
Ruimtemonitor Team Heuvelland	2022	2022	67.000	0	67.000
Aanleg parkeerplaats (2022)	2022	2022	75.000	0	75.000
Aankoop strategische gronden (2022)	2022	2022	1.000.000	754.351	245.649
Aankoop gronden Mheer	2022	2022	1.863.006	0	1.863.006
Aankoop gronden Oost-Maarland	2022	2022	752.494	0	752.494
Aankoop grond Oost-Maarland, perceel G108	2022	2022	492.500	490.827	1.673
Upgrade speelveldjes (2022)	2022	2022	20.000	19.215	785
Verbouwing Schoolstraat 26/26A Sint Geertruid	2022	2022	81.515	49.931	31.584
Verbouwing Schoolstraat 14 A-J Noorbeek	2022	2022	158.190	163.763	-5.573
Planvoorbereiding woningbouw Oost-Maarland	2022	2022	122.000	18.870	103.130
Planvoorbereiding woningbouw Mheer	2022	2022	120.000	19.556	100.444
Totaal overige kredieten			8.857.904	4.454.762	4.403.142
TOTAAL KREDIETEN			34.001.380	19.391.097	14.610.283

B. Rekening 2022 conform taakvelden BBV

Hoofdtakveld	L/B	Takveld	Takveld omschrijving	Begroting 2022 NW	Rekening 2022	Afwijking	Toelichting
0. Bestuur en ondersteuning	Lasten	0.1	Bestuur	-1.729.922	-2.373.060	-643.138	nadeel
		0.10	Mutaties reserves	-1.780.883	-2.359.165	-578.282	nadeel
		0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	
		0.2	Burgerzaken	-732.783	-698.451	34.332	voordeel
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	
		0.4	Overhead	-11.092.998	-	-883.619	nadeel
						11.976.617	
		0.5	Treasury	97.106	95.048	-2.058	nadeel
		0.61	OZB woningen	-5.000	-5.217	-217	nadeel
		0.62	OZB niet-woningen	-	-	-	
		0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	
		0.64	Belastingen Overig	-	-	-	
		0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-29.947	-29.947	nadeel
		0.8	Overige baten en lasten	-1.525.957	-1.244.799	281.158	voordeel
		0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-25.000	-41.206	-16.206	nadeel
			Totaal	-16.795.437	-	-	
					18.633.414	1.837.977	
					-	-	-
	Baten	0.1	Bestuur	370.402	970.204	599.802	voordeel
		0.10	Mutaties reserves	2.403.731	2.819.069	415.338	voordeel
		0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	
		0.2	Burgerzaken	275.851	277.535	1.684	voordeel
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	
		0.4	Overhead	166.389	162.291	-4.098	nadeel
		0.5	Treasury	441.069	528.942	87.873	voordeel
		0.61	OZB woningen	4.539.515	4.539.599	84	voordeel
		0.62	OZB niet-woningen	1.088.407	1.084.946	-3.461	nadeel
0.63		Parkeerbelasting	-	-	-		
0.64		Belastingen Overig	184.000	178.180	-5.820	nadeel	
0.7		Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	38.492.206	38.496.909	4.703	voordeel	

	0.8	Overige baten en lasten	2.942.852	3.019.933	77.081	voordeel
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	
		Totaal	50.904.422	52.077.608	1.173.186	
			-	-	-	
1. Veiligheid	Lasten 1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.852.428	-1.937.430	-85.002	nadeel
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-342.394	-317.399	24.995	voordeel
		Totaal	-2.194.822	-2.254.829	-60.007	
			-	-	-	
	Baten 1.1	Crisisbeheersing en brandweer	43.000	46.657	3.657	voordeel
	1.2	Openbare orde en veiligheid	24.200	56.308	32.108	voordeel
		Totaal	67.200	102.965	35.765	
			-	-	-	
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	Lasten 2.1	Verkeer en vervoer	-3.265.205	-2.999.236	265.969	voordeel
	2.2	Parkeren	-51.697	-51.697	-0	nadeel
	2.3	Recreatieve havens	-	-	-	
	2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	
	2.5	Openbaar vervoer	-30.187	-28.882	1.305	voordeel
		Totaal	-3.347.089	-3.079.815	267.274	
			-	-	-	
	Baten 2.1	Verkeer en vervoer	66.750	236.514	169.764	voordeel
	2.2	Parkeren	-	3.934	3.934	voordeel
	2.3	Recreatieve havens	-	-	-	
	2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	
	2.5	Openbaar vervoer	6.000	6.000	-	
		Totaal	72.750	246.449	173.699	
			-	-	-	
3. Economie	Lasten 3.1	Economische ontwikkeling	-112.612	-82.923	29.689	voordeel
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-223.957	-215.368	8.589	voordeel
	3.4	Economische promotie	-489.389	-494.435	-5.046	nadeel
		Totaal	-825.958	-792.726	33.232	
			-	-	-	
	Baten 3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	85.050	156.141	71.091	voordeel

	3.4	Economische promotie	764.793	859.343	94.550	voordeel
		Totaal	849.843	1.015.485	165.642	
			-	-	-	
4. Onderwijs	Lasten 4.1	Openbaar basisonderwijs	-109.125	-237.736	-128.611	nadeel
	4.2	Onderwijshuisvesting	-865.693	-907.300	-41.607	nadeel
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-494.247	-456.945	37.302	voordeel
		Totaal	-1.469.065	-1.601.981	-132.916	
			-	-	-	
	Baten 4.1	Openbaar basisonderwijs	109.125	237.679	128.554	voordeel
	4.2	Onderwijshuisvesting	209.644	211.336	1.692	voordeel
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-	-	-	
		Totaal	318.769	449.015	130.246	
			-	-	-	
5. Sport, cultuur en recreatie	Lasten 5.1	Sportbeleid en activering	-350.930	-295.576	55.354	voordeel
	5.2	Sportaccommodaties	-1.246.964	-1.521.835	-274.871	nadeel
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-560.992	-496.060	64.932	voordeel
	5.4	Musea	-3.000	-4.463	-1.463	nadeel
	5.5	Cultureel erfgoed	-61.418	-49.132	12.286	voordeel
	5.6	Media	-339.922	-341.594	-1.672	nadeel
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.487.617	-2.460.549	27.068	voordeel
		Totaal	-5.050.843	-5.169.208	-118.365	
			-	-	-	
	Baten 5.1	Sportbeleid en activering	37.000	-	-37.000	nadeel
	5.2	Sportaccommodaties	155.030	438.637	283.607	voordeel
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	227	227	voordeel
	5.4	Musea	-	-	-	
	5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	
	5.6	Media	-	-	-	
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.400	7.804	6.404	voordeel
		Totaal	193.430	446.668	253.238	
			-	-	-	
6. Sociaal Domein	Lasten 6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-3.958.641	-3.549.681	408.960	voordeel
	6.2	Wijkteams	-918.145	-855.992	62.153	voordeel
	6.3	Inkomensregelingen	-5.360.585	-5.446.242	-85.657	nadeel

	6.4	Begeleide participatie	-2.161.933	-2.065.855	96.078	voordeel	
	6.5	Arbeidsparticipatie	-489.722	-456.988	32.734	voordeel	
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-360.000	-468.829	-108.829	nadeel	
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-3.385.235	-3.340.791	44.444	voordeel	
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-5.773.578	-4.585.900		voordeel	
					1.187.678		
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-		
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-305.000	-158.513	146.487	voordeel	
		Totaal	-22.712.839	-			
				20.928.790	1.784.049		
				-	-	-	
Baten	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	590.151	466.449	-123.702	nadeel	
	6.2	Wijkteams	-	-	-		
	6.3	Inkomensregelingen	4.017.145	4.130.262	113.117	voordeel	
	6.4	Begeleide participatie	-	47.655	47.655	voordeel	
	6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-		
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	-	-		
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	132.000	160.552	28.552	voordeel	
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-		
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-		
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-		
		Totaal	4.739.296	4.804.918	65.622		
			-	-	-		
7. Volksgezondheid en milieu	Lasten	7.1	Volksgezondheid	-1.417.825	-1.399.629	18.196	voordeel
		7.2	Riolering	-3.608.973	-3.309.947	299.026	voordeel
		7.3	Afval	-3.181.168	-3.216.764	-35.596	nadeel
		7.4	Milieubeheer	-369.789	-227.865	141.924	voordeel
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-162.292	-151.093	11.199	voordeel
		Totaal	-8.740.047	-8.305.298	434.749		
			-	-	-		
	Baten	7.1	Volksgezondheid	5.666	22.447	16.781	voordeel
		7.2	Riolering	3.654.673	3.350.882	-303.791	nadeel
		7.3	Afval	3.525.661	3.346.857	-178.804	nadeel
		7.4	Milieubeheer	49.150	3.378	-45.772	nadeel
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	66.000	85.925	19.925	voordeel
		Totaal	7.301.150	6.809.489	-491.661		
			-	-	-		
8. Volksgezondheid, ruimtelijke	Lasten	8.1	Ruimtelijke ordening	-1.419.900	-1.287.544	132.356	voordeel

ordening en stedelijke vernieuwing						
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.634.302	-1.492.863	141.439	voordeel
	8.3	Wonen en bouwen	-2.739.907	-3.017.990	-278.083	nadeel
		Totaal	-5.794.109	-5.798.398	-4.289	
			-	-	-	
Baten	8.1	Ruimtelijke ordening	74.263	68.359	-5.904	nadeel
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.637.730	1.618.213	-19.517	nadeel
	8.3	Wonen en bouwen	912.289	1.059.061	146.772	voordeel
		Totaal	2.624.282	2.745.633	121.351	
			-	-	-	
		Totaal Generaal	140.933	2.133.770		voordeel
					1.992.837	